

בהנוג

הפטרות במנהג קק
אשכנזים וספרדים ולועזים

יצו עם פירוש הרב רבי דוד קמחי זצ"ל מחבר
חבריה הממוכס בפרשנים במענה לשון הפסוק לכבוד ה'
ולכבוד הספר והבריות נדפסו סיהיה כמלים לתוסיה לכורס
אחר חומשי תורה וה' מגילות כדי שבכל שבת ויט יהיו
בו נקראות חף שהם בכל נמצאות עכ"ל לא חס הכריב
במלאכה ה' על ממונו שתי המלאכה מלאכת הקדש מלאה
בברכת ה' על כל בנותיה ומה רב טוב הכפון
בלוקחיה וסלוס בנתיבותיה מונים מחדש
כהלכתיה כיד ה' הטובה
עלינו:

פה באזיליאה במצות הארון
לודוויג קוילניג יצו
ובביתו

בשנת
לישע עמד לישע את משיחך

ברכות שאומרים קודם ההפטרה ולאחריה

ועל יום חג המצות הזה

ועל יום חג השבועות הזה

ועל יום חג הסוכות הזה

ועל יום שמיני חג עצרת הזה

ועל יום השבת הזה שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה לששון ולשמחה לכבוד ולתפארת: על הכל יי אלהינו אנו מודים לך

ומברכין אותך ותברך שפה בפה כל חי תמיד לעולם ועד ברוך אתה יי מקדש השבת וישראל והזמנים:

לחם המצה:

על

התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום הזכרון הזה שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה לכבוד ולתפארת: על הכל יי אלהינו אנו מודים לך ומברכין אותך ותברך שמה בפה כל חי תמיד לעולם ועד ודברך מלכנו אמת וקיים לעד ברוך אתה יי מלך על כל הארץ מקדש השבת וישראל ויום הזכרון:

ליום הכפורים:

על

התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום הכפורים הזה שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה למחילה ולסליחה ולכפרה לכבוד ולתפארת: על הכל יי אלהינו אנו מודים לך ומברכין אותך ותברך שמה בפה כל חי תמיד לעולם ועד ודברך מלכנו אמת וקיים לעד ברוך אתה יי מוחל וסולח לעונתינו ולעונת עמו ישראל ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה מלך על כל הארץ מקדש השבת וישראל ויום הכפורים:

ברוך

אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת: ברוך אתה יי הבורח בתורה במשה עבדו ובישראל עמו ובנביאי האמת וצדק:

וכספיים ההפטרה יאמר:

ברוך

אתה יי אלהינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות האל הנאמן האומר והעושה המדבר והמקיים שכל דבריו אמת וצדק:

נאמן

אתה הוא יי אלהינו ונאמנים דבריה ודבר אחר מדבריה אחר לא ישוב ריקם כי אל מלך נאמן ורחמן אתה באי האל הנאמן בכל דבריו:

רחם

על ציון כי היא בית חיינו לעלובת נפש תושע במהרה בימנו ברוך אתה יי משמח ציון בבניה:

שמחנו

יי אלהינו באלהיו הנביא עבדך ובמלכות בית דוד משיחך במהרה יבא ויגל לבנינו על כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו כי בשם קדשה נשבעת לו שלא תכבה נרו לעולם ועד ברוך אתה יי מן דוד:

על

התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה לכבוד ולתפארת: על הכל יי אלהינו אנו מודים לך ומברכין אותך ותברך שמה בפה כל חי תמיד לעולם ועד ברוך אתה יי מקדש השבת:

למס רגלים

על

התורה ועל העבודה ועל הנביאים

הוא ויהיו כמו הנחשות והאנשים שיבשו ושבו חיים שהם מקומות לסבת והולכת, אבל ישראל שהם כעורי בגלות חולך אותם בדרך לא ידעו שחולכים לארצם: החרשים, אדם ישראל שהתם חרשים לשמוע דבר ה' ועוררם לראותו, ולא עוד אלא שהתם חומרים לכביא: מי עורר אתם תחמונה על כביא ה' שהיו עבדי שהיו עורר: כמלאכי כביא שאמרו מי עורר אתם תחמונה: כמלאכי נחמיא עבדי הכביא שהיו שלם תחמונה עליו מי עורר כמוהו: ראות וחתם תרחו כרות ר רבות: ולא תשמור ר בעין לבכם למה בלו חלינו הכרות האלו והנה עיניכם ראות ועוררת כי מה תועיל הראה לרחיק חס לא ישמור את דרכו: ה' תפן למען צדקו יעשה לא למענכם ש יגדלו תורתו עדן בימי הגולה ויחזיר חתה כמו שכתוב כי מלאכה הארץ דעה את ה' והוא עס' ישראל הוא עם בנות שבועים חותם חוביהם ושוסים חותם תמיד: הפח בחורים כלם, כמו על חר פת חמ' כי בחורי חס התחבשו עס יבית חותם חוביהם כלום ילכת חותם בכח שלה, ובחמו חורים כל מ מערות: וכבתי כלאים החבשו חמ' כשילכדום חוביהם יחביאו בבתי כלאי וככל הרע הזה לא יסובו אל לבם בעיניו הוא זה: השב בפתת השין, וכל חין חמ' לחוב השב הזה: מי בכס יחזן זאת ואת המוכחה מי בכס ש יחזינה וישמע מה שעתיד להיות בסוף הימים זהו לחזון

כה אמר האל יהוה בורא השמים ונומיהם רקע הארץ וצאצאיה נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים בה: אני יהוה קראתיך בצדק ואחזק בידך ואצרה ואתנך לברית עם לאור גוים: לפקח עינים עורות להוציא ממסגר אסיר מבית בלא ישבי חשך: אני יהוה הוא שמי וכבודי לא אחר לאתן ותהלתן לפסילים: הראשנות הגה באו וחדשות אני מגיד בטרם הצמחנה אשמיע אתכם: שירו ליהוה שיר חדש תהלתו מקצה הארץ יורדי הים ומלאו איים וישביהם: ישאו מדבר וערי חצרים תשב קדר ירנו ישבי סלע מראש הרים יצחו: ישימו ליהוה כבוד ותהלתו באים יגדו: יהוה כבוד יצא באיש מלחמות יעד קנאה ידע אף יצריח על איבו יתנבך: החשיתל מעולם אחריש אתאפק ביורה אפעה אשם ואשאף יחד: אחרים הרים ונבעורת וכל עשבם אוביש ושמתן נהרות לאים ואנמים אוביש והולכת עירם בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו אדריכם אשים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור אלה הדברים עשיתם ולא עובתים: נסגו אחור יבשו בשת הבטחים בפסל האמרים למסגרי

ויתודה ויאמר מי נתן למטיהם: זו חטאנו, זו חטאנו, יום זו במקום אשר וכן ברשת זו ומנו: ועזו, עס שלם והוא כמו עז: ותלהטו המלחמה חמרו ותלהטו מבכר על בראת סכרני על ערי יהודה ויתפסם: ותבער בו, כאשר בא חילו לירושלם: ועתה כה חמ' ה' הענין הזה דבק במה שלמעלה מזה ותלהטו מסבך כמו ספירשנו ועת הבטיח יושבי ירושלם מסכרני, ויש לכרש נכ זאת הפרס עמיה: בורחך יעקב, שתכיר כי חמי בורחך ובורח העולם: אל תירא כי חלתיך, מחרב סכרני כי לא ילכו ירושלם, ואם היא עתיד כי גלתיך מק הגלות: כי תעבור במים, לפי שהמשיל חיל סכרני למי הנהר כמו שאמר את מי הנהר העצומים והרבים את מלך אשור וגומר חמר ליושבי ירושלם כי לא יספנו להרו' מלך אשור ולא תבער בהם אש כי המשיל גם כן לאם כמו ותלטה מסבך, ואם היא עתידה יחמר כי בזאתך מהגלות ותעבור בין האומות שהם כנהרות חוכמו חסל ויקרן כי חמי ה' קדוש ישראל, חמי קדוש ישראל חביבם וחי מושיע אותך: נתתי כפרך מצרי' כוש וסבך תחתך, כאשר בא חיל סכרני ועס פניו לירושלם שמע אל תרהקה מלך כוש לאמר יבא להלם אתך ושב לו ונלחם עם כוש וסבך ומצרים ושב לו עם השבי הוא להלם בירושלם ועס נגף האל מחנהו ועתה חומר כי כוש וסבך ומצרי' נתנם האל כנבר לישראל ונתנו ביד מלך אשור תחת ישראל, ואם היא עתידה יהיה הענין מה שכתבתי כביא חסל בי בא מלך הצפון ברכב וכפרים וגומר וחרן מצרים לא תהיה לפלטה: מאשר יקרת, ככל הענין עוד וחמר מאשר יקר וככב' ישראל בעיני חתן חלה חמו' תחתך: אל תירא, זה לא יתכן פירוש לא עתיד ולא ספירשנו מה שלכני זה על סכרני יחמר אל תירא כי כמו שעשיתי עמך כאשר עבר כן אעשה עמך בעתיד וחקבן בלותך מארבע כנפו העולם, ולמ' זרעך לל חסילו הקטני אנהלם לחסם, ולמ' חקבך ירה על תחית המתים שיחיו אותם שהיו בדור ההוא וכלו:

הוא היה סוכה תמיד הענין הזה כי ה' יתעלה הוא בורח העולם ומחדשו והוא מניחו מחן ליס: ונטויהם, סנט אותם כהאל על הארץ: וצאצאיה, פירו כביא צאצאיה עליה כי חמר שומר ותראה היבשה חמר תדשא הארץ ויחרר כן נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים בה: חמי ה' חומר לישראל חמי ה' שעשיתי כל זה יכול להוציחך מהגלות ואני הוא שקדחתך בצדק כשהגיע זמנך לזאת שתבא ולא תירא ב צאתך כי חמי אחזיק בידך: ואצרך, חסמך מן הגוים שלא ידעו לך: לברית עם לקיים כל עם ועם כי בעבורך מתקיים כל העולם, וכן תהיה גם כן לאור גוים כמו שאמר והלכו גוים לאורך, והאור היא המורה שתבא להם מנצח: לפקח חמי ה' קדחתך לפקוח עינים עורות שהם עורות בגלות מרוב הכרות וכן להוציא ממסגר אסיר, חתה שחתה חסר בגלות ובבית כלא יושב בחשך: חמי ה' הוא חמי ה' המיוחד לי כי חמי הוא חזון על הכל ועוד לא חתן כבודי לחמר כמו שעשיתי עד הנה שלא עשיתי ומפסט ברשעים על כן לא הכירוני ונטו אחרי האלילים וחמרי

הוא מניחו מחן ליס: ונטויהם, סנט אותם כהאל על הארץ: וצאצאיה, פירו כביא צאצאיה עליה כי חמר שומר ותראה היבשה חמר תדשא הארץ ויחרר כן נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים בה: חמי ה' חומר לישראל חמי ה' שעשיתי כל זה יכול להוציחך מהגלות ואני הוא שקדחתך בצדק כשהגיע זמנך לזאת שתבא ולא תירא ב צאתך כי חמי אחזיק בידך: ואצרך, חסמך מן הגוים שלא ידעו לך: לברית עם לקיים כל עם ועם כי בעבורך מתקיים כל העולם, וכן תהיה גם כן לאור גוים כמו שאמר והלכו גוים לאורך, והאור היא המורה שתבא להם מנצח: לפקח חמי ה' קדחתך לפקוח עינים עורות שהם עורות בגלות מרוב הכרות וכן להוציא ממסגר אסיר, חתה שחתה חסר בגלות ובבית כלא יושב בחשך: חמי ה' הוא חמי ה' המיוחד לי כי חמי הוא חזון על הכל ועוד לא חתן כבודי לחמר כמו שעשיתי עד הנה שלא עשיתי ומפסט ברשעים על כן לא הכירוני ונטו אחרי האלילים וחמרי

הוא מניחו מחן ליס: ונטויהם, סנט אותם כהאל על הארץ: וצאצאיה, פירו כביא צאצאיה עליה כי חמר שומר ותראה היבשה חמר תדשא הארץ ויחרר כן נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים בה: חמי ה' חומר לישראל חמי ה' שעשיתי כל זה יכול להוציחך מהגלות ואני הוא שקדחתך בצדק כשהגיע זמנך לזאת שתבא ולא תירא ב צאתך כי חמי אחזיק בידך: ואצרך, חסמך מן הגוים שלא ידעו לך: לברית עם לקיים כל עם ועם כי בעבורך מתקיים כל העולם, וכן תהיה גם כן לאור גוים כמו שאמר והלכו גוים לאורך, והאור היא המורה שתבא להם מנצח: לפקח חמי ה' קדחתך לפקוח עינים עורות שהם עורות בגלות מרוב הכרות וכן להוציא ממסגר אסיר, חתה שחתה חסר בגלות ובבית כלא יושב בחשך: חמי ה' הוא חמי ה' המיוחד לי כי חמי הוא חזון על הכל ועוד לא חתן כבודי לחמר כמו שעשיתי עד הנה שלא עשיתי ומפסט ברשעים על כן לא הכירוני ונטו אחרי האלילים וחמרי

אומר והנה זכר חרבעה רוחות כי תימן הוא דרום... כל זכר מאלו הרוחות יפאוס במקומם ויביאום אל חרץ ישראל: כל הנקרא בשמי כי ישראל נקרא עם ה' ולכבודי ברחמי כמו שאמר בירחך יעקב ויזכרך ישראל שהם מכירים ונדעים כי האל ברחם וברח העולם והם מודים בזה יותר

לצפון תני ולתימן אל תכלאי הביאי בני מרחוק ובנורתי מקצרה הארץ: כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתי ויצרתי אף עשיתי: הוציא עם עור ועינים יש וחרשים ואזנים למו: כל הגוים נקבצו יחדו ויאספו לאמים מי בהם יגיד זאת וראשנות ישמענו ותנו עדיהם ויצדקו וישמעו ויאמרו אמת: נאם יהוה ועבדי אשר בחרתי למען תדעו ותאמינו לי ותבינו כי אני הוא לפני לא נוצר אל ואחרי לא יהיה:

הפטרת נח ונס הפטרת כי תצא ביסעיה בסיון כל

רני עקרה לא ילדה פצח רנה וצהלי לא חלה בירדנים בני שוממה מבני בעולה אמר יהוה: הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותי וטו אל תחשבי הארצי כיתרין ותדתי חזקי: בתימן ושמאל תפריצי וזרעו גוים יירש וערים נשמות יושבו: אל תיראי ביי לא תבשי ואל תכלמי ביי לא תחפירי כי בשרת עלומיך תשכחי וחרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד: כי בעליך עשיר יהוה צבאות שמו ונאלך קדוש ישראל אלהי כל הארץ יקרא: כי באשה עזובה ועצובה רוח קראך יהוה ואשרת נעורים כי תמאס אמר אלהיך:

הפטרת נח ונס הפטרת כי תצא ביסעיה בסיון כל

רני עקרה לא ילדה פצח רנה וצהלי לא חלה בירדנים בני שוממה מבני בעולה אמר יהוה: הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותי וטו אל תחשבי הארצי כיתרין ותדתי חזקי: בתימן ושמאל תפריצי וזרעו גוים יירש וערים נשמות יושבו: אל תיראי ביי לא תבשי ואל תכלמי ביי לא תחפירי כי בשרת עלומיך תשכחי וחרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד: כי בעליך עשיר יהוה צבאות שמו ונאלך קדוש ישראל אלהי כל הארץ יקרא: כי באשה עזובה ועצובה רוח קראך יהוה ואשרת נעורים כי תמאס אמר אלהיך:

צבאות מעלה ומטה והיכולת בידו: אלהי כל הארץ יקרא: כי כל העמים יודו בו: כי כאסה חין את כמו האסה שמת בעלה / אלה כאסה סקף עמה בעלה ועזבה והוא חי וקיים: כי כאסה עזובה / קראך ה' ולא אסה אלמנה / ואת סיעובך לעולם כי מאס בך / והלא אסת נעורים את כי לא תמאס לעולם:

ברנע קטן עזבתך וברחמים גדולים אקבצך: בשצף קצף הסתרתי פני רנע מכד ובחסד עולם רחמתיך אמר נאלך יהוה: ביימי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח עוד על הארץ בן נשבעתי מקצף עליך ומגער בך: כי ההרים ימושו והגבעות תמוטינה וחסדי מאתך לא ימושו וברית שלומי לא תמוט אמר מרחמך יהוה: עד כאן הפטרת כי תצא

כאן מתחילים הפטרת דאה ביסעיה סיון כל

עניה סערה לא נחמה הגרה אנכי מרביץ בפור אבניך ויסדתך בספירים:

ושמתי כרכר שמשותף ושעריך לאבני אקדח וכל גבולך לאבני חפץ: וכל בניך למורי יהוה ורב שלום בניך: בצדקה תבונני רחמי מעשק ביי לא תיראי וממחתי כי לא תקרב אליך: הן גור אפס מאותי מיגר אתך עליך יפול: הן אנכי בראתי חרש נפח באש פחם ומוציא כלי למעשהו ואנכי בראתי משחית לחבל: כל כלי יוצר עליך לא יצלה וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי יהוה וצדקתם מאתי נאם יהוה: הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לכו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מחיר יין וחלב:

ללירנה: בצדקה שתעשי תהיי ככונה בגדולה ותהיי רחוקה מעוסיק: כילא תרחי אפילו פחד ויראה לא יהיה לך ותהיה רחוק ממחיתיה שלא תקרב אליך: הן גור הנה יאספו אלך עמים: אפס מחותני לא במחתי והם גור ומגוב חין האסיפה ההיא מאתי / ואעפ סנאמר בכוחות יחזקאל הביאותיך אל הרי ישראל / אמר אפס מחותני לא יעלו מאתי להרע לך וכמחשבותיהם רק להנאתך לטובתך לסלול סללם: מי גר אתך וגו' / כענין סנאמר על הרי ישראל יפול: הן אנכי אעפ סיבא גוג ומגוב והגוים אשר עמו בכלי מלחמה מעשה ידי אדם הם: ואני עשיתי / וכיון שאני עשיתי העושה ובידי לחבל העושה / כל סכן המעשה כי אני בראתי משחית לחבל הם וכליהם: באש פחם כי בפחם יפעלו חרשי ברזל: ומוציא כלי למה שהוה רוצה לעשות למעשהו: יוצר / לסון חרבות צורים: כלומר כל כלי יין אשר יחדוהו בסבילך להלחם בך: לא יצלה / לבעלי ולא יזיק לך: וכל לסון / אם יהיה לך משפט עם גוי אחד / תרשיע אותו במשפט ויכא הוא חיוב / כלומר לא יזיקו לך לא במעשה ולא בדברים / וזאת היא נחלת עבדי ה' / הוי כל צמא / לסון קריאה וזמון / לל כמו שהצמא מתאוה למים כך הנפש החכמה מתאוה לתורה ולחכמה שנמשלו למים / שאי אפשר לעולם בלעדם / כמנין סנאמר לא רעב ללחם וגומר: ואשר חין לו כסף / לא יחוס כי בחנם יתנו לו: יין וחלב / לקח טוב מין וחלב: שברו קנו: למה

מאשר החומות והנה הם נכרחים לכבוד האל כי הם מודים בו ומודעים שהם ברא יצרת האדם מאח לים לא מאח ממש שהרי נברא מן העפר אלא כיון שלא נברא מכמותו שהוא בסר פאלו נברא מאח

היצירה תקון חרבו העסיה תקון מוונותיו וזכרי גופו: הוציא מקור כלומר חמתי להוציא עם עוד שהם בגלות כעורים / וכחרשים: כל הגוים נקבצו / עבר במקום עתיד יאספו הם / וחכמים כולם: מי בהם / סיניד זאת העתידה: וראשנות ישמענו / הראשנות הם ענין סנאריב / ישמענו חותם טרם היותם כמו שהסמעתים אני מחיתתם על ידי: יתנו עדיהם / שאמרו טרם היותם: ויצדקו פאמר עליהם כי צדיקי הם: וישמעו ויאמרו אמת / ואם לא יודיע ישמעו מה שיאמר ה הנביא ויאמרו כי אמת הוא וידעו על האמת: אתם עדי / אף ליסר: ועבדי אשר בחרתי הוא הנביא / אמר אדם עדי כי מה ש שאמרתי לכם נדבל סנאריב על הרעה פעם לכם ועל מפלתו הכל אמרתי לכם על ידי הנביא קודם שיהיה וכן הנביא עד שאמר לכם בשמי וכאשר א אמר כן היה: למען תדעו / מן הראשנות תדעו האחרונות כי יתקיימו:

חסלת הפטרת ברחמי

רני

עקרה לא ילדה פצח רנה וצהלי לא חלה בירדנים בני שוממה מבני בעולה אמר יהוה: הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותי וטו אל תחשבי הארצי כיתרין ותדתי חזקי: בתימן ושמאל תפריצי וזרעו גוים יירש וערים נשמות יושבו: אל תיראי ביי לא תבשי ואל תכלמי ביי לא תחפירי כי בשרת עלומיך תשכחי וחרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד: כי בעליך עשיר יהוה צבאות שמו ונאלך קדוש ישראל אלהי כל הארץ יקרא: כי באשה עזובה ועצובה רוח קראך יהוה ואשרת נעורים כי תמאס אמר אלהיך:

רדק

הפחרת

לך לך

רדק ג

למה תסקלו כסף למה תיגעו עצמכם בחכמות נכריות בלא לחם כי הם לא יקראו לחם ויגיעכם בלא לשבעה: כי לא יעילו לבן ולכסף: ואכלו טוב: זה התורה טחמור כי לקח טוב וגו': ותתענג בדטן כמו שהדבר השמן הוא תענוג הנוף: כן התורה היא תענוג הנוף והנשמה וחיה: חסדי דודי שאנמול לוד חסדיו:

למה תסקלו כסף בלוא לחם ויגיעכם בלוא לשבעה שמעו שמעו אליו ואכלו טוב ותתענג בדטן נפשכם: הטו אזנכם ולכו אלי שמעו ותחי נפשכם ואכרתה לכם ברית עולם חסדי דוד הנאמנים: הן עד לאומים נתתיו נגיד ומצור לאמים: הן גוי לא תדע תקריא וגוי לא ידעה אליה ירוצו למען יהודי אלהיה ולקדוש ישראל כי פארך הוא סליק פירוש הפטרת נח ראה וכי תבא:

עד לאומים סר ונדול עליהם מוכיה ומעיד דרכם על פניהם: כניד ומכזה כמו שהלוחן מכה עבדיו: הן גוי לא תדע שהוא רחוק מתי תקרא ויבא ללמסך בשמם ה הנבלחו ירוצו לעבודתך למען ה' אלקיך ולקדוש ישראל ולמען קדוש ישראל כי פארך הוא כי הוא נתן לך תפארת זו: סליק פירוש הפטרת נח ראה וכי תבא:

הפטרת לך לך בישיבה בסיון מ'

הפטרת לך לך

למה

תחמר יעקב עס יעקב שהס בגלו למה תחמר כסמיה דרך וכלי באורך הגלו לא יסני על הכרות שחתה סובל: מספטי יעבור מספטי ודני שהיה לו לריב עם הגוים העובדים בי אותו המספט יעבור ממנו ולמה תחמ זה הלא ידעת מדק הסכלי אם לא שמעת ממלוד ונורה כי חלה עולם ה' כמו עד האלדים ל' שובט העלם כלו כי הוא ברחובתו הוא מסני על מעשי ידיו וחמר שהו שובט העולם יקח כמתק מהס: ואת כי לא יוכל בכל עת לשפט כי יגיע לפעמים לשיך חמר לא יעקב ולא יגיע כי הוא בורח קבות העולם שברח הארץ עבולה בחמבע הגלגלי כקידה והוא מעמיד בכתו ומסבב הגלגלים בכח שאין לו הפסק חל' אינו מנד לאות כאשר אינו עושה מספט במעבדי ישראל ואת מחמר שאין לכו הפסק למה ראה בזרת ישראל בגלות זה הארץ ולא יושעם התפוכה אין חקר לתבונתו לא כוכל לחקור עליה ולהשיב חכמתו אבל הוא יודע מה יעשה: נותן ליעקב כח וכסוכה יתן לישראל היעפים בגלות כח ולחן אונים עבמה ירבה: ויעפו נערים גבורת אויביכם המנועים מן המצות תיעק: ובחוריה: אותם שהן עכשוו גבורים כבימי הבחורות יכסלו ואתם קוניה תחליפו כח חרם וחוק: ותעלו חבר פירש כקפ כנסרים כי הנסר ישוב לימי עלומיו כל עשר פנים עד סנת המאה: החרישו אלי שתקו והזינו כי המדבר לא יחזן: איים חומות: או סוכני איים: יחליפו כח יתחמו בטענות חס וכלו להסיבני: ינסו אחר שישמע דברי אז יכרו חס ילהם מענה: למספט כקדבה חמי והס: מי העיר ממורח: מי העיר את חברה להביאו מארס שהוא במורה מבית עבדי פסילים: דק יקראו לגלגל כל מקום שהיתה רגלו באה יקראה דק כענין טחמור ויקרא סס חכרס בסס' לכוז עבודת האלילים ולקדוש בשס' ולהוכיח על עבודתם ולא פחד מהם וממלכיהם מי העיר לכוז לעשות כן הלא חכיה' ומי הוא שנתן לפניו גוים ומלכים יד ל' שהסליטו בארבעת המלכים במעט עס: יד' ענין ממסלה: יתן כעפר:

למה

תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה דרכי מיהוה ומאלהי משפטי יעבור: הלווא ידעת אם לא שמעת אלהי עולם יהודה בורא קצות הארץ לא ייעף ולא ייגע אין חקר לתבונתו: נתן ליעקב כח ורחין אונים עצמה ירבה: ויעפו נערים ויגעו ובחורים בשול יכשלו: וקו יהודה יחליפו כח יערו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו: החרישו אלי אים ולאמים יחליפו כח יגשו אז ידברו יחדו למשפט נקרב: מי העיר ממורח צדק יקראו לרגלו יתן לפניו גוים ומלכים יד יתן בעפר חרבו כקש נדף קשתו: ירדפם יעבור שלום ארץ ברנליו לא יבוא: מי פעל ועשה קרא הדרות מראש אני יהודה ראשון ואת אחרנים אני הווא: ראו אים ויראו קצות הארץ יחרדו קרבו ואתיון: איש

נתן את חרבו מפיל חללים כעפר: ואת קשתו מרבה הרגים ונופלים כקש כדף: או ישוב על חרב וקשת כל אחד מהמלכים: ירדפם יעבור שלום: רדף אותם ועבר בסלום כי לא נכשל כדודו אותם: אורח ברנליו לא יבא: והוא התימח כי הלך בדרך אשר לא היה רגיל לכה בה ברנלו ועכו יעבור שלום: מי פעל ועשה לו את זאת:

את רעהו יעזרו לאחיו יאמר חזק: ויחזק חרש את צורף מחליק פטיש את הולם פעם אומר לרדק טוב הוא ויחזקהו במסמרים לא ימוט: ואתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתה זרע אברהם אהבי: אשר החזקתה מקצות הארץ ומאציליה קראתה ואמר לה עבדי אתה בחרתה ולא מאסתה: אל תירא כי עמך אני אל תשתע בני אני אלהיה אמצתה אף עזרתה אף תמכתה בימי צדקי: הן יבשו ויכלמו כל הנחרים בך יהיו כאין ויאברו אנשי ריבה: תבקשם ולא תמצאם אנשי מצתה יהיו כאין וכאפס אנשי מלחמתה: כי אני יהודה אלהיה מחזיק ימינה האמר לה אל תירא אני עזרתה: תיראי תולעה יעקב מתי ישראל אני עזרתה נאם יהודה ונאלך קדוש ישראל: הנה שמתה למורג חרוץ חרש בעל פיפית תרוש הרים ותדק ונבעות כמץ תשים: תזרם ורוח תשאם וסערה תפיץ אתם ואתה תגיל ביהודה בקדוש ישראל תתהלל:

הפטרת וירח אליו במלכים ב' סיון ד'

ואשה

אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל אלישע לאמר עבדך אישיו מת ואתה ידעת כי עבדך היה ירא את יהודה והנשה בא לקחת את שני ילדי לו לעבדים:

איך בניו הארצות כי עבדי אתה הקמילי מנשי חבות: זרע אברהם שלא הכרני מתוך תוכחה חלל מתוך אהבה: מקנן האר' ומחביליה מנדולי הארץ וממלכי קראתך ולקחתך לחלקי: ולא מאסתך כעשו שחמ' ואת עשו שחמתי: חל תשתע: חל ימס לך להיות כשמה: הנחרים בך כמו בני חמי נחרו בי יבוסו ויכלמו כיון שלא תעלה מחשבת שהיו חושבים שלא יבאו מרשותם לעולם: תבקש' ככ יאכדו שהיו כאפס ואין שלא תמנח: מנתק' כמו הן לריב ולמצה: תולעת יעקב' משפחת יעקב החלוסה כתולע' שאין לה גבורה אלא בפיה: מתי מספר אנשי ישראל: למורג חרוץ כלי הוא סלען וכבר ועשוי חריצים חריצים כעין כלי נפחים של ברזל סקורין לימח וגורדין על הקסין של סבליים ומחתקן עד שנעשו תבן דק: חדש' כשהו חרס הוא חותך הרבה עד שלא החלקו פיותיו: בעל פפיו' הס חדודי החריצן: תדוש הרי' מלכי ושרי: תזרס' תזרס אותם כבמזל לרוח והרוח תפיץ המון והס יהיו כמו המון ורוח תשא' לניהם: חסלת הפטרת לך לך: הפטרת וירח אליו

ואשה

אחת חסת עובדיה היתה: והנוסיה הוא יהורם בן אחאב שהיה מלכהו ברבית מה שזן את הנביאים בימי חביו: לך נחמר ויד את יהורם בין זרועיו שפסטו ליטול רבית: חסוך

רדק

הפטרת וירא

רדק

אסך שמן' לנח שיטבו כדי סיכת שמן: וסגרת הדלת' כבוד הגם הוא לבח בהכנס: והמלא תסיעי' מלפנים ותתני כלי אחר במקומו למלאותו וכלות השמן אל תזוי מוקומו לפי שהקבה עושהו כמעין נחן דרך מעין לזון מוקומו: הם מניסים חליה הכלים: ויהי כמלאת הכלים' באגדה והיה במשלה מניח והמרת לבנה קרוב לי עוד מני תבירי דחפח דמחן דיגור על מאני ריקנים דיתמלחן יזור על מ' מחלי תבירי ויתקנו' וזהו לקיט מאני שבירי ומשוני חד על חד ו' ומתחברי במימרא דיי קורסח בריך הוא ו' ועמדה דמסחח חיף על כולהו עד דסלימו כל מאנייה חמר ברה לית עוד מכה ושמע עמודה דמסח ופסק: ויעמד הסין' מלכא עוד' ויהי כי הוקיר שער השמן: ותבוא ותגד ונ' בחת ל' ציטול עצה חס למכור חס להמתין עד סיקיר עוד' חמר לה לבי מוכרי כי יש די ושלמי חת כשיך ולחיות חת ובנך בנתר עד סיוח המתים: חשה גדולה' חסובה בעלת ככסים ובעלת הסם' וברס חתנה של חכיסה הסוכמית ה' היתה' חמו של עדוה הנביא: הנה נח ידעתי' כי היה אליסע ידוע בישראל' וחלמי שחמרה נח' חינו חמר כי עתה ידעה ולא קודם זה חלא לל עתה כריך טעשה לו כבוד ונייחד לו מקום בביתו כיון שהוא רביל חלמינו וידעתי כי איס חלקים קדום ה' הוא' ורזל חמר שעתה ידעה כי איס חלקים קדום הוא ולא קודם לזה שלא לחתם זכוב על שלחנו וקרי בסדינו: עליית קירי עלייה בנויה בקינות חכבים: חדרת חלינו' לשן תנועה והשתדלו: וחלינו' לל בשבילנו: היס לדבר לך' רונה לומר סידר בעבודך חס תכרך והיה ה' השתה בתך עמי חכבי חשבת כלומר בתך עמי ומשפחתי נחם ידכרו חס חכרך: ויחמר' חליסע לנחוי כי היא הלכה מלפניו חחר שענתה לו: ומה לעשות' כלומר במה מכללנמה טובה לטובה שענתה עמנו חמר נחוי חבל בן חן לה וחיסה זקן חונה כריכה כי חס לדבר זה בלבד: וחיסה זקן' בלומר חס תחמר חס חן לה עתה יהיה לה בן לזמן מדע כי חיסה זקן ולא

ויאמר אליה אלישע מר אעשה לך היגרי לי מה יישלכי בבית ותאמר אין לשפחה כל בבית כי אס אסוך שמן: ויאמר לבי שאלילך כלים מן החוץ מאת כל שבניכי כלים רקים אל תמעטי: ובאת וסגרת הדלת בעדך ובעד בניך ויצקת על כל הכלים האלה והפלא תסיעי: ותלך מאתו ותסגר הדלת בעדה ובעד בניה הם מנישים אליה והיא מיצקת: ויהי כמלאת הכלים ותאמר אל בנה היגשה אלי עוד כלי ויאמר אליה אין עוד כלי ועמד השמן: ותבא ותגד לאיש הארמי ותאמר לבי מכרי את השמן ושלמי את נשיכי ואת בניכי תחיי בגותר: ויהי היום ויעבר אלישע אל שונם ושם אשה גדולה ותחוק בו לאכל לחם ויהי מדי עברו יסר שמה לאכל לחם: ותאמר אל אישה הגדה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא עבר עלינו תמיד: נעשה נא עליית קיר קטנה ונשים לו שם מטה ושלחן וכסא ומנרה והיה בבאו אלינו יסור שמה: ויהי היום ויבא שמה יסר אל העליה וישכב שמה: ויאמר אל גיחזי נערו קרא לשונמית הזאת ויקרא לה ותעמד לפני: ויאמר לו אמר נא אליה הנרי חרדת אלינו את כל החרדה הזאת מה לעשות לך היס לדבר לך אל המלך או אל שר הציבא ותאמר ברנז עמי אנכי ישבת: ויאמר ומה לעשות לה ויאמר גיחזי אבל בן אין לה ואישה זקן: ויאמר קרא לה ויקרא לה ותעמד בפתח: ויאמר למועד הזה בעת חיה חכבת בן ותאמר אל אדני איש האלהים אל תכזב בשפחתך: ותהר האשה ותרד בן למועד הזה בעת חיה אשר דבר

אליה אלישע: ויגדל הילד והי היום ויצא אל אביו אל הקצרים: ויאמר אל אביו ראשי ראשי ויאמר אל הנער שאהו אל אמו: וישאהו ויבאהו אל אמו וישב על ברכיה עד הצהרים ומת: ותעל ותשכיברו על מטת איש האלהים ותסגר בעדו ותצא: ותקרא אל אישה ותאמר שלחה נא לי אחר מן הנערים ואחת האתנות וארצה עד איש האלהים ואשברה: ויאמר מדוע אתי הלכתי אליו היום לאחדש ולא שבת ותאמר שלום:

כחן מסיימן הפטרה קצת קהלות

ותחבש האתון ותאמר אל נערה נהג ורך אל תעצרי לי לרכב כי אס אמרתי לך: ותלך ותבא אל איש האלהים אל הר הכרמל ויהי כראות איש האלהים אתה מנגד ויאמר אל גיחזי נערו הגדה השונמית הלז: עתה רוצ נא לקראתה ואמר לה השלום לך השלום לאישך השלום לילך ותאמר שלום: ותבא אל איש האלהים אל ההר ותחוק ברנזו ויגש גיחזי להרפה ויאמר איש האלהים הרפה לה כי נפשה מרה לה ויהוה העלים ממני ולא הגיד לי: ותאמר השאלתי בן מאת אדני הלא אמרתי לא תשלה אתי: ויאמר לגיחזי חנר מרתנד וקח משענתי בידך ורך כי תמצא איש לא תברכנו וכי עברך איש לא תענונו ושמת משענתי על פני הנער: ותאמר אם הנער חי יהוה וחי נפשך אס אעזוב ויקם וילך אחריה: ונחוי עבר לפנייהם וישם את המשענת על פני הנער ואין קול ואין קשב וישב לקראתו ויגדלו לאמר לא הקיץ הנער: ויבא אלישע הביתה והנה הנער מת משכב על מטתו:

ידע יום מותו כי קרוב לפדקו הוא: קרא' לה כי כבר הלכה מלפניו: ויחם למועד הזה' חפסר שנחמר לו בחותמה העת בכבואה' חו חמר בלבג ובטח באל יתבר' סיקים דברו עד ומגור חומר ויקוס לך ועשה הקבה רכונו של נביא והרתה וילדה: בעת חיה' כמו שחת קיימת היום ולשלום כך תהיי קיימת למועד הזה ו' וחכבת בן: חוכבת בן' סטטלי חותנו ב בחיך חל חלוי חל תחמר חוכבת בן מה לי חנוק חס סופי לקוברו והו שחמרה לו כשמת הלא חמרתי כי לא תסלה חותי: חל תכזב' חל תרזי דבר סיפסוק יש בידך לבקש רחמים וינתן לי בן חך בנקסה מוך חל תתן לי חלא בן של קיימא: חל תכזב' כמו לא יכזבו מימני: ראשי ראשי' היה לו כלב הראש ודרך ה הכואבים חו הנוהים לכמול דבריהם וכן מעי מעי חוחילה: חל חדש ולא שבת' למרו רזל סחייב חס להקביל בני רכו בשבת וכרגל שנחמר לח חדש ולא שבת מכלל ד דבחדש ושבת היס לה ללכת חלוי: ותחמר שלום' לא רצתה ללנות לאדם עד שתראה הנביא: חל תעבר לי' חל תעכב על ידי חת ה' הכריכה: להדפה' בעבור כבודה שלא תסק רגלי הנביא חו לכבוד הנביא שלא ת תחוק ברנזו: העלים ממני' עד חותה ש' עשה סכפלה לרגליו: לא תסלה' לא תסנה חותי עד טעות תרגוס סנה סלו: חנור מתוך' חמר לו זה לבי סלך במהרה ב בוריות: כי תמצא חיסלח תברכנו' זה חמר לו כדי שלא יתעכב בדרך ו תהיה כונתו ב בשליחותו ולא יפנה לבו לדבר חמר לא בעשה ולא בדבור' וכדרס שהיה כסחוק בעיניו וכל האדם ה' שהיה פוגע בו היה חומר לו התחמן ס' שהמטה הזה מחיה חת היס לפיכך לא עלתה בידו: וחן קול' לענות: וחן קשב' לכמוע

כי חילו היה שומע ולא היה יכול לענות היה מתנועע חו רומז בעיניו חו בידיו חבל זה לא היה בו לא זה ולא זה: לא הקיץ הנער' מכהו הקיפה למת כמו הקיפו ורגנו סוכני עכר: וישם

כי חילו היה שומע ולא היה יכול לענות היה מתנועע חו רומז בעיניו חו בידיו חבל זה לא היה בו לא זה ולא זה: לא הקיץ הנער' מכהו הקיפה למת כמו הקיפו ורגנו סוכני עכר: וישם

רדק

הפטרת

חיי שרה

רדק

ד

וישם פיו על פיו הכל לכיון לסוף התפילה על מי שמתפלל עליו כמו שאמר ביצחק לנכוח אשתו ואפשר גם כן להנשים על הנער לחממו בחום הטבעי היובש מפיו למעיניו כי רוב הנסי' כעשים עם מעט תחבולה כדרך העולם ויגד' התנפל והסתקט עליו כמו ויגד' ארצה ויזרד' כתעטט: חסלת הפטר' ירח אליו:

עם חבן הנוחלת הנוחלת כמנך לה: הנוחלת חבן גדולה שהיו הבחורים מנסים בה את כחם לזימה ולגדרה לסוף מים זוחלין וזוחלי עפר: עין דובל' ת' עין קדח' הוא כוכב ונקרא הכוכב בעבור זה רובל לפי שהוא מכבס ומספסף הבגדים בדגליו: לא קרח' לא קרח לחלה לפי שידם עם שלמה: ומלטי

הפטרת חיי שרה

והמלך

בן שבעים שנה היה שהרי בן שלשים היה במלכו וארבעים שנה מלך ואח' מפני ה' המלחמות שנלחם תשס' כחוקפכ' עליו הזקנה וזקן כל שהוא זקן חומו הטבעי הולך וחסר לפיכך ויכסוהו בבגדים וברכס כל המבזה את הבגדי' חינוכה מהם לכסוף ולפי שכתת את כף המעיל אשר לשאל לא נהנה מהבגדי' ועוד אמרו ז"ל כיון שראה דוד המלך עומד בירושלם וחרבו שלופ' בידו נכנס מיראתו: בתול' בתול' מחממן את בשרה: סוכנת' מהממת וכן בוקע עיני יסכן בס' ז"מ סוכנת מועלת מפני הצנה וכן הוכח בדבר לא יסכן: לא ידעה' שהבטולה יפה לחמם מן הבטולה ורוב אמרו משום לא ידעה' לונסי' וכבר היול' שמה עשר: מתנשא' מתפאר ו נמתנאה משום דלא עזבו חביו חמ' בלבנו שאביו היה חונק חותנו מכל בניו וגם הוא טוב מואר: חיש רבים כטולי טחיל וחוקיקי כפות הרגלי' כמנהג המלכו' שהולכים לפניו רגלים בכלי זין: ולא עזבו ולא הכלימי' לפיכך יבא לתרבות דעה: וגם הוא טוב מואר' כחבשלוס שנאמר ו כחבשלו' לא היה חיש יפה והיא נרמה להם שנתנאו: ילדה' חנית חם חדוניה נאחרי' ש סילדה מעכה את חבשלוס וברכס גדלתו אחר תרבות שנלדה חמו של חבשלוס: ויהיו דבריו עם יואב וגו' דבריו וענתו לפי שהיה יודע שנלכו של דוד עליו על שהרב את חכבר ועמשה וחבשלוס וסופו סיבה את בנו המלך תחתיו עליו לפיכך היה רוצה שימלך זה על דוד ויחבבנו: ועם אביתר הכהן שנסתלק מן הכהונה ושם תחתיו דוד כשהיה בורח מפני חבשלוס לכך ועזרו אחרי חדוניה: ומריא' כתר דגומו ופטימין האזן והבקר היו מהמרעה והמריא הוא האזן ובקר שהם מוטמין בבית על האבוס:

ויבא ויסגר הדלת בעד שניהם ויתפלל אל יהוה: ועל וישכב על הילר וישם פיו על פיו ועיניו על עיניו וכפיו על כפו ויגהר עליו ויחם בשר הילר: וישב וילך בבית אחת הגה ואחרת הגה ועל ויגהר עליו ויזרר הנער עד שבע פעמים ויפקח הנער את עיניו: ויקרא אל גיחזי ויאמר קרא אל השנפית הזאת ויקראה ותבא אליו ויאמר שאי בנד: ותבא ותפל על רגליו ותשתחו ארצה ותשא את בנה ותצא:

הפטרת חיי שרה במלכים ח' כסימן ח'

והמלך

דוד זקן בא בימים ויכסוהו בבגדים ולא יחם לו: ויאמרו לו עבדיו יבקשו לאדני המלך נערה בתולה ועמדו לפני המלך ותהילו סכנת ושכבה בחיקך וחס לאדני המלך: ויבקשו נערה יפה בכל גבול ישראל וימצאו את אבישג השונמית ויבאו אתה למלך: והנערה יפה עד מאד ותהי למלך סכנת ותשרתהו והמלך לא ידעה: ואדניה בן חגית מתנשא לאמר אני אמלך ועש לו רכב ופרשים וחמשים איש רצים לפניו: ולא יעצבו אביו מימיו לאמר מדוע ככה עשית וגם הוא טוב תאר מאד ואתו ילדה אחרי אבשלוס: והיו דבריו עם יואב בן צרויה ועם אביתר הכהן ועזרו אחרי אדניה: וצדוק הכהן ובניהו בן יהוידע ונתן הנביא ושמעי ורעי והגבורים אשר לרוד לא היו עם אדניהו: ויזבח אדניהו צאן ובקר ומריא עם אבן הזולת אשר אצל עין רגל ויקרא את כל אחיו בני המלך ולכל אנשי יהודה עבדי המלך: ואת נתן הנביא ובניהו ואת הגבורים ואת שלמה אחיו לא

קרא: ויאמר נתן אל בית שבע אם שלמה לאמר הלא שמעת כי מלך אדניהו בן חגית ואדניהו דוד לא ידע: ועתה לכי איעצך נא עצה ומלטי את נפשך ואת נפש בנד שלמה: לכי ובאי אל המלך דוד ואמרת אליו הלא אתה אדני המלך נשבעת לאמרת לאמר כי שלמה בנד ימלך אחרי והוא ישב על כסאי ומדוע מלך אדניהו: הגה עורך מדברת שם עם המלך ואני אבוא אחריך ומלאתי את דבריך: ותבא בת שבע אל המלך החדרה והמלך זקן מאד ואבישג השונמית משרת את המלך: ותקד בת שבע ותשתחו למלך ויאמר המלך מה לך: ותאמר לו אדני אתה נשבעת ביהוה אלהיך לאמרת כי שלמה בנד ימלך אחרי והוא ישב על כסאי ועתה הגה אדניהו מלך ואתה אדני המלך לא ידעת: ויזבח שור ומריא וצאן לרוב ויקרא לכל בני המלך ולראביתר הכהן וליאב שר הצבא ולשלמה עבדך לא קרא: ואתה אדני המלך עיני כל ישראל עליך להגיד להם מי ישב על כסא אדני המלך אחרי: והיה בשכב אדני המלך עם אבתיו והייתי אני ובני שלמה חטאים: והנה עורגה מדברת עם המלך ונתן הנביא בא: ויגדו למלך לאמר הגה נתן הנביא ויבא לפני המלך וישתחו למלך על אפיו ארצה: ויאמר נתן אדני המלך אתה אמרת אדניהו מלך אחרי והוא ישב על כסאי: כי ירד היום ויזבח שור ומריא וצאן לרוב ויקרא לכל בני המלך ולשרי הצבא ולראביתר הכהן והנם אכלים ושתיים לפניו ויאמרו יחי המלך אדניהו: ולי אני עבדך ולצדק הכהן ולבניהו בן יהוידע ולשלמה עבדך לא קרא: אם מאת אדני המלך נהיה הדבר

את כפסך מן המחלוקת לאחר מות המלך סירב בכך למלך כמו ש שהבטיחו הקבה ויתכן לפרש ומלטי את כפסך מבזיון שלא תהיו עבדי לדוניה: נשבעת לחמתך יודע היה נתן שנשבע לה ששמו זה מונה ולמה נשבע לה אמרו כי כשמת הילד אמר בת שבע הילד מת מפני העון אפילו יהיה לי מנך בן של קיימה יביתו חותנו אחיו מפני שבאתי חליך בעון מ מתחלה ולא רצתה להזיק לו עד שנשבע לה כי הבן שיהיה לו ממנה ראשונה ימלך אחרי ואמר לה כי על פי הכהונה נאמר לו זה: עשרת את המלך חמך הספו היה לפי שכנס בת שבע החדרה ואף כי היה המלך בכניסה ב במטמו עם חביש ולא היה רשות לאדם אחר להכנס סם בלא רשות אבל היה לפי שהיתה אשתו ככנסה החדרה בלו רשות: מה לך לפי שלא היתה רגילה לבא אצלו ידע כי על דבר כחך באה: ולשלמה עבדך לא קרא' כיון שלא קראה ב בסעודה ונקרא לסאר בני המלך נראה כי לדבר מלוכה עשה זבח זה וקרא לכל הסומכים ידו שיאכלו עמו: חטאי' חסרים ומנוערי' מן הגדולה כמו אל הסעדה ולא יחטיא' ויאם חם לא יהיה בני מלך מלך בלוי עק יהיה לבני יאמרו מפני עק שנמצא בו וכן שנולד ממני לא היתה לו מלוכה' וימ כנגד דוד אמרה אלא סכנתה מפני כבודו כל' אתה תהיה מטוח בזה כי אתה נשבעת לי בה: ונתן הכביח בא ויגידו ובו' בא בחצר חו' ב בבתים החנוכים עד שיאמרו למלך ויכנס בדשותו: אתה אמרת' שימלך בתמיחה' כי ירד היום אל עין רובל לזבח: קראו לבת שבע' נראה מזה כי בת שבע יצאה מן החל' בבא נתן הנביא' כדי שלא יכיר המלך כי זה הדבר היה מוסכם ביניהם: על הפרדה הוא סימן לו שימלך ותחלת הגדולה שאף הדיוט רוכב על סוסו של מלך: אל ניהו' הוא מעין השלוח מכאן שאף מועתין את המלכים אלא על המעין סימן שתמך מלכותו:

רדק הפטרת לתולדות רדק

משא

דבר ה' דבר הנמש' למלאכי לשאת אותו אל בני ישראל: ביד מלאכי' ככר היה מסור בידו זה ימים רבים מכאן שכל הגביאים עמדו על הר סיני ופס נמסרו להם הנבואות: אל ישראל' להוכיחם על מעשיהם: ואזהב את יעקב' לתת לו את חרץ חמדה: ואת עשו שכחתי'

להודונו אל חרץ חמדה מפני יעקב אחיו ובנוהב שבועולס מי שיש לו שני בנים לכבוד הוא בורר לו מנה יפה: הריו' לפי סקירת חרצו הר סעיר חמר הריו' וחף על פי שארצכם היתה שמהה גם כן את שבת אליה והנכם יושבי בה אבל הם לא ישובו לארצ' לעולם הנה תראו כי אהבתי זרע יעקב' ושכחתי זרע עשו: להנני מדבר' שישכנו בארצם תנים ובנות יענה כמו במוזכר: כי תחמר חזו' רשענו: ואם חל' חלום מתחלתנו רעים היינו אבל עתה שהעשרנו מזבית ירושלם נשוב ונבנה חרבו' שלנו: כה חמר ה' חס יבנו חני אהרום: נבול רשעה' כלומר כרשעת יושביה ארצה חרבה לעולם כי גדלה רשעת' לפני השם שבנו בחייהם בני יעקב והאל ית' כזה לישראל לא תתע' חדומי והס הרעו להם בכל אשר יכלו ושחחו בחורבכל ובגלותם: יגדל ה' מעל לבול ישראל' יראה גדולתו מעל לבולנו להודיע כי אהבנו עמו: בן יים עליו לכבוד חס וכן עבד חדונו ואת קרוניו בני ועבדי ועתה' ח חס חס חני לכס חיה כנודי: הכהנים בניו שמי' הפך כבוד הבן לחבי' הוכיח תחלה לכהנים שהיה להם להוכיח ולהורות ולא די שאין חתם מוכיחים אות' אש שחת' סומכים ידי הרעים' וחמרתם במה בזינו כלומר ידעתי שתחמרו לי במה בזינו' הרי הכזיז מנישים על מזבח ונומר: לחס'

הזה ולא הורעת את עבדך מי ישב על כסא אדני המלך אחריו: וען המלך דוד ואמר קראו לי לבת שבע ותבא לפני המלך ותעמד לפני המלך: וישבע המלך ואמר חי יהוה אשר פדה את נפשי מכל צרה: כי באשר נשבעתי לך ביהוה אלהי ישראל לאמר כי שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על כסא' תחתי כי בן אעשה היום הזה: ותקד בת שבע אפים ארץ ותשתחו למלך ותאמר יחי אדני המלך דוד לעולם:

הפטרת תולדות בתרי עשר במלאכי בסיון ח'

משא

דבר יהוה אל ישראל ביד מלאכי: אהבתי אתכם אמר יהוה ואמרתם במה אהבתנו הלא אח עשו ליעקב נאם יהוה ואהב את יעקב: ואת עשו שנאתי ואשים את הריו שממה ואת גחלתו לתנות מדבר: כי תאמר ארום רששו ונשוב ונבנה חרבות כה אמר יהוה צבאות המה יבנו ואני אהרום וקראו להם נבול רשעה והעם אשר זעם יהוה ער עולם: ועיניכם תראינה ואתם תאמרו יגדל יהוה מעל לגבול ישראל: בן יכבד אב ועבד אדניו ואם אב אני איה כבודי ואם ארונים אני איה מוראי אמר יהוה צבאות לכם הכהנים בזו שמי ואמרתם במה בזינו את שמך: מגישים על מזבחי לחם מנאל ואמרתם במה גאלנו באמרתם שלחן יהוה נבנה הוא: וכי תגישון עור לזבח אין רע וכי תגישו פסח וחלה אין רע הקריבוהו נא לפחרתך הירצה או הישא פניך אמר יהוה צבאות: ועתה חלר נא פני אל

קרבן: מנאל' מתועב ומטונף: במה גאלנו' ואם תחמרו במה גאלנו לך חת לחס מוזבח חני מטיב לכם כי בזאת גאלתם אותי באמרתם שלחן ה' הוא והמוזבח כזוה הוא שמקריבים פס הדם והחלבי' שהם דברי כבוים ואי' מטימים לכם למה כזה האל יתבר' להקריב דם וחלבים: וכי תגישון' כשמביאין לכם פה עור לזבוח ולהקריבו חת

וחננו מירכם היתה זאת הישא מכם פנים אמר יהוה צבאות: מי גם בכם ויסגר דלתים ולא תאירו מזבחי חנם אין לי חפץ בכם אמר יהוה צבאות ומנחה לא ארצה מירכם: כי ממורח שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים ובכל מקום מקטר מנש לשמי ומנחה טהורה כי גדול שמי בגוים אמר יהוה צבאות: ואתם מחללים אותו באמרתם שלחן אדני מנאל הוא וניבו נבזה אכלו:

ואמרתם הנה מתלאה והפחתם אותו אמר יהוה צבאות והבאתם גזול ואת הפסח ואת החולה והבאתם את המנחה הארצה אותה מירכם אמר יהוה: וארור נוכל וישבעדו זכר ונודר וזובח משחרת ליהוה כי מלך גדול אני אמר יהוה צבאות ושמי נורא בגוים: ועתה אליכם המצוה הזאת הכהנים: אם לא תשמעו ואם לא תשימו על לב לתת כבוד לשמי אמר יהוה צבאות ושלחתי בכם את המארה ואזותי את ברכותיכם ונס ארותיה כי אינכם שמים על לב: הנני גער לכם את הרע וזרתי פרש על פניכם פרש חגיכם ונשא אתכם אליו: וידעתם כי שלחתי אליכם את המצוה הזאת להיות בריתי את לוי אמר יהוה צבאות: בריתי היתה אתו החיים והשלום ואתם לו מורא ויראני ומפני שמי נחת הוא: תורת אמת היתה בפיהו ועולרה לא נמצא בשפתיו בשלום ובמישור הלך אתי ורבים השיב מעון: כי שפתי כהן ישברו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך יהוה צבאות הוא:

של מוזבח השנו' בשפתותיכם זהו תמיד כזוה אכלו חתם חומרים עליו: הנה מתלאה' בהמה כחוסה כי חנו עניים ואין יכולת להשיג למבחר נדרים: והפחתם אותי' זו היא חת מ'ח תיבות של תיקון סופרים הפחתם אותנו חותי כתיב אלא שכינה הכתוב וכתבו אותנו והפחתם והאדבתם לסון מפחכס אותי ואת שלחתי: נוכל' מתנכל חוסב מחשבה במרמה בדברי סקר לפני לאמור אין לי טובה מו: ויש בעדדו זכר' חיל ההגון לעולה והוא נודר וזובח מסחת בעל מוס כמו משחת' כס: אליכם' הכהנים' חני מננה המצוה הזאת שלא תקריבו חלא על מזבחי: וארותי' וקללתי את ברכותיכם מה שצריך לכך להם הדגן והתירום והיבד: וגם ארותי' כלומר עד עת' ארותי הברכה שנתתי לכם מעת שהחלמם לבזותי בהבאת הקרבנות ועת' חוסף עוד בימארה חס לא תסמעו: הנני גער' ענין השחתה: מזרתי פרש' זבל הבהמות כמו ואת פרסה: חגיכם' לל קרבנותיכם כי הקרבן נקרא חג' כמו חלב חני לפי שרוב הקרבנות קרבים בחג' וכל כזה הענין כמו שחתם מבזים אותי בקרבנות כן אבזה אתכם בהם כי הדבר הנבזה בהמות הוא הפרס ואותו אורה על בניכם' וכל לא תקבלו שכר מאתי כח לרעה ולבוש' חגויר לכם את זרע השדה: וכשא חת' חליו' העון ישא חת' א' הבזין הזה מדה כנגד מדה חתם בזית' אותי ותהיו כבוים: וידעתם' להיו' בריתי חת לוי לפיכ' חני מצוה אתכם כל כך לפי שארצ' שתהיה בריתי עם שבט לוי שקיימתי: בריתי היתה חת' עס ראש השבט לכהונה והוא אהרן קדוש ה' ופנחם אשר קנא לחליו ובפנחם כאמר הנני נתן לו את בריתי שלום' והחיי' נתן לו כי מצאנו לו חיי' יתר משלם מאות שנה אפילו למי שאמר כי פנחם חיכו חליהו שהיו מצאנו אותו שהיה בפנחם בגבעה: כמו שכתוב ופנחם בן אלעזר בן אהרן הכהן עומד לפניו בימים ההם והיו לו משנותיו עד הזמן ההוא יותר משלם מאות שנה: ואתם לוי' נתתם לו בעבור מורא סירחני: ומכני שמי נחת הוא' לסון חת' כתיירח: תורת חמת היתה בכיהו' כמו שהיתה תורת ה' בפיו כן היתה בלבו' וזהו תורת חמת' וזהו ועילה לא נמצא בשפתיו: בשלום ובמישור הלך חתי' אהרן וחלעזר ופנחם: וכן במעשה העגל הסיבנו כל שבטיהם מעון סל' ויאספו חליו כל בני לוי: כי שפתי כהן' עליהם מוטל לשמור דעת למה שהרי הורה יבקשו מפייהו סכך' דבר זה מאור להם יורו משפטיך ליעק': חסלת הפטרת תולדות:

הפטרת וינא

רדק

ועמי

תלואים למסובתי כשהנביאים מלמדים אותם לשוב אלי תלואים הם הם לשוב חס לא לשוב בקושי ישובו אלי: ואל על יקראוהו יקראוהו הנביאים תמיד לשוב אל אל עליון

הפטרת ויצא יעקב בהושע סימן יח

ועמי

תלואים למסובתי ואל על יקראוהו יחד לא ירומם: אך אתנה אפרים אמנה ישראל אך אתנה כארמה אשימה בצבאים נהפך עלי לבי יחד נכמרו נחומי: לא אעשה חרון אפי לא אשוב לשחת אפרים כי אל אנכי ולא איש בקרבך קרוש ולא אבא בעיר: אחרי יהוה ילכו בארצה ישאג ביהוה ישאג ויחרדו בני מים יחרדו בצפור מסצרים וכיונה מארץ אשור והושבתים על בתיהם נאם יהוה: סבבני בכחש אפרים ובמרמה בית ישראל ויהודה עד ד עס אל ועס קרושים נאמן: אפרים רעה רוח ורדף קרים כל היום כזב ושר ירבה וברית עס אשור יכרתו ושמן למצרים יובל: וריב ליהוה עס יהודה ולפקד על יעקב כדרכיו במעליו ישיב לו: בבטן עקב את אחיו ובאונו שרה את אלהים: וישר אל מלאך וכל בכה ויתחנן לו בית אל ימצאנו ושם ידבר עמנו: ויהוה אלהי הצבאות יהוה זכרו: ואתה באלהיך רתשוב חסד ומשפט שמור וקור אל אלהיך תמיד: כנען ביד מאזני מרמה לעשק אהב: ויאמר אפרים אך עשרתי מצאתי און לי בר יעני לא ימצאו לי עון

ית: יחד לא ירומם, וכלם כחמד חין בהם שישוב לאל ית' וירומם אותו ויבלהו בלבו ובפיו: חין אתך אפרי' אף על פי שחטאת מאד לפני חני מרחם ואומר חין אתך אפרי' ביד חובב: אמנך, אמסוך ביד חובב כמו אשר מנן צריך בידך: כחמה: כי כן היי חייב להפוך חרצך כמהפכת סדום ועמורה חמה וצבוי לפי חטאי' הרבי' אל שנהפך עלי לבי שלא להסחית ולהשאיר לך פליטה: יחד נכמרו נחומי, נתגלגלו נחומי שאני נח על הרע אשר חסבתי לך לעשות ולא חשע: לא חסוב מדברי הטוב אשר אמרתי לא מחסתי ולא געלתי להיות משחית את אפרים: כי אל חכמי המקיים דבר טובתי וחין מדתי להנחם על הטובה כמו לא חס אל ויכזב ונמור: בקרבך קרוש ולא אבא בעיר, חרות כבר הבטחתי להסרו סכינתי בקרבך ולא אבא בעיר חרתי ה' ילכו אף על פי שחטק בעונ סכינתי מקרבם והגלה אותם מארצם עוד יהיה זמן רב שילכו אחרי הסם וידרסוהו בגלותם: כחרי' ישאג כמו החרי' שישאג סיתחטפו החיו אליו כי הוא מלך החיות כן יחטפו בני ישראל לקול שאבת האל יתב: ויחרדו בני מים ויתכנסו גלותא מ ממעברא: יחרדו ככפור ממזרים, אותם שהם במצרים יחרדו לשוב לארצם כמו הצפור החרדה לשוב אל קנה ואותם שהם בארץ אשור יחרדו לזאת ממנה לשוב אל ארצם כמו היונה החרדה לשוב אל סוכה, וזכר מצרים ואשור והוא הדין לשאר מקומות אלל סוכר המקומות שחטבו להעזר בהם ונכסלו בהם וגלו אליהם: סבבני בכחש אפרים, אבל עתה סבבני אותי בכחש ובמרמה שעושים, וזכר אפרים בעבור ירבעם שהיה מסבט אפרים ובית ישראל אשר סבטי ישראל שהיה עמו אבל יהודה עודנו רדעם אל מושל עוד ביראת חלקים: רדי' כמו וירד מיעקב: ועס קרושים נאמן, קרושים במקום אל כמו חלקים קרושי' הוא אמר כי נאמן עוד יהודה עם האל יתברך: רעה רוח, לפון ריע מתחבר לדברי רוח לעל: ורודף קדים, כמו ורודף רוח קדים וזכר קדים כי הוא הקסה סברות ומקת לפני חרם כי עבודת העגלים היוקה להם: כל היום כזב ושוד ירבה, אינו חונן בו מרשעו לשוב לעבודת האלקים אלל כרתו ברית עם אשור לעמר וכן עם מצרים: ושמן, שלהם למצרים מובילים לתת סוחד למצרים לעזר אותם: וריב לה' עם יהודה, אליהם הוא מניד את דברי ריבו אשר עשו לו אחיהם בית ישראל ולא יתמהו בפקדו על יעקב כדרכיו: בבטן עקב את אחיו, כל זה עשיתי לו אחיו בעקבו סימן שהוא יהיה לו גביר: ובאונו סרה את חלקים, נתתי בו כח להחבק עם המלאך ולהימות סר כננו: בכה, המלאך: ויתחנן לו, כשאמר לו לא אשלחך כי חס ברכתני והמלאך היה מבקש ממנו הנח לי עכשיו וסופי של הקדוש ברוך הוא ליגלות עליך בבית אל ועס ידבר עמנו והוא וחי נכסים לך על הכרכות סבירך יבחק: וה' אלקי הצבאות ה' זכרו, כהשר הייתי מאז כן אני עתה והם הייתם הולכים עמי בתמימות כיעקב חביכם הייתי נוהג עמכם כאשר נהגתי עמו:

הפטרת ויצא וישלח

רדק

ואתה באלקך תשוב, בהבטחתו ובמשענתו שהוא מבטיחך אתה יכול לסמוך ותשוב אליו רק חסד ומשפט שמור ומובטח אתה לקוות ליסעו תמיד: כנען ביד מאזני מרמה, אתם סומכים על כנען שאתם סומכים ורמאים ועל עוסרכם אתם חומרים אך עשרתי ונלמה העבוד את הקדוש ברוך הוא: חון, כמו חון, חן פירושו כמו כח כמו

אשר חטא: ואנכי יהוה אלהיך מארץ מצרים עד אושיבך באהלים בימי מועד: ודברתי על הנביאים ואנכי חזון הרביתי וביד הנביאים ארמה: אס גלעד און אד שוא היו בגלגל שורים זבחו גם מזבחותם בגלים על תלמי שרי:

בכחן מתחילים האשכנזים הפטרת וישלח

ויברח

יעקב שרה ארם ויעד ישראל באשה ובאשה שמר: ובנביא העלה יהוה את ישראל מצרים ובנביא נשמר: הכעים אפרים תמרורים ודמיו עליו יטוש וחרפתו ישיב לו אדניו: כדבר אפרים רתת נשא הוא בישראל ואשם בעל ויבת: ועתה יוסיפו לחטא ועשו להם מסכה מכספם כתבונם עצבים מעשה חרשים בלה להם הם אמרים זבחי אדם עגלים ישקון: לכן יהיו בענן בקר וכטל משבים הלך כמץ יסער מגרן וכעשן מארבה: ואנכי יהוה אלהיך מארץ מצרים ואלהים זולתי לא תדע ומושיע אין בלתי: אני ידעתיך במדבר בארץ תלאבות: במרעיתם וישבעו שבעו וירם לבם על בן שבחוני:

ולחין חוני' עצמ ירבה: כל יעני לא ומצאו לי עון, עוד רעה אחרת אומר כי הוא עושק, ואומר כי בכל מה שבע ואסף לא ימצאו לו ממוקן שלען וחטא: ואנכי ה' חלקך מארץ מצרים, כמו שעשיתי כשהוצאתי אתכם מארץ מצרים וכלכלתי אתכם במדבר והוסבתי אתכם ב באהלים, כן אני עתיד עוד כשהוציאתי מארצו העמים להוסיב אתכם באהלים: ודברתי על הנביאים, כמו עס ה הנביא, להוכיח אתם ולהחזיר אתכם למוטב: וכיד הנביאים חמה, כדחיתי להם בכמה ד דומיות לא חמה להם דברי עז משלים כדי ליישבם על סומעיהם: חס גלעד חון, חסבא להם סבר ואונם הם גרמו לעצמ כי אך שוא היו ובגלגל שורי זבחו לעל: גם מזבחותם, רבים כגלים שעל תלמי סדי תלמי סדי היא מענית המחרטה ס סקרוייה תלם:

חסלת הפטרת ויצא

בכחן מתחילים האשכנזי הפטר וישלח

ויברח

יעקב ונו' כאל שאומר נחזור על הראשונות סדברנו למעלה וישר אל המלאך ועוד זאת עשיתי לך הוצרך לברוח שדה חרם ידעתם אך שמרתם: ובאשה שמר, את הזאן: ובנביא העלה, ועוד עשיתי חסד עם בניו סירדו למצרים וכסתעבדו עס וסלחתי להם נביא שהעלה אותם ממצרים ברכוס רב והוא משה: ובנביא נשמר, חרבעים סנה שהיו במדבר נשמרו על ידי נביא שנתתי להם ולא חסרו דבר: הכעים אפרים, לבוראו לכונן את נביאיו ולבגוד בו: תמרורי', הם לו כי דמיו אשר ספך בהחטאיו ישראל לעבודת אלילים: עליו יטוש, עליו יטולס הקדוש ברוך הוא: וחרפתו, שחרף את האל יתברך בעשנתו העגלים הכל ישיב לו גמולו בראשו: חונוי, הוא הקדוש ברוך הוא: כדבר אפרים רתת, מתחילה קודם שחטא אפרים היה מוראו על העמים כי בדברו היה חוזו רתת ורעדת השומע אותו: כשא הוא בישראל, כלומר היה רס וגדול וכשא בסבטי ישראל וכין שאסם בעל מת: וימת, כרתת בית ירבעם וכן בית אחאב: זבחי אדם עגלים ישקון, כהני עבודת אלילים חומרים לישראל מי סוכה בנו לעבודת אלילים כדי הוא להיות נוסק עגל סהרי דורון חבי הקריב לו: וכטל משכים הולך, וכטל דמותי פסיק: כמץ יסער מגרן, כמוצא דמבא רוחא מארצא: וכעשן מארבה, כעשן היוצא מן החלון: ואלקים זולתי לא תדע, לא היה לך לדעת: בארץ תלאבות, בארץ צמאה והיא המדבר: כמרעיתם וישבעו וגומר, כאשר באו למקום מרעיתם והוא ארץ כנען היה להם כל טוב וישבעו וירם לבם וסכמוני, כמו שאמר פן תחכל וסבעת וגומר ורם לכך וסכחת את ה' אלהיך, ואמר וסימן יסורון ויבעט וגומר: ואהי

הפטרת וישלח רדק

ואהיה להם כיון שהם שכחוני גם אני זנחתי ונתתים ביד העמים והייתי להם כמו שחל חו כמו כומר הטורפים: אשור כל אשור שבמקרה דגשו ונה דפי שאינו עם מקו' אלה אחרוב ואשקוד כמו אשורנו ולא קרוב וכן תי' כתיב' כיון על שבילא: כדוב שביל' כמו שוכל כלומר המוכן לשכל ואם ימנח אדם או בהמה יבקע מהרה: ואקדע סגור לבס' לבס' שהוא סגור ולא יבין אקדענו כדרך הדוב לחמו כפורניו בחזה וקודע עד הלב: שחתך ישראל חבלת עמך ישראל כי בפסע ומדרת בעורך וית שחתך ישראל ונ' כד מחבלין חתון בית ישראל ע עובדיכון שלטין בכון עממיא כי בי בעורך כד תייבין חתון ל לאריתא ממרי הוה בעערכון: אהי אני אהי קיים לעולם חבל מלכך ח'פה שמחסת במלכותו ונשאלת מלך שיושיעך ואהי הוא שיושיעך: בכל עריך שבאים עליהם האויבים: ונפטוך' שסמ עליך מדעתך הדי אהיה רוחה כי לא יועילוך: חתן לך מלך' בתתי לך מלך באפי כי לא ברצוני שאתם מלך' וכן לקחתי חתוני בעברתי שמת במלחמת פלשתים: צרור עון אכרי' כמו הדבר השמור בתוך הצרור וכפון הוא חתי כי עת צרה באה לו אשור לא יוכל לעמוד ולהתקיים: חבלי יולדה' צירי' כביר יולדה יבאו לו בצרות

ואהי להם כמו שחל כנמר על-דרך אשור: אפגשם בדב שכול ואקדע סגור לבס ואכלם שם כלביא חית השדה תבקעם: שחתך ישראל כי בי בעורך: אתי מלכך אפויא ויושיעך בכל-עריך ושפטיך אשר אמרת תנה לי מלך ושרים: אתן לך מלך באפי ואקח בעברתי: צרור עון אפרים צפונה חטאתו: חבלי יולדה יבאו לו הוא-בן לא חכם כי עת לא יעמד ב במשבר בניס: מיד שאול אפרים כמות אנאלם אהי דבריה מות אהי קטבה שאול נחם יסתר מעיני: כי הוא בין אחים יפריא יבא קרים רוח יהורה ממרבר עליה ויבוש מקורו ויחרב מעינו הוא ישסרה אוצר כל-כלי חמדה: תאשם שמרון כי מרתה באלהיה בחרב יפלו עולליהם ירששו והריותיו יבקעו:

שובה ישראל עד יהודה אלהיה כי כשלת בעונך: קחו עמכם דברים ושובו אל-יהודה ואמרו אליו כל-תשאל עון וקח טוב וגשלמה פרים שפתינו:

שובה

ישראל שבארץ יהודה פן יקרה חתכם בשומרון: כי כשלת בעונך' כי אתה רוחה שכסלת בעונך לפיכך יש לך לשוב אל ה' ותברך כי אין מקומך ממכשולך אלה תשובתך אליו ובחמרו עד כמו אלוכן ושבתי עד ה' חלקיך' ואמרו ר'ול גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד שנאמר עד ה' אלהיך: קחו עמכם דברי' אינו שואל מכס אלא דברים טובים שמתמרו בהם עונותיכם: ושובו אל ה' בכל לבבכם ולא בשפתיים בלבד: ואמרו חלתי' כלומר אמרו לפניו כדברי' האלה וכינחא בהן: כל תשאל עון' כל עון תשאל והוא הפוך' פירש כל עונותינו סלת: וקח טוב' וקח דבר טוב או לוב טוב: ונשלמה פרי' שהיה לנו להקריב לפניך נשלם חותם בדיוני דברי' שפתינו:

אשור לא ישיענו והתודו לפניו ואמרו אשור שבטחנו בו עד עתה ידענו כי לא ישיענו כי אין בו כח להשיענו ונלחך כי לא התסועה: על סוס לא נרכב' שהיינו פולחים רוכבי סוסים א אשור להשיענו לא נעשה עוד זה: ולא כאמר עוד' למעשה ידענו שהם אהינו: אשור בך' לבדך תהי תקותנו המר' יתומי: ארפח משובתם' אחר הנביא כך אמר לי רוח הקדש מאחר ש שיאמר לפני כן' ארפח משובת ואוהבם בנדבת רוחי אלעפ שאינן רחויין לאהבה חתנדב לאהבם כי שפ חפי ממנו: אהיה בטל לישראל' אמר טל לפי שאינו נפסק כן טוב האל ית' לא יהיה פסק מהם: יפרח כסופה' אמר כסופה לפי שנמסלה כנסת ישראל לסופנה: וך שרשיו כלבנון' כמו עצי הלכנון שהם גדולים ושרשיהם רבים כן יהיו נטועים בחלמתם' ומה שאמר וך על דרך נמחה על כתפיהם ככרת כלומר יכו השרשי' הנה והנה באורך וברוחב: ילכו יונקותי' כלמי יתפסטא הנה והנה והיזנקות הם הענפים הרבים כמו היונק: ויהי כזית הודו' שיהא כח לחותו הייט כמו הזית שעליו לחים כל השנה כלומר סלח יפסק טובו כל הימים: ורוח לו כלבנון' כי הלכנון יש בו מינים רבים מעצים ומעשבים ויש בהם נותני ריח טוב רונה לומר שילך שם הטוב למרחוק: ישובו' לארצם ויהיו וישובו' בכל האליתברך: יחיו דגן' יחיו עצמם בכל עת במצות האליתברך שיקיימו כמו הדגן המחיה את האדם: זכרו כיון לבנון' ריחו כמו חזקתה לה' אמר רית יין הנבן שנמשלו ישראל ליהיה כריח יין לבנון שיש לו ריח טוב: אפרים' יאמר מה לי עוד ללכת אחרי העצבים' ואמר הקב' כשיאמר אפרים זה' אהי עניתי ואשורנו' כלומר אהי הענהו מזרתו וחביט חליו בעת רבון: אהי כברוס רענן' אהי אהיה לך כמו הברוס רענן שכופפין ראשו אהל שרשיו כן אהי מרוס וקדום אשכנן ואת דכא ושפל רוח' כלומר אהיה מצוי לך וחס תאמר הברוס חינו עושה פירות ממני כדרך נמצא בכל עת ובכל זמן: מי חכם ויבן אלה' כשהסלי' הושע נבגאתו אמר מי בכס חכם ויבן אה התוכחות שבדברתי עד הנה: ופושעים יכשלו בס' בשבילם על שלא הלכו בהם כן תי':

חזון

הפטרת וישלח במרי עשר בעובדיה בסיומ' ח' עבדיה כה-אמר אדני יהוה לאדום שמוערה ששמענו מאת יהוה וציר בגוים שלח קומו ונקומה עליה למלחמה: הנה קטן נתתיך בגוים בזוי אתה מאד: זרון לבך השיאה יבני בחנוי-סלע מרום שבתו אמר בלבו מי יורידני ארץ: אם תנביה כנשר

חזון

מה שבחא עובדיה לאדום ולא ניבא נבואה אחרתי אמרו חכמי' עובדיה נר הדומי היה אמר הקב' מהם ובהם אביא עליהם יבא עובדיה סדר בין שני רשעים אחאב וחזובל ולא למד ממעשיהם ויפרע מעשו סדר בין שני צדיקים יצחק ודברה ולא למד ממעשיהם' היינו דאמרי אינשי כפא דחק נברא בגויה נסרוף חרדלל בן בעל הערוך האומן שחק הכף אותו הקפ עצמו סורף פניו בחרדל חזק נהנה כל נבואתו היתה על אדום ואמר כי עס חרבן אדום תהיה תצועת ישראל: כה אמר ה' אלהים לאדום' בעבור אדום כמו אמר לי אחי הוה' שמועה שמענו מאת ה' שיאמרו הגוים על אדום שמועה שמענו מאת ה' וכאלו ציר בגוים שולח ומה היא השמועה שיאמרו גוי לגוי קומו נקומה עליה למלחמה' עליה על ארץ אדום: הנה קטן בזוי אתה מחקי' כלומר שלא יחשו לך שאר הגוים אס תאבד: כתיב' כמו חתך כי בנבואות עבר במקום עתיד רבים: זרון לבך השיאך' להגדיל פה ולהרחיב אף לאחוך יעקב: שכני בחנוי סלע' כשהיית סוכן בהר שער חסבת שאתה נשגב בו ואין מי שיורידך ממנו: מרום שבתו' מרום ישיבתו היה בחנוי סלע' והוא הר שעיר: שכני' כמו סוכן וה' יוד כוספת בחנוי' כמו חנו הארץ חנו וחוב ענין אחד כלומר סביב הסלע לל ראש הסלע והוא המגדל הכני עלי: אה תנביה

אם תנבא כנשר, אם תנבא סכתך כמו הנשר שיעוף גבוה מכל העופות: סיס' כמו תפוס: אם נבא, אמר דרך תימה שיתמהו הרואי בעת המרחק של אדום ויחמרו מה זה היה לך אם נבאים שודדוך בלילה שהיית יושן ולא הדגשת בהם למענם ולקיום כנגדם: הלא ינבאו דיים' כי דרך הנבאים לנבוא דיים כלומר

די יוכלו סאת ויכחו השאר: אם בזכרי באו לך, כלומר אם באו לך שודדים ביום כנבאים שיבצרו הכנס וישנו פנס אחר פנס לכבוד כמו שאמר הפס ידך כבוצר על כלסילו חלשכ חי חפסר שלא יסחירו עוללו שאיך כדאלו להם מקטנותן והן נסתרות תחת גלי הנסן חבל חתה איך חפסתם שלא השחירו השודדים לך כלום חפילו מטמוני מסתרים: איך דמית' נכרת' נדמו עמי מבלי הדעת' ולפי פירוש' איך כדמי' למה נרדמת דומם עד שנבאו כל רבנ': איך נחפסו עשו' פירוש מטמוני עשו: כבעו' תדגוס ויבקש ובעל' וכן אס תבעיון בעיו: עד הנבול' אנשי בריתך ואוכלי לחמך שהיית בוטח בהם הם הגלוק ושלחוך עד נבול אויבך השודדי' חותך' לחמך פירוש אוכלי לחמך: מזור' פי חילו ומכה' וכן וירח חפרים את חילו ויהודה את מזורו: תחתך' בסתר שהסתירו עבתם ממך: איך תבונה בוי' בעשו שלא הבין מה שהיו ע עושים לו אנשי בריתו: הלא' בלדום היו חכמי' ונבא סכרם חבדה ח חכמתם' וכן היו בהם גבורים והיא מברכת יצחק ועל חרבך תחיה וכו' סכרם וחמו גבוריך תימן: וחמו גבוריך תימן' הוא מבני חלפי

ואם בין בוכבים שים קנה משם אורידך נאם יהוה: אם נבאים באו לך אם שרדי לילה איך נדמית הלוא ינבאו דים אם בצרים באו לך הלוא ישאירו על לות: איך נחפשו עשו נבעו מצפוני: עד הנבול שלחוך כל אנשי בריתך השיאוך יכלו לך אנשי שלמד לחמך ישמו מזור תחתך אין תבונה בו: הלוא ביום ההוא נאם יהוה והאבדתי חכמים מאדום ותבונה מהר עשו: וחתו גבוריך תימן למען יכרת איש מהר עשו מקטר: מחמס אחיך יעקב תכסך בושח ונכרת לעולם: ביום עמרה מנגד ביום שבות זרים חילו ונבאים באו שערו ועל ירושלם ידו גורל גם אתה באחד מהם: ואל תרא ביום אחיך ביום נכרו ואל תשמח לבני יהודה ביום אבדם ואל תגדל פיך ביום צרה: אל תבוא בשער עמי ביום איום אל תרא גם אתה ברעתו ביום אירו ואל תשלחנה בחילו ביום אירו ואל תעמר על הפרק להכרית את פליטיו ואל תסגר שרדיו ביום צרה: כי קרוב יום יהוה על כל הגוים כאשר עשית יעשה לך גמלה ישוב בראשך: כי כאשר שתיתם על הר קדשי ישתו כל הגוים תמיד ושתו ולעו והיו בלוא היו: ובהר ציון תהיה פליטה והיה קדש וירשו

בית יעקב את מורשיהם: והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש וירקו בהם ואכלום ולא יהיה שריד לבית עשו כי יהוה דבר: וירשו הנגב את הר עשו והשפלה את פלשתים וירשו את שדה אפרים ואת שדה שמרון ובנימן את הגלעד: ונלת ההל הזה לבני ישראל אשר כנענים עד צרפת ונלת ירושלם אשר בספרד ירשו את ערי הנגב: ועלו מושיעים בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה ליהוה המלוכה:

ציון תהיה פליטה' חלפי סכלו רבים מירחלל בגלות פליטה גדולה תהיה להם עוד בהר ציון שגלו ממנו: והיה קדש' ישראל יהיה קדש לה: את מורשיהם' ככסי עממיה דהא מחסנין להון: והיה' כמו אם אוכלה קש כן יאכלום ויכלום' ורזל דרשו כי זכר יוסף לפי שאין זרעו של עשו נופל אלא ביד יוסף או ביד זרעו של יוסף: וירשו הנגב את הר עשו' מהר עשו ירשו את הנגב והוא חרץ המישור: והשפלה את פלשתים' והשפלה ירשו מארץ פלשתים כי לא יצטרכו להרים להסגב בהם ולא לזרוע בהם אם לא ירשו כי השפלה והנגב יספיק להם: וירשו את שדה אפרים' שמתחלה היו יושבים בהר אפרים ובהר שמרון והוא לא יצטרכו להרי לא לשבת ולא לזרוע אלא השדות שהם המישור: וכן בנימן את הגלעד' וכן בנימן שהיה גבולו בירדן יירש משם והלאה את המישור בארץ הגלעד: ונלת החל הזה' החל חסר יד והוא כמו החיל פירו' גלות החל הזה לכני ישראל כלומר שהם בני ישראל שהם מפוזרים בגלות: אשר כנענים' כלומר אשר גלו והם עם כנעני' עד צרפת: ועלו מושיעים' המלך המשיח וחביריו: לסכוט את הר עשו' לקחת משפט ישראל מהם על כל אשר הרעו להם: והיתה לה' המלוכה' והוא תהיה המלוכה לה' לבדו כי כל הגוים ידו במלכותו

חסלה הפטרת וישלח הפטרת וישב

הפטרת וישב כתרני עשר בעמם כסימן ב'

כה אמר יהוה על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו על מכתם בכסף צדיק ואביון בעבור נעלים: השאפים על עפר ארץ בראש דלים ודרך ענוים יטו ואיש ואביו ילכו אל הנערה למען חלל את שם קדשי ועל בגדים חבלים יטו אצל כל מזבח ויין ענושים ישתו בית אלהיכם: ואנכי השמרת את האמרי מפניהם אשר כנבה ארזים גברו וחסון הוא כאלונים ואשמיד פרו ממשל וירשו מתחת: ואנכי העליתי אתכם מארץ מצרים ואורד אתכם במדבר ארבעים שנה לרשת

כה חמרה' על מכתם בכסף צדיק' פי' מטן משפט האביון כדי שיצטרך למכור שדהו שהיה לו בן סדות הדייכן וזה עוקף עליו ונוטלה בדמים קלים כדי לגדוד וללעול כל סדותי יחד ולא יפסיק ביניהם זהו בעבור כעלי לסון נעילה' דבר אחר מחייבין את הזכאי כדי שיצטרך העני למכור שדהו בקנין גמור שהוא כבעל שנאמר שלף חיש כעלו: השואפי' על עפר ארץ בראש דלים' השופטי' הם השואפים ומביטי' ומכוונים שהיה עפר ארץ בראש דלים שמשמים שוטרים תחתיהם אם לא יתנו העניים על פיהם יקחום בעשר דלשם ויפילום בארץ וירמקום והנה עפר הארץ בראש דלים: ודרך ענוים יטו' שיטו דינס במשפטיהם בשוחד שמתנים בעלי דינס העשירים: ואיש ואביו ילכו אל הנערה' ולא יבוס הבן מאביו לבעול בעולת אביו מהו חלול סם קדשי שאמרתי להם קדושים תהיו: ועל בגדים חבלים יטו' שהם חובלים הבגדי' מאשר לא יתנו על פיהם ויאכלו וישתו עליהם בבתי עלא וכירות יטו יטו עבמם להסב חלל כל מזבח ועל המאכל ועל המסתה וההסביה נקראת הטייה לפי שמטה חדם עבמו כסוכב וכן במטנה יטו ויקראו והטייתי לקרות: ענושים' שהם עונשים אותם כסף וזהב וישתו בו בית חלהיהם ואנכי השמרת את האמרי מפני הקותם הרעים שהיו להם השמדתו אותם מפניכם ואתם עזבתם את הקותי הטובים ולקחתם חקות האמרי וזכר האמרי כי הוא החוק שנשבע האמות כמו שאמר אשר כנבה ארזים נבהו: וחסון' תקף כמו והיה החסון לנעורת: חלונים' תרנוס בלוטן קסטבייר בלעז: ואקים' עוד עשיתי עמכם טובה גדולה שלא עשיתי עם כל עם שהשפירתי רוח כנאה בכם' וטעם מבניכם חפילו הנערים כשמואל ורמיה כש הזקנים שיש בהם חכמה: ומבנתריכם

בן עשו: למען יכרת איש מהר עשו מקטר' האל ית יתן חמת בהם למען יכרת איש מהר עשו' מקטר' מרוב הרג שיהרגו בהם יכרת כל איש מהם: מחמס' בסביל חמס טעמי' ליעקב כי בחרבן בית סני הרעו אדומי לישראל: ביום עמדך מנגד' כשכר טיטום על ירושלם היו בני אדום שמחים לאידם ומרעים להם בארצם כאשר יוכלו להסגיר הפלטי' מהם לבני כתיס עומדי' מנגד ושמונו על חרבנם והיה ראוי להם לעזרם כי אחיהם היו והאל ית' מנע את ישראל בעדרם במדבר שלא להרע להם בעבור האחיה: ביום שבות זרי חילו' פי' ביום שסבו זרים והם הכתי' נכסיו וקניניו: ידו גורל' השליכו גורל על סבי ירושלם בחלקים אותנו פרי חיל האויבי': גם אחת כחמד מהם' מעלה חי עליון כאילו חתה מן הבאי עליהם: ואל תרא ביום אחיך' לא היה לך לראו בוי' צרת אחיך ואחר כך פירש ביום אחיך זהו ביום נכרו' פירש נכרו שמתנכר מארצו והיה כנכרי' וימ אותנו ביום המסרו ביד אויביו מן נכר אותנו אלהי' בדי ספירוסו מסר: ואל תגדל פיך' בשחוק חו בדברים אחרים: אל תרא גם אתה' כמו האחרים שהיו נכרי' ואתה חם: ואל תשלחנה בחילו ואל תשלחנה ידך בככסיו: ואל תעמוד על הפרק' הוא אם הדרך מקום שמתפרק הדרכי' חמת הנה וחמת הנה והאדומי' היו עומדים על הפרק שלא יוכל לגום אחד מישראל שלא יתפשוהו והיו שומרים עליהם הדרכים: כי קרוב' חלפי שהיה רחוק מים הנבואה כי ביום גולת ישראל יהיה אותו חסר הרי הוא כמו קרוב כיון שהאל חמר שהיה ראוי שיחטבו אותו כמו קרוב: כי כאשר שתיתם' עשיתם מסתה ושמתה על חרבך הר קדשי כן תשתו כום התרעלה אתה וכל הגוים: ושתו ולעו' יבלעו כמו ילע קדש: והיו כלא היו' והיו כלים עד שלא יכירו מקומם כאלו לא היו: ובהר

הפטרת וישב מקץ

ומבחרים לנזירי חפילו בחזקת סדרכם ללכת אחד תאזן הכפר והיין כתיב
בהם כוח טהרה סיכרו מן היין והיו קדושי לי: האף חין זאת בתמיה כלומר
כלום אתם יכולים להכחיש את זאת: ותפקן את הנזירי יין כלומר פתיתם
אותם בדברי עד שסמנו לכם לסתות יין ולבטל קדושתם: לא תכחשו לעמוס
זוה כן חמניה כהן בית
אל תזה ברח לך אל
חזק יהודה: הנה חכמי
מעיק תחתיו במקומם
חזיק לכם שלא תוכלו
לברוח ולהגביל מעיק
ענין צוקה וזרה: והם
כאשר תעיק העגלה
עלם כי העגלה חניה
בעלת חיים שתעיק
ותביק: ואמר עמיר ולא
אמר משא אחד כי
סוכני הכפה הוא מוכר
יותר כושח העמיר מ
מנושא משא אחר:
ואבד ממוס לא יחמץ
כחו לא יהיה בו יכולת
להחמץ כחו במחשבתו
כי יכחד ויבהל ויחבל
כחו: ותפס הקפת לא
יעמוד כנגד החיוב כי
לא יהיה בו כח לדקוף
קשתו: נחמץ לבו
בנבזים כי הנבזים
בלב זוף הוא ידל לבנו
ולא יעמד כנגד החיוב
אלא ינוס ערום וטעם
ערו סיפוטו בנזיו שלא
יכבדו עליו וינוס קל
מהל: שמועו המספח
הנז כולו נקרא מ
מספחה וכן חס מספח
מזכיר לא תעלה: רק
אתכם ובהרתי בכס מכל
עם לפיכך חפוק עליכם
את כל עונותיכם שאת
דחיתם וידעתם את כל
כל חתנותי ומופתתי
פעמתי לכם והטבתי
לכם: הילכו סניס
בלומ אחר ספעתם:
כי ראו מה קרה אתכם
כילא וכל חרס לזח' מן
העיר מבחד החיוב ולא
חפילו בני חס לא נועדו
יחדיו ללכת בדרך אחד
ולעמוד נגד החיוב חס
יבנע בהם: הישאג
פירוסו דרך מסל כמו
החרי שלא ישאג בעיר
שלא יהיה לו טרף כי
כשמוע החי קולו יעמדו
במקומ' מחדש לו ויבא
ויטרף מהם את אשר
ירצה כן החיוב בבואו
עליכם לא ישוב ריחם
שלא יהרג או שלא
יסבה מכם: התפולי הו'
מבואר כי לא ישוב
החיוב מעליכם ריחם:
חס יתקף כתרבומו חס

יתברך אחרי שהנביא חזרה לכם טרם בואה: כי לא וכיון שגלה סודו אל עבדיו
הנביא להזכירם ותראו שגח כמו שאמרו לכם תדעו כי מה בזה לכם הדעה
ולמה לא תשובו מדרכי הרעי ותגבלו מהרעה: חריה שאב' מילא יבא' ואיך
תבנו עליהם שלא יבאו והלא משאגת הארצה יפחד כל שומעו ואיך לא יפחד
ויחרד הנביא לקולו ואיך
יוכל לעמוד שלא ימלא
את דברי אשר נותניו:
הפטרת ויהי מקץ:
והנה חלוס
כסודע ה

אתנו בבית זולתי שתיים אנחנו
בבית: וימת בן האשה הזאת
לילה אשר שכבה עליו: ותקם
בתוך הלילה ותקח אהבני מאצלי
ואמרה ישנה ותשכברו בחיקה
ואת בנה המת השכיבה בחיקי:
ואקם בבקר להניק את בני והנה מת
ואתבונן אליו בבקר והנה לא היה
בני אשר ירתי: ותאמר האשה
האחרת לא כי בני החי ובנד המת
וזאת אמרת לא כי בנד המת ובני החי
ותדברנה לפני המלך: ויאמר
המלך ואת אמרת זה בני החי ובנד
המת ואת אמרת לא כי בנד המת
ובני החי: ויאמר המלך קחור
לי חרב ויבאו החרב לפני המלך:
ויאמר המלך גזרו את הלילד החי
לשנים ותנו את החצי לאחת ואת
החצי לאחת: ותאמר האשה אשר
בנה החי אל המלך כי נכמרו רחמיה
על בנה ותאמר בני אדני תנוללה
את הלילד החי והמת אל תמיתרו
וזאת אמרת גם לי גם לך לא יהיה
גזרו: ויען המלך ויאמר תנוללה את
הלילד החי והמת לא תמיתו היא
אכו: וישמעו כל ישראל את
המשפט אשר שפט המלך ויראו
בפני המלך כי ראו כי חכמת אלהים
בקרב לעשות משפט: ויהי המלך
שרמה מלך על כל ישראל:

ויקץ

הפטרת וישב מקץ
שלמה והנה חלוס
ויבא ירושלם ויעמד
לפני ארון ברית אדני ועל עלות
ועש שלמים ועש משתה לכל
עבדיו: אז תבאנה שתיים נשים
זנות אל המלך ותעמרנה לפניו:
ותאמר האשה האחת בני אדני אני
והאשה הזאת ישבת בבית אחד
ואלד עמה בבית: ויהי
ביום השלישי ללדתו ותלד גם
האשה הזאת ואנחנו יחדו אין יד
הפטרת וישב מקץ
שלמה והנה חלוס
ויבא ירושלם ויעמד
לפני ארון ברית אדני ועל עלות
ועש שלמים ועש משתה לכל
עבדיו: אז תבאנה שתיים נשים
זנות אל המלך ותעמרנה לפניו:
ותאמר האשה האחת בני אדני אני
והאשה הזאת ישבת בבית אחד
ואלד עמה בבית: ויהי
ביום השלישי ללדתו ותלד גם
האשה הזאת ואנחנו יחדו אין יד

הפטרת וישב מקץ
שלמה והנה חלוס
ויבא ירושלם ויעמד
לפני ארון ברית אדני ועל עלות
ועש שלמים ועש משתה לכל
עבדיו: אז תבאנה שתיים נשים
זנות אל המלך ותעמרנה לפניו:
ותאמר האשה האחת בני אדני אני
והאשה הזאת ישבת בבית אחד
ואלד עמה בבית: ויהי
ביום השלישי ללדתו ותלד גם
האשה הזאת ואנחנו יחדו אין יד

ויהי

ויהי
ולכני ישראל אל חברו סבט בנימי שהיה עם שבט יהוד לעולם גם
לאחר שנחלק המלכו: ליוסף עץ חפרי לפי שבעת שנחלק המלכו
היה מלך ירבעם שהיה מסבט חפריים נקראו עשרת השבטים על שם חפריים:
וקרב כווי כמו כתר לי כלל לסיכ: לך לעץ אחד: אחר שתקח שני עדים ותכתוב
בכל אחד שם שבטי עמנו סי למלכת ישראל שנחלקת אחר כך תקרב אותם אחד
אל שהוא אחד והיו בידך שניהם יחד כאלו הם עץ אחד: והיו לאחדים
הפטרת וישב
ולכני ישראל אל חברו סבט בנימי שהיה עם שבט יהוד לעולם גם
לאחר שנחלק המלכו: ליוסף עץ חפרי לפי שבעת שנחלק המלכו
היה מלך ירבעם שהיה מסבט חפריים נקראו עשרת השבטים על שם חפריים:
וקרב כווי כמו כתר לי כלל לסיכ: לך לעץ אחד: אחר שתקח שני עדים ותכתוב
בכל אחד שם שבטי עמנו סי למלכת ישראל שנחלקת אחר כך תקרב אותם אחד
אל שהוא אחד והיו בידך שניהם יחד כאלו הם עץ אחד: והיו לאחדים

ויקץ

ויקץ
ולכני ישראל אל חברו סבט בנימי שהיה עם שבט יהוד לעולם גם
לאחר שנחלק המלכו: ליוסף עץ חפרי לפי שבעת שנחלק המלכו
היה מלך ירבעם שהיה מסבט חפריים נקראו עשרת השבטים על שם חפריים:
וקרב כווי כמו כתר לי כלל לסיכ: לך לעץ אחד: אחר שתקח שני עדים ותכתוב
בכל אחד שם שבטי עמנו סי למלכת ישראל שנחלקת אחר כך תקרב אותם אחד
אל שהוא אחד והיו בידך שניהם יחד כאלו הם עץ אחד: והיו לאחדים

הפטרת וישב
ולכני ישראל אל חברו סבט בנימי שהיה עם שבט יהוד לעולם גם
לאחר שנחלק המלכו: ליוסף עץ חפרי לפי שבעת שנחלק המלכו
היה מלך ירבעם שהיה מסבט חפריים נקראו עשרת השבטים על שם חפריים:
וקרב כווי כמו כתר לי כלל לסיכ: לך לעץ אחד: אחר שתקח שני עדים ותכתוב
בכל אחד שם שבטי עמנו סי למלכת ישראל שנחלקת אחר כך תקרב אותם אחד
אל שהוא אחד והיו בידך שניהם יחד כאלו הם עץ אחד: והיו לאחדים

הפטרת וישב
ולכני ישראל אל חברו סבט בנימי שהיה עם שבט יהוד לעולם גם
לאחר שנחלק המלכו: ליוסף עץ חפרי לפי שבעת שנחלק המלכו
היה מלך ירבעם שהיה מסבט חפריים נקראו עשרת השבטים על שם חפריים:
וקרב כווי כמו כתר לי כלל לסיכ: לך לעץ אחד: אחר שתקח שני עדים ותכתוב
בכל אחד שם שבטי עמנו סי למלכת ישראל שנחלקת אחר כך תקרב אותם אחד
אל שהוא אחד והיו בידך שניהם יחד כאלו הם עץ אחד: והיו לאחדים

הפטרת וישב מקץ
שלמה והנה חלוס
ויבא ירושלם ויעמד
לפני ארון ברית אדני ועל עלות
ועש שלמים ועש משתה לכל
עבדיו: אז תבאנה שתיים נשים
זנות אל המלך ותעמרנה לפניו:
ותאמר האשה האחת בני אדני אני
והאשה הזאת ישבת בבית אחד
ואלד עמה בבית: ויהי
ביום השלישי ללדתו ותלד גם
האשה הזאת ואנחנו יחדו אין יד
הפטרת וישב מקץ
שלמה והנה חלוס
ויבא ירושלם ויעמד
לפני ארון ברית אדני ועל עלות
ועש שלמים ועש משתה לכל
עבדיו: אז תבאנה שתיים נשים
זנות אל המלך ותעמרנה לפניו:
ותאמר האשה האחת בני אדני אני
והאשה הזאת ישבת בבית אחד
ואלד עמה בבית: ויהי
ביום השלישי ללדתו ותלד גם
האשה הזאת ואנחנו יחדו אין יד

ונתתי אותם עליו. אתן שבטי ישראל עם שבט אפרים את עץ יהודה. עליו פירושו עמו. את עץ. פי עץ. ועבדי דוד. המלך המשיח יקרא שמו דוד. לפי שהיה מזרע דוד. אורמו לתחיית המתים: וישבו. לעבדי לעקב. כעין שנתתיהו לעקב בלא מכרים: יהיה. אותם פירושו עמם: ונתתים. פי ונתתים בארצו או בכרתי:

הפטרת ויחי:

ויקראו

וריו ומושל בפסד וכובס את יכרד, ורטי פי והיית לאיש שלא תהייה פעולותך פ פעולות בעיר סני ונער חבל תהייה פעולות איש גדול ונה חמק יהיה עם ההתייבשות בענה: ללכת בדרכיו. תיקן המדו מה הוא חנון חף חתה היה חנון מה הוא רחום חף חתה היה רחום: לשמור חקותיו. המצות שלא נגלה טעמים: מצותיו. אשר נאמר בהם מצות כנון שלום טמאים ו הפטרת נדרים וכינזא בהן: ומשפטיו. הדיכין: ועדותיו. אשר הם עדות וזכר כמו שבת ומועדים וכיוצ בהם שהם לזכר: תשכיל. תכלית: חת כל אשר תעשה. כמו בכל אשר תעשה: ונס חתה. ונס לרבות על מצות ה' אשר צוהו ללכת בדרכי ה' חמר ונס זאת היא מדרכי ה' לכער חנטי הרשע כי חתה ידעת חת אשר עשה לו ייחוב ונומי: אשר עשה לי. פירושו אשר עשה לסני סרי ב צבאות ישראל ולי עשה מה שעשה להם כי ח חכר חני הכטחתי קבלתי באהבתי ועמסא נס כן היה ב בשליחתי ומס חנטי יהודאי. ויח אשר עשה לי שהרגו חשלוס לפי הזה יהיה חקר עשה לסני סרי חמר ויח חתה הפשוט חקר עשה ונדרס אשר עשה לי סהרה הספ ססלה לו דוד ביד חוריה: לסני סרי צבאות ישראל. כי חכר היה סר כח ועמסא סמהו חשלוס סר כחא: ויהרגם. בשלוס. טעמו עם ויהרגם. כלום ויהרגם בשלוס וסם חתם דמים כאו היו דמי מלחמה ונתן הדמי ההם שעשה אותם דמי מלחמה בחגורתו אשר במתניו כמו סכחמ ועליו חגור חרב מצומדת לו על מתניו: עכעלו אשר ברנליו. סכבלו מתים לרנליו. ויס דרס וכעעלו אשר ברנליו סהרג חכר בערמה וסאל לו נדמת היחך חולכת והיה סומה ומרהה לו כי בטייה היא חולכת חז הכהו וסם לדבר חתו בשלססן של כעלך והנה חמר וכעעלו אשר

ונתתי אותם עליו. אתן שבטי ישראל עם שבט אפרים את עץ יהודה. עליו פירושו עמו. את עץ. פי עץ. ועבדי דוד. המלך המשיח יקרא שמו דוד. לפי שהיה מזרע דוד. אורמו לתחיית המתים: וישבו. לעבדי לעקב. כעין שנתתיהו לעקב בלא מכרים: יהיה. אותם פירושו עמם: ונתתים. פי ונתתים בארצו או בכרתי:

ביר אפרים ושבטי ישראל חכרו ונתתי אותם עליו את עץ יהודה ועשיתים לעץ אחד והיו אחד בירי: והיו העצים אשר תכתב עליהם בירך לעיניהם: ודבר אליהם כה אמר אדני יהודה הנה אני לקח את בני ישראל מבין הגוים אשר הלכר שם וקבצתי אתם מסביב והבאתי אותם אל ארמתם: ועשית אתם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכלם למלך ולא יהיה עוד לשני גוים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד: ולא ישמאו עוד בגלוליהם ובשקוציהם ובכל פשעיהם והושעתו אתם מכל מושבתיהם אשר חטאו בהם וטהרתו אתם והירלי לעם ואני אהיה להם לאלהים: ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכלם ובמשפטי ילכו וחקתי ישמרו ועשו אותם: וישבו על הארץ אשר נתתי לעבדי לעקב אשר ישבו בה אבותיכם וישבו עליה המה ובניהם ובני בניהם ער עולם סודוד עבדי נשיא להם לעולם: וזכרתיהם ברית שלום ברית עולם יהיה אותם ונתתים והרביתי אותם ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם: והיה משכני עליהם והייתי להם לאלהים והמה יהירלי לעם: וידעו הגוים כי אני יהודה מקדש את ישראל בהיות מקדשי בתוכם לעולם:

הפטרת ויחי יעקב במלכים ח' בסיון כ'

ויקראו

ימי דוד למות ויצו את שלמה בנו לאמר: אנכי הלך בדרך כל הארץ וחזקת והיית לאיש: ושמת את משמרת יהוה אלהיך ללכת בדרכיו לשמר חקתי ומצותי ומשפטיו ועדותיו בכתוב בתורת משה למען תשכיל את כל אשר תעשה ואת כל אשר תפנה שם: למען יקים יהוה את דברו אשר דבר עלי לאמר אם

ישמרו בניך את דרכם ללכת לפני באמת בכל לבבם ובכל נפשם לאמר לא יכרת לה איש מעל בסא ישראל: וגם אתה ידעת את אשר עשה לי יואב בן צרויה אשר עשה לשני שרי צבאות ישראל לאבנר בן נר ולעמשא בן נתן ויהרגם וישם דמי מלחמה בשלום ונתן דמי מלחמה בחגרתו אשר במתניו ובנעלו אשר ברנליו: ועשית כחכמתך ולא תורר שיבתו בשלום שאל: ויהיו ברזלי הגלעדי תעשרו חסד וריו באבלי שלחנה כי כן קרבו אלי ב בברתי מפני אבשלוס אחיך: והנה עמד שמעי בן גרא בן הימיני מבחרים והוא קללני קללה נמרצת ביום לכתו מחנים והוא ירד לקראתי הירדן ואשבע לו ביהוה לאמר אם אמיתך בחרב: ועתה אל תנקהו כי איש חכם אתה וידעת את אשר תעשה לו והורדת את שיבתו ברם שאל: וישבב דוד עם אבתיו ויקבר בעיר דוד: והימים אשר מלך דוד על ישראל ארבעים שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלם מלך שלשים ושלש שנים: ושלמה ישב על כסא דוד אביו ותכן מלכתו מאד:

הפטרת שמות כמנהג האשכנזים בישיבה סיון כז'

הנאים

ישרש יעקב יצין ופרח ישראל ומלאו פני רתבל תנובה: הכמרת מכרו הכרוו אס כהרג הרוני הרג: בסאסאה בשלחה תריבנה הגה ברוחו הקשה ביום קדים: לכן בזאת יכפר עון יעקב וזה כל פרי הסר חטאתו בשומו כל אבני מזבח כאבני נר מנפצות לא יקמו אשרים וחפנים: כי עיר בצורה בדר נזה משלח ונעזב כמדרב שם ירעה ענל ושם

ברנליו: ועשית כחכמתך. כלומר שלא תהרגנו עד שתמצא עליו עילה חלפי שהוא חייב מיתה כי מלחמות ה' נלחם וטובות נמצאו בו חלף שהרג לחלה שני הסדים חכם לפיכ' תעשה כחכמתך שתביאהו לידי עילה וסביה שיתחייב הרגה: ולא תורר שיבתו בשלוס שאלו שלא תניחנו למות מיתת עזמו חלף יהרג כמו שהרג: כי כן קרבואי בזה הדך קרבו חלי במחל ובמפתה: והנה עמך. כלום חלפי שהוה מסבט בנימן. עמך וברשותך הוה להביאו לידי מיתה. חו פי והנה עמך בירוסלם כדי שתוכל למצוא לו עילה וסביב להמיתו. וכדרס כי רבו היה והיה מלמדו והוטעם עמך: קללני. בזה חותי בדברים ובמעשה: כמרת. חזקה כמו מה כמרכו חמרי ישר: ירד לקראתי. סחמחול לו וכסבעתי לו סלח ח חמיתנו וחק על פי סכסבעתי לו חייב מית' הוה ולסמור סבועתי לא תמיתנו עד שתמצא לו עילה ועון כי איס חכם חתה ותדע למכ לו עילה: בעיר דוד. היא ציון:

חסלת הפטרת ויחי:

הנאים

הלא ידעתם מה עשיתי בראשונ הכאים למכרי חסר הסרים יעקב כזו ופרחו סם עד מלאו פני תבל תנובה: הכמרת מכהו הכהו הרחיתם בגבורתי סכמרת ה המכה יעקב הכתיו הם טבעוס במים וחמי ט טבעתים במים. יס תמיהו סהס מתקיימות כנון זו וכנון הנגלה כנלתי חל בית חבד: חס כהרג ישראל סהיו הרנון של פרעה: הורב. חת פרעה ועמו: בסחסאה. ענינו סחא פירס בחותה מדה: בשלחה תריבנה. כסליחה מכרים חת ישראל תריבנה המדה כסאה סלה: הגה ברוחו הקש' הנה דיכר בדיבורו הקסה: ביום קדים. ביום יולד ה חת היס ברוח קדים עה: לכן. נס עת בזאת היה מתכפר עון יעק' לזכות להנחל כמאז: וזה כל פרי הטוב לולהסיר חטאתו חס יסס כל חבני מנפצות כמותת

כאבני נר מנפצות ומחחר שיעקרו עבודת חלילי כל שכן שיפוטו משחר העונות כי עבודת חלילים היא עיקר כל העונות. ונר הוא סיד ובחמית על נר ח די על כותל היכלא. ורטי פירס מין כבע הוה: כי עיר בצורה כדד. כי בעסותם זאת. עיר בצורה של עסו תהיה כדד והנה יהיה משלח מיוסביו ונעזב כמדבר: סם ירעה ענל. חפרים ירעסו שקדיו ענל סנה כענל לא לומד:

וכלה סעפיה עכביה: כיבש קצירה קציר הוא ענף העץ כלומר כשתכלה זכות מעט מעט סביד עשו סביב את חביו חזו תסבכה סעפיה: נסים בחות מחירות: עם חלם כנסים ידליקום כי כיון כיבש הענף חיונו רחוי כי אם לסרפה: והיה ביום ההוא בוען היסועה: יחבטו כלו שהוא חובט חטים מן הקס ומתים מן החילן כן יחבט החל

עריהם הבכורות: וגם אה' יושבי משפט ומסיבי מלחמ' שבדור הזה: כהן ונביא' הכהן והנביא שהיה להם להודות התור' הם סגנו כמנהג התור' הם סגנו כמנהגם במשת ובתענוב העולם: נבלעו נפחתו מרוב סתיית היון: סגנו ברוחה' הלעיבו בדברי הכביאים' פ'א חפי' בדבר הנכחה לעץ הם סגנו בו: פקו כליליה' הכסילו המשפט' פקו לשון פיק

בדכי' ספירושו מכסולי' כליליה מן ונתן בפלילי: כל פולחנות' שהם של זבחי מת' שהם כקיא צוהה: בלי מקום' עד שאין מקונקי במשתיה' אה הכל מלא קיא ונחל: את מי יור' דעה' שחל לתנוקות שאין יודעי להבין כי הנדולים פנו לדרך דעה: גמולי מחלב עתיקי מוסרים' הם הכערי הקטני אחר שנשלמו יתיקתו כמו ונדל הילד ויגמול: עתיקי לשון ועת' מוס' לא בדול מן התורה שנקרחת חלב' ועתיקי מוסדים מוסרים: כי זו לבו' כביא מצוה להם מאת הבה' והם יסלהש צו של עע'א כנגד צו זה וחזר הכביא ומוכיחם והם תמיד חומרי'ם לבו' צו לבו' שלנו חסוב מסלק: קולקו' יסלנו קו' מסקולת משפטו רשע כנגד קו' הדק: זער' שם הכביא חומר להם עוד מעט תבא עליכם רעה והם חומרים זער' שם ימהר יחיש מעשהו' או רצה באמרו'ו' מצוה קטנה' אמר כי הם כמו הכערי' כי יצוה אותם מעט כדי שילמדו' וכן פי' קולקו' סיטה אותו הכביא מעט מעט עד שישלים הקיר' כן ילמד הכביא לעם הזה זעיר שם זעיר שם מעט בדבר זה ומעט בדבר זה והעבכ' אינם מקבלי' לעני' שפה' וכן כל לשון לענים וכן עלנים שניהם לשון דבור הפוך שאינו מיושר להשמע: ידבר אל העם הזה' כל

ירבץ וכלה סעפיה: כיבש קצירה תשברנה נשים באות מאירות אותה פי לא עם בינות הוא על-כן לא ירחמנו עשהו ויצרו לא יחננו: והיה ביום ההוא יחבט יהוה משבלת הנהר עד נחל מצרים ואתם תלקטו לאחד אחר בני ישראל:

והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והגדחים בארץ מצרים והשתחוו ליהוה בהר הקדש בירושלם:

היו עטרת נאות שבני אפרים וציץ נבל צבי תפארתו אשר על-הנה חזק ואמץ לאדני כורם ברך שער קטב כורם מים כבירים שטפים הניח לארץ ביד: בגלים תרמסנה עטרת נאות שבני אפרים:

והיתה ציצת נבל צבי תפארתו אשר על-ראש גיא שמנים כבכורה בטרם קיץ אשר יראה הראה אותה בעודה בכפו יבלענה: ביום ההוא יהיה יהוה צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה לשאר עמו: ולרוח משפט ליושב על-המשפט ולגבורה משיבי מלחמה שיערה:

וגם-אלה ביום שגו ובשכר תעו כהן ונביא שגו בשכר נבלעו מן-היין תעו מן השכר שגו בראה פקו פליליה: כי כל-שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום: את-מי יורה דעה ואת-מי יבין שמועה גמולי מחלב עתיקי משרים: פי צו לצו צו לצו קו לקו

יתברך את ישראל מן האומות ויתחיל לחספס יחד: משבלת הנהר' הם האובדים בארץ אשור: ועד נחל מצרי' הם הנדחים בארץ מצרים וחמר עד נחל מצרים כי עד מצרים יבאו עם יתקבצו עם אחיהם בני הנלות הזה ויעלו לירושלם: תלקטו' מן הנלות: יתקע בשופר' כך יתקבצו בארץ נתיקע בשופר הגדול להשמיע הקול בכל העולם: האובדים בארץ אשור' לפי שנפנו בארץ רחוקה לפני מן הנהר סבטיון קראום אובדים: היו עטרת נאות' חמר הכביא היו וחל עטרת גאו' על דרך משל כי מן הגאווה היו עושי' עטרות להם והיו מתפארים בעשרם ובתעמדם: שבני אפרים' שהיו משתכרין ביון טוב של מדינת ברונת'א' כ בחמרו רבותינו זל חמרה דפרונת'א' ויחל דורמסקית קפתו ע עטרת השבטים' וחמר חפכים כי הוא ראש מלכות של ישראל: וציץ נבל' דמה חמדתם והתפארותם ככץ העשב או החילן שהוא יפה בצלחתו וכשהרנו נוסבת בו הוא מבל' ו נוכלל לארץ כן יהי' צבי תפארת אפר' ועטרת גאותם: על ראש גיא שמנים' פירש עטרת הגאות שהוא על ראש גיא הסבורי' האה שהם הלומי יין כלומר מוכי היון שהיו מכה אותם

ל'ארץ סנוכלי' סבורים מתגוללי' בקיאים ובנאותם: הנה חזק' הנה יום חזק להם שיבא עליהם כורם ברך שמכיל החילמות ומסכרם: שער קטב' כמו וכשער קף כורם עומדות במקום שנים: הניח לארץ' כמו יניח יניח עטרת נאותם לארץ ביד בלו בחזקה בגלים תרמסנה' ולא די ספירח עטרת נאותם חלף סירמסנה בגבלי' לאחר שתפול לארץ וזהו כלו משל לרוב ספלותם: ככור' בטרם קיץ' כלו התאחה הבכורה בטרם שיצאו פירו' הקץ בני אדם קופצי' עליה לקחתה והרואה אותה בתחילה לוקח אותה' ובעודה בכפו יבלענה מרוב חמדתו אותה' כן יהיה עושר חברים וטובה יבלעם החיוב במהרה: ביום ההוא שגלו' שבטים יהיה ה' צבאו לעטרת צבי ולכפירת תפארה לשאר עמו והם יהוד' ובנימין ששארנו ומלך עליהם חזקיהו שעשה הישר בעיני ה': ולכפירת' עטרה וכפירה אחת' ונבי נתפאר אחד' ונכתי' ולכתר דתושבחה: ולרוח משפט' ויהיה הא לרוח משפט' למי שיהיה יושב על המשפט והוא חזקיהו' וחמר רוח כלם ומה עליו רוח ה' רוח חכמ' ונביה: ולגבור' יהיה לאותן שהם משיבי מלחמה של תורה' פ'א ולגבורה עו' סיהיה להם החל לגבורה כשנלחמו באויביהם והשיבו מלחמה להם עד שער

קו לקו זער שם זער שם: פי בלעני שפה ובלשון אחרת ידבר אל-העם הזה: אשר אמר אליהם זאת המנוחה הניתו לעוף וזאת המנוחה ולא אבוא שמוע: והיה להם דבר-יהוה צו לצו צו לצו קו לקו קו לקו זער שם זער שם למען ילכו וכשלו אחר ונשברו ונוקשו ונלכדו: לכן כה-אמר יהוה אל-בית יעקב אשר פרה את-אברהם לא-עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו: כי בראתו ילדיו מעשה ידי בקרבו יקדישו שמי והקדישו את-קדוש יעקב ואת-אלהי ישראל יעריצו:

הפטרת שמות כמנהג הספרדים בירמיה סימן ח'

דברי

ירמיהו בן-חלקיהו מן-הכהנים אשר בענתות בארץ בנימן: אשר היה דבר-יהוה אליו בימי יאשיהו בן-אמון מלך יהודה בשלש-עשרה שנה למלכו: ויהי בימי יהויקים בן-יאשיהו מלך יהודה ער-הם עשת-י עשרה שנה לצדקיהו בן-יאשיהו מלך יהודה ער-גלות ירושלם בחדש החמישי: ויהי דבר-יהוה אלי לאמר: בטרם אצורה בבטן ידעתיה ובטרם תצא מרחם הקדשתיה נביא לגוים נתתיה: ואמר יהוה אדני יהוה הנה לא-ידעתי דבר כי-נער אנכי: ויאמר יהוה אלי אל-האמר נער אנכי כי על-כל אשר אשלחה תלך

ירמיהו בן-חלקיהו מן-הכהנים אשר בענתות בארץ בנימן: אשר היה דבר-יהוה אליו בימי יאשיהו בן-אמון מלך יהודה בשלש-עשרה שנה למלכו: ויהי בימי יהויקים בן-יאשיהו מלך יהודה ער-הם עשת-י עשרה שנה לצדקיהו בן-יאשיהו מלך יהודה ער-גלות ירושלם בחדש החמישי: ויהי דבר-יהוה אלי לאמר: בטרם אצורה בבטן ידעתיה ובטרם תצא מרחם הקדשתיה נביא לגוים נתתיה: ואמר יהוה אדני יהוה הנה לא-ידעתי דבר כי-נער אנכי: ויאמר יהוה אלי אל-האמר נער אנכי כי על-כל אשר אשלחה תלך

המדבר אליהם דבר נבואה ותוכחה דומה להם ללשון נלעג ולשון אחרת שאין יכולים להבין בו: אשר אמר אליהם' הכביא זאת המנוחה להיתכסם בשלוה הניחו לעוף שלע תגולוהו וזאת תהיה לכם המנוחה: והיה להם דבר יי' וגו' כמדתם ימדוד להם יגור בדברו עליה' צו של אומות המשעבדי' בס על צו פקוד' על פקודה עבודה על עבודה קו של פורענות כנגד קו של עבירות שבירם קו לקו תקוה חלף תקוה יקונו לאור והנה חשך: זער שם זער שם' כימים מועטים תבא עליהם והם יתמעטו שם בארץ אויביהם: למען ילכו וכסלו אחור' כלו' כשיחשבו ללכת לפנים יכסלו לאחור: לא עתה יבוש יעקב' מחביו: ולא עתה כתי יחורו' מחביו חביו שאין כמנח פסול במטתו ומטתו שלימה: כי בראותו ילדיו' כי בראותו בקרבו אשר ילדיו מעשה ידי יקדישו שמי כגון חכניה מישאל ועזריה לכך לא יחורו פניו:

חבלת הפטרת שמות

דברי

ירמיהו: מן הכהני' ליתי בר מקלקלתא דתקין עובדוהי ירמיהו בא מרחב הזונה ולוכח בר מתקנתא דמקלקלן עובדוהי אי ישראל שקלקלו מעשהיהן שבחו מרע כסר: בענתות' היא עיר מערי שנתנו קוביופסו בלע' כמו לא נודעתי להם: הקדשתך' זמנתך עש אחד' ואין תימה אם באה לו נבואה והוא נער כי הנה גם כן שגלו היה נער בתחלת נבואתו: כי על כל אשר אשלחך תלך' על במקום א' וכן וילך לקנה הרמיתה על ביתו כמו א' ביתו: על כל אשר אשלחך אל האומות: ואת כל אשר הניח' לישראל תדבר:

רדק

הפטרת וארא

רדק

ח

וישלח יי' את ידו כל שליחות שהוא חלל ילסון השטות: ראה הפקדתיך שמתיך פקיד וממונה עליהם לטוב ולרע כי כאשר תתנבא עליהם כן יבא עליהם, וככל הלשונות הנתיב וההרסה לפי שהרבה לדבר רע על ישראל ועל החומות והטוב היה מעט בחומות: מקל שקד חכי רוחה, נראה כי ראה המקל בלא עלים ובלא פרחים והתנוק חליו במראה הכבול והכיר בו שהיה עץ שקד לפיכך אמר לו הטבת לראות שאו ראה אותו בעלים ובפרחים מה היתה הטבת הראייה נקל הוא להכי זהו הכהן הלוי הא שקד להיו משל על הפורענו' העמידה לבא על ישראל שתבא להם במהר' כמו שעץ השקד ממהר לפרוח יותר משאר העצי לפיכך נקד שקד כי הסקידה ענין הטהירות וההשתדלות וכן חמ' כי שקד חכי על דברי לעשותו: הטבת לראות, השקד הזה הוא ממחר להוצי' פרח קודם לכל החילנות אף חמי ממהר לעשו' דברי ומדרש חגדה השקד הזה משעת חניטתו עד צמר ביסולו כל יום כ כמין ימים סבין יו' בתמוז סבו הובקעה העיר לתפעה באב סבו בשקף הבית: ויהי דבר יי' חלי סנית' מה שאמר סנית' לפי אסתי המרחו היו בענין אחד לא כדברי בעל הדגש שאמר סנית' דבר עמו סליסית לא דבר עמו: סיר נכוח, נכוחת אל ופירושו רותח: ופניו מפני צפונה: הכד מן הסיר שיבוקו ממנה י יקרא פנים: מפני צפונה' היה לו לומר אל פני צפונה אלא בחמרו בלם באה בו סני עניני' כי פני צפונה מורה כי פני הסיר היו פונים פני צפונה והוא אותה בלם להורות כי המרתמים אותה היו מחרץ כפון והיא בכל שהיא מורח' צפונית לא': תפתח ענין התרה כמו ופתח הנמלים כאלו היתה קשורה עד הנה ועתה תהיה מותרת לבא על ישראל: כי הנני קורא' כאלו חכי קורא להם כלומר אסם בלכס שיבאו: משפחות ממלכות צפונה, המשפחות אמר על העם וממלכות אמר על המלכים ראשי המלכות: ונתנו חים כסאן' רוצה לומר סיבורו על ירוסלם: ודברתי' דבור האל עמהם הוא הכיח המלכים עליהם: והתה תאזור מתניך' ללכת בזריות כמו שאמר בחליהו וישכם מתניו יירץ לפני אחאב: סן אחתך לפניהם, חם לא תירא מהם ותבטח בי אחיך מידם והם תירא מהם אחתך ואפיכך לפניהם: על כל הארץ, ואחר כך פירוש למלכי יהודה, אמר תהיה כנגדם כעיר מבצר שלא יוכלו לך כמו שלא יוכל חם לכבוש עיר מבצר, כל סכן חם יהיו חומות נחשת, ומה שאמר לעמוד בתל שלא יוכל חם להאשות ולסברו: ונלחמו חליך, כמו שתרנס יונתן ויהון דיכין ומניחן לקבלך למסתר פתגמי כבולתך: בחזני ירוסלם, רוצה לומר עם ירוסלם ומדבר כנגד העיר כמדבר כנגד העם: זכרתי לך חסד נעורך, חלני סלני מביח עליך רעה בעבור מעשיך הרעים לא אעשה אחכס כלה ונס חעניס המרעיס לך כי

זכרתי לך חסד נעורך וקרא הימים הקדמונים ימי נעורים בדרך שאלה כמו שהנערים קודמים לבחורים ולזקנים, ופי' כלולתיך סס מן כלה כי כנסת ישראל כדמת לכלה ביום מתן תורה והקבה נדמה לחתן: קדש ישראל/ כחשב כמו קדש שלא יחללנו זר: ראשית תבואתה, כראשית קציר לפני העומר שאסור בחיליה והאכלו מתמיכי כן כל חוכלו יחשמו כן תרנס יונתן:

קדש ישראל ליהוה ראשית תבואתה כל-אכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאס-יהוה:

הפטרת וארא ביחזקאל בסיומן כח'

חסלת הפטרת שמונת

הפטרת וארא

כה

חמרי מבוחרת היא זאת

הפרעה בהבטחה זו שהבטיחם מסכניהם המרעיס להם והא יתברך יעשה בהם ס ספטי שלא יוכלו להרע עוד: בשנה העשירית עשירית למלכו דקיהו: בן חרם ועל מצרים כלה חמר כלה בלסון נקבה כלומר על עדת מצרי וזכר התני הגדול במס במקום לון ופניו שטוב מצרי הוא היחור כי הוא המסקה חותם ואיס דריכי למטר ועל כן מתבאס בו המסיל מצרים ליחור ופרעה המלך לתנים הגדול בתוכו והתני הוא הדג הגדול כמו שחמ ויבא חלחיס חת התכניס הגדוליס והמסיל עם מצרים לסחר הדגים כמו שחמ דנת יחורך: הרובץ בתוך יחוריו

אמר אדני יהוה בקבצי את-בית ישראל מן העמים אשר נפצו בם ונקדשתי בם לעיני הגוים וישבו על-אדמתם אשר נתתי לעבדי לעקב: וישבו עליה לבטח ובנו בתים ונטעו כרמים וישבו לבטח בעשותי שפטים בכל השאטים אותם מסביבתם וידעו כי אני יהוה אלהיהם: בשנה העשירית בעשרי בשנים עשר לחדש היה דבר יהוה אלי לאמר: בן-אדם שים פגיה על-פרעה מלך מצרים והנבא עליו ועל-מצרים כלה:

דבר ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני עליך פרעה מלך מצרים התנים הגדול הרבץ בתוך יאריו אשר אמר לי יארי ואני עשיתיני: ונתתי חחיים בלחיה והדבקתי דנת יאריה בקשקשתיך והעליתיך מתוך יאריה ואת כל-דנת יאריה בקשקשתיך הרבק: ונטשתיך המדברה אותך ואת כל-דנת יאריה על-פני השדה תפול לא תאסף ולא תקבץ לחית הארץ ולעוף השמים נתתיך לאכלה וידעו כל-ישובי מצרים כי אני יהוה יען היותם משענת קנה לבית ישראל: בתפשם כך בכפך תרוץ ובקעת להם כל-ברתך ובהשענם עליה רזשבר והעמדת להם כל-מתנים: לכן כה אמר אדני

דבר ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני עליך פרעה מלך מצרים התנים הגדול הרבץ בתוך יאריו אשר אמר לי יארי ואני עשיתיני: ונתתי חחיים בלחיה והדבקתי דנת יאריה בקשקשתיך והעליתיך מתוך יאריה ואת כל-דנת יאריה בקשקשתיך הרבק: ונטשתיך המדברה אותך ואת כל-דנת יאריה על-פני השדה תפול לא תאסף ולא תקבץ לחית הארץ ולעוף השמים נתתיך לאכלה וידעו כל-ישובי מצרים כי אני יהוה יען היותם משענת קנה לבית ישראל: בתפשם כך בכפך תרוץ ובקעת להם כל-ברתך ובהשענם עליה רזשבר והעמדת להם כל-מתנים: לכן כה אמר אדני

הרובץ בתוך יחוריו שחן מחריד חותנו: לי יחוריו המסקה חותני וחלצי השובע כמבא בה ברוב הפני וחלני כריך למטר ולא ליקל למדינות אחרות בעבו תבואה: ואני עשיתיני חני עשיתי ותקנתי לי יחור' חו פירושו עשיתיני עשיתי ותקנתי יחור' בחכמתי עד סנכסר מלך גדול וכמהו חת עשה חת משה ואת אהרן ספירושו הגדיל: חחיס' כמין טבעות

ברזל ולפי שהמסיל חותנו לתנין זכר עליו דרך משל חחיס שטופטים בהם הדג סנוקבים בהם לחיי הדג ומגלן חותנו וכן אמר ובחחיתקוב לחיו: והדבקתי שיעלו עמך כשעלוק מן היחור והוא משל על עם מצרים שרים ופרעים ונבורים חלת העם כלם יסופו: ונטשתיך המדברה, אמר המדברה לענין משל כי הדג' לא יחיו במדבר כן המצרים ימותו בהרב על פני השדה כזאתם להלחם: משענת קנה, כמה פעמים סמכו עליהם בימי סנכריב ובימי כבוכד נצר ולא הועיל להם כקנה זה שהוא רך וחיוסומך חם הנשען עליו: בתפשם כך בכפך, כפך קרי כחדם המהלך ונטען על מקלו: תירצן מן קנה רנוץ: ובקעת להם כל כתף, כחדם הנסמך על קנה וכסבר והאלס נופל עליו והקדמוניות ככנסות לו בכתיפיו: והעמדת להם כל מתנים, יש מפרשים והעמדת בהפוך האותיות והמעדת מן ולא מעדו קרסולי והכוכן כמסמעו כי בהשען האלס יכפף ובהסבר המשענת יעמוד מלהכפף: לכן, למרבות חורב שמה' לחיה חרבות חתננה שתהיה חרב שמה:

חבשים 6 2 3 ארבעים

ארכעים שנה יש דרש למה ארכעים שנה פי מלך שני רעבון נגזרו למצרי בחלום פרעה כנוד שלשה פעמים שכנת החלום שבע פרות ושבע עכלים רעות ראה פרעה וספר ליוסף הרי שני פעמים יר שהם כח ויוסף אמר שבע פרות הדקות והרעות ושבע השכלי הרקות הנה יר נכח הנה מלך והיו להם שתי שנים רעב כמו שכתוב כי זה סתמים הרעב ויוסיר יעקב חבינו למצרים נפסק הרעב נשאר ארכעים שנה ונגזר עליה להיות חרבה חותם מ' שנה: מוכרתם כמו מונרת הארץ אשר גרו בה: רעות מקור מן לא תרדה בו כפרך: למבטח מזכיר עון: סלק בטוחים ממני ובטחו עליהם ורפי' כי מזכיר עון שאמר להם הקבה לא תוספו ל לראותם עוד: ויהי בעשרים ושבע שנה למלכות נבוכד נצר וכן כתוב בסדר עולם כח' לנבוכד נצר כתנה מצרי בידו: אזור כמו על זור: כל ראש מוקרה וכל כתף מרוטה: כי צרו על צור ימים רבים והיו כל בני החיל טרודים וטורחים במצור כדרך בני אדם הצרי על עיר לשאת חבכים ועצים על דאסיהם ועל כתיפיהם: מקרח שנסר שער הראש מרוב העבודה: מרוטה שומרט עור הכתף מן המשא בכתף ימים רבים: וסכר לא היה לו כי כשכנס בבוכד נצר צור וסלל סללה בא הים על העיר וסוף כל הסלל כי נגזר עליה לסוף הים כל חכמה וחילה והנה חיל בבוכד נצר טרחו ויגעו לשוא והקבה סלס להם סלל מצרי חוף עבודתם אשר עבדו בצור:

פועלתו אשר עבד בה שוכר פעולה אשר עבד במותו בצור חתן לו חת ארץ מצרים: אשר עשו לי מצרים רעה במסענתם שהבטיחו חת עמי בעזרתם הבל: ביום ההוא מוסב על פרעה של מעלה מקץ ארכעי שנה חקנן את מצרי ואחיו חסכון כלה בשנה שמלך בלסצר ומציו בדניאל שבאותה שנה התחילו מלכי פרס להתחוק ומלכות פרס היא צמיחת קרן ישראל סג' בכורם הוא יבנה עירי ונגלותי יפלה ומניין הארכעי שנה של מצרי כלו באותו הפרק מצרי כתנה ביד נבוכדנצר בכז' לנבוכד נצר חוסף מ' שנה הרי סג' בא מהם מה לנבוכדנצר וכב' לחילי מרודך כדאמרינן במסכ' מגילה ושנה אחת מהם עלתה לזה ולזה כדאמרינן התם שנים מקוטעות היו: ולך חתן פתחון פה בתוכם ולך יחוקאל יהא פתחון פה כשיראו נבוחתך מתקיימת:

חסלת הפטרת ואראו הפטרת בא אל פרעה

הדבר

לכא נבוכד נצר / זן מכה שנייה שהחריב נבוכד נצר את מצרים בשנת כז' למלכו כמו שסנינו בסדר עולם: התיכב והפן לך לנגד מרוב: הובישה / פעל עומד וכן הובישו אפרים וזולתו ויש יוצא כמו הובשת היום את בני עבדיך אמר בשת יהיה לה לבת מצרים כשתתן ביד עם כפון שהם הכסדים: אמר

והנה הנני מביא עליך חרב והכרתי מסך אדם ובהמה: והיתה ארץ מצרים לשממה וחרבה וידעו כי אני יהוה יען אמר יאר לי ואני עשיתי: לכן הנני אליך ואל יאריך ונתתי את ארץ מצרים לחרבות חורב שממה ממגדל סונה ועד גבול כוש: לא תעבר בה רגל אדם ורגל בהמה לא תעבר בה ולא תשב ארבעים שנה: ונתתי את ארץ מצרים שממה בתוך ארצות נשמות ועריה בתוך ערים מחרבות תהי שממה ארבעים שנה והפצתי את מצרים בגוים וזריתם בארצות: כי בה אמר אדני יהוה מקץ ארבעים שנה אקבץ את מצרים מן העמים אשר נפצו שמה: ושבת את שבות מצרים והשבת אתם ארץ פתרום על ארץ מכותם והיו שם ממלכה שפלה: מן הממלכות תהיה שפלה ולא תהי נשוא עוד על רגליהם והמעטתם לבלתי רדות בגוים: ולא יהיה עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון בפנותם אחריהם וידעו כי אני אדני יהוה: והי בעשרים ושבע שנה בראשון באחד לחדש היה דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם נבוכדנצר מלך בבל העביר את חילו עבדה גדולה אל צר בל ראש מקרח וכל כתף מרוטה ושכר לא היה לו ולחילו מצר על העברה אשר עבד עליה: לכן בה אמר אדני יהוה הנני נתן לנבוכדנצר מלך בבל את ארץ מצרים ונשא המנה ושלל שללה

הפטרת בא אל פרעה בירמיה כסימן לו

הדבר

אשר דבר יהוה אל ירמיהו הנביא לבוא נבוכדנצר מלך בבל להכות את ארץ מצרים: הגידו במצרים והשמיעו במגדול והשמיעו בנף ובתחפנחס אמרו התיצב ותכן לך כי אכלה חרב סביביה: מדוע נסחף אביריה לא עמר כי יהוה הרפו: הרבה כושל גם נפל איש אל רעהו ויאמרו קומה ונשבה אל עמנו ואל ארץ מולדתנו מפני חרב היונה: קראו שם פרעה מלך מצרים שאון העביר המועד: חי אני נאם המלך יהוה צבאות שמו כי בתבור בהרים וככרמל בים יבוא: כלי גולה עשי לך יושבת בת מצרים כי נף לשמה תהיה ונצתה מאין יושב: עגלה יפה פיה מצרים קרץ מצפון בא בא: גם שכריה בקרבה בעגלי מרבק כי גם המה הפנו נסו יחדיו לא עמדו כי יום אדם בא עליהם עת פקדתם: קולה בנחש ילך כי בחיל ילכו ובקדמות באו לה כחטבי עצים: כרתו יערה נאם יהוה כי לא יחקר כי רבו מארבה ואין להם מספר: הבישה בת מצרים נתנה

הנפון: קרץ מצפון ענין קריצה ונזרה כמו מחומר קורצתי גם חני: מצפון מובל שהיא כפופת וחמר בא בא כפל הדבר לחזק הענין: גם שכריה בניסות ששכרו לעזרם הם בקרבה בעגלי מרבק כמו העגלים שעומדים בבית לפטמן כן הם יושבים ואוכלים ושותי ולא יצאו להלחם וינתן מרב' שכריה דבר בה כמו בתער השכריה שפיר גדולה מרבק ענין פטום וכן עגל מרבק וכן בדברי רז' הכניסם לרבקה: הפנו פנו עורף לבקש לנוס: קולה כחש וילך הרי הנחש בא ללמד על מצרים וכמחל למד למדנו מכאן שסאמר הקדוש ברוך הוא נחש על גחונך מלך קיטע את רגליו והלך קולו בסוף העולם כך סנוייה בשלמים ושמים מדות דברי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי: כי בחיל ילכו חליה: כרתו יערה מחלוקת במלה הזאת יש קוראים כרתו זוני כמו חרבו מאד כאן מדבר כנגד החיל ויש קוראי כרתו פעל עבר כמו שמרו וזכרו וחלת היא הקריח הנכונה וחמר כרתו לשון עבר חשפי שענינו לעתיד כי כן המנהג במקומות רבים בדברי הנבואה כל דבר נבואה העתי הוא קיים כאן בא יערה לל עני יערה והוא מסל על עם מצרי אועל גדוליה: כי לא יחקר חיל נבוכד נצר הבש עליהם לא יחקר

המלחמה: והכן וחתקין: מדוע נסחף חביריו לא עמד והתשובה כיה הדפוי כסחף מן מטר סוחף נסתחפה סדהו בלשון מסל נספנו והחליקו נבוכד: הרבה כושל ה' סוכר הרבה בהם כושלים: גם כפל חיש אל רעהו כמו על רעהו כמו שאמר נבוכד נבוכד כשלו: ויאמרו קומה ונסוב א עמנו הנדים במצרי מארצות אחרות כי כשהיה רעב היו באים לגור במצרי כי ברוב השנים יש שבע במצרים יותר משאר ארצות וכשיבא חיל נבוכד נצר יאמרו חיש לחברו קומה ונסובה: היונה האונסת כי חין מי שיעמוד כנגדה וכן והאכלתי את מוניך ח' חונסך וית מענין יין שתרנס מן קדס חרב שנה' היא כחמר מרוח: קראו חמרו עם במצרי דרך קריאה על פרעה מלך מצרי שהיה מלך שאון והמון רב: העביר המועד המועד סנתן למלך בבל לנחת להלח עמו העביר חותנו לו מפחדו אליו ומלך עומד במקום שנים מלך מצרים ומלך שאון: כי כתבור בהרים כמו שהר תבור הוא מועד לצוד עם ולפרוע עם רסמות כמו שאמר ו רשת פרוטה על תבור כן יצודו חותם: וככרמל בים יבא כמו עצי הכרמל שמביאים בים כן יביאו חותם בשביה ורפי' פי' כי כאשר דבר חמת הוא שתבור קבוע בהרים והר הכרמל על הים כן באמת יבא ה הדבר הזה על מצרים: כלי גולה חדם יוצא לדרך מתקן לו חמת ומקדה של חרם לסתות בה: ונכמה לשון ציה: עגלה יפה פיה יפה פיה שתי מלות וענינו מלה אחת וכן פקח קוח והכוו לגחוניים וכן יפה פיה וככפלו בס העץ והלמד לרב היופי ודמה מצרים לעגלה יפה פיה לרב יפיה ודמה וכן כנה הכתוב הנשים היפות והדשנות פרות

הנפון: קרץ מצפון ענין קריצה ונזרה כמו מחומר קורצתי גם חני: מצפון מובל שהיא כפופת וחמר בא בא כפל הדבר לחזק הענין: גם שכריה בניסות ששכרו לעזרם הם בקרבה בעגלי מרבק כמו העגלים שעומדים בבית לפטמן כן הם יושבים ואוכלים ושותי ולא יצאו להלחם וינתן מרב' שכריה דבר בה כמו בתער השכריה שפיר גדולה מרבק ענין פטום וכן עגל מרבק וכן בדברי רז' הכניסם לרבקה: הפנו פנו עורף לבקש לנוס: קולה כחש וילך הרי הנחש בא ללמד על מצרים וכמחל למד למדנו מכאן שסאמר הקדוש ברוך הוא נחש על גחונך מלך קיטע את רגליו והלך קולו בסוף העולם כך סנוייה בשלמים ושמים מדות דברי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי: כי בחיל ילכו חליה: כרתו יערה מחלוקת במלה הזאת יש קוראים כרתו זוני כמו חרבו מאד כאן מדבר כנגד החיל ויש קוראי כרתו פעל עבר כמו שמרו וזכרו וחלת היא הקריח הנכונה וחמר כרתו לשון עבר חשפי שענינו לעתיד כי כן המנהג במקומות רבים בדברי הנבואה כל דבר נבואה העתי הוא קיים כאן בא יערה לל עני יערה והוא מסל על עם מצרי אועל גדוליה: כי לא יחקר חיל נבוכד נצר הבש עליהם לא יחקר

רדק

הפטרת בשלח

רדק

ט

אמר ליה ישראל זכר אלהי לבי שהצורענות הבאה למצרים הוא לענש שהרע לישראל שישק מלך מצרים וכן פרעה נכה שהמית יחסינו: אל חמוץ מנח: כמו על חמוץ הוא מלך העיר הנקרה נח והיא ממלכת מצרים: ונתתים: ואחרי כן תשכן: כמו שנבא יחזקאל מקץ חרבעים סנה וחקבן את מצרים ונג' ומה שאמר כימי קדם לא חמר סתיה במעלתה ס שהיתה מימי קד שהרי חמר ביחזקאל והו' ס ממלכה ספלה לא פירו' סתסכן בארבע כימי קדם: וחתה אל תירח' זדיקים סבתוך מצרים סנלו סס על כרחם: למשפט' בדון חסוך מועט מעט: ונקה' לסון מיעוט והסמדוכן ת תירגמו ונתן לסון כלייה:

חסלת הפטרת בח אל פרעה:

הפטרת ויהי בשלח

ודבורה

לפדותי חמרנו שהו' ברק בן אבינעם וברק ולפדות קרובי כענין' ובמדרש נקראת חמת לפדות שהיתה עושה פתילות למקד: תמר' כמו תומר ויס לפרס שהיה לה בית תחת תומר אחד ומה שאמר דבורה הוא יתרון ה ההודעה כי כבר זכרה וחמר והיא ידענו כי עליה נאמר וזכר אחד כן דבור לרוב ההודעה כי כן משפט הלסון כמו חלה תולדות נח וזולתו: ותשלח חס היתה חמתו היתה פרושה ומעת התנבאותה ו יוספה לה תחת התומר ועתה שלחה לקרוח לו: הלא בנה' ביד משה כי חרס תחרים: ומסכת' תמסן ישראל ותפתס בדברים עד סתביחם בהר תבור: ומסכת' אמרו כי ראו חטבניני סיסר' שלא יח' בחותה מלחמה כי מנוח יהיה חס יח' והקדוש ברוך הוא מסך לבו לכח' וזה שאמר ומסכתי: כי ביד חסיה חס חלק לא תהיה ת הפחרתך כי על יד תהיה המסועה ויחמרנו כי ביד דבורה ימכור ה' את סיסר' ולא תהיה התסוע' הזאת נקראת על סמך: יאמר: כל

ביד עם צפון: אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני פוקד אל-חמוץ מנא ועל פרעה ועל מצרים ועל אלהיה ועל מלכיה ועל פרעה ועל הבטחים בו: ונתתים ביד מבקשי נפשם וביד נבוכדראצר מלך-בבל וביד עבריו ואחרי-כן השכן בימי-קדם נאם יהוה: ואתה אל-תירא עבדי יעקב ואל-תחת ישראל כי הנני מושיעה מרחוק ואת-זרעה מארץ שבים ושב יעקוב ושקט ושאנן ואין מחרד: אתה אל-תירא עבדי יעקב נאם יהוה כי אתך אני כי אעשה כלה בכל הגוים אשר-הדחתך שמה ואתך לא-אעשה כלה ויסרתך למשפט ונקה לא אנקד:

הפטרת ויהי בשלח בסופטים בסיון ד'

ודבורה

אשה נביאה אשרת לפדות והיא שפטה את-ישראל בעת ההיא: והיא יושבת תחת המר דבורה בין הרמה ובין בית-אל בהר אפרים ועלו אליה בני ישראל למשפט: ותשלח ותקרא לברק בן-אבינעם מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא צוה יהוה אלהי ישראל לה ומשכנת בהר תבור ולקחת עמך עשרת אלפים איש מבני נפתלי ומבני זבולון: ומשכנתי אליך אל-נחל קישון את-סיסר' אשר-צבא יבין את-רכבו ואת-המונו ונתתיהו בידך: ויאמר אליה ברק אם-תלכי עמי והלכתי ואם-לא תלכי עמי לא אלך: ותאמר הלה אלך עמך אפס כי לא תהיה תפארתך על-הדרך אשר-אתה הולך כי ביד אשה ימכר יהוה את-סיסר' ותקם דבורה ותלך עם-ברק קדשה: ויועק ברק את-זבולון ואת-נפתלי קדשה ועל ברגליו עשרת אלפי איש ותעל עמו דבורה: וחבר הקיני נפרד מקיני מבני חבב חתן משה ויש אהלו ער-אילון בצענים אשר את-קדש: ויגידו לסיסר' כי עלה ברק בן-אבינעם הר-תבור: ויועק סיסר' את-כל-רכבו תשע מאות רכב ברזל ואת-כל-העם אשר אתו מתרשת הגוים אל-נחל קישון: ותאמר

דבורה אל-ברק קום כיוה היום אשר נתן יהוה את-סיסר' בידך הלא יהוה יצא לפניך וירר ברק מהר תבור ועשרת אלפים איש אחרי: ויהם יהוה את-סיסר' ואת-כל-הרכב ואת-כל-המחנה לפי-חרב לפני ברק וירד סיסר' מעל הר-מרכבה ונס ברגליו: וברק רדף אחרי הרכב ואחרי המחנה עד חרשת הגוים ויפול כל-מחנה סיסר' לפי-חרב לאנשאר עד-אחד: וסיסר' נס ברגליו אל-אהל יעל אשת חבר הקיני כי שלום בין יבין מלך-חצור ובין בית חבר הקיני: ותצא יעל לקראת סיסר' ותאמר אליו סורה אדני סורה אלי אל-תירא ויסר אליה האלה ותכסהו בשמיכה: ויאמר אליה השקיני נא מעט-מים כי צמתי ותפתח את-נאד החלב ותשקהו ותכסהו: ויאמר אליה עמד פתח האהל והיה אם-איש יבא ושאלך ויאמר היש פה איש ואמרת אין: ותקח יעל אשת-חבר את-יתד האהל ותש-את-המקבת בידה ותבוא אליו בלאט ותתקע את-יתד ברקתו ותצנח בארץ והוא-גרם ויעף ומת: והנה ברק רדף את-סיסר' ותצא יעל לקראתו ותאמר לו לדואראך את-האיש אשר-אתה מבקש ויבא אליה והנה סיסר' נפל מת והיתד ברקתו: ויכנע אלהים ביום ההוא את יבין מלך-כנען לפני בני ישראל: ותלך יד בני-ישראל הלוך וקשרה על יבין מלך-כנען עד אשר הכריתו את יבין מלך-כנען: ותשר דבורה וברק בן-אבינעם ביום ההוא לאמר: בפרע פרעור בישר'אל בהתנדב עם ברכו יהוה: שמעו מלכים האזינו רזנים אנכי ליהוה אנכי אשירה אזמר ליהוה אלהי ישראל: משעיר בצעדה משרה אדום ארץ רעשה נס-שמים נטפו נס-עבים נטפו מים: הרים נזלו מפני יהוה זה סיני מפני יהוה אלהי ישראל: ב נ 3 6 בימי

ימכור: ויעל ברגליו העלה: חלון בצענים' כן כתיב וקרי בצענים והכל ענין אחד והוא סס מקום נקרה כן על ענין ידוע חלס: בשמיכה' תרגם יונתן בגנכא ופירס רבינו האי גונכא גלופקין סקורין קוטא' ובויקרה רבס ותכסהו בשמיכה רבנן דתמן אמרי בסודרה רבנן דהכ אמרי במסיכלא חמר ריש לקיש חזרנו בכל המקרא ולא מנחנו כלי ססמו סמיכ' חלח מה היה סמיכה בסין ימין כתיב סמיכה כלומר סמי הוא כאן שמעיד על יעל שלא נבע בה סיסר' המקבת' חרפתה מרטיל בלעז: ותנחם בארץ' היתד עברה רקתו ונתקעה בארץ: ברקמו' בצדעיה נלה טימפיה בלעז: בפרוע פרעות' כנקום נקמות תרגם נקום נקמת חיתפרע פורענו: בהתנדב עם כסיסר'אל מתנדבים ומתנדבים לזאת ל למלחמה כלומר על הדע ועל הטוב ברכו ה': שמעו מלכים' מלכי הארץ' ויס מפרסס כנגד ישרא חמר כענין שאמרנו כל ישראל בני מלכים הם: ה' כזאתך משעיר' רוב מפרסס פירסוענין זה על מתן תורה שחדתו ההרים ונטפנומים וכן פירוש זה סיני כמו זה סיני שחד כמו שנאמר ויחד כל ההר מאד כן חרדו שאלו ההרים כמו ה' משעיר והר פארן: בימי

רדק בשלח הפטרת רדק

במי שמגר בן ענת הוא היה מסופקי ישראל וחלפי שהוסיף את ישראל לא היה כתשועה הגדולה הזאת כי בימי חללו ארמות וטעם להזכיר על כל חלפי שעל ידה באה קצת התשועה הזאת ודומה כי היא היתה חסות חסות וחוהבת ה' שהביא על ידה התשועה הזאת חלפי כן לא היתה היא תחילת התשועה עד שקמתי אני דבורה שקמתי והייתי באס לישראל חללו ארמות היו ירחים ישראל לזאת לדרכם מפני ה' החיובי והיו חלפי דרך עקלתון בהחבא: חללו פרזון ערי הפרזי שאי לה חומה חללו מהיות יושבים בהם מפני האויבים וכאספו א ערי המצור: עד שקמתי כמו שקמתי וכן שאת מדבר עמי: יבחר כעבדך ישראל אלהים חדשים אז היתה להם המלחמה בעשרים ולא היו יכולין להרחות מן גרומה להלחם באויביה גחלפי שהי ישראל רבי ארבעים אף יותר והוא בן חסבון חלפי כן היו בסים מפני אויביהם ונסגרו בעריהם וחויביה דודפים אותם עד השערים ונמלת להם היא משונה בנקודה כי היא נקוד בסגול היתה והיא שם כמו מלחמה: לבי לחוקי ישראל גדולי ישראל וסופטיו ומנהיגיו שהתגדלו בעם לזאת למלחמת בני ישראל אלה וחומרת אליהם בדרכי ה' שהכניע אויביהם לפניהם ונקראו הגדולי חוקי' שמסמין החקי' בעם: בתורת' לכנות כמו וצדק רוצה לומר הסומרים דוכבי האלמות חסוב' וטוב' שלא היו יכולין ללכת מפני האויב עתה שית נזמרו לאהיה ית' וכן יושבי על מדן והוא עם מקום החכר בספ' יהושע מדן

למלחמה חבל בכלנות רחוב סכפלג ונחלק מעבר הירדן ולא באו למלחמה גדולים הם חקקי וחקרי לבי עליו וחומ' לו למה יסבת בין המספתיים והם מערכו' ונדרו' הנחן לשמוע שריקו' עדרי כלו יושב ובוטח ולא חספת למלחמ' ישראל וכן גלעד שסכן בעב' הירדן ולא בא למלחמ' עינ' לתמו' והלא מכיר חומ' שבח למלחמ' ומכיר חכי גלעד וחרץ הנלע לבית מכיר כמס ויתן את הנלעד למכיר בן מכסה' ויש לפדם כי מה שאמר גלעד בעבר הירדן סכן על בית יחי' בן מנש' אמר סגס הוא היה חלקו בארץ הנלעד כמסוויאר בן מנש' הלך וילכוד את חנותיהם' ויש לפדם עוד כי מס' גלעד בעבר הירדן סכן הוא דרך תמיהה וחומ' לרחוב' למה יסבת בני' ולא באת למלחמ' גלעד לא עשה כן כמו טעמית חתה וישב וסכן בעבר הירדן הלא חרד ונח' לעזור למלחמת ישראל וחמה למה עשית כן גחלפי שאתה מעבר לירדן הלא נס הוא מעבר לירדן: ודן למה יגור חניתי' לל סעבר הירדן וזכר מפקד ה' האויב: ועל מפרציו' לסמור כדכות חרכו: זבולן עם חרף כפסו למו' בזה כפסו והפקיר עבמו למות במלחמ' עם ברק' וכן כפתלי על מרומי פדה על הר' תבור: בתעק על מי מנידו' תעב ומנידו' סני מקומותם בהלק' מנשה ומן הנדחה כי דחוקים היו זה מזה כמס' ויסני תעק ובנותיה ויוסני עיניו ובנותיה חס' כן מהו שחמר בתעק על מי מנידו' ויתכן לגר' כי באו מלכי כענן להלחם והוא סיסרה והשר באו עמו להלחם בתעק והיו חילותיו כל כך רבי שהיו מניעים עד מי מנידו: בצע כסף לא לקחו' לא היו לוקחין שום ממון מפני ישראל שהיו נופלים בידיהם לא היו הורגים אותם' ורש' פי' בצע כסף לא לקחו חסם באו לעזרת סיסר' לא בקשו ממנו סכר: מן שמי' נלחמו' כל כך היה הנכחון גדול שנכחו ישראל חיל סיסר' כל מן השמים נלחמו עם סיסר': ממשילות' רחש הכוכב בשמים וסופו באר' מלחן אמרו עוביו של רקי'ע כאויר פנין שמי' לחרץ שהכוכב תקוע ברקיע' כמון נגר בדלת מדת ארצו כעביו של רקי'ע ומן המקרח סמיער ממשילות' נלחמו חנו שומעין סעוביו של רקי'ע כבונה שמים על האר' ודקר הדרס כי הכוכב' חממו חותם והיו לובשים שריוני' ומרוב חמיו' היו נכנסין בחל קיסוס' להתקרר וטעם' הנחל: גרפס' טאטס מן העולם כמנר' זו סגורכת את האפ' מן הכירה: נחל קדומים' נחל שהיה עם מקדס' כאלו נכדח עם מקדס' להקדס באויביה': מדרכי כפסי' כרגלי' את עונו גבורי כענן: הלמו עקבי סוס' ינסתלכו טלפי סוסיהם שהיה חוס הכוכ' מרתיה את הטריט' והכוכ' כסמטת כמו סמולנן את הרגלים כרותחין והטלפים נשמיטם ומתוך סנסתלפו נהלמו הרגלים:

במי יעל חרלו נתבור עקלקלות: בישראל חרלו דבורה בישראל: יבחר אלהים חדשים אז לחם אס יראה ולמח בארבעים אלף בישראל: לבי לחוקי ישראל: התנדרבים בעם ברכו יהוה: רכבי אתנות צחרות ישב על מדן והלכי על דרך מקור מחצצים בין משאבים שם יתנו צדקת פרזונו בישראל אז ירו לשערים עורי עורי דברי שיר ושב שביך אז יר שריר יהוה ירד מני אפרים אחריך בנימין בעממיה מני מכיר ירדו ומזבולן משכים בשבט ספר: ושרי ביששכר ויששכר בן שלח כרגליו ראונו גדלים חקקי לבי:

למה המשפתים עדרים ראונו לב: הירדן שכן יגור אניות לחוף ימים ישכן: נפשו למות מרומי נלחמו אז כנען מגדו בצע לקחו: הכוכבים נלחמו נחל קישון קדומים נפשי עז: עקבי סוס מדהרות אביריו: אורו מלאך ישביה כי לעזרת יהוה יהוה בנבוכים: מנש' יעל אשת חבר הקיני מנשים מים שאל חלב נתנה בספל אדירים חמאה: ידה ליתד תשלחנה

מזעירים עד מי מנידו: בצע כסף לא לקחו' לא היו לוקחין שום ממון מפני ישראל שהיו נופלים בידיהם לא היו הורגים אותם' ורש' פי' בצע כסף לא לקחו חסם באו לעזרת סיסר' לא בקשו ממנו סכר: מן שמי' נלחמו' כל כך היה הנכחון גדול שנכחו ישראל חיל סיסר' כל מן השמים נלחמו עם סיסר': ממשילות' רחש הכוכב בשמים וסופו באר' מלחן אמרו עוביו של רקי'ע כאויר פנין שמי' לחרץ שהכוכב תקוע ברקיע' כמון נגר בדלת מדת ארצו כעביו של רקי'ע ומן המקרח סמיער ממשילות' נלחמו חנו שומעין סעוביו של רקי'ע כבונה שמים על האר' ודקר הדרס כי הכוכב' חממו חותם והיו לובשים שריוני' ומרוב חמיו' היו נכנסין בחל קיסוס' להתקרר וטעם' הנחל: גרפס' טאטס מן העולם כמנר' זו סגורכת את האפ' מן הכירה: נחל קדומים' נחל שהיה עם מקדס' כאלו נכדח עם מקדס' להקדס באויביה': מדרכי כפסי' כרגלי' את עונו גבורי כענן: הלמו עקבי סוס' ינסתלכו טלפי סוסיהם שהיה חוס הכוכ' מרתיה את הטריט' והכוכ' כסמטת כמו סמולנן את הרגלים כרותחין והטלפים נשמיטם ומתוך סנסתלפו נהלמו הרגלים:

ועתה שתלכו בבטחה שיחו חמרו לסם ית: מקול מחצצים' מקול יורה החצי' לא היו יכולין לסחוב מים ועתה יתנו עם בדקי' ה' וטעם צדקת פרזונו שיוכלו לסבת בערי הפרנות בבטחה וטעם מקול כי הפרסים יורי החבים נותנים קול ומריעי' להפחד העם כמס' מקול פרס ורומי קסת' ופי' יתנו לסון למוד וסנן תרגוס וסנסתס לבנין ונתנינו לבנין ורש' פי' מחצצי' פתד מנחם עורכי מלחמו ומדודי קרב וחברו עם מלך חץ לחרבה ויבא חצץ כולו לסון גדודים' לא מקול מחצצים בן משאבים כשהייתם תולכים בין משאבים לסחוב מים הייתם ירחים סלא ירגשו בכסם חבנים חלוקי הנחל שהעובר עליהם נשמע קולם והייתם ירחים סלא ירגשו בכסם אויביכם' מחצצי' לסון חכבי חלוקי הנחל כמו ויגרם כחצץ סני: עורי עורי דבור' לסון סנח כפסוטו התגברי בשירתך' ורזל אמרו מפני סנת הללה ואמרה עד שקמתי דבורה כסתלקה הימנה רוח הקדס: עורי עורי' סניס הראשונים מלרע והאחרונים מלעיל: אז ירד שריר לאדירי' ירד ירדה כמו לרד לפנינו גוים שרירי ישראל רדו באבירי סונחיה: מני אפרים' כמו מן אפרים' והיור נוספ' וכן מני מכיר: סרסם בעמלק' סרסם היה כלחם בעמלק והוא יהושע בן נחן שהיה סרסם אפרים וסניס וחארי יהושע כלחם כנימן עם עמלק והוא סחול שהיה משבט בנימן וכף אחרין כנגד אפרים וכף בעממך כנגד בנימן ואמרה זה בדרך כנח' והזכירה המתעוררים והמתחוקים אל מלחמות ה' ועתה סירדו למלחמה' מן מכיר הגדולים והחכמים וכן מזבולן ירדו אשילו הסוכרים והחכמים חץ כרין לומר שאר העם: ושרי' כמו וקדעו לו חלוקי כמו חלוקי' וכן סבט יששכר' כלו וכן ברק יבא עם דבורה: בעמק סלה כרגליו' סלא סאל בהמה לרכוב מרוב חסבו

היתה יושבת חללים לשיכר הזכיר אותה בברכת הלה': מים סא ונו' להכבידו כדי סירדס במהר' עם העיפות שהיה לו: כספל אדירי' בספל גדול ססותין בו גדולי' ואדירי' בספל אדירים בספל ססותין בו מים סקמים נקראו אדירי' סכ' סמים אדירי': ידה ליתד תשלחנה כמו תשלח והלון נוספות כלן היא מסדקתה פרהרונה:

פרשיונה: להלמית עמלים. הלמות שם כלי שמכין בו האכסוס העמלים בעלי המלח: מחקה ראשו. הסי' ראשו מלשון מחק בדברי רזל חן מוחקין במקום שגודסין והמחק הוא הכלי שמעבירין על המד' שמעביר כל מה שעליה: ומחנה' מן ומחן מכתו: וחלפה' העבירה היתד ברקתו' או יהיה וחלפה מן יחלוק

כנטלן רשות זה נוה שלח יקדום האחד ויתחיל ויתחייב שריפה חלה חס כן פתחו כלם כאחד. והוא סיכוד ביוצר אור קדושה כלם כאחד עובים בו. וזכר קדום קדום קדום נ' פעמים כנגד נ' עולמות: מלא כל הארץ כבודו. כי הוא ברה הכל: ויכונו חמות הסיפוס. הסיפוס הם מזנות הסער וחמת הם האלים אשר על הסיפוס מבית ומחן סהם עשו'

מסגיר שהוא לטון כריתה: בן דגליה כרע כפלי. כן מהנה הלסון לכפול הדברים כדי לחוקם. והענין כי כרע כרעה שלא היתה לו תקומה. ויש בו דרס והוא לחוק כי יש בפסוק שבעה בן כרע וכל נסכב וחמרו כי שבע בעילות בעל חותו רשע ליעל חותו היום ומה שכתבנו למעלה במלת שמיכה מכחש זה הדרס: ותיבב. לטון דבור כמו ניב שפתיים ורבותינו פירשוהו לטון גניחה כתרועה דמתרומיין יבב' וחני אומר לטון רחיה כמו בבת עיני. וכן חברו מנחם: האסכב. כמו החלון וכן בעד אסכבי נשקפתי: תענינה. כל אחת מן החכמות תענה איתה: חף היא. חס סיסרה: תסיב חמיה לה. היא בעצמה מסיב' וחומר כי בעצמו זה אחרו פעמי מרכבותיו: רחמי' כערה חושתי נערות: לראש גברי. לכל גבר וגבר יש לו כערה או שתי נערות מהסלל: סלל צבעים. בנדים עשויים במוני צבעים: רקמתים. שעשו בו מעשה הרקמ' משני הפנים בשוה: לבוארי סלל. כמו לראש הסלל כלומר נתונים הבנדים בראש הסלל לתתם לשר הנכב: כן יאבדו. דבורה חומרת תנחומין של הבל הן לה: ואהביו. ואוהביה: כצאת הסמ' בנבורתו. כצאת השמש בבוקר שהולך ואור עד שהוא בנבורתו והוא חני היום כן יהי אוהבי יתבך הולכים וחזקים:

רנליו ובשתים יעופף: וקריא זה אל זה. ואמר קדוש קדוש קדוש יהוה צבאות מלא כל הארץ כבודו: וינעו אמות הספים מקול הקורא והבית ימלא עשן: ואמר יהוה לי כיד נדמיתי בני איש טמא שפתים אנכי ובתוך עס טמא שפתים אנכי ישב בני את המלך יהוה צבאות ראו עיני: ויעף אלי אחד מן השרפים ובידו רצפה במלקחים לקח מעל המזבח: וינע על פי ואמר הנה ננע זה על שפתיה וסר עונך וחטאתך תכפר: ואשמע את קול אדני אמר את מי אשלח ומי ילך לנו ואמר הנני שלחני: ואמרת לעם הזה שמעו שמוע ואל תבינו וראו ראו ואל תרעו: השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב ורפא לו: ואמר עד מתי אדני ויאמר עד אשר אס שאו ערים מאין יושב וברתים מאין אדם והארמה תשאה שממה: ורחק יהוה את האדם ורבה העוונה בקרב הארץ: ועוד בה עשירה ושבה והיתה לבער באלה ובאלון אשר בשלכת מצבת כס זרע קדש מצבתה:

הפטרת וישמע יתרו ביסעיה סימן נ'

בשנת מות המלך עזיהו. עזיהו ואראה את אדני ישב על כסא רם ונשא ושוליו מלאים את ההיכל: שרפים עמרים מפעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה

עיניהם ומרגום וטח את הבית וישע ית ביתא כלו טמו על העין כדי שלא יראו: פן יראה בעיניו. נתנו לבס שלא ישמעו דברי נביא שהם ירחים סמח ייטבו בעיני ה' וישבו אליו והיא רפואתם: ולבבו יבין כמו ובלבבו. ואומר עד מתי יכדו את לבס ולא ישמעו ויאמר ידעתי כי לא ישובו עד תבא פורעמת עליהם וילכו בגולה וסאו עריהם מאח טשב: שאלו תשאה. לסון גלמוד מאח יוסב: ורחק ה' סמח תאמר יגלו למקום קרוב וישבו לארצם לא כן אלא ירחק אותם בקבות הארץ והעוונה שתעזב הארץ מהם. רבה תהיה כלומר זמן רב. ומה שאמר האדם אינו אומר על המין כלו כמו חממה את האדם. חלה על ישראל: ועוד בה עשירה. ענינו כי עוד ימלכו בארץ עשרה מלכים מעת נבואה זו ונבואה זו היתה בסנת מות המלך עזיהו ועשרה מלכי הם. יתם אחו חזקיהו מנשה חמון יאשיהו יוחזק יהויכין יהויקים דדקיהו. ואחרי כן וסבה הארמה והיתה לבער. סיכלה הכל סגלם כולם ומרבה ידופלם: לבער. ענין כליון כמו ובערת הרע: כחלה וכאלק אשר בשלכת מצבת כס' ובעורס יהיה כבעור החלה וחלון סיסירו עליהם בימי החורף ויראה שהם יבשים. והוא פירוש בשלכת פירוש בהשלך עליהם ואף על פי כן מצבת כס פירוש חף על פי סכר חין יבשים עמדה לחותם כס כי בימי ניסן ישובו ויפרחו העלים כן זרע קדש מצבתה כי חף על פי סגלם כלם לא תחטבו כי יכלו בגלות ולא ישובו לארצם כי עוד יפרחו ויבמחו וישובו לארצם: ויש מפרשים בשלכת שם שער סהיה בבית המקדש:

חסלת הפטרת בשלח הפטרת וישמע יתרו

בשנת מות המלך עזיהו. תרגם יונתן בסתא דחנתנע בה מלכא עזיהו והוא כסה הכנים להקטו קטרת בהיכל והצדעת זרחה במחן. ויש לפרס מיתה ממש. ולפירוש זה לא יהיה זה תחלת נבואתו: ואראה את ה' ראה במראה הנבואה כבוד ה' ורבותינו הקשו הפסוקים ואמרו כתיב כי לא יראני האדם ומי וכתב וראה את ה' לא קשיא כאן בחספקלריה המחירה כאן בחספקלריה שאינה מחירה: ושוליו כמו שולי המעיל תחתיתו רחיתיו יושב על כסאו בשמים ורגליו בהיכל הדוס מרגלותיו בבית המקדש לדון על עזיהו שכל ליטול כתר כהונה: סרפוס ממעל לו. סמוך לו כמו ועליו מטה מנשה: בשתים יכסה פניו. שלא יביט לבד השכינה: ובשתים יכסה רגליו. לכניעות שלא יראה כל גופו לפני בורחו. ובתחומא. כסוי הרגלים לפי שהם כקף רגל עגל שלא להזכיר לישראל עון העגל: ובשתים יעופף. ובתוך משמם ויקראם סרפוס לכי שראם במראה הנבואה בדמות חם סורף וזה לגלות עון הדור שהיו חייבים כליה: וקרא זה אלהי

רדק

הפטרת

משפטים

רדק

ויהי בימי אחז מה ראה הכתוב ליחסו חלח מפני ססוף הכתוב לומר ולא יכול להלחם עליה ולמדך שזכות חבות עמדה לו כי שניה היו צדיקים ואף על פי שהיא היה רשע ולא יכול רצון כי הוא היה עקר המלחמה והוא הביא עמו פקח ויגדל לבית דוד לפי שרשע היה לא הזכיר שמו: כמה חרם על אפרים כמו ויבאו האנשים על הנשים

חזקיהו סר שלום כי שלום נאמת היה בימיו למי יקרא סם זה למלך המרבה המסר של הקבה על עצמו לירא מכינו מסרה לסון סדרה ולסלום הכיתן לו חן קץ: מעתה ועד עולם עולמו של חזקיהו כל ימיו: קבחת ה' צבאות סקנח בבין על חסר יעץ עליה חרם ופקח תעשה זאת ולא חזו רחוי לכך:

מחנה חרם עם מחנה חברים וחמר נחה לסון כקבה על הנחמה: ויגע לבנו כחדו מחד כי כבר נכשל לפניו: וחמר עבד יערי סכלס נציה מפני הרומ וחמד יטוע הכורו ויש דרס קול חילני סדק כשמע יוחד מקול חילני סוכות לפיכך חמד עבד יערי: אלהי נשאר ישוב בקר: פני כמים היו לולי פניהו החד שמו שחז יסוב נהגן החמר קרח שמו חמר סלל חס בני יותי שחז דלח חסן ודתבו מחטחה תלמודי: חל קצה תעלת: סס תמנחהו תעלה היא חמת המים הנמשכת מן הכרחה והכרחה היא עשייה בבין חבני סמי המטר מכונסין בה: וחמר העליונה כי סתי ברכו היו סס וזו היתה העליונה: סדה כובס: סדה סהכונס סוטחים סס הכנדים לנבס כך תי: הסמרי לסון סמרי: סכ בסלום כיון על סמרי: והסק לבך: מסני זכות החודים: החוד הוא על סמנדין בן האס וכומו סוכ סהוד חן בו כח להעני דבר חלח סהוד עסן ומעזר בני הבית מעט עד סכלה הכסן כן חלו סהמלכי סחזו בחרון חסס חבל חן כהס כח ל להבעיר ובמכט זמן יכלה עסנס: בעלה ביהודי בני סהוד חסס יהודי: ונקיבה נעסה לה מסור עד סיקונו מבניו ויבטחו לנו: ונבקינה חלינו: חו נבקינה כלומר נבקיע חומותיה ונכנס בה ו תהי ברשותינו ונמליך מלך בתוכה: ומי יהיה זה חת בן טבאל: והוא היה חיס מבני אפרים סהיו חושבים להמליכו בירושלם: כי ילד ילד לנו זה חמר על חזקיהו חף על פי סחחור סע הוח בנו סוכר לו להיות לנו למלך צדיק יהיה ונתיה מסרת הקבה נעולו על סכמו סיהא עוסק בתורה ובמכות ויקר שמו הקבה סהוד פבלח ענה ואל נבזר נכביד ויקרח סע סל

כחן מסיימן הספרדים

ויהי בימי אחז בן יותם בן עזיהו מלך יהודה עלה רצין מלך ארם ופקח בן רמליהו מלך ישראל ירושלם למלחמה עליה ולא יכל להלחם עליה: ויגד לבית דוד לאמר נחרי ארם על אפרים ויגע לבבו ולבב עמו בנוע עצי יער מפני רוח:

ויאמר יהודה אל ישעיהו צא נא לקראת אחז אלה ושאר ישוב בנגד אל קצה רחלת הכרחה העליתה אל מסלת שדה כובס: ואמרת אליו השמר והשקט אל הירא ולבנה אל ירך משני זנבות האודים העשנים האלה בחרי אף רצין וארם ובן רמליהו: יען כי יעץ עליה ארם רעה אפרים ובן רמליהו לאמר: נעלה ביהודה ונקיצנה ונבקיענה אלינו ונמליך מלך בתוכה את בן טבאל: כי ילד ילד לנו בן נתן לנו ותהי המשרה על שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום: למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו להקיין אתה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת יהיה צבאות תעשה זאת:

הפטרת משפטים בירמיהו בסיומן לל

הדבר

אשר היה אל ירמיהו מאת יהודה אחרי כרת המלך צדקיהו ברית את כל העם אשר בירושלם לקרא להם דרור: לשלח איש את עבדו ואיש את שפחתו העברי והעבריה חפשים לבלתי עבדכם ביהודי אחיהו איש: וישמעו כל השרים וכל העם אשר באו בבירת לשלח איש את עבדו ואיש את שפחתו חפשים לבלתי עבדכם עוד וישמעו וישלחו: וישובו אחרי כן וישבו את העבדים ואת השפחות אשר שלחו חפשים ויבבשו לעבדים ולשפחות: ויהי דבר יהודה אל

ירמיהו מאת יהודה לאמר: כה אמר יהודה אלהי ישראל אנכי בריתי ברית את אבותיכם ביום הוציא אותם מארץ מצרים מבית עבדים לאמר: מקץ שבע שנים תשלחו איש את אחיו העברי אשר ימכר לה ועבדה שש שנים ושלחתו חפשי מעמד ולא שמעו אבותיכם אלי ולא הטו את אונם: ותשבו אתם היום ותעשו את הישר בעיני לקרא דרור איש לרעהו ותכרתו ברית לפני בבית אשר נקרא שמי עליו:

ותשבו ותחללו את שמי ותשבו איש את עבדו ואיש את שפחתו אשר שלחתם חפשים לנפשים ותכבשו אתם להיות לכם לעבדים ולשפחות: לכך כה אמר יהודה אתם לא שמעתם אלי לקרא דרור איש לאחיו ואיש לרעהו הנני קרא לכם דרור נאם יהודה אל החרב אל הדבר ואל הרעב ונרתתי אתכם לזועה לכל ממלכות הארץ: ונתתי את האנשים העברים את בריתי אשר לא הקימו את דברי הכרית אשר כרתו לפני העל אשר כרתו לשנים ועבדו בין בתריו: שרי יהודה ושרי ירושלם הסרסים והכהנים וכל עם הארץ העברים בין בתרי העל: ונתתי אותם ביד איביהם וביד מבקשי נפשם והיתה נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ: ואת צדקיהו מלך יהודה ואת שריו אתן ביד איביהם וביד מבקשי נפשם ובי חיל מלך בבל העלים מעליכם: הנני מצוה נאם יהודה והשבתים אל העיר הזאת ונלחמו עליה ולכרוה ושרפה באש ואת ערי יהודה אתן שכמה מאין ישוב:

כה אמר יהודה אס לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי: גם זרע יעקוב ורוד עבדי אמאס מקחת מזרעו משלים אל זרע אברהם ישחק ויעקב כי אשוב את שבותם ורחמתיים:

חסלת הפטרת וישמע יתרו:

הפטרת משפטים

הדבר

המלך צדקיהו סבו להס מזה העין וכרתו להס ברית לקיי הדמר לקרח להס דרור: לעבדי ולספחות: כמס לסלח חיס חת עבדו ונו' ונח הכנוי טרס הידיעה כמו ותרחהו חת הילד והדומי לו: לבלתי עבד כס: בעבדי ובעבדיה ואלכ הוסף בחור וחמ' ביהודי אחיהו חיס והוא כמו הסוך לבלתי עבד חיס ביהודי אחיהו וכן מקוס סס קבר מקוס קבר סס והדומים להס סהמוקד' מחומר: הנני קור לכם דרור: מאתי סחיני חזון לכם להציל ותהיו הפק אחרב וס הדעב: לזענה לזענה כתי וקרי לזענה: והעני חמד ענין תנוע ותגודה אה סהאותיות הכוכות כענין כסס וכסס: והדומים להס: הענל חסר כרתו לסניס: כן היא דרך כתימת הכרי וכן ברית חברה חבנו בין הבתרי: סרי יהוד' וסרי יהוד' סרי יהוד' הס ססריס חסר מן העדים חן לירושלם וחמר חלכ והסריסס והס סרי בית המלך: העולים מעליכם: כמו סכחו' בזה הספר למט' וחיל כרעה יבא ממכרי' ונו' וישמעו הכסדי ויעלו מעל ירושלם: כה חמר ה' חס לא בריתי: כלומ' חס לא נהיה בריתי יומ' ולילה ולא שמתי מקוס שמים וארץ להיות חוק עולם חס לא יהיה זה לא יהיה זרע יעקב ודוד שחמס חבל כל זמן סתיה קיימת בריתי עס סמי' וארץ ועס יומס ולילה תהיה בריתי עס זרע יעקב להי' בני ועס זרע דוד להיות מוסל: ישחק' הוא חמד מל' הכתובים בסין כינוי ליחק:

חסלת הפטרת משפטים:

הפטרת תרומה

רדק

הפטרת תרומה ותצוה

רדק

יא

ויהוה

נתן חכמה לסלמה וגו' ויהי שלום וגו' מנד שרוב חכמת שלמה היתה סבה אל שהיה שלום בן חירם ובן שלמה כי מפני חכמתו אהב אותו: ויהי שלום: שלום קיים וחזק והספיק לו עמים לבנין זה אשר בנה: ויעל המלך שלמה ממס' כמספט המלוכה

הפטרת ויקחו ליתרומה במלכים ח' בסיון ה'

ויהוה

נתן חכמה לשלמה כאשר דבר לו ויהי שלום בין חירם ובין שלמה ויכרתו ברית שניהם: ויעל המלך שלמה מס מכל ישראל ויהי המס שלשים אלף איש: וישלחם לבנונה עשרת אלפים בחודש חליפות הודש יהיו בלבנון שנים חדשים בביתו ואדנירם על המס: ויהי לשלמה שבעים אלף נשיא סבל ושמונים אלף חצב בהר: לבר משרי הנצבים לשלמה אשר על המלאכה שלשת אלפים ושלש מאות הרדים בעם העשים במלאכה: ויצו המלך ויסעו אבנים גדולות אבנים יקרות ליסוד הבית אבני גזית: ויפסלו בני שלמה ובני חירום והגבלים ויכינו העצים והאבנים לבנות הבית:

ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים בשנה הרביעית בחודש זו הוא החדש השני למלך שלמה על ישראל ויבן הבית ליהוה: והבית אשר בנה המלך שלמה ליהוה ששים אמה ארכו ועשרים רחבו ושלשים אמה קומתו: והאולם על פני היכל הבית עשרים אמה ארכו על פני רחב הבית עשר באמה רחבו על פני הבית: ועש לבית חלוני שקפים אטמים: ויבן על קיר הבית יצוה סביב את קירות הבית סביב להיכל וידביר ועש צלעות סביב: היצוה התחנתה חמש באמה רחבה

כמו שכאמר וחתם תהיו לו לעבדים: ויהי המס שלשים אלף איש והנה מנחנו ומכני ישראל לא נתן שלם עבד כי הנרי היו החוצבים והסבלים: אלא נאמר כי כדיתת העני בלבנון לא היתה עבד קפה כמו חביבת האבנים בהר אלא ח' חומנות לכרות חומת ומסס היו מביאים בעגלות עד הים: חליפותיו כמו שמסיים נאמר חדם יהיו בלבנון וגו' שנים חדשים בביתו: כמו ושנים חדשים: על המס לבנותו: כושא סבל פיר כושא מסא: משרי הנצבים כושאים ונצבים על עושי המלאכה: הרודים בעם העושים במלאכה הכושאים חת העם עושי המלאכה: ויסעו כתרנומו ושקרו יקרות כבידות כיהן טובות ליסוד מן הקלות: אבני גזית חסד ויו השמוס כמו שמש ירח: ופירשו חכמים גדולות ליסוד הבית ואבני גזית לאסר הבנין מלמעלה: ויפסלו בהרים: והגבלים חומים ידועים לפיסול האבנים במדה הצריכ לקיר והו מענין גבול סנותני גבול לחבן כפסלס חומת: כחדס זני הוא חדם חיר ונקרא זני כמו שפירשו רבותינו זל דחית ביה זיוח לחילוי פירוש זוהר הפרחים והנצבים: למלך שלמה מוסב על הסנה הרביעית רביעי למלכות שלמה: ויבן הבית החל לבנותו: והאולם נקרא כלסון המקרא חולם מה ש נקרא כלסון התלמוד בית סער: ארכו על פני רחב הבית הסטח הגדול במדה יקרא חורך: והקטן רחב והנה חורך האולם לרחב הבית: על פני הבית לפני הבית לכד מזרח: שקופים אטומים רבותינו פירשו שקופים לשון רחייה ופתיחה והסקפה פתוחים מחזקו ואטומים מכפנים קצרים מכפנים שלא כדרך חלונות אחרות העשויות לחאו להראות שאינו כדרך לאורה: יביע סביב הוא הנקר כלע ונקרא תח ועסה סביב כל הבית סביב ההיכל וסביב הדביר מבחוץ אלה התאים וקרא אותם כלעות כי בשלטה שמות אלו נקראו ואחריו כן אמר חך בנה חומת עם קירות הבית סביב נאמר כי מדרעות נתן לבית סביב ועליהם היו כתונות קורות התאי כדי שלא יאחזו קורות התאים בקירות הבית בחורי שעשו בקירו כי לא יכלו לעשות חורים בקיר: והבית בהבנותו זה טעם למה שהקדים כי לא יכלו לעשות חורים בקיר להנחת הקורות כמו שעושים בשאר בניינים של חול כי כל כלי ברזל לא נשמע עם בבית בהבנותו: אכן שלמה מסע נב' כמו שהסיעוה מן ההר על ידי הסמיר כמות שהיא באה ממס נתונה בחומת הבנין ולא סתתוה בכלי ברזל: פתח הצלע התיכונה ונתן תירגס תיכונה זו כמו תחתונה: א כתף הבית הימנית אינו אמר שהצלע היתה פתוחה לבית אלא חומר כי הפתח שהיה

בן התחנתוה לתיכונה היה לרוח דרומית של הבית וכן בן התיכונה לעליונה: וכלולים יעלו לול הוא עמוד חלול עשוי מעלות סביב שקורין סקלה חלומקה בלעז: ובלסן חשככו ויכלס סט'ק: אל הסליסים אל היביע הסליסית שהיא העליונה וחומר הסליסים בלסן רבים כי רבים הם היביעי סביב כל הבית מחוץ משלם רוחו דרום מער

וכפון: ויבן חת הבית ויכלהו תחלה ואח' כך ספן חותו כלומר כל קירותיו בנה תחלה ואחר כך הניח הקורות שהם הספן: גבים סמי תקרות קרה הבני התחתון הוא הנקרא גבים ולמעלה מחותה תקרה אחרת מחלזים ופירוש גבים כמו עסה הנחלגבי שהיא חפית והקורות ההם היו מ מצויירות בחמוכים בדמו גבים: וסדרות פי כי החלזים הם מ מונחים סדרים סדרים והתקרה התחנתוה הנקראת גבים היתה של בדושים ושלמעלה ממנה של חלזים: ויבן חת היביעי כל יביע ויביע: על כל הבית כמו עם כל הבית היביעי לא היו על הבית אלא סביב סביב: ויחזת חת הבית היביע חזו עם הבית בעני חלזים והם קורות החלזים שהיו סמוכות על קיר הבית: ויהי דבר יי אל שלמה בעוד שהיה בונה הבית בא לו הנביא בסס יי נאמר לזוהי והנביא הוא אחיה הסלוני:

והתיכונה שש באמה רחבה והשלישית שבע באמה רחבה כי מדרעות נתן לבית סביב חוצוה לבלתי אחז בקירות הבית: והבית בהבנתו אכן שלמה מסע נבנה ומקבורת והגרון כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהבנתו: פתח הצלע התיכונה אל כתף הבית הימנית וכלולים יעלו על התיכונה ומן התיכונה אל השלישים: ויבן את הבית ויכלהו וספן את הבית גבים ושררת בארזים: ויבן את היציע על כל הבית חמש אמות קומתו ויאחו את הבית בעצי ארזים: ויהי דבר יהוה אל שלמה לאמר: הבית הזה אשר אתה בנה אם תלך בחקתי ואת משפטי תעשה ושמרת את כל מצותי ללכת בהם והקמתי את דברי אתך אשר דברתי אל דוד אביך: ושכנתי בתוך בני ישראל ולא אעזב את עמי ישראל:

הפטרת תצוה ביחזקאל סיון מנ'

אתה

בן אדם הגד את בית ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם ומדרו את תכנית: ואם נכלמו מכל אשר עשו צורת הבית ותכונתו ומוצאו ומובאו וכל צורתו ואת כל חקתיו וכל צורתו וכל תורתו הודע אותם וכתב לעיניהם וישמרו את כל צורתו ואת כל חקתיו ועשו אותם:

חסלת הפטרת תרומה:

הפטרת תצוה

אתה

בן אדם הגד את בית ישראל את הבית העתיד שלא יחרכ לעולם: ויכלמו מעונותיהם שבעבורם חרב בית זה: ומדרו את תכנית תכנית צורת הבית שתראה להם ימדדו ויכינו אותו לסימן כי עוד יעשו כן לעתיד בבוא הגואל: ואם נכלמו חס יהיו נכלמים מכל אשר עשו הודע אותם תכונת הבית וצורתו וכתבו לעיניהם והם יראו בנך הבית לעתיד ואם לאו לאו: וישמרו את כל צורתו ואת כל חקתיו ועשו אותם: ישמרו אותם בלבם ויאמרו כי כן יהיה ויעשו אותם הבניינים והצורות והתורות לעתיד: ואם לא ישמרו אותם בלבם ולא יאמרו לא יעשו אותם כי כן מדת הקדוש ברוך הוא יסלם לאדם מדה כנגד מדה כל המאמץ בביאת גואל יזכה לבחולה ואם לא יאמץ לא יזכה וכן אם יאמץ בתחיית המתים יזכה לתחייה ואם לא יאמץ לא יזכה ולא נוכל לפדע ועשו אותם בבית שני שעלו בני גולה של בבל כי הרבה בניי ים בבנין זה שלא היה כן בבית שני ועכ' בנך זה עתיד ואמר כאן ועשו אותם רחיה גדולה לתחיית המתים: צורת הבני מה שלפני מחומת הר הבית בכלל: ותכונתו תכונת בניו בלסן ובתאי: ומובאו ומובאו בשערים הנזכרי: ואת כל חקתיו מה שראוי להסתמד בבתי ובלחנות ובלשכות: וכל תורתיו חלק העמדות לכהנים ולשראל ולכהנים: זאת

זאת תירדת הבית / זאת הנזכרת למעלה: על ראש ההר / הר הבית והוא ההיכל / יהיה בראש ההר: כל גבול סביב סביב / כל גבול ההר סביב הוא קדש הקדשים / כנגד ירושלים כירושלם כלה קדש חבל ההר הוא קדש קדשים וכו' מקדש / מוזבח והדביר הוא קדש הקדשים / הנה זאת תורת הבית המזכרת למעלה בפרט / ובפסוק זה בכלל:

בחמות חמה חמה / וטופח / בחמ בת ססה / שהיא חמה וטופח בחמ / בת חמסה: וחיק / חמיה / זה היסוד וחמ / רוחב זה הסוכב: / ונבולה חל שפתה סביב / זרת האחד / לו הקרנו: / וזה נב המזבח / וכלמה / זו היא כמדל נב מזבח / הוצב שהוא מקיס ה / המערכה שהיה נבנה / מעל המזבח חמה לפיכ / קרלונב: וההרל / הוא נבנה נב המזב מן / הסוכב ולמעלה: / ומהרירחל / חמנו / רבותינו זל כי נקרא / המזב חריל לפי שהש / הקדושה היורדת מן / השמי / היתה רבונה בו / כאר: חל חכבעת / רבעי / שחמבעימו / הוא מודד שתי עשרה / לכל רוח הרי כל על כר: / הנבול / תרגס יונתן / נגדפ: ומעלותהו פנות / קדים / המעלות שהיו / עולים בהס למוזבח היו / פונים לכד מזרח: ביום / העשמו / ביום שתסלס / מולחמנו: חסר הס / מזרעבדוק / לפי שהיה / כב שסמס לחסון ב / במקדש בניי שלמה

זאת תורת הבית על ראש ההר כל- / גבלו סביב סביב קדש קדשים הנה / זאת תורת הבית: ואלה מדות / המזבח באמות אמה אמה וטפח וחיק / האמה ואמה רחב ונבולה אל- / שפתיה סביב זרת האחד וזה נב / המזבח: ומחיק הארץ עד העזרה / התחתונה שתיים אמות ורחב אמה / אחת ומהעזרה הקטנה עד העזרה / הגדולה ארבע אמות ורחב האמה: / וההר אל ארבע אמות ומהאראל / ולמעלה הקרנות ארבע: והאראל / שתיים עשרה ארך בשתיים עשרה / רחב רבוע אל ארבעת רבעיו: / והעזרה ארבע עשרה ארך בארבע / עשרה רחב אל ארבעת רבעיה / והנבול סביב אותה חצי האמה / והחיק לה אמה סביב ומעלתהו פנות / קדים: ויאמר אלי בן אדם כה אמר / אדני יהוה אלה חקות המזבח ביום / העשותו להעלות עליו עולה ולזרק / עליו דם: ונתתה אל הכהנים / הלויים אשר הם מזרע צדוק הקרבים / אלי נאם אדני יהוה לשרתני פר בין / בקר לחטאת: ולקחת מדמו ונתתה / על ארבע קרנותיו ואל ארבעפנות / העזרה ואל הנבול סביב וחטאת / אותו וכפרתהו: ולקחת את הפר / החטאת ושרפו במפקד הבית מחוץ / למקדש: וביום השני תקריב שעיר / עזים תמים לחטאת וחטאו את / המזבח כאשר חטאו בפר: בכלותך / מחטא תקריב פר בין בקר תמים / ואיל מן הצאן תמים:

והקרבתם לפני יהוה והשליכו / הכהנים עליהם מלח והעלו אותם / עלה ליהוה: שבעת ימים תעשה / שעיר חטאת ליום ופר בין בקר ואיל / מן הצאן המימים יעשו: שבעת / ימים וכפרו את המזבח וטהרו אתו / ומלאו ידיו: ויכלו את הימים והיה / ביום השמיני והלאה יעשו הכהנים / על המזבח ארבע עולות יכם ואת / שלמיכם ורצאתי אתכם נאם / אדני יהוה:

ויהי ימים רבים ודבר יהוה היה / אל אליהו בשנה השלישית / לאמר לך הראה אל אחאב ואתנה

הפטר כי תשא במלכי / ח' כס' ח'

נקראו על שמו: וחטאת חותו וכפרתהו / כתרנומו ותדכי יתיה ותכפר / עלוהי: במפקד הבית / מקיס שהבית כלה כמו לא כפקד ממנו חיס: / וכפרו / וכפרו כתיב וקרי וכפרו: ומלאו ידיו / הכנוי למזבח וכירושו כתרנומו / ויקרבון קרבניהו: ויכלו את הימים / הכהנים יכלו שבעת ימים על זה הסדר: / ורצאתי / לפון רבון:

בטר על פני האדמה: וילך אליהו / להראות אל אחאב והרעב חזק / בשמרון: ויקרא אחאב אל עבדיו / אשר על הבית ועבדיו היה ירא את / יהוה מאד: והי בהכרית איזבל את / נביאי יהוה ויקח עבדיו מאה נביאים / ויחביאם חמשים איש במערה / וכלכלם לחם ומים: ויאמר אחאב אל / עבדיו לך בדרך אל כל מעיני / המים ואל כל הנחלים אולי נמצא / חציר ונחיה סוס ופרד ולא נכרית מן / בהמה: ויחלקו להם את הארץ לעבר / יבה אחאב הלך בדרך אחד לבדו / ועבדיו הלך בדרך אחד לבדו: והי / עבדיו בדרך והנה אליהו לקראתו / ויכירהו ויפל על פניו ויאמר האתה זה / אדני אליהו: ויאמר לו אני לך אמר / לאדני הנה אליהו: ויאמר מה / חטאתי כי אתה נתן את עבדך ביד / אחאב להמיתני: ח' יהוה אלהיך / אם ישגנו וממלכה אשר לא / אדני שם לבקשך ואמרו אין והשביע / את הממלכה ואת דהגו כי לא / ימצאכה: ועתה אתה אמר לך אמר / לאדני הנה אליהו: והיה אני אלך / מאתך ורוח יהוה ישאך על אשר לא / אדע ובאתי להטיד לאחאב ולא / ימצאך והרגני ועבדך ירא את יהוה / מנער: הלא הגד לאדני את אשר / עשיתי בהרג איזבל את נביאי יהוה / ואחביא מנביאי יהוה מאד: איש / חמשים חמשים איש במערה / ואכלכלם לחם ומים: ועתה אתה / אמר לך אמר לאדני הנה אליהו / והרגני: ויאמר אליהו ח' יהוה / צבאות אשר עמדת לפני כי היום / אראה אליו: וילך עבדיו לקראת / אחאב ויגדלו וילך אחאב לקראת / אליהו: והי כראות אחאב את / אליהו ויאמר אחאב אליו האתה זה / עבר ישראל: ויאמר לא עברתי את / ישראל כי אס אתה ובית אביך / בעונכם את מצות יהוה ותלך אחרי / הבעלים: ועתה שלח קבץ אלי את / כל ישראל אל הר הכרמל ואת / נביאי הבעל ארבע מאות וחמשים / ונביאי האשרה ארבע מאות אכלי / שלחן איזבל:

חטאת הפטרת / תצוה

הפטרת כי תשא

ויהי בסנה ה / השלישי / לעבירת

הנשמים: וחתנה מטר / על פני האדמה / כי / מפני רעב שבו רבים / בתשוב והטיבו דרכיה / ירח חת ה' מחד / ועתה / חומר היאך היה ירא / חת י' מחד כי שס נפשו / בכפו להציל נביאי י' / ולהחיותם: לחם ומים / כי המים היו יקרי בשני / הרעב: חזיר / עשב / להאכיל הבמות: ולא / ככרית מן בהמה / לא / תכל כל בהמתנו ממנו: / להמיתני / כמו שמפרס / וחומר: חס יס גוי / וממלכה / סביב חרץ / ישראל לא כדברי ה' / האומר שמלך בכפה / או הסוחרים הבאי מכל / גוי וממלכה לח' היה / משביע חומס חס רחו / חותנו בארצם: ורוח ה' / ישלך / היו חוסכים / כסלח היו מוכאים חותנו / כי רוח י' כשאו על אחד / ההרי: ועבדך ירא חת / ה' לפיכך ישלך לחמול / עלי שלח תביאכי / לדי מיתה:

הפטרת כי תשא

רדק וישלח הפטרת כי תשא רדק יב

ויקבץ את הנביאים ולא חמר את כל ישראל כי ישראל נקבצו מעמם ברכון כסממנו כי אליהו רוכה לעשות מעשה הבחינה אבל הנביאים נקבצו בהכרח לחשב: פסחים פסח בשתי דגליו פעם יטה על רגל אחד ופעם על הפני כן היו ישראל נוטים על שתי המחסבני

בדרש א"ע יצק מים ע"י איהו ונעש כס ועשו עשר חכמותיו וכמחללה התעלה מים פל ויצקו ההל חסר יצק מים ע"י איהו: ובלדק עשיתי שהקרבתי בבמה בשעת חיסור הבמות: ענני ענני ענני בחש ענני במטר כך ת"י ורזל חמרו ענני בחש ענני סלא חמרו מעשה כספי הם ועו בדרש ענני בזכותי ענני בזכות תלמידי: וידעו העם הזה כי אתה יי' וכאשר תשלחני לבשר לעתיד לבא יחמינו כי חס היום תענני:

הפטרת תשא כמנהג הספרדי במלכי ח' ס' יח'

וישלח

אחאב בכל בני ישראל ויקבץ את הנביאים אל הור הפרמל: ויש אליו אל כל העם ויאמר עד מתי אתם פסחים על שתי הסעפים אם יהוה האלהים לכו אחרינו ואם הבעל לכו אחרינו ולא ענו העם אתו ויאמר אליהו אל העם אני נותרתי נביא ליהוה לבדי ונביאי הבעל ארבע מאות וחמשים איש: ויתנו לנו שנים פרים ויבחרו להם הפר האחד וינתחרו וישמו על העצים ואש לא ישמו ואני אעשה את הפר האחד ונתתי על העצים ואש לא אשים: וקראתם בשם אלהיכם ואני אקרא בשם יהוה והיה האלהים אשר יענה באש הוא האלהים ויען כל העם ויאמרו טוב הדבר: ויאמר אליהו לנביאי הבעל בחרו לכם הפר האחד ועשו ראשנה כי אתם הרבים וקראו בשם אלהיכם ואש לא תשימו: ויקחו את הפר אשר נתן להם ועשו ויקראו בשם הבעל מהבקר ועד הצהרים לאמר הבעל עננו ואין קול ואין ענה ויפסחו על המזבח אשר עשה: והיה בצהרים ויהתל בהם אליהו ויאמר קראו בקול גדול כי אלהים הוא כי ישמע וכי ישמע לו וכי ידרוך לו אולי ישן הוא ויקץ: ויקראו בקול גדול ויתגדרו כמשפטים בחרבות וברמחים עד שפך דם עליהם: והיה בערב הצהרים ויתנבאו עד לעלות המנחה ואין קול ואין ענה ואין קשב: ויאמר אליהו לכל העם גשו אלי וישו כל העם אליו וירפא את מזבח יהוה ההרוס: ויקח אליהו שתי עשרה אבנים במספר שבטי בני יעקב אשר הורה דברי יהוה אליו לאמר ישראל יהיה שמה: ויבנה את האבנים מזבח בשם יהוה ועש תעלה כבית סאתים זרע סביב למזבח: ויערך את העצים וינתח את

פעם יחמינו כי יי' לבדו הוא האלהים ופעם יחמינו כי הבעל הוא האלהים ופי' עשיתי מחשבות: ולא ענו העם חמתו דברי סלא היו יודעים להבחין אבל כסממנו הבחינה ענו וחמרו טוב הדבר: חסר נתן להם בדברי חגל שהיה הפר נשמט מהם סלא יקרב לעל וכרח לו תחת כנפיו של איהו חמרו לו לך בפני' יתקדש המקום: ויפסחו כמו ויפסעו: ויהתל בהם חמר להם דרך ליצנות קראו בקול גדול: כי שיח לו וכי טוב לו שחל יש לו דבר עם יועזי עכשו חו משיב ורדף הוא עכשו ב במלחמה או דרך לו לבית הכסא: אולי ישן הוא ויקץ שחל ישן הוא ואם תקראו בקול גדול יקץ ואם הוא כדרך ישמע אתכם כשתקראו בקול גדול: ויתגדרו לטון שריטה וכך היה כימוסיהן: ויתנבאו דברו דברי התולים ותרנומו חסתיהן: וירפא דרך השאלה חמר לטון רפואה לבני הריסת הבנין: ההרוס חמר כי מזבח היה סס מקדש ושכבנה לטון יי': אשר היה דבר יי' אליו יסר יהיה שמך למה נאמר כאן לפי שביום שנבנתה סביב על יעקב בבית חלוקתו ישראל בובים חל לגוי וקהל גוים יהיה מן עתידים בניך להקהל כשאר ה הגוים ולכנות מזבח ולהקטיר עליו בשעת חיסור הבמות ואני מתרצה בדבר בברך: ועש תעלה עשה חפירה סביב למזבח סילכו בה המים ורחב התעלה כשיעור מקום זריעת סאתים: מלאו ארבע כדים חמר זה להגדיל הנס שתחל האש במקום המים ולא תכבה אף כי תלחך המים וזנה לתת שנים עשר כדי מים שהרי חמר להם סו וסלשו וסלסה פעמים ארבעה הם יב כדי מים כזעם סבי' עשר אבני למספר סבטי בני ישראל ומה סלא זנה לתתם בפעם אחת סבי' עשר כדים אה נב' פעמי' כנגד האבות שהם סלסה סהתכלל לאל ואמר אהי אברהם יצק וישראל: ויצקו

הפר ושם על העצים: ויאמר מלאו ארבעה כדים מים ויצקו על העלה ועל העצים ויאמר שנו וישנו ויאמר שלשו וישלשו: וילכו המים סביב למזבח וגם את התעלה מלא מים: והיי בעלות המנחה ויש אליהו הנביא ויאמר יהוה אלהי אברהם יצחק וישראל היום ידע כי אתה אלהים בישראל ואני עבדך ודברתי עשיתי את כל הדברים האלה: ענני יהוה ענני וידעו העם הזה כי אתה יהוה האלהים ואתה הסבת את לבם אחריה: ותפל אש יהוה ותאכל את העלה ואת העצים ואת האבנים ואת העפר ואת המים אשר בתעלה לחכה: וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו יהוה הוא האלהים יהוה הוא האלהים:

הפטרת ויקהל במלכי ח' כס' ז' כמנהג הספרדי:

וישלח

המלך שלמה ויקח את חירם מצר: בן אשה אלמנה הוא ממטה נפתלי ואביו איש צרי חרש נחשת וימלא את החכמה ואת התבונה ואת הדעת לעשות כל מלאכה בנחשת ויבוא אל המלך שלמה ויעש את כל מלאכתו: ויצר את שני העמודים נחשת שמנה עשרה אמה קומת העמוד האחד וחוט שתיים עשרה אמה יסב את העמוד השני: ושתי כתרת עשה לתת על ראשי העמודים מצק נחשת חמש אמות קומת הכתרת האחת וחמש אמות קומת הכתרת השנית: שבכים מעשה שבכה גדלים מעשה שרשרות לכתרת אשר על ראש העמודים שבעה לכתרת האחת ושבעה לכתרת השנית: ועש את העמודים ושני טורים סביב על השבכה האחת לכסות את הכתרת אשר על ראש הרמנים וכן עשה לכתרת השנית: וכתרת אשר על ראש העמודים מעשה שושן באולם

הפטרת ויקהל כמנהג הספרדי:

וישלח

והבני חיים כרי: שהיה נר בצור: חרש נחשת: הוא חו חבני היה נכ חרש נחשת: חרש חומן: ורזל כמכו מזה כי חייב חרש ל להתעסק בחומנו חבני לפיכך הזכיר הכתוב חבני כי נס הוא היה חומן ובנו למד חומותו: ויכר חמר ויכר לפי שזורתס עשה בקרקע שהתיכס בו: חת פני העמודים: שהעמיד בחולס יכין ובעו: ושתי כותרות: פי' עטרות: מוצק נחשת הכותרות היו נחשת מומך: סבכי מעשה שבכה הסבכו שהיו לתן דומות כמין כיפה סקורן קופייה מעשה שבכה מקפנות היו צורות סל לולבי דקלי ונדילים היו להם כמעשה שרשראות: וכן עשה לכותרת השנית: שני טורים רמונים על השבכה למוך הכותרות ל לכסותה כמו סעסה בחחרות: מעשה סוסן בחולס: על הכותרות שהיו על ראש העמודים היה עליהם מעשה סוסן ארבע חמות למעלה כנגד החולס שהיו הכיפה והיו ארבע חמות מזוירות כמין ערתי שושכים: מלעומק

רדק

מלעומת הבטן כנגד המקום האמצעי אשר לעבר השכבה היו כותרות אחרות: מאתים טריס סביב על הכותרת השנית והוא הדף לראשון כי ארבע מאות רמוכים היו בין שני העמודים כמו שאומר למטה ומה שאמר מאתים טורים לא שהיו הטורים מאתים אלא הרמוכי היו מאתים לשכבה האחת והיו שני טורי סביב בכל טור מאה:

לאולם ההיכל כמו בחולם וכמוהו כי אים הרגתי לפעמי בפעמי וחלתי זולתי: יכין מה שקרא סל לעמודי לסימ' טוב לבי שהיו בכניסת הבית קרא להם שמות לסימן טוב לאחד יכין לסון הכנה סיכון הבית לעולם כמו שאמר כירח יכין עולם וכו' ולסון עוז והוא מלה מורכב בועז כלומר סימן החל בועז וקיים כמו שנאמר יי עוז לעמו יתן: ויעש את הים מונקי כלומ' מותך בצורתו כמו שהיתה כן התיכו בדפוס בקרקע אלא שהקישו בקורנם כמו שעשו הכלים:

עשר בחמה שהיה רחבו עשר אמו והקיפו שלשים חמה יסוב אונתו וכל שיש בהקיפו שלמה טפחיים בו רוחב טפח: וחמש בחמה קומתו עומקו וכדברי הימים הוא אומר שעשאו ללחיבת הכהנים לטובל בתוכו: ופקעים תרנ' יונתן ונורת בעין וכדברי הימים ודמות בקרי' אס כן גופס היה עגול כדמו בני וכניהם היה דמות פני בקרים: ינזקים ביצוקתו:

הבקרים היו יצוקים כיציקת הים כחחד לא שחוכרו אחרק: עומד על שני עשר בקרי הים עומד עליהם: וכל אחוריהם ביתה' אל תחת הים היו אחוריהם של בקרים פונים שנים שבצפון לקראת סכרנו ואל מזרח כנג' אל מערב: ועובי טפח' שוליו ודופכותיו אלא שעל פיו היה דק ומרוקב ומרודד כמעשה שפת כוס ס' שנותן בו ומזוייר פרח ושוסן: אלפים בת' שפת אפי' שאים שהנת בת שלם שאין:

חללת הפטרת ויקהל כמנהג האשכנזים

ויעש חירום סימית של נחשת לדסן את המזב:

יעים' מנרפות של נחשת לחתות בהן דסן לתת בתוך הסימית: ואת כל הכלים האלה' כן כתב וקרי האלה' והקרי מנחל' והכתוב רוצה לומר כעין אונת

הפטרת ויקהל

רדק

הכלים שהיו באהל מועד כן עשה חירם למלך שלמה בבית המקדש וכן נחשת ממורט' זך וקרי מכל חלודה ומכל סיג: בככ' הירדן' כתרנומו במישרי ירדנא: במעבה הארמה' תרנומו בעובי נרניסחא והנרניסחא היא העפר הטוב אשר ממנו יעשו הכורי' לכקת בהם וכככר הירדן היה טס מקו' לכקת בו: וינח שלמה' הניח מלסקלס: מרב

מחד מחד' לא נחקר מסקלס: ואת השלחן' טס כלל כמו ויהי לי סור וחמור כי עשרה שלחנ' עשה שלמה כמו שכתוב בדברי הימים: חמש מימין וחמש משמאל' אי' חפסר לומר חמש מימין הפתח וחמ' משמאל הפתח אס כן מצינו מנורה בצפון ו והתורה אמרה על ידך המסכן תימנה אלא של משה באמצע חמש מימנה וחמש משמאל: והפרח' של מכורה: והנרו' בזיכין שנותנים בהן השמן והפתילות: והמלקחים' סמרימין בהן את הפתילה מתוך השמן: והסיפות' כלי של מיני זמר וכן מוזמרו: והמזרקות' לקבל דם: והכפות' לכזיכי לבונה: מחתות' לחתות בהן תרומת הדסן ונחלים: והפומות' מפתחות שמעתי שמתין בהם את המנעול: לללמות הבית' שהוא קדם קדשים לללמות הבית שהוא להיכל כל פותותיהן היו זהב:

שלמה בית יהוה נחשת ממרט:

בככר הירדן יצקם המלך במעבה הארמה בין סכורת ובין צרתן: וינח שלמה את כל הכלים מרב מאד מאד לא נחקר משקל הנחשת: ויעש שלמה את כל הכלים אשר בית יהוה את מזבח הזהב ואת השלחן אשר עליו לחם הפנים זהב: ואת המנרות חמש מימין וחמש משמאל לפני הדביר זהב סגור והפרח והנרת והמלקחים זהב: והספורת והמזמרות והמזרקות והכפות והמחתות זהב סגור והפרתות לללתות הבית הפנימי לקדש הקדשים לללתות הבית להיכל זהב: ער כאן

ותשלם כל המלאכה אשר עשה המלך שלמה בית יהוה ויבא שלמה את קדשי דוד אביו את הכסף ואת הזהב ואת הכלים נתן באצרות בית יהוה:

הפטרת פקודי במלכים ח' סימן ז' כמנהג האשכנזים

ותשלם

בית יהוה ויבא שלמה את קדשי דוד אביו את הכסף ואת הכלים נתן באצרות בית יהוה: אז יקהל שלמה את זקני ישראל ואת כל ראשי המטות נשיאי האבות לבני ישראל אל המלך שלמה ירושלם להעלות את ארון ברית יהוה מעיר דוד היא ציון: ויקהל אל המלך שלמה כל איש ישראל בירח האתנים פחג הוא החדש השביעי: ויבאו כל זקני ישראל וישאו הכהנים את הארון: ויעלו את ארון יהוה ואת אהל מועד ואת כל כלי הקדש אשר באהל ויעלו אתם הכהנים והלויים: והמלך שלמה וכל עדת ישראל הגיעים עליו אתו לפני הארון מזבחים צאן ובקר אשר לא יספרו

זל שאמרו חדש שכולו בו אבות שהם חיתנו של עולם: חוק המנות שיש בו החדש חנים ומנות: אשר באהל' אשר נטה דוד לארון ככפי

ארבע אמות: וכתרת על שני העמודים גם ממעל מלעמת הבטן אשר לעבר שבכה והרמונים מאתים טריס סביב על הכותרת השנית: ויקם את העמודים לאלם ההיכל ויקם את העמוד הימני ויקרא את שמו יכין ויקם את העמוד השמאלי ויקרא את שמו בעז:

ועל ראש העמודים מעשה שושן והתם מלאכת העמודים: ויעש את הים מוצק עשר באמה משפתו עד שפתו עגל סביב וחמש באמה קומתו וקוה שלשים באמה יסב אתו סביב: ופקעים מתחת לשפתו סביב סובבים ארתו עשר באמה מקיפים את הים סביב שני טורים הפקעים יצקים ביצקותו: עמר על שני עשר בקר שלשה פנים: צפונה ושלשה פנים ימרה ושלשה פנים ננכה ושלשה פנים מזרחה והים עליהם מלמעלה וכל אחריהם ביתה: ועביו טפח ושפתו כמעשה שפת כוס פרח שושן אלפים בת יכיל:

הפטרת ויקהל במלכים ח' כפי' ז' כמנהג האשכנזים והיא הפטרת פקודי כפי הספרדים

ויעש

חירום את הסירות ואת היעים ואת המזרקות ויבל חירם לעשות את כל המלאכה אשר עשה למלך שלמה בית יהוה: עמרים שנים ונלת הכתרת אשר על ראש העמודים שתיים והשבכות שתיים לכסות את שתי גלות הכתרת אשר על ראש העמודים: ואת הרמנים שני טורים רמנים לשבכה האחרת לכסות את שתי גלת הכתרת אשר על פני העמודים: ואת המכנות עשר ואת הסירת עשרה על המכנות: ואת הים האחר ואת הבקר שנים עשר תחת הים: ואת הסירת ואת היעים ואת המזרקות ואת כל הכלים האהל אשר עשה חירם למלך

זל שאמרו חדש שכולו בו אבות שהם חיתנו של עולם: חוק המנות שיש בו החדש חנים ומנות: אשר באהל' אשר נטה דוד לארון ככפי

רדק

הפטרת ויקרא

רדק

רדק

כנפי הכרובים חותם פעשה שלמה העומדים על רגליהם בקרקע ואין חלו כרובים סל כפורת פעל הארון ויחריכו הכדים הארזים חותם לחזק כלומר סממכו חותם כלפי חזק לפי סלח היה כדך עוד לשלח בכתף ומתחילה היו הכדים כתוכים בחרון כפועה סהיו ענדפים חמורי הארון כמו לפני הארון שהכי חרבעה חכמי היו נושאין חותם

ולא ימנו מרב: ויביאו הכהנים את ארון ברית יהוה אל מקומו אל דביר הבית אל קדש הקדשים אל תחת כנפי הכרובים: כי הכרובים פרשים כנפים אל מקום הארון ויסבו הכרובים על הארון ועל בדיו מלמעלה: ויארזו הכדים ויראו ראשי הכדים מן הקדש על פני הדביר ולא יראו החוצה והיו שם עד היום הזה: אין בארון רק שני לחות האבנים אשר הנח שם משה בחרב אשר פרת יהוה עם בני ישראל בצאתם מארץ מצרים:

לפל כד סני חכמים אחד לפניו ואחד לאחוריו כיון שהביאו הארון לדביר כמו שהיה עש בדיו ולא היה עוד עתיד לכפוח בכתף הארזים הכדים ומסמכו כלפי חזק עד שפדלו ראשי הכדים על פני הדביר כדי שיהי נכנס שם כהן גדול ביום הכפורים להקטיר בין הכדים ולא יהיה פונה הנה והנה ולפיכך הארזים הכדים על פני הדביר ולא יראו החוצה לפני הדביר: ויהיו שם עד היום הזה: שלא הסירו חותם עוד מהארון ואשר כרת יי כמו שתי די עליוהו כתיבין עשרה פנמי קיימח דגזר יי עם בני ישראל: בצאת הכהני שהכניסו סם הארון בצאתם מן הקדש כדלה כבוד יי בעני: אז חמר שלמה כ כסרה העני חמר עתה רוחה חני ס שהסכינה סורה בבית שבתי שהרי כך ה הבטיח לבא ולסכנו בני מתוך עני וערכל ויהי חמר כי בעני חרה ונו: לסכתך עולמים כי גלגל וסילה ונוב ובעני לא היו עולמים ומסנכח לא חותרו הבמות ולא סרתה סכינה במקום חמר: ויכרך וחחר סכרס כתן הודחה לאל וחמר כרך ונמר חמר דבר בפיו כלומר מה סדבר בפיו אל דוד חני שיתן לו בן סיבנה בית כן קיים: ובתו מלא קיים חת דברו ביו הטובה: נאחר כדוד למה שהקדים לא בחרתי בעיר היה לו לומר נאחר בירוסלם לא כירוסלם כי לא הודעת בחרתי בירוסלם כי סבחרתי בדוד להיות על עמי ישר והרחתי לו המקל הנכבחר בירוסלם כסנעתרתי לו בנרן חרונה באש מן השמים:

ויהי בצאת הכהנים מן הקדש והעני מלא את בית יהוה: ולא יכלו הכהנים לעמד לשרת מפני העני כי מלא כבוד יהוה את בית יהוה: אז אמר שלמה יהוה אמר לשכן בערפל: בנה בניתי בית זבל לך מכון לשבתך עולמים: ויסב הפרך את פניו ויברך את כל קהל ישראל וכל קהל ישראל עמד: ויאמר ברוך יהוה אלהי ישראל אשר דבר בפיו את דוד אבי ובידו מלא לאמר: מן היום אשר הוצאתי את עמי את ישראל מצרים לא בחרתי בעיר מכל שבט ישראל לבנות בית להיות שמי שם ואבחר בדוד להיות על עמי ישראל: ויהי עם לבב דוד אבי לבנות בית לשם יהוה אלהי ישראל: ויאמר יהוה אל דוד אבי ען אשר היה עם לבבך לבנות בית לשמי הטיבת כי היה עם לבבך: רק אתה לא

עם זרתי לוי יצרתיו להיות ליעם והם יספרו תהלת על הניסים שהעשה להם בהובילי חותם מהגלות ועתה החל להוכיח את ישראל שבאותו הדור חמר כי כל הטוב שאני עתיד להטיב לבניכם אחריכם שיהיו בגלו לא במעשי הטוב ולא למענכם חשעה וחמר ולא חותי קרחת בפנותך אחריעל: כי ינעת בני נלאתה מהר בעבודתי: לא הבחת לוי כי חס לעל: ונבחרך כמו ונבחרך חסר בית השימוש: לא העבדתך כי חס עבדתי ונעת בעבורי חני הייתי המעבדי והמינע וכיון שלא ינעת ולא עבד איכני מעבדי ומינע: בלבונה כי לבונה זכה היתה בקטורת והם לא הקטירו: לא קנית קנה קנה הוא קנה בשם שהיה בקטורת וחמר בקנה לא קנית לפי סלח היה הקנה בחרן ישראל כי חס על ידי קנין כי מארץ רחוקה היה בא להם כמו סכתוב וקנה הטוב

חסלת הפטרת פקודי: הפטרת ויקרא

עם

זו יצרתיו לוי יצרתיו להיות ליעם והם יספרו תהלת על הניסים שהעשה להם בהובילי חותם מהגלות ועתה החל להוכיח את ישראל שבאותו הדור חמר כי כל הטוב שאני עתיד להטיב לבניכם אחריכם שיהיו בגלו לא במעשי הטוב ולא למענכם חשעה וחמר ולא חותי קרחת בפנותך אחריעל: כי ינעת בני נלאתה מהר בעבודתי: לא הבחת לוי כי חס לעל: ונבחרך כמו ונבחרך חסר בית השימוש: לא העבדתך כי חס עבדתי ונעת בעבורי חני הייתי המעבדי והמינע וכיון שלא ינעת ולא עבד איכני מעבדי ומינע: בלבונה כי לבונה זכה היתה בקטורת והם לא הקטירו: לא קנית קנה קנה הוא קנה בשם שהיה בקטורת וחמר בקנה לא קנית לפי סלח היה הקנה בחרן ישראל כי חס על ידי קנין כי מארץ רחוקה היה בא להם כמו סכתוב וקנה הטוב

רובה לומר כי הוא לה ובחמרוה פה לפי ספח מזה אחד ומזה אחד כמו סכתוב וחתם תלקטו לחמד אחד בני ישראל: יכנה יכנה עצמו סם ישראל כי לא יכיר סם עצמו חלח יחמר ישראל חני:

מארץ מרחק ורפי פירם לא העבדתך עבודה רבה במנחה קומץ מעט עולה לבונה ונס היא לא חמרתך לך להקדיב לך מנחה חלח לבונה: לא קנית לוי בכסף קנה לקטורת לא הוצרכת לקנותה בכסף לפי שהיתה מנזייה בחרנס הדבה חמר רבי חכא קינמניה היתה גדילה בח' והיז חולקין חותם עזים

תננה הבית כי אס-בנה היצא מחלציד הוא יבנה הבית לשמי: ויקם יהוה את דברו אשר דבר ואקם תחת דוד אבי ואשב על כסא ישראל באשר דבר יהוה ואבנה הבית לשם יהוה אלהי ישראל: ואשם שם מקום לארון אשר שם ברית יהוה אשר פרת עם אבותינו בהוציאו אתם מארץ מצרים:

הפטרת ויקרא ביפעיה בסיומן על עם זו יצרתיו לוי תהלתי יספרו ולא אתי קראת יעקב כי ינעת בני ישראל: לא הביאתני לוי שרה עלתיך ונבחרתי לא כבדתני לא העבדתך במנחה ולא הונעתך בלבונה: לא קנית לוי בכסף קנה וחלב ונבחרתי לא הרויתני אך העבדתני בחטאותיך הונעתני בעונתיך: אנכי אנכי הוא מחה פשעך למעני וחטאתיך לא אזכר: הזכירני נשפטה יחד ספר אתה למען הצדק: אבי הראשון חטא ומליציד פשעו בי: ואחלל שרי קדש ואתננה לחרם יעקב וישראל לנדופים: שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו: כה אמר יהוה עשה ויצרך מבטן יעקב אל תירא עבדי יעקב וישרון בחרתי בו: כי אצקמים על צמא ונזולים על יבשה אצק רוחי על זרעך וברכתי על צאצאיך: וצמתו בבין חציר בערבים על יבלימים: זה יאמר ליהוה אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו ליהוה ובשם ישראל יכנה:

שם בישראל הם מחוללים ביד החיוב ונספים בעון הסרים הפושעים והעם כי הטובים הם נספים בעון הרעי כשהם רבי וכן חמר כן תספה בעון העיר ופי לחל להרב כמו וחת כל הנסמ' החר': לנדופי' סהס לחרפה ונדופה בין האמו: ועתה סמע' חף על פי שאני מחלל חתכ' ומכה חתכס בעונותיכם עוד חטיב לכם טובה גדול: כה חמ' ה' עוסך כמו חמר עשה חת משה וחת חלחך ספירוסו חמר הגדלים ולמדם' חנייה פירוס עוסך כמו בורחך: ינכך מבטן' טעס מבטן כי בעת זאת הבן מן הבטן יכניסוהו בבית האל וימול אותו לסמונת ימים: יעריך' שימרך והו' חמ' לך א תירא: וישרון' ידוע שהו' ישראל ונקרה כן לפי שהו' ישר בין העמי: כי חכך' כמו שאני ינכך מיס על מקום צמח כן חכך רוחי על זרעך: וצמתו בבין חציר' בית בבין המטמט' הוא לתוספ' ביחוד כי מסכי' היה חס חמר בין חציר וכמוהו בית בתוך חמ' יצמתו ישראל בטובה כאלו היו מרעי' בין חציר והחציר הוא צומח במהר ולוה המסיל לחציר לרוב מהירו' צומחת' לא לעמיד' כי החציר לא יעמוד כמו שאמר כי בחציר מהרה ימולו לפיכך חמר חמר כך בערבים על יבלי מים שעומדי' בלחות' כל הימי': זה יאמר' כי הנסארי' בישראל כולס יהיו קדושים וכולס יקראו סהס לה' וסהס מורע יעקב כמו שאמר והיה הנסארי' בבין והנותר בירוסל' קדוש יחמר לו ונומר: יכתוב ידו לה' יחמר בפיו ויכתוב בידו לה' חלח יחמר ישראל חני:

רדק

הפטרת ויקרא

רדק

גמי כמוני ומי שהוא חלבים כמוני יקרא העובדות והעמידות ויגידה ויערכה לי מה שהיה משומי עם עולם כלומר מברית העולם והנה יאמר משומי כלומר כי חזי שמתי הכבדים בעת סברותם כל אחד ואחד בגבולו העליונים למעלה והתחתונים למטה וכן יאמר לי האותיות אשר תבאנה ואינו כפל לשון חלל פירוש

האותיות העתידות לבא בזמן קרו ואשר עתיד לבא בזמן רחוק ולמנו תדגש יונתן כמו לבנו א תפחדו אמר לשרא חל תפחדו מחלקים אחרים וחל תיראו מהם וכן אמר ירמיהו חל תיראו מהם כי לא ידעו וגם היטב חן אותם: וחל תיראו כירושן לבי מקומת כמו חל תפחדו וית לא ת תדחלון ולא תתברון כמו לא תיראו ולא תחת: הלא מאז ה השמעתין מהר סיני והנדתי לכם סוף חלונה מבלעדי: וחלם עדי שבתתי לכם שבעה דקיעי והדחיתי אתכם סוף אחר: וחלן צור כל ידעתי כי חן למעלה ממני ידוע כי כל הידועים כולם חללי לית ולית דתקף חילתן דמן קדמי מתייבליה תקוף כל ידעתי לסון גולדעך כסס חני ידעתיך במדבר ידע לכתי: יונתי כסלי האומנים שעושים ו יונתי הפסל כולם מהו כי מעשיהם תהו והכסילים שהם ח חומדיהם שהם חומדים וחובבים אותם והם לא יועילו להם ועדיהם חומדים אותם: ועדיהם המה יח' תחמרו חן חנו יודעי' שלא יועילו עדיה

בה אמר יהוה מלך ישראל ונאלו יהוה צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים: ומי כמוני יקרא ויגידה ויערכה לי משומי עם עולם ואותיות ואשר תבאנה עידו למו: אל תפחדו ואל תרדו הלא מאז השמעתיה ויהגדתי ואתם עדי היש אלוהי מבלעדי ואין צור בל ידעתי: יצרי פסל כלם תהו וחמדיהם בל יועילו ועריהם המה בל יראו ובל ידעו למען יבשו: מי יצר אל ופסל נסך לבלתי הועיל: הן כל חבריו יבשו וחרשים המה מאדם יתקבצו כלם יעמדו יפחדו יבשו יחד: חרש ברזל מעצר ופעל בפחם ובמקבות יצרהו ויפעלהו בזרוע כחו גס רעב ואין כח לא שתה מים ויעף: עצים נטה קו יתארהו בשרד יעשהו במקצעות ובמחונה יתארהו ויעשהו כתבנית איש כתפארת אדם לשבת בית: לכתתלו ארזים ויקח הרזה ואלון ויאמץ לו בעצי יער נטע ארן ונשם יגדל: והיה לאדם לבשר ויקח מהם ויחם אף

במקצעות ומקצעות הם שני כלים דומין במלאכתם לאחד קורין לו סלחלה ולאחר סילחט שמקלף בהם הנגר כפי העץ ומחליקו ומרדנס וחת הבית יקביע יקלף: ובמחונה יתארהו מחונה קונפלאם בלעז וכו יעשו הצורות ותאר הדברים המנויירים: כתפארת חדם: כי צורתו נאה ומפוארת משאר בעלי חיים ורטי פירש כ

ישיק ואפרה לחם אף יפעל אל וישתחו עשהו פסל ויסגר למו: חציו שרף במראש על חציו בשר יאכל יצלה צלי וישבע אף יחם ויאמר האח חמותי ראיתי אור: ושאריתו לאל עשה לפסלו ויסגור לו וישתחו ויתפלל אליו ויאמר הצילני כי אלי אתה: לא ידעו ולא יבינו כי טח מראות עיניהם מהשכיל לבתם: ולא ישיב אל לבו ולא דעת ולא תבונה לאמר חציו שרפתי במראש ואף אפיתי על גחליו לחם אצלה בשר ואכל ויתרו לתועבה אעשה לבור עץ אסגור: רעה אפר לב הותל הטהו ולא יציל את נפשו ולא יאמר הווא שקר בימיני: זכר אלה יעקב וישראל כי עבדי אתה יצרתיה עבדתי אתה ישראל לא תנשני: מחיתי כעב פשעיה וכענן חטאתיה טובה אלי כי גאלתיך: רנו שמים כי עשה יהוה הריעו תחתיות ארץ פצחו הרים רנה יער וכל עץ בו כי גאל יהוה יעקב ובישראל יתפאר:

הפטרת זו את אהרן בירמיה בסיומן

כתפארת חדם: היא החשה שהיא תפארת בעלה: לכרות לו ח חרזים: עד הנה ספר מעשה הפסל מעץ ה הטוב עתה חומר כי עוד יטרח עושה הפסל שהולך חל היער לכרות חרזים לעשות מהם פסלי ועוד טורח יותר סנוטע כטיעה ויגדל אותה עד שתהיה ר ראויה לכרות ממנה עבים לעשות פסל: תדחה חילן מחילני סרק ופירשו בו שהוה סקורין לו בערבי ס סכאבר: חלון הוא ערמון: ויאמן לו בעצי יער לבקש מהם הטוב: כטע חרץ: סס חילן גס כן טוב למלאכה וכדברי רבותינו זל עצי חרזים חרני וכרוסים: ונשם יגדל ים מברסי גסס גוף רובה לומר גוף עץ וכן בחרמי גסמי יצטבע והכוכן לפרשו כמסמנו וכן תדגש יונתן ומטרא ירבי והוכרך לומר ו נשם יגדל כי ידוע הוא כי כל צומח יגדל אותו הגסס חלל חמר סוף על פי שהוא נוטע העץ לסס עבודת חלילי הגסס יגדל אותו והרי הגסס בשליחות החל יתברך בא וחק על פי כן עולם כמנהגו נוהג כמו שאמרו רבותינו זל בזה הענין הרי סגול כחה סלחטין וזרעה דין הוא שלא תבזח חלל עולם כמנהגו נוהג וסוטים סקלרלו עתידים ליתן את הדין: והיה לחדם לבער: והיה חמות עץ מקצתו לכוכבי חדם לבער: ויקח מן העצים ויחם גופו לכבדס: ישיק' כמו יבעיר כלומר ישיק בהם את התנור: ואפה לחם' כמו וטמני קמח: למנו כמו לו: חציו רובה לומר מקצתו חמר כי בחציו שמבער יהנה בשני פנים סיבלה בו צלי ויאכל עד שיטבע ועוד שיחם בשרן באש: ויאמר האחי שמחה וכן האח האח ראתה עיננו: חמותי מלרע: ושאריתו לחל' כי לפסלו זהו החל סלון: ויתרני הנותר ממנו: לכול עץ' לעקף עץ וכן כי בול הרים ישאו לו: רועה אפר' חמר זה העושה הפסל לעבדו רועה אפר הוא כלומר מתעסק בדבר שלא יועיל לו והוא על דרך רעה והוא לא יבין ולא יביל את כפסו טרם חבדה ולא יאמר הלא סלח סקד בימיני מה שפעלתי ועשיתי בימיני סקד הוא: זכור אלה יעקב' חם העמים עובדי פסילים לא יבינו אתה זכור הדברים החלה ולא תפונה לעובדי הפסילים: כי עבדי אתה' מאז עבדי אתה ולא עבד הפסילים: לא תנשני' לא תנסה ממני: מחיתי כעב פשעיה' כמו העב שנמחה במים כן מחיתי פשעיה: רנו סמים' על דרך מטל כאלו כל העולם ישמח בזאת ישראל מהגלות: כי עשה ה' טובה עם עמו ונחלם: תחתיו חרץ' היא הנקודה האמצעי אשר בארץ: פצחו' לשון פתחון פה: יתפאר' כי תפארת החל יהיה בהוציא עמו מהגלות והעמים יפארהו בזה:

הפטרת ויקרא

יד רדק הפטרת צו ושמיני רדק רדק

כה

אמר ה' צבאות זכר העולות שהן כליל וזכר הזבחים שהם
הסלמים שמהם יאכלו הכהנים בסדר ולא זכר חטאת ואשם
כילא היו מתקדים מחטאתם ולא סביו ועוד כי במזיד היו
חוטאים ואין על המזיד קרבן חלה היו מביאים עולות להראות עצמם שהם

עובדים את ה' בכרחה
והסלמים היו מביאים
לאכול בסדר עם הדלות
במעשה עבודת האל
ואמר מה לכם להביא
זבחים ולהספיק עוד
עליהם עולות ותחטבו
כי יהיו לרצון לי כמו
שכתוב בהם וכרחה לו
לכפר עליו וזה לא היה
כי אם חן מעשי רצון
לפני נס עוללי וזבחים
לא יהיו רצון: ספי
ענין תוספת והזבחי הזה
אינו למצוה רצונית א
חלה כחומר להכריז
עשה מה שתעשה כי לא
יזעיק: ביום הוציאי
אותם תחלת תנאו
לא היתה חלה חס שמע
השמעו בקולי ושמרתם
את בריתי והיייתם לי
סגולה: במועדות
פירע בעצה שלהם
לא בעצתי: בסרירות
לכם בנידחה לכם
לסוף אסורנו: והיו
לאחור: ומה היה
ענינם שהיו לאחור ולא
לפניו כלומר שהיה
מוארה במעשה ידעם
ולא ברכה: הסכס
ושלוחי בכל בקר ובקר
כי רוב ההזרה תהיה
בבקר קודם טיף חרס
למלחמתו: הרעו מ
מואבותם: בכל דור
זדור רובע הרעו מ
מואבותם כמו מנשה
וזמון שהיו אחרונים
הרבו אשמה מן ה
הראשונים: וזכרת
ולא ישמעו ידעתי כי
לא ישמעו חליך וחכילו
לא יענוכה כסתקרא
להם חף על פי כן ה
הזירים יענוכה בהם
וכן יברכוכה: ואמרת
מפיה חפילו מפיהם:
אבדה וזכרתם שלא
יאמרו חמת בפייהם
כל טק בלכבם:
גזי נודך גדול הסער
בקרד נוד לבי שהגיד
היה מגדל שערנו וענין
גזי נודך בענין קרמי
גזי על בני תענוך:
ויטום יענוב: חת

כה

אמר יהוה צבאות
אלהי ישראל
עלותיכם ספו על זבחיכם ואכלו
בשר: כי לא דברתי את אבותיכם
ולא צויתים ביום הוציא אותם מארץ
מצרים על דברי עולה וזבח:

כי אם את הדבר הזה צויתי אותם
לאמר שמעו בקולי והייתי לכם
לאלהים ואתם תהיו לי לעם
והלכתם בכל הדרך אשר אצווה
אתכם למען יטב לכם: ולא
שמעו ולא הטו את אזנם וילכו
במעצות בשררות לבם הרע והיו
לאחור ולא לפנים: למן היום
אשר יצאו אבותיכם מארץ מצרים
עד היום הזה ואשלח אליכם את
כל עבדי הנביאים יום השכם
ושלוח: ולא שמעו אלי ולא הטו
את אזנם ויקשו את ערפם הרעו
מאבותם: וזכרת אליהם את כל
הדברים האלה ולא ישמעו אליה
וקראת אליהם ולא יענוכה: ואמרת
אליהם זרה הגוי אשר לא שמעו
בקולי יהוה אלהיו ולא לקחו מוסר
אבדה האמונה וזכרתה מפיהם:

גזי נודך והשליכי
ושאי על שפים קינה כי מאס יהוה
ויטש את דור עברתו: כי עשו
בני יהודה הרע בעיני נאם יהוה
שמו שקוציהם בבית אשר נקרא
שמי עליו לטמאו: ובנו את במות
התפת אשר בניהם לשרף
את בנייהם ואת בנותיהם באש אשר
לא צויתי ולא עלתה על לבי:

לכן הנדו ימים
באים נאם יהוה ולא יאמר עוד
התפת וניא בן הנם כי אם יגיא
ההרנה וקברו בתפת מאין מקום:
והיתה נבלת העם הזה למאכל לעוף
השמים ולבהמת הארץ ואין מחריד:

הדור הזה ספך עליהם עברתו וזמנתו: במוות התופת הוא
המולך שהיה על נחשת ומסיקים אותו מתחתיו וידיו כפסוות וניסקות ונותנין
את הילד על ידיו והוא כמה ונוהם והכומרים מקיטין בתופים שלא ישמע האב
קול הבן ויכמרו רחמיו: תופת על סם התוף הנס על סם נהמת הבן: לא
צויתי במצוה סיקריבו בני לקרבן ולא דברתי לאחד מן הנביאים
וכסדרתי להבראה לשמוט את בנו לא עלתה על לבי שיטמוט חלה להודיע
בדקי ורזל פירסו חסר לא צויתי זה יפתח ולא עלתה על לבי זה מיטע מלך

על: כוהני' את העגלה חרפה פירוש היו נהגים את הבקר שהיו מוסכי' את העגלה: עם ארון האלקי' דבק הוא עם עגלה חדשה כחילו חמר כוהנים את העגלה חדשה
עם ארון האלקי' ובחמרו פעם אחרת ויפארו לפי שחמ' ונח' נחמיו ונהגים פירש ה' חף היו כוהני' אותו כעשאוהו מבית אבינדב כי אחיו היה הולך לכני הארון ועזא עם
הארון: בכל עצי ברושים: שמתקין מהם כלי זמר:

מואב שנחמר ויקח את בנו הבטר ויעלה לעולה: לכן ויקברו בתופת מאין
מקום כילא היה לפני זה מקום לקברה: והיתה ימותם שלא יוכלו לקבור מאין
מקום חו סילחו הקוברים מרוב המנים: ואין מחריד' חת השפוט מעל
הפגרים: לדמן' לזבל יהיו כלומר כילעולס יהיו על פני הארמה כילא יקברו
ולרוב עמידתם על פני

והשבת י מערי יהודה ומחצות
ירושלם קול ששון וקול שמחה קול
חתן וקול בלה כי לחרבה תהיה
הארץ: בעת ההיא נאם יהוה
ויצאו את עצמות מלכי יהודה
ואת עצמות שריו ואת עצמות
הכהנים ואת עצמות הנביאים ואת
עצמות יושבי ירושלם מקבריהם:
ושטחו לשמש ולירח ולכל צבא
השמים אשר אהבו ואשר עבדו
ואשר הלכו אחריהם ואשר דרשו
ואשר השתחוו להם לא יאספו ולא
יקברו לדמן על פני הארמה יהיו:
ונבחר מות מחיים לכל השארית
הנשארים מן המשפחה הרעה הזאת
בכל המקומות הנשארים אשר
הדתים שם נאם יהוה צבאות:
כה אמר יהוה אל
יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל
הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר
בעשרו: כי אם בזאת יתהלל
המתהלל השכל וידע אתי כי אני
יהוה עשה חסד משפט וצדקה בארץ
כי באלה חפצתי נאם יהוה:
הפטרת ביום השמיני בשמחאל ב' בסיון

עוד דוד את כל בחור
בין ישראל שלשים ארף:
מקם וילך דוד וכל העם אשר אתו
מבעלי יהודה להעלות משם את
ארון האלהים אשר נקרא שם שם
יהוה צבאות ישב הכרבים עליו:
וירכבו את ארון האלהים אל עגלה
חדשה וישארו מבית אבינדב אשר
בגבעה ועזא ואחיו בני אבינדב
נהגים את העגלה חדשה: וישארו
מבית אבינדב אשר בגבעה עם ארון
האלהים ואחיו הלך לפני הארון:
ודוד וכל בית ישראל משחקים
לפני יהוה בכל עצי ברושים ו
ובכנרות ובנגלים וברתפים
שחסדו וצדקתו בארץ בלוי לנבי חרס כלם ומה שבשמי' אינו בלוי כי אם לחכמי:

הפטרת שמיני חסלת הפטרת צו

עוד לבי שנחמנו עליו כשהמליכותו בחברון וזו היתה חסיפה
שנייה: ויקם וילך דוד מבעלי יהודה שנחמנו פשו להעלו ממס
את הארון: אשר בקרא סם' ואחר כך פירש סם' צבאות יוסב הכרובים
עליו ומה שמכר סם הארון בזה הסם במקום זה מה שלא נזכר כן במקום חמר
לפי שכתקדם שמו של הקבה עליו בהיותו בטרה פלפטים: אל עגלה חדשה' כמו
על: כוהני' את העגלה חדשה פירוש היו נהגים את הבקר שהיו מוסכי' את העגלה: עם ארון האלקי' דבק הוא עם עגלה חדשה כחילו חמר כוהנים את העגלה חדשה
עם ארון האלקי' ובחמרו פעם אחרת ויפארו לפי שחמ' ונח' נחמיו ונהגים פירש ה' חף היו כוהני' אותו כעשאוהו מבית אבינדב כי אחיו היה הולך לכני הארון ועזא עם
הארון: בכל עצי ברושים: שמתקין מהם כלי זמר:

רדק

הפטרת

שמיני

רדק

ובמנענעים - הוא כלי כיון יניע חלם גופו בנענו בו או הוא אשר בו יתדות ינועו בעת הכנון : ובכללים : כמו בכלכלי שמע והם שני כלי נחשת שמקיסין אותן זה בזה ומשמיעים קול : נרן ככון : ובדברי הימים נרן כידון ושני שמות היו לו והפטר כי שמו נורן ככון וקראוהו נרן כידון על שמת שם עוז מן ירחו ועיני פירו : ורזל אמרו בתחל כידון ולבסוף ככון כלומר עתה כשנסאחו הארון בעגלה ופרץ ה' בעזרה נקרא כידון ולבסוף כ כסהעלהו דוד מבית עובד הדוס נקרא ככון : וישלח עזרה פירוש וישלח ידו : פי שמונו הצקרי שמונו פועל עומד כאילו נסמנו הצקרי כלומר נתפרקו חיבריהם מקדושת ה הארון שלא היה ראוי שיהיה נשא בעגלה שימסכנהו הצקרי אלא בכתיפי הלויים היה ראוי להיות נשא : על השל על הסננה ורזל דרשו בו כי הטח עוז בחוזו בו לפי שחשב שיפול הארון לארץ כי שמונו הצקרי והנה עיני לפי מחשבתו בקדושת הארון שלא היה יכול לעמוד בעצמו בלא נוסח ואמר הקבה נוסחי נוסח עמנו לא כל סכן : על עיר דודי כמו אל עיר ועיר דוד היא ציון : ששה צעדים נראה כי כשיעור הזה הלך עוזח כשחזו בארון והכנה ה' וכיון שראו אלה נוסחי הארון כי הלכו ששה צעדים ולא היה להם פגע רע שמיחו והודיעו הארון ונבחו זבחים : מכרכר בכל עזו מרקד בכל כחו חמוד בדי נראה כי זה המלכות לכבוד היו ל לובסים אותנו ולפיכך היה מותר כל חלם ל ללובסו וחק על כי שאינו כהן : מפוז ומכרכר מכוונם כן כמו מרקד והכפל לרוב הרקוד : ותבו לו בלכה בותה אותנו בלכה כי חסבה כי חזק כבוד המלך ל להתנהג כמנהג הדיוט : והפטר אחד חלק אחד מבשר כמו שמונהג ל לחלוק הצקרי או הצאן לחלקים ידועי ומתן לכל אחד חלת לחם וחלק ב בשר ואסיפה אחת מ מלחה יין נכן פי רזל אסיפה נרבה דחמרה אבל אפטר בירוש מלה מורכבת משמות שלשה

ובמנענעים ובצללים : ויבאו עד-נרן נכון וישלח עזרה אל-ארון האלהים ויאחו בו כי שמטו הצקרי : ויחר-אף יהוה בעזה ויבחו שם האלהים על-השל וימת שם עם ארון האלהים : ויחר לרוד על-אשר פרץ יהוה פרץ בעזרה ויקרא למקום ההוא פרץ עזה עד היום הזה : ויירא דוד את-יהוה ביום ההוא ויאמר איך יבוא אלי ארון יהוה : ולא-אבנה דוד להסיר אליו את-ארון יהוה על-עיר דוד וימתו דוד בית עבד-אדם הנתי : וישב ארון יהוה בית עבד אדם הנתי שרשה הרשים ויברך יהוה את-עבד אדם ואת-כל-ביתו : ויגד למלך דוד לאמר ברך יהוה את-בית עבד אדם ואת-כל-אשר-לו בעבור ארון האלהים וילך דוד ועל את-ארון האלהים מבית עבד אדם עיר דוד בשמחה : ויהי כי צעדו נשאי ארון-יהוה ששה צעדים ויזבח שור ומריא : ורוד מכרכר בכל-עו לפני יהוה ורוד חגור אפוד בר : ורוד וכל-בית ישראל מעלים את-ארון יהוה בתרועה ובקול שופר : והיה ארון יהוה בא עיר דוד ומיכל בת-שאול נשקפה בעד החלון ותרא את-המלך דוד מפוז ומכרכר לפני יהוה ותבו לו בלבה : ויבאו את-ארון יהוה ויצגו אותו במקומו בתוך האהל אשר נטה-לו דוד ויעל דוד עלות לפני יהוה ושלמים : ויכל דוד מהעלות העולה והשלמים ויברך את-העם בשם יהוה צבאות : ויחלק לכל-העם לכל-המון ישראל למאיש ועד-אשה לאיש חלת לחם אחת ואשפר אחד ואשישה אחת וילך כל-העם איש לביתו : וישב דוד לברך את-ביתו ותיצא מיכל בת-שאול לקראת דוד והאמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו כהנלות נגלות

ואמרו אחד מטשה כלונו כי טשה חלקים היו עושים צפר ולכל אחד היה נותן הססית : מה נכבד היום / כפעל עבד כי הוא פתוח ודרך לעבד אמרה לו מה נכבד כלומר כי לא נכבד כלומר כי לא נכבד היום הזה שאתה נגלית בו משחק כאלה הרקיס וההדייטס : לעיני אמהות עבדיו / חזק צריך לומר לפני כפי עבדיך אלא אפילו לעיני אמהות עבדיך כתביות היום : כהנלות נגלות / הכפל לרוב התנלותו בשחק : לפני ה' מה שרקדתי וכרכרתי לפני ה' עשיתי לפי שכבדתי וכחר בי מאביך : ו ושחקתי / מלרע לפי שהוא עתיד כלומר עוד יותר ממה שעשיתי ח העשה ושחקק לפניו וזהו שאמר ונקלותי עוד מוחת : והייתי סבל בעיני / לפני לכל דבר ואין זה קלן אלא כבוד : עמם חכמה / בעיניהן חכי נכבד במ' שעשיתי : לא היה לה ולד / כי רזל מהיום שהוא וחילך לא היה לה אבל לפני היום הזה היה לה כמו שאמר יתרעם לעגלה חסת דוד וחמרו עגלה זו מיכל : עד יום מותה / כמו עד אשר חם עשיתי את ח אשר דברתי לך / וכלרס אבל בני המיתה היה לה וחמרו כי ב' נסים מתו חיות / רחל וכלתו של עלי / ומיכל בת שאול : כי יסב המלך בביתו / שלא היה צריך לנחת למלחמה כמו שאמר וה' הניח לו אז חשב לבנו בית המקדש כי מנו היה עליסל לבנו בית המקדש אחר שיכוחו מן המלחמות שנאמר והניח לכם מכל חויביכם ונו' והיה המקו' אשר יבחר ונו' לשכנו תדרשו לפיכך ויאמר המלך אל נתן הנביא / כלו שיטא את פי ה' על בני הבית : בבית חרוי / בבית מקודה בעני חרוי : כל אשר בלבכך לך עשה מדעמו חמ' זה נתן כי ראה כי ה' עמו והיה מלך הנגן וכשר חשב כי הוא יכ' הבית וזה כי הנבי חינו יודע על חד אחד אלא מה שח' לו ברוח ה' הכבול כי נס שמואל הנביא שהיה גדול ממנו לא ידע בבני ישי מי יהי המלך : ויהי בלילה ה' ההוא / חולי כנחמתו היתה בחלו חזיון לילה וברך למה בלילה ההוא חל סימון חמ' הכה ל לנתן האים הזה כדרך הוא כענן סכ' אשר נסבע לה נדר לחבי יעק' ונו' שחמ' יאמר חינו חוכל וחיני סית' עד שאבנה בית ה' מהר אמור לו לא אתה תב' הבית : את אחד שבטי ישראל / שופטי ישר' ומלכ' כמו לא יסור שבט מיהוד' : מן הנוה' נדרו' כאן נקר' נה כמו שכ' כוות כדות רועים : בשם הנדולי המלכי גדולי' כמו שכ' יוצא שם דוד בכל הארצות / ורזל דרשו זה שאומרי מנן דוד כמו שאומרי / ינגן חברה : ונצטתי כלומר מה שסככתי אות' בארץ יהו' כטוען בה שלא יגלו ממל' כמו שהטע קד' בארץ במקומו וכן כירס אחריו ושכן תחתיו כלו במקומו כמו שבנו חיס תחתיו : ולא ירנן עוד / ולא ירנן עוד / שלא יגלה ממקומו כי הרנוג הכך המנות' כמונולא כחתי ויב' רוגז : כלל' בראשונה / טרס שהקימותי להם שוכט' ואף מן היום אשר בויתי עליה' כופטי' היו מעני' אותם בני עגלה אבל מעתה מטבת המלוכה לא יסיכו בני עגלה לענוה' : ויהי כי יצא דוד מן ירחו ועיני פירו : ורזל אמרו בתחל כידון ולבסוף ככון כלומר עתה כשנסאחו הארון בעגלה ופרץ ה' בעזרה נקרא כידון ולבסוף כ כסהעלהו דוד מבית עובד הדוס נקרא ככון : וישלח עזרה פירוש וישלח ידו : פי שמונו הצקרי שמונו פועל עומד כאילו נסמנו הצקרי כלומר נתפרקו חיבריהם מקדושת ה הארון שלא היה ראוי שיהיה נשא בעגלה שימסכנהו הצקרי אלא בכתיפי הלויים היה ראוי להיות נשא : על השל על הסננה ורזל דרשו בו כי הטח עוז בחוזו בו לפי שחשב שיפול הארון לארץ כי שמונו הצקרי והנה עיני לפי מחשבתו בקדושת הארון שלא היה יכול לעמוד בעצמו בלא נוסח ואמר הקבה נוסחי נוסח עמנו לא כל סכן : על עיר דודי כמו אל עיר ועיר דוד היא ציון : ששה צעדים נראה כי כשיעור הזה הלך עוזח כשחזו בארון והכנה ה' וכיון שראו אלה נוסחי הארון כי הלכו ששה צעדים ולא היה להם פגע רע שמיחו והודיעו הארון ונבחו זבחים : מכרכר בכל עזו מרקד בכל כחו חמוד בדי נראה כי זה המלכות לכבוד היו ל לובסים אותנו ולפיכך היה מותר כל חלם ל ללובסו וחק על כי שאינו כהן : מפוז ומכרכר מכוונם כן כמו מרקד והכפל לרוב הרקוד : ותבו לו בלכה בותה אותנו בלכה כי חסבה כי חזק כבוד המלך ל להתנהג כמנהג הדיוט : והפטר אחד חלק אחד מבשר כמו שמונהג ל לחלוק הצקרי או הצאן לחלקים ידועי ומתן לכל אחד חלת לחם וחלק ב בשר ואסיפה אחת מ מלחה יין נכן פי רזל אסיפה נרבה דחמרה אבל אפטר בירוש מלה מורכבת משמות שלשה

כי ימלאו בשרו שימות זקן מלא ימים והם חיי האדם הארוכים ברוח שהם שבעים שנה כמו שכתוב ימי סנותינו בהם שבעים שנה ודוד חיה שבעי שנה כי בן שלשי שנה היה במלכו וארבעי שנה מלך ובדרם כי ימלאו ימיו סלמי חכי מונה לך ולא ימי הסרים: כשבת חסדים ובגנעי בני חדם כמו שמיסרין בני חדם בניה כשבת

כי ימלאו ימיו ושכבת את אבתיך והקימתי את זרעך אחריך אשר יצא ממעיך והכינתי את ממלכתו: הוא יבנה בית לשמי וכננתי את כבוד ממלכתו עד עולם: אני אהיה לו לאב והוא יהיה לי לבן אשר בהעוולו והכחתי בשבט אנשים ובגנעי בני אדם: וחסדי לא יסור ממנו כאשר הסרתי מעם שאול אשר הסרתי מלפניו: ונאמן ביתך וממלכתך עד עולם לפניך כסאך יהיה נכון עד עולם: ככל הדברים האלה וככל החזון הזה כן דבר נתן אל דוד:

הפטרת כי תזריע במלכים ב' סימן ז'

ואיש

בא מבעל שלשה ויבא לאיש האלהים לחם בכורים עשרים לחם שערים וכרמל בצקלנו ויאמר תן לעם ויאכלו: ויאמר מארה איש ויאמר תן לעם ויאכלו כי כה אמר יהוה אכול והותר: ויתן לפניהם ויאכלו ויותרו כדבר יהוה:

ונעמן שר צבא מלך ארם הירא איש גדול לפני אדניו ונשא פנים כי בו נתן יהוה תשועה לארם והאיש היה גבור חיל מצרע: וארם יצאו גדודים וישבו מארץ ישראל נערה קטנה ותהי לפני אשת נעמן: ותאמר אל גברתה אחלי אדני לפני הנביא אשר בשמרון אז יאסף אתו מצרעתו: ויבא ויגד לאדניו לאמר כזאת וכזאת דברה הנערה אשר מארץ ישראל: ויאמר מלך ארם לך בא ואשלחה ספר אל מלך ישראל וילך ויקח בידו עשר בכרי כסף וששת אלפים זהב ועשר חליפות בנדים: ויבא הספר אל מלך ישראל לאמר ועתה כבוא הספר הזה אליך הגדה שלחתי אליך את נעמן עבדי ואספתו מצרעתו: ויהי בקרא מלך ישראל את הספר ויקרע בגדיו ויאמר האלהים אני להמית ולהחיות כי זה שלח אלי להאסף איש מצרעתו כי אך דעו נבא וראו כי

ויבנו אותם כשבת מוסר לא להמיתם לפיכך חמר חכי יהיה לי לבן וחוכיחני בהעוולתו כמו שמיסר האב את בנו ולא שסמור חסדי ממנו כמו שעשיתי לסאול שלחתי ממנו המלכו וכל דרשונו על שלמה נאמר כי כשבת חסדי זה הדד נרון בן חלדע שנאמי ויקס ה' ססן לשלמה וכו' ובגנעי בני חדם המזיקן סטרהו מן ממלכתו כמו שאמרנו בא חסמדי וטרדו ממלכתו ופירוש בני חדם כי אמרו כי הסדי כולנו מחדש הרחשון באותן קל שנה סביר מאסתו: ונאמן ביתך כפעל עבר כמו ויתקיים מן ותקעתו יתד במקו כאמן: לפניך כמו ש' שהו לפניך היום כסאך נכון כן יהיה עד עולם:

חסלת הפטר' סימני:

הפטרת חסה כי תזריע

ואיש

מבעל שלש' עם מקום הנזכר כשבת שמואל: לחם בכורים מן סעורי הראשונים סקצרו כי זמן קציר סעורים היה: וכרמל בצקלנו בקליפתו כ כתרנו ופירוכן ב בלבושה: לעם לתלמידים שהיה זן: מה חתן זה: כל לחם ולחם: כי בני כתרנו חרי על ידי עבד ה' ככה לחם חרם וכל היה מוסר את הקמת לתומו והגד את החלב: נערה קטנה חמר קטל כי יש נערה גדולה ובדברי רזל קרי לה נעל וקרי לה קטל חלא קטנה הית והיתה מ ממקום ססמו נערון: ותהי לפני הית מסמס לפני: אחלי חדוני תחבו חדוני בקסותי יהיו

לפני הנביא אשר בשמרון: יאסף אותו מצרעתו נקרא רפוא' הכרעת חסיב' מצני שהמצורע יסב כדל ובהרפאו יחס בין בני חל: ויב' ויגד' נעמן הנדי למלך חרם חדוניו דברי הנערה: וסס חלפי זהב' זהובי: מתחל' הו' לוי מתעול' עלי עלילות ומבק' ממני דבר סלא חוכל לעשותו כדי שילחם עמי: בססמו

קן כתי וקרי בססו ל לסון רבי הכתוב חומר על עכמו והקרי הוא על הבחי' עמו: והנף ית חל המקו' תי ויכיר ידית על חתר בית מחתח ותיתסי סנידותח ופירו' וחסף המכור בסר ה המצורע כלומר מקום הצרעת: הלא חרץ בהס וטארתי חס ב בטבילה חטה חרץ בהס וחטהר וימ הלא בכל יום חכי רוח וטהר בתמי' וטארתי תי וחטתי כי רפואתו היא טהרתו: חכי כמו ח חדוניו כן חכי ראה נס ראה: דב גדול הנביא דב חליף חס דבר גדול דב חליף הנביא לעשות כדי שתרכ' הלא תעש' כל סכן סדכר קטן דבר חליף סיס לך לעשותו: וחף כי קו שאמר לך דבר קל רחץ וטהר:

מזאנרה הוא לי: ויהי בשמעו אישע איש האלהים כי קרע מלך ישראל את בגדיו וישלח אל המלך לאמר למה קרעת בגדיך יבא נבא אלי וידע כי יש נביא בישראל: ויבא נעמן בסוסו וברכבו ויעמד פתח הבית לאישע: וישלח אליו אישע מלאך לאמר הלך ורחצת שבע פעמים בירדן וישב בשרך לה וטהר: ויקצף נעמן וילך ויאמר הגדה אמרתי אלי יצא יצוא ועמד וקרא בשם יהוה אלהיו והניף ידו אל המקום ואסף המצורע: הלא טוב אבנרה ופרפר נהרות דפשיק מכל מימי ישראל הלא ארחץ בהם וטהרתי ויפן וילך בחמרה: ויגשו עבדיו וידברו אליו ויאמרו אבי דבר גדול הנביא דבר אליך הלא תעשה ואף כי אמר אליך רחץ וטהר: וירד וישבל בירדן שבע פעמים כדבר איש האלהים וישב בשרו כבשר נער קטן וטהר: וישב אל איש האלהים הוא וכל מחנהו ויבא ויעמד לפניו ויאמר הגדה נבא ידעתי כי אין אלהים בכל הארץ כי אם בישראל ועתה קח נא ברכה מאת עבדך: ויאמר חיי יהוה אשר עמדתי לפניו אם אקח ויפצרו בו לקחת ומאן: ויאמר נעמן ולא יתן נא לעבדך משא צמד פרדים אדמה כי לא יעשה עוד עבדך עלה וזבח לאלהים אחרים כי אם ליהוה: לדבר הזה יסלח יהוה לעבדך בבוא אדני בת רמון להשתחורת שמה והוא יגשען על ידי והשתחית בית רמן בהשתחית בית רמן יסלח נא יהוה לעבדך בדבר הזה: ויאמר לו לך לשלום וילך מאתו כבדת ארץ:

בכר' מנה וכן קח נח את ברכתי: חסד ע עמדתו לפניו שאני ר רניל לעמו ולהתכלל לפניו ויספרסי חס' עמדתו לפניו על חליה חיי ה' ומי חליהו חסר עמדתו לפניו: ולא יתן שאלה וכן ולא ילך חתם חמנו חמי: אדמה לעשות מנבח בהרצונו לא היה יכול הוא לקחת בלא רשות חלא חמר סלא יעסה המנבח להס בגולה חס לא מרצו הנביא והמלך: בית רמון סס עבודת ח חלילים: והשתחיתתי על כדרי כשסוחה ח חדוני והוא כסען על ידי: כבדת חק' הוא שיעור מיל:

חסלת הפטר' תזריע:

הפטרת מצרועי

וארבעה

אנשים היו מצרעים פתח השער ויאמרו איש אל רעהו מה אנחנו ישבים פה עד מתנו: אם אמרנו נבוא העיר והרעב בעיר ומרתנו שם ואם ישבנו

הפטרת מצורע במלכים ב' סימן ז'

וארבעה

אנשים היו מצרעים פתח השער ויאמרו איש אל רעהו מה אנחנו ישבים פה עד מתנו: אם אמרנו נבוא העיר והרעב בעיר ומרתנו שם ואם ישבנו

השמיית את מחנה הרם כדמה להם כאלו שומעין: ויכפו אל כפסם להציל כפסם: לא כן, לא טוב כתרדמו לא כסר מה לחמכה עבדין: מחסום, פותקים מלבסר: ומחלנו עון, מתחייבים חנו למלכות: אל שוער העיר ויגידו להם יקראו אל שוער אחד מן השוערים וקמו כולם והגידו להם זה הדבר:

הסוס חסור והחמור חסור, דרך כלל כמו ניהי לי סור וחמור ו נפירושו שהיו חסורים על חבוסיה: כאשר המה, כמו שהיו מלאים מתחלתם לא הובילו מ מה שבחוסם: הנס ככל המון ישראל פירוש הסוסים כחוסים ורעים ככל המון ישראל שנסחרו בשמרון שהם כחוסים מהרעב והם תחמור היאך לא נשחרו כי הם חמסה סוסים בשמרון הנס ככל המון ישראל אשר תמו כמו שתמו האנשים כן תמו הסוסים ורעי פירש הנס ככל המון ישראל, הם יחמרו מוסוכים הם שלא יהרגו הרם הדי הנס בעיר הזאת בסכנת ה הרעב כאשר כל המון ישראל אשר נשחר בה נחם ימותו הנס ככל המון ישראל אשר תמו ברעב: ויקחו סר רכב סוסים, מן החמסה ש שחמרו בחנו הסוסים הטובים שבהם: כ בחסום, במהד' לנס: השלים אשר נסען על ידו פירוש השליט אשר המלך נסען על ידו: ויהי כדבר, לפי שחמור כאשר דבר אדם ה האלהים ספר הדין היו הדברי אף על פי שכבר כתב למעלה ה השיב עוד הדברים הנח על המעשה: חסלת הפטרות מצורע:

פיה נמתנו ועתה לכו ונפלה אל-מחנה ארם אם יחינו נחיה ואם-ימיתנו ומיתנו: ויקמו בנשף לבוא אל-מחנה ארם ויבאו עד-קצה מחנה ארם והנה אין-שם איש: ואדני השמיע את-מחנה ארם קול רכב וקול סוס קול חיל גדול ויאמרו איש אל-אחיו הנה שכר-עלינו מלך ישראל את-מלכי החתים ואת-מלכי מצרים לבוא עלינו: ויקומו וינוסו בנשף ויעזבו את-אהליהם ואת-סוסייהם ואת-חמריהם המחנה כאשר הוא וינסו אל-נפשם: ויבאו המצרעים האלה עד-קצה המחנה ויבאו אל-אהל אחד ויאכלו וישתו וישאו משם כסף וזהב ובגדים וילכו ויטמינו וישבו ויבאו אל-אהל אחד וישאו משם וילכו ויטמינו: ויאמרו איש אל-רעהו לא-כן אנחנו עשים היום הזה יום-בשרה הוא ואנחנו בחשים וחיבנו עד-אור הבקר ומצאנו עון ועתה לכו ונבאה ונגידה בית המלך: ויבאו ויקראו אל-שער העיר ויגידו להם לאמר באנו אל-מחנה ארם והנה אין-שם איש וקול ארם כי-אם הסוס אסור והחמור אסור ואהלים כאשר המה: ויקרא השערים ויגידו בית המלך פנימיה: ויקם המלך לילה ויאמר אל-עבדיו אנידה-נא לכם את אשר-עשולנו ארם ידעו בירעבים אנחנו ויצאו מן המחנה להחברה בהשרה לאמר בייצאו מן-העיר ונתפשם חיים ואל-העיר נבא: ויען אחד מעבדיו ויאמר ויקחו-נא חמשה מן-הסוסים הנשארים אשר נשארו-בה הנם ככל-המון ישראל אשר נשארו-בה הנם ככל-המון ישראל אשר-תמו ונשלחה ונראה: ויקחו שני רכב סוסים וישלח המלך אחרי מחנה-ארם לאמר לכו וראו: וילכו אחריהם עד-הירדן והנה כל-הדרך מלאה בגדים וכלים אשר-השליכו ארם בהפוזם וישבו המלאכים ויגדו למלך: ויצא העם ויבאו את מחנה ארם והי סאה-סלת בשקל וסאתים

הפטרות מצורע ואחרי כפיסם הפקיד את-השליש אשר-נשען על-ידו על-השער וירמסו-העם בשער וימת באשר דבר איש האלהים אשר דבר ברדת המלך אליו: והי כדבר איש האלהים אל-המלך לאמר סאתים שערים בשקל וסאה-סלת בשקל יהיה בעת מחר בשער שמרון: ויען השליש את-איש האלהים ויאמר והנה יהוה עשה ארבות בשמים היהיה כדבר הזה ויאמר הנך ראה בעיניך ומשם לא תאכל: ויהילו בן וירמסו אתו העם בשער וימת:

הפטרות מצורע ואחרי מות ביחוקאל כפיסם ככ ויהי דבר-יהוה אלי לאמר: ואתה בוד-ארם התשפט את-עיר הדמים והודעתה את כל-התועבתיה: ואמרת-כה אמר אדני יהוה עיר שפכת דם בתוכה לבוא עתה ועשתה גלולים עליה לטמאה: בדרך אשר-שפכת אשמת ובגלוליה אשר-עשית טמאת ותקריבי ימיד ותבוא עד-שנורתיך על-כן נתתיך חרפה לגוים וקלסתי לכל-הארצות: הקרבות והרחקות כמד יתקלסוך בך טמאת השם רבת המהומה: הנה נשיאי ישראל איש לזרעו היו בך למען שפך-דם: אב ואם הקלו בך לגר עשו בעשק בתוכך יתום ואלמנה הונו בך: קדשי בזית ואת שבתתי חללת:

אנשי רביל היו בך למען שפך-דם ואל-ההרים אכלו בך זמה עשו בתוכך: ערות אב גלה בך טמאת הנדה ענו-בך: ואישי את-אשרת רעהו עשה תועבה ואיש את-כלתו טמא בזמה ואיש את-אחתו ברת-אביו ענה-בך: שחר לקחו-בך למען שפך-דם נשך ו ותרבות לקחת ותבצעי רעיד בעשק ואותי שבתת נאם אדני יהוה: והנה הכיתי כפי אל-בצעד אשר עשית ועל-דמך אשר היו בתוכך: היעמד לבך אס-תחזקנה ידך לימים א אשר אני עשה אותך יתרה דברתי ועשיתי: והפיצתי אותך

הפטרות מצורע

הפטרות מצורע ואחרי

ויהי ואתה כן ארם

התפוסם התפוסו: הפכל לחוק הענין: עיר דמיו, ירושלים: והודעתה, מפיך ה היא ופועת אותה: עיר סובכת דם, עיר שאנשים שוככים דם וכן דרך הלשון לזכור בעיר במקום חגיגה כמו פעיר היוזמת ח אלף: בתוכה י חמור בתוכה לטני טעמים ה האחד כי שפיכת ד דמים לעיני כל היא רעה גדולה יחזק

הפטרות מצורע

וזה שמותי וכליתי: ונחלת בני תהי נחלת בעצמך כי עד עתה היית נחלתי ומעתה חזן את נחלתי ויש מצרפים ונחלת ענין חלול: לעיני גוים שהם יראו כי חזן את נחשבת נחלתי בהיותך בנלות בנייהם: וידעת כי חזן ה' חזן מדעי ומכירי כי חזן ה' חומר ועושה גזר ומקיס:

שבהם: לא תגיש ותקדו בעדיו הרע' שהיו מתיאשים מן הפורענו' והיו חומרי' לא תקרב ותמהר בעדיו הרע' ונעשה כתאות לבנו ואם תבא הרעה לא תבא בעבור מעשינו חלא מקרה הוא בעולם כמו שאמר בתורה והלכתם עמי בקרי: ביום ההוא' ביום הנחלה: חקיס את סוכת דוד הנופלת' לפי שאמר מלכות אפרים תבטל חמר כי מלכות דוד תקום והיא הסוכה על דרך משל כי היא סוככת על העם:

חטלת הפטרת אחרי מות:

הפטרת קדושים כמנהג האשכנזים:

הלא כבני כושיים

אתם לי בני ישראל' כבני כושיים שהם ע עבדים והם השחורים מכני כוס בן חם שהם נמכרים לעבדים כן ה היה ראוי שתהיו אתם עבדים לי כי מנית ע עבדים קניתי אתכם והעליתי אתכם מארץ מצרים: ופלטתים מכפתור וארם מקיר' זה נכרם בענין תימה וכי העליתי פלסתי מ מנולתם כמו שהעליתי אתכם מארץ מצרים' והחכם לחבוע פידש כי נסי הכושיים הם הפקר וחזן חים מהם יודע מי חביו וחלם בני חב אחד הייתם ואינכם כמו פ פלסתי מכפתור וארם מוק' שנחמדנו זה בזה' ויתכן כי טעם הלא את ישראל העליתי הגה ד דבר ידוע כי חזן חביכס וכן חמר משה הלא הוא חבך קנן: הנה עיני ה' בממלכה החטאה' הוא מלכו אפרים כי כל המלכים היו רעים ו נחטאים מירבעם בן נבט עד הוסע בן חלה: והשמדתי אותה' פירוש המלכו' אשמיד סלא י יהיה עוד מהם מלך חבל בית יעקב לא אשמיד: כי הנה חכמי משה' זה חזן גזר עליהם ש שאניע אותם בכל הנני' כאשר ינוע בכברה כמו שינוע נדביר החטא ב בכבר' כשכבדים אותה ויפול לארץ העפר ו והנדרגרי הטובים שהם נסים ישאלו למעלה ו וכן הנדרגרי שנה שהם נסים והם מתנועעים בכברה חילך וחילך כן ישראל יתנועעו ויטלטלו בכל הננים ולא יכלו ויפלו לארץ חלא חטאי'

בגוים וזריתך בארצות והתמתי טמאתך כמד: ונחלתך בך לעיני גוים וידעת כי אני יהוה:

הפטרת קדושי' בעמם סימן ט' כמנהג האשכנזים

הלוא

כבני כושיים אתם לי בני ישראל נאם יהוה הלוא את ישראל העליתי מארץ מצרים ופלסתיים מכפתור וארם מקיר: הנה עיני אדני יהוה בממלכה החטאה והשמדתי אתה מעל פני האדמה אפס כי לא השמיד אשמיד את בית יעקב נאם יהוה: כי הנה אנכי מצוה והנעותי בכל הגוים את בית ישראל כאשר ינוע בכברה ולא יפול צדור ארץ: בחרב ימותו כל חטאי עמי האמרים לא תגיש ותקדים בעדיו הרעה: ביום ההוא אקיס את סכת דוד הנפלת ונדרתי את פרציהן והרסתיו אקיס ובניתיה כימי עולם: למען יירשו את שארית אדום וכל הגוים אשר נקרא שמי עליהם נאם יהוה עשה זאת: הנה ימים באים נאם יהוה ונגש חורש בקוצר ודך ענבים במשך הזרע והטיפו ההרים עסים וכל הנבעות תתמונגנה: ושבתתי את שבות עמי ישראל ובנו ערים נשמורת וישבו ונטעו כרמים ושתו את יינם ועשו גנות ואכלו את פריהם: ונטעתי על אדמתם ולא ינתשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם אמר יהוה אל הדי:

הפטרת קדושים ביחזקאל סימן כ' כמנהג הספרדים

יהי

דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם דבר את זקני ישראל ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוה הדרש אתם באים חיי אני אם אדרש לכם נאם

אדני יהוה: התשפט אתם התשפוט בן אדם את תועבת אבותם הוריעם: ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוה ביום בחרי בישראל ואשא ידי לזרע בית יעקב ואודע להם בארץ מצרים ואשא ידי להם לאמר אני יהוה אליהם: ביום ההוא אנשאתי ידי להם להוציאם מארץ מצרים אל ארץ אשר תרתי להם זבת חלב ודבש צבי היא לכל הארצות:

ואמר אליהם איש שקוצי עיניו השליכו ובגלולי מצרים אל תטמאו אני יהוה אליהם: ומרובי ולא אבו לשמע אלי איש את שקוצי עיניהם לא השליכו ואת גלולי מצרים לא עזבו ואמר לשפך חמתי עליהם לכלות אפי בהם בתוך ארץ מצרים: ואעש למען שמי לבלתי החל לעיני הגוים אשר המה בתוכם אשר נודעתי אליהם לעיניהם להוציאם מארץ מצרים:

ואוציאם מארץ מצרים ואביאם אל המדבר: ואתן להם את חקתי ואת משפטי הודעתי אותם אשר יעשה אותם האדם וחי בהם: וגם את שבתותי נתתי להם להיות לאות ביני וביניהם לדעת כי אני יהוה מקדשם: ומרויבי בית ישראל במדבר בחקותי לא יהלכו ואת משפטי מאסו אשר יעשה אתם האדם וחי בהם ואת שבתתי חללו מאד ואמר לשפך חמתי עליהם במדבר לכלותם: ואעשה למען שמי לבלתי החל לעיני הגוים אשר הוצאתים לעיניהם: וגם אני נשאתי ידי להם במדבר לבלתי הביא אותם אל הארץ אשר נתתי זבת חלב ודבש צבי היא לכל הארצות: וען במשפטי מאסו ואת חקותי לא יהלכו בהם ואת שבתותי חללו כי אחרי גלוייהם לבם הליך: והתם עיני עליהם משחתם ולא

והטיפו ההרים עסים' על דרך משל מרוב היין והכריות' ועסים הוא פס כלל לכל משקה ס' שיוצא מן הענבים ו ומשחר פירות ונקרא עסים לפי שיוצ' המשקה מהם על ידי כחיטה ו וכתיסה מן ועסותם ר' רסעים: תתמונגנה' על דרך משל כחילו ה הנבעות נמוגות ו ומתמוססו מרוב החלב שוב עליהן מן הבחן' וכן חמר בכבוהת יחלל יטבו ההרים עסים ו והנבעות תלכנה חלב: ושבתתי' מבוחר הוא: ומה שאמר וסתו את יינס וחללו את פריהם' רוצה לומר סלא יהיה יגיעם לריק שיעבת ח' אדמתם ויחללו חויביה' השכנים להם: ונטעתי' כען הנטוע סלא תו' מוקומו:

חטלת הפטרת קדושים הפטרת קדושי' כמנהג הספרדים

יהי חת זקני ישראל' כמו עס חזן חל: התשפטו' תי' התוכח יתהון כלומר תרצה לפטוט אותם ברשעת' הוכח אותם על מעשיהם הרעים והודיעם נכ את תועבות אבותם כי מקדם הכעיסוני במעשי ידיהם: ביום בחרי בישראל' החל המוכחה מעת שהיו העם בנלות מצרים ויום שבחר בהם הוא יום שטלח להם תחלה כבחינו משה אהרן ומרים וזה הענין והתוכחה שהוכיחם במצרים לא ראינו חלא מדברי יחזקאל במדרש הרי שנהא זו היתה כבושה לבני המקום קדוב לתפע מאות שנה מפשהו במצרים עד יחזקאל והיתה אהבתו מחפה עליהם ועל ידי שהיו עתה מצרים לפסוע כתעוררה השנהא ועל זה נאמר שנהא תעורר מדנים ועל כל פסעים תכסה אהבה: ואשא ידי' כמו שכתב חמר נשאתי את ידי לתת אותה ונגמר: ואודע להם' כודעתי להם על ידי נביאים שטלחתי להם' ואשא ידי להם: כמו שאמר חזן חזי' חזי ה' שבועה: צבי היא לכל הארצות' תפחרת וחמדה לכל הארצות היא: חים סקוי עיניו הפליו' כי העיני' מביחו' האדם לחטא כמו שאמר ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם ונגמר ואמרת רבותי' אל עינא וליבא סרסורי דחטאי גינהו: לבלתי החל' ענין חלול: חמר נודעתי' על ידי הנביאים: לעיניהם' כי המצדיים היו שומעים בדבר חליהם הנביאים: להיות לאות' אות גדול הוא להם סנתתי את יום מנחתי להם למנוחה: חללו מחד' כי שבת ראשונה חללו שיבחו ללקוט המן לפיכך חמר מחד: צם חזי כשאתי ידי להם' בדבר מרגלים שאמר וחלס חזי חזי: וחומר' כל הענין הוא מבוחר: חטלת הפטרת קדושים: הפטרת חמר:

והכהנים

הלוים אשר משבט לוי בני צדוק לפי שהיה כהן גדול ששימש ראשון במקדש בימי שלמה נקראו על שמו: אל שלחני לשרתני כמו שתי עשרי החצר הפנימית לפני ולפני ביום הכפורים:

עשיתי אותם כלה במדבר: ואמר אל בנייהם במדבר בחוקי אבותיכם אל תלכו ואת משפטיהם אל תשמרו ונגלוליהם אל תטמאו:

אני יהוה אל היכם בחקותי לכו ואת משפטי שמרו ועשו אותם: ואת שבתותי קדשו והיו לאות ביני וביניכם לדעת כי אני יהוה אל היכם:

הפטרת אמור ביחזקאל נסיון לל

והכהנים

הלוים בני צדוק אשר שמרו את משמרת מקדשי בתעויות בני ישראל מעלי המה יקרבו אלי לשרתני ועמדו לפני להקריב לי חלב ודם נאם אדני יהוה: הבה יבאו אל מקדשי והמה יקרבו אל שלחני לשרתני ושמרו את משמרת: והיה בבואם אל שערי החצר הפנימית בני פשתים ילבשו ולא יעלה עליהם צמר בשרתם בשערי החצר הפנימית וביתיהם: פארי פשתים יהיו על ראשם ומכנסי פשתים יהיו על מתניהם לא יחגרו בצוע: ובצאתם אל החצר החיצונה אל החצר החיצונה אל העם יפשטו את בגדיהם אשר המה משרתם בס והניחו אותם בלשבת הקדש ולבשו בגדים אחרים ולא יקדשו את העם בבגדיהם: וראשם לא יגלחו ופרע לא ישלחו בסוס יכסמו את ראשיהם: ויון לא ישתו כל כהן בבואם אל החצר הפנימית: ואלמנה ונרושה לא יקחו להם לנשים כי אם בתולות מזרע בית ישראל והאלמנה אשר תהיה אלמנה מכחן יקחו: ואת עמי יורו בין קדש לחל ובין טמא לטהור יוריעם: ועל ריב המה יעמדו לשפט במשפטי ישפטו ו

לפתורי לחים חפיה: אל ולא יעלה עליהם צמר תכלת שהיה במעיל ובחבנט לא ילבסנו ביום הכסוי בעבודת פנים: וביתיהם ולפני: באריכפתיים יקראו כן המנבעו לפי שהיו על הראש לפאר וכן אמר ומנבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת: לא יחגרו בצוע פירשו רבותינו: אל לא יחגרו במקום שמועין כ כלתיהם כשהם חוגרים חכים חוגרים לא למטה ממתניהם ולא למעלה מאזליהם חלה כנגד אזילי ידים: אל החצר החיצונה לפי שהיה מדבר בהיכל לפני ו ולפנים וקדוה חזרה ה הפנימית ואלס יש לו לקרות עמדת ישראל חצר החיצונה לכך ה הוצרך לכפול שתי פ פעמים לומר שעל עמדת נשים הוא חומר מקום שכל ישראל ככנסין: והניח אותם בלשבת הקדש כמו שאמר ו וכסו את בגדי הבד אשר לבם והניחם סס: ולא יקדשו את העם תי ולא יתערבון עם עמא בלבוסיהו: כלומר לא יגעו את העם בבגדיהם הקדושים שאין בגדי חול טהורים חל בגדי הקדש: וראשם לא יגלחו: לא יגלחו כל שער הראש: ופרע לא ישלחו: לא יגדלו הסער משלשים יום ו ואלך: כסוס יכסמו את ראשיהם: ישג את הגלוח לא יגלחו מכל וכל ולא ישלחו פרע חלל בעיני הסוה חלל לסלסים יום: ורול פ פירשו כסוס יכסמו כתספורת של בן ח אלנשה ראשו של זה בצד עקרו של זה: ויון לא ישתו כמו ש שכתוב בתורה ומה שאמר לו משפטי ה הכהנים חף על כי שכתוב בתורה לפי ש שחידש דברים שאינם מפורשים בתורה ש שכתוב נס אפס שחידש דברים שהם לעתיד לתוספת קדושה: כי אם בתולות הכהנים הגדולים חבל יש מן הכהנים אשר יקחו את האלמנה כגון הדייטין וזהו מבין יקחו יש מן הכהנים שמתרין בחלמנה והנה הניח זונה וחללה בין ספרים כתב במקנה האחד שהיה הותם ואחר שהיה גלוי כסירכו לחזתו ולקדוהו כדי שלא יפתחו החתום: לעיני חנמאל דודי וכן ואת לטו חתין: הכתובים בספר המוקה: רוצה לומר שחתמו בשמם לעדות:

שכתוב בתורה לא זכר הכל: במשפטי ישפטו: ישפטו הריב כמו שכתובים משפטי הריב בתורה: ואת חקתי בכל מועדי בדברי הקרבנו וכל חת שבתותי יקדשו: ואל מת חכם זהו ככהן הדיין: ואחרי טהרתו אפסר שיהיה זה לעתיד לתוספת קדושה שאמר שיהיה לסקף שבע עוד יספרו לו שבעה ימים אחרים חלה שרול פ פירשוהו אחרי טהרתו אחרי פרישתו מן ה המת: וביום בחו תחלה חל הקדש ל להתחנך לעבוד יקריב חטאתו וז עזרית ה החיפה שלו כך סנייה במועד קטן: והיתה להם לחלה הכהונה תהיה להם לחלה שלא בישלחו: וראשית כל בכורי כל בכורי כל פרי: מכל תרומותיכם ראשית מכל תרומותיכם והיא תרומה גדולה: כל נבלה וטרפה כמו שאמר בתורה נבלה וטרפה לא יחלו לטמא בה חף על פי שישלחו נס כן מוזהרין עליה הכהנים מוזהרין יותר מפני הטומאה לפי שהם תמיד במקדש ורול חמרו לפי שהותרה ל להם מליקת חטאת ה העוף שהיה נבלה וטרפ הוכרח להזהירם על ש שאר נבלות וטרפות:

ואת תורתי ואת חקתי בכל מועדי ישמרו ואת שבתותי יקדשו: ואל מת אדם לא יבוא לטמאה בי אם לאב ולאם ולבן ולבת לאח ולאחות אשר לא היתה לאיש יטמאו: ואחרי טהרתו שבעת ימים יספרו לו: וביום באו אל הקדש אל החצר הפנימית לשרת בקדש יקריב חטאתו נאם אדני יהוה: והיתה להם לחלה אני נחלתם ואחרי לא תתנו להם בישראל אני אחותם: המנחה והחטאת והאשם המה יאכלום וכל חרם בישראל להם יהיה: וראשית כל בכורי כל וכל תרומת כל מכל תרומותיכם לכהנים יהיה וראשית עריסותיכם תתנו לכחן להניח ברכה אל ביתה: כל נבלה וטרפה מן העוף ומן הכהמה לא יאכלו הכהנים:

הפטרת בהר סניי בירמיה נסיון לל

ויאמר

ירמיהו היה דבר יהוה אלי לאמר: הנה חנמאל בן שלם דוד בא אלי לאמר קנה לה את שדי אשר בענתות כי לה משפט הנאלה לקנות: ויבא אלי חנמאל בן דודי כדבר יהוה אל חצר הפטרה ויאמר אלי קנה נא את שדי אשר בענתות אשר בארץ בנימין כי לה משפט הירשה ולה הנאלה קנה לה ואדע כי דבר יהוה הוא: ואקנה את השדה מאת חנמאל בן דודי אשר בענתות ואשקלה לו את הכסף שבעה שקלים ועשרה הכסף: ואכתב בפפר ואחתם ואער עדים ואשקל הכסף במאזנים: ואקח את ספר המקנה את החתום המצוה והחקים ואת הגלוי: ואתן את הכפר המקנה אל ברוך בן נריה בן מחסיה לעיני חנמאל דודי ולעיני העדים הכתבים בספר המקנה

הכלת הפטרת אמור הפטרת בהר ויאמר חנמאל בן שלם דודי סלס היה דוד ירמיהו אחי חביו: משפט הנאלה חס מכרתיו לאחר לך משפט הנאלה ס שתגאלהו מידו חף כי חתה ראוי לקנותו מ מדי: כדבר ה' כמו שאמר ה' סיבא אלי כן עשה: כי דבר ה' הו' ידעתי כי מהסס הוא שאקנהו כי חס לא היה מאתו למה אמר חלי סיבא חנמאל חלי למכור שדאי: חת הכסף הכסף שהתנתי עמי הסקלים הם מניס והכסף הוא סלעים: וחכתו בספר ואחתוסי כתבתי דברי המקנה בספר ואחר כך חתמתי הספר בחותם: וחלד עלי במקנה שקייתי העדתי עלי: וחקה את החתום רוצה לומר ספר המקנה החתום: המצוה והחקים רוצה לומר ספר המקנה והחקים וספר עומד במקום כסוס וספר זה הוא תנאי המכירה כמו מספר שני תבואות שהיא מצוה בתורה והחקים מנהגים שהיו נוהגין בזמן ההוא בעיני המכירה: ואת הגלוי רוצה לומר ספר הגלוי כי שני לעיני חנמאל דודי רוצה לומר בן דודי וכן ואת לקוח:

רדק הפטרת בהר ובחוקתי רדק יט

לקוח מקור במקו צווי וכן זכור את יום השבת: זאת החתו ספר הענינה והחקי וגם הו' היה חתו למען יעמדו ימי רבי' עד טוב הנולה סאו תתקיי' כבולת עוד יקנו בתים ולהיו' לחות לשיבת הנלו' כזה החל לקנו' הסדה לחמה ליסר' סלא יחסבו שחבד' תקות' חס יגלו: לא יפלא' לא יפקד ויודע חמה שסוכנו לגלות ולמה חמרת לי

לעיני כל-היהודים הישבים בחצר המטרה: ואצוה את-ברוך לעיניהם לאמר: כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לקוח את-הספרים האלה את-ספר המקנה הזה ואת החתום ואת ספר הגלוי הזה ונתתם בכלי-חרש למען יעמדו ימים רבים:

כי כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל עוד יקנו בתים ושרות וקרמים בארץ הזאת:

ואתפלל אל-יהוה אחרי תתן את-ספר המקנה אל-ברוך בן-נריה לאמר: אלהי אדני יהוה הנהיאתה עשית את-השמים ואת-הארץ בכחך הגדול ובזרועך הנטויה לא יפלא ממך כל-דבר:

עשה חסד לאלפים ומשלם עון אבות אל-חיק בניהם אחריהם האל הגדול הנבור יהוה צבאות שמו: גדל העצה ורב העלילה אשר עיניך פקחות על כל-דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעליו: אשר שמת אתות ומופתים בארץ מצרים עד-היום הזה וב ישראל ובארם ותעשה-לך שם ביום הזה: ותצא את עמך את-ישראל מארץ מצרים באתות ובמופתים וביד חזקה ובאזרוע נטויה ובטורא גדול:

ותתן להם את-הארץ הזאת אשר נשבעת לאבותם לתת להם ארץ זבת חלב ודבש: ויבאו וירשו אותה ולא-שמעו בקולך ובתורתך לא-הלכו ארץ כל-אשר צויתך להם לעשות לא עשו ותקרא אתם את כל-הרעה הזאת: הנה הסללות באו העיר ללכדה והעיר נתנה ביד הכשדים הנלחמים עליה מפני החרב

לקנות שדה: אל חיק בניה חמריה' כשחוזר מעשה חכמיהם בדיה כמו שכתוב בתורה ל לשכח: הגדול ה הנבור' חמרו רול למה לא חמר ירמיה והנכרה חמר כשדים מרקדיו בהיכלו ויהיה נוראותיו: גדול העצה' שעזותו גדולו ומעשיו רבי' מ מהשיג: העלילה' המעשה: עד היום היה' פירוש עד הו' הזה הם יודעים בבני חרם: ובישראל ובחלם' ובישר עשית חומות ו מופתיו' ובשאר בני חרם בעבור ישראל: ותעשה לך סס' חמה גודע באותות ובמופת' ובהם ידעוך בני חרם על כרחם: ובאזרועי' בחלף נוספת: ותקרא' הקרית חותם לסון מקרה: הסוללות' הם העזי' שמפליכים בהם האכנים בחומו' העיר להכותן: הממניי' יפלא' בחמת לא יפלא וידעת' שהעיר תכתן ביד ה הכשדים ואף על פי כן חמרתי לך לקנות ה השדה להיות להם כ חמה שיסוכו מהגלות:

חסלת הפטרת בהר:

הפטרת בחוקתי

יהוה עזי ומעוזי ומנוסי

חמר הנביא דק קריא חמה ה' שחמה עזי מ מאלו הנלחמים עמי ו נאחוס חילך ביום כרתי חלה שאני מוכיחם על ע' חכס רובים לשוב מדרכ' הרעה וידעתי כי יבא זמן שאפילו הגוים ע'ל הרחוקי' ישובו ויבאו אליך מ שאבסי ארץ יבאו חילך

במקו' הוה ויחמרו אך סקר מחלו חכמתו והנל' וזה יהיה בימות המשיח ובחמת כחלו שבעדו ע'ל דור אחר דור כחלה לבנים מאבות: ואף כס מועיל' פי' בחלה' אחרי: והמה לא חלה' לא יעשו משפט חללים שענוס בקדחם חליהם זה יחמרו הגוים כשיבאו חילך ויתודו על עונם ויתמנהו חך היתה עולה על דעתם זאת האמונה: לכן הגני מודיעם' לחלה שאינם רובים לשוב: וידעו כי שמי ה' כמו כי חנה כי הוא שמו ושמו הוא: חטאת יהודה' ירמה כי חטאתם היא כמיה וחרותה על לוח לבם סלא מוכל להמחה מלבם כחילו היא כתובה וחרותה בעט ברנל' כי הדבר שיכתוב חרם בו וחוקק' בחבן הוא דבר קיים לעולם ופירוש כמורכב כמו בעט וכן הוא חומר במדרש כטל כמורכב סל ברזל וחוקק בו: שמיר'

פירושו הברזל החזק כמו סקרה האבן החזק שמיר בלמרו כשמיר חזק מזור' ותרגם ירושלמי מזור החלמים שמיר טינרה' ופירוש חרוטה כמו חרותה מן חרו' על הלחו': על לוח לבם' שאינם שופחין ע'ל סלהם: ולקרנות מובחתיכם' חמר וכן חטאתיכם חרותה כקרנות מובחתיכם כי הם החטאת ולמד ולקרנות

והרעב והדבר ואשר דברת ה' והנה ראה: ואתה אמרת אלי אדני יהוה קנא לך השרה בכסף והעד עדים והעיר נתנה ביד הכשדים: ויהי דבר יהוה אל-ירמיהו לאמר: הנה אני יהוה אלהי כל-בשר המבני יפלא כל-דבר:

הפטרת חס בחוקתי בירמיה כסימן י'

יהוה

עזי ומעוזי ומנוסי ביום צרה אליך גוים יבאו מאפסי ארץ ויאמרו אדני שקר נחרו אבותינו הבל ואין בם מועיל: היעשה לך אדם אלהים והמה לא אלהים: לכן הנני מודיעם בפעם הזאת אודיעם את-ירואת גבורתי וירעו כי-שמי יהוה: חטאת יהודה בתובה

בעט ברזל בצפורן שמיר חרושה על-לוח לבם ולקרנות מובחתיכם: כזכר בניהם מובחחותם ואשריהם על-עז רענן על-גבעות הגבוהות: הררי בשדה חילך כל-אוצורתך לבו אתן במתיך בחטאת בכל-גבורה: ושמתה ובה מנחלתך אשר נתתי לך והעברתיך את-איביך בארץ אשר לא ידעת כי-איש קדחתם באפי עד-עולם תוקד:

כה אמר יהוה ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו ומן יהוה יסור לבו: והיה כערער בערבה ולא יראה כי-יבוא טוב ושכן חררים במדבר ארץ מלחה ולא תשב:

ברוך הגבר אשר יבטח ביהוה והיה יהוה מבטחו: והיה בעץ שתול על-מים ועל-יובל ישלח שרשיו ולא ירא כי-יבא חס והיה

במקום בית כללך ל לפניכם לחרב' הדגתי לפצעי' ישבת לכסא: כזכור' חמר זכירת מובחחותם וחסריהם ו והספור עליה הוא ערב עליהם כזכור בניהם סהם חרדי' עליה מוכרי' חותם תמיד לאהבתם חותם: על קר רענן טעמו דבק עם מובחחות' לא עם חסריהם כי עץ רענן היא האפרה ו פירוש על סמוך כמ ועליו מטה מנשה כיהו בוכן מובחחות סמוך לחותו חילך וכן היו בוכן מובחחות על החרים ה הרמים ועל הגבעות הגבוהות: על גבעות חסר ויו השמש כמו ש שמש ירח: הכרי בשדה לבי סהיו עובדים על ההרים קרא ישראל הכרי חמר דרך קריאה חמה הכרי ומלת בשדה היא דבוקה עם חילך חמר חמה הכרי בשדה חילך וכל חוכמותי: לבו כלומר סיניחו וסוללי' הנזה בשדה ג' חסר ויו השמש במותיך בחטאת' כמו הפוך כחילו חמר בחטאת במותיך סהם בכל ג גבולך כלומר בעבור חטאת במותיך: ושמטתה וכן' פירו' ושמטתה והשמתה תהיה כך שתשמט מנחלתך לפי סלא שמת חותה בהיותך בה: קדחתם' הכערתם: כה חמר ה' לפי סהיו ישראל בוסחי' במצרים ובחפור חמר זה: זרעו כמו עזרו: ומן ה' יסור לבו כי חס לא יסור לבו מה' חינו יודע חס יבטח בחלם שיעזרהו ותהיה כוננה כי בעזרת האל יוכל האדם לעזרו לא זולתו: והיה כערער' ה' כעכוביתח במשרה ו

ופירש רב אחי זל עכבית הוא קוץ מבוחק ומבפנים פרי נאכל ונקר' ערער' ולסי פירש כערער כען יחידו לסון ערירי: כערב' לסון מיסור: ולא יראה על דרך השאלה: כי יבא חוס הוא המטר: וסכן חררים במדבר' שהעץ הוא יסכון במקו' שהוא חררים וזהו במדבר במקום סלא יפול סס מטר מרוב החום: וחררים ענין סרפה וזלקה מרוב חמימו' מן ועצמי חרה מני חרב: ארץ מלחה ולא תשב' מלחה מולך לארץ סלא תצמיח ונגזרה מן היסוד וכן ברית מלחה ברית נגזר וכן ארץ פרי למלחה: והיה ה מבטחו' חס יבטח בו הוא יהיה מבטחו: על מים' סלא ימח לעולם: ועל יובל' ועל פלגי מים יסלח פרסיו: ולא יראה' כלומר אפילו כשיהיה חוס בעולם לא יחוס ממנו כי על מים הוא שתול:

רענן

רדק

הפטרת

במדבר

רדק

רענן שלח יכול כאשר העצים שנובלין בימות הנסמים וחפילו יהיה שנת בצורת סימננו בשמים לא ידאג כי הוא על מים ואמר ידאג על דרך השאלה עקוב הלב לפי סלכר על הבטחון בחדש שהוא רע וזה תלוי בכוכב הלב לפיכך אמר כי הלב עקוב יותר מכל דבר כלומר שדמה ומי ידע זה בלתי האל לפיכך אמר מי ידענו ואנוס הוא ענין כאב ושבר כמו אנוס כאבי אנוסה זכתי בוחן כליות זכר כליות כי הכליות יועצות והלב נומר קורא דגרי לפי שאמר לנת לאיש כדרכי ח אמר אל תתמה על הדסע שהוא מכליח כי תדע כי הדסע שאין עשרו במסכת לא יעמוד לו והמסילו ל לקורא והו עוף שקורין בלעז כלית והוא רבץ על ביצי עוף אחר ו נמחם אותם והביצים ההם לכשיקעו ויחלו האחרונים לא יהיו כמו בניו שילכו אחריו חלא יעזבונו וילכו אחרי מי שהוא להם חס כן גם הדסע ע טעמה עוסר ולא במספט בחצי ימיו יעזבונו וכן תי הפסוק הא כקוראה די מכנס ביעין ללא דיליה יהיה נבלי מתקרי דשיעא: כסא כבוד פירש הגאון רב סעדיה דבך עס סוף הפסוק שלמעלה ממנו כ כאילו אמר יהיה נבל מכסא הכבוד כלומר מושלך ורבותינו פירשוהו על בית ה המקדש שאמרו שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם ואחד מהם מקיס בה שחמ' כסא כבוד מרום מרחשון מרחשון עד שלח נברא העולם: מקוה ישראל ענינו לסוף קריאה חמה שחמה מקוה ישראל כל עובדי שאין להם בטחון כך יבוסו ממבטחם בבשר נדס: וסורי בחרץ יכתבו וסורי מן כמו שאמר וכן ה' יסור לבו בחרץ יכתבו לא יהיה להם חלק כך: כיון שעובדי חלא יכתבו בחרץ כמו הבהמות שלא ישאר מהם דבר שיהיה להם חלק כך: כי עזבו מקור מים חיים חת ה' וזהו מדה כנגד מדה: שהם עובדי שחמה מקור מים חיים שלא יפסקו כן הדברים כך לא תכסך טובתם לא בזה ולא בזה והם עובדי וסמו בטחונם בבשר ודס שהוא חלק הארץ כן יכתבו הם בחרץ ולא בשמים: מקוה ענין תקיה וכן תי סבור ישראל ויש מפרשים כמו מקוה מים כלומר שחמה מקוה טהרה לישראל: וסורי הכנוי לכתי כלומר סורי ממני שהם סרים מה' כי חצי דבק בה' והם סרים ממני ועוזבים אתה' ועל הדרך הזה אמר ככל אשר בוך משה עבדי אל תסור ממני שב אל משה: רפאני ה' הוא בקס רפואה מן המכה והכאב כמו שאמר למה היה כאבי נצח ומכתי אנוסה והכאב נהמה כמו שפירשנו הוא הבווי והקללה: כי תהלתי אתה' מתהלל כך שתבילני מידם: חסלת הפטרת בחוקותי:

עלהו רענן ובשנת בצורת לא ידאג ולא ימש מעשות פרי: עקב הלב מכל ואנש הוא מי ידענו: אני יהוה חקר לב בחן כליות ולתת לאיש כדרכו כפרי מעלליו: קרא דגרי ולא ילד עשה עשר ולא במשפט בחצי ימיו יעזבו ובאחריתו יהיה נבל: כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשינו: מקוה ישראל יהוה כל עובדי יבשו יסורי בארץ יכתבו כי עזבו מקור מים חיים את יהוה: רפאני יהוה וארפא הושיעני ואושעה כי תהלתי אתה:

הפטרת במדבר סיני בתרי עשר בהפעל כטימן ח'

והיה

מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימר ולא יספר והיה במקום אשר יאמר להם לא יאמי עמי אתם יאמר להם בני אלחי ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדו ושמו להם ראש אחד ועלו מן הארץ כי גדול יום יזרעאל: אמרו לאחיכם עמי ולאחותיכם רחמיה: ריבו באמכם ריבו כי היא לא אשתי ואנכי לא אישה ותסר זנוניה מפניה ונאפופיה מבין שריה:

מקוה בני ישראל חף על פי שעתה קרואים לא עמי עוד יבא זמן שיהיה מספר בני ישראל כחול אשר לא ימר ולא יספר: לא ימר כי שאל יספר וכן חן חמת ואין חסד: והיה במקום אשר יאמר להם בוזן הזה לא עמי חתם לפי מעשיהם הרעים: ואמר להם בוזן ההוא: כי ישובו חלה ופאו ישוב שבות ורחמם:

הפטרת במדבר:

והיה

מספר בני ישראל חף על פי שעתה קרואים לא עמי עוד יבא זמן שיהיה מספר בני ישראל כחול אשר לא ימר ולא יספר: לא ימר כי שאל יספר וכן חן חמת ואין חסד: והיה במקום אשר יאמר להם בוזן הזה לא עמי חתם לפי מעשיהם הרעים: ואמר להם בוזן ההוא: כי ישובו חלה ופאו ישוב שבות ורחמם:

וטעם בני אל חי כי בזמן הזה עושים עצמם בני לאלקים אחרים חיים וחפז החיים שבהם שהם המולות חיים חלא בעילת המחיה חותם חכל הוא ית חי מבלי סבה ועילה: ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדו וזה יהיה בקבוץ גלויות כימי המשיח: וסגול להם ראש אחד: זהו מלך המשיח: ועלו מן הארץ מחרץ גלותם יעלו ל

פן אפשיטנה ערפה והצנתיה כיום הולדה ושמתיה כמדבר ושהה בארץ ציה והמתיה בצמרה: ואת בנייה לא ארחם כי בני זנונים המרה: כי זנתה אמם הובישרה הורתם כי אמרה אלכה אחרי מאהבי נתני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני ו שקוני: לכן הנני שך את דרכך בסירים ונדרתי את גררה ונתיבותיה לא תמצא: ורדפה את מאהביה ולא תשנא אתם ובקשתם ולא תמצא ואמרה אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה: והיא לא ידעה כי אנכי נתתי לה רודף והתירוש והיצהר וכסף הרביתי לה וזהב עשו לבעל: לכן אשוב ולקחתי דגמי בעתו ותירושי במועדו והצלתי צמרי ופשתי לבסורת את ערותה: ועתה אנלה את נבלתה לעיני מאהביה ואיש לא יצלנה מידי: והשבתי כל משושה חנה חדשה ושבתה וכל מועדה: והשמתני גפנה ותאנתה אשר אמרה אנתה המה לי אשר נתנו לי מאהבי ושמתים ליער ואכלתם חית השדה: ופקדתי עליה את ימי הבעלים אשר תקטיר להם ותער נזמה ו חליתיה ותלך אחרי מאהביה ואתי

מלוים: אחרי מאהבי השמש והירח והכוכבים שהיו עובדי להם וכונתם היתה כי הם היו נותנים מזונם וספוקם כמו שאמרו ומאז חולנו לקטר למלאכת השמי' ונז' חסרנו כל ונז': ושקווי היין ושאר משקי: הכני פך לסון כבירה כמו הסר מסוכתו: את דרכך דרכים ושבילים שהיתה הולכת בהם וכאלו גדורה בגזית שלא תוכל לעבור ולא תמצא כתיבותיה שהיתה הולכת בהם: ורדפה חס לאסור ולמצרים תרדוף שלומם וטובתם ולא יתנו לה: ואם למולות תרדוף אחר כבחי הסקר ואחרי המתעסקים במולות לשאל להם במולות ותקטיר להם ולא יעילו לה: והיא לא ידעה כי היא מתעי אותה ראשה' ונבחי הסקר: וכסף הרביתי לה וזהב: והם עשאוהו לבעל: לכן אשוב כדי שתדע כי מידי היה לה הטוב: בעתו בעת גמר בשול הפירו: והצלתי ממך צמרי ופשתי שנתתי לה לכסות ערותה וענין והצלתי כענין אשר הציל אלקים מאחינו ענין ההסרה והשלילה: ועתה חגלה את נבלותיה כיעורה ומעשיה הרעים יהיו מגולים כשאסתיר פני ממנה: לעיני מאהביה: שלא יבילוהו או לעיני השמש: ואיש לא יצלנה מידי חס מכל מאהביה: ונדרש חף תמה זכות חבות: והשבתי כי עס הצרה חן חדש ואין שבת וכן חנים ומועד שיהיו ימי מנוחה ושמחה לא יהיה להם בהם שמחה מרוב הצרות: חנה' שלש רבליס: וכל מועדה רה וכל וסמיני עברתי: והשימותי לסון שממה: אשר אמרה חתנה המה לי: בעבור שאמרה כי מיד מאהביה הדגן והתירוש וכל הטוב אני חסים אותה לשממה ותדע חס היה לה הטוב ההוא מחתי או מחתם: חתנה' לפי שהמסילה לזונה קרא הטוב ההוא חתנה כמו חתן זונה: ושמתיה ליער: שיבואו בו חיות השדה: או המשיל האזיבים למינת השדה: ימי הבעלים אשר תקטיר: תמיד להם ולסון הווה הוא: ומעד נומה וחלייתה: לסון עדי כזונ' המתקטטת לקראת נאחסיס: וחלייתה לסון עברי הוא קשט: לכן

לכן הנה אנכי מפתיה חתן בלב לשוב בתשובה וזה בנלות וזה כענין פתיו כי המפת חבירו מעבירו מדעתו שהיה בו לדעת אחרת כן הקדמה מעביר ישר מדעתם לרדוף אחרי התלו ויכר הרע ויתן בלב לעונות הרע ולקחת הטוב והולכתיה המדבר והו שאמר יחזקאל הנבי והבאתי אתכם אל מדבר העמים

ונשפטתי אתכם עם פנים אל פנים ודברתי על לבה אחס אתה מזנת הגלות ססבלה: ונתתי לה את כרמיה מסם: מהמדבר חתן לה כל הרצה כלום חיעד אותה עם במדב להטי לה בארצה ומה סוכר כרמיה לפי סוכר כ בפולענות והסמותי נפכי חמר בנחמ כרמיו: זאת עמק עכור עומק בגלו שהם עכורים עם חתן לה לפתח תקוה: וענתה שמה מן ותען להם מרי: כימי נעורי כימי סיסרה שנאמר ותסד דבורה וכן בחד עה וידבר דוד להם חתן דברי הסירה האת: וכיום עלותה מארץ מ מצרים סירת משה על ים סוף: תקראי איסי רונה לומר תקראי לי איש כי בעל האשה יקר איש ובעל הוא עם מסותף כי היו קוראים לנח בעל לפיכך חמר ולא תקראי לי עוד בעלי להסיר עם הבעלים מפייה ורבותי אל פי ככלה בבית חמיה ולא ככלה בבית אביה: מפי מפי ישראל: ולא יזכרו הבעלים עוד בשמם: וכתתי דרך כי עם אנכי הסדה בריהן וחית הסדה הסלמה לך: ועם עוף הסמים כמו ארוב וזולתו שלא יחלו פ פירותיהם ותבואתם: ודמם הארמה כמו נחשי ועקרבני: וקסת מרחב כמו שאמ וכתתו חרכותם לחתים: ומלחמה כתרנומו ועבדי קרבא: והרשתך כנוד מה שאמר חסת זנוני: כבדך וכמספט סתתנהגו בהם: וכחסד וברחמים סוכח לך מוחתי על ידיהם: בחמוכה בסכר האמוני שהחמנת בגולה להבטחו שעל ידי נביאי או בחמוכה ענינו בקיום סלא ימט לעולם כמו חמונת חומן במקום באחן: וידעת חת ה כמו שאמ כי כולם ידעו אותי למקנס ועד גדולם:

שכחה נאם יהוה: לפן הנה אנכי מפתיה והלכתיה המדבר ודברתי על לבה: ונתתי לה את כרמיה משם ואת עמק עכור לפתח תקוה וענתה שמה כימי נעוריה וכיום עלותה מארץ מצרים: והיה ביום ההוא נאם יהוה תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי: והסילתי את שמות הבעלים מפיה ולא יזכרו עוד בשמם: וברתי להם ברית ביום ההוא עם חית השדה ועם עוף השמים ורמש האדמה וקשת וחרב ו ומלחמה אשבור מן הארץ ו והשבתים לבטח: וארשתך לי לעולם וארשתך לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים: וארשתך לי באמונה וידעת את יהוה:

הפטרת נשא בסופטים בסיון א'

ויהי

איש אחד מצרעה משפחת הדני ושמו מנוח ואשתו עקרה ולא ילדה: וירא מלאך יהוה אל האשה ויאמר אליה הנה ננא את עקרה ולא ילדת והרית וילדת בן: ועתה השמרי נא ואל תשתי יין ושכר ואל תאכלי כל טמא: כי הנה הרה וילדת בן ומורה לא יעלה על ראשו כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן והוא יחל להושיע את ישראל מיד פלשתים: ותבא האשה ותאמר לאישה לאמר איש האלהים בא אלי ומראהו כמראה מלאך האלהים נורא מאד ולא שאלתיהו אי מזה הוא ואת שמו לא הגיד לי: ויאמר לי הנה הרה וילדת בן ועתה אל תשתי יין ושכר ואל תאכלי כל טמא כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן עד יום מותו: ועתה מנוח אל יהוה ויאמר כי אדני איש האלהים אשר שלחת יבא ננא עוד אלינו ויורנו מה נעשה לנער היולד:

ויהי

עקרה ולא ילדה: תוספת ביחור וכן ותהי שרי עקרה חן לה ולד: יין ושכר חמר חדת ועתיק: וחל תאכלי כל טמא דברים האסורי למיר: ומורה הוא התער: לנער היולד כסיהיה יולד: אשר בא ביום חלי: בזה היום וכן תי ביומא דיכוי: משפט הכער ומעשהו:

וישמע האלהים בקול מנוח ויבא מלאך האלהים עוד אל האשה והיא ישבת בשדה ו ומנוח אישה אין עמה: ותמהר האשה ותרוץ ותגד לאישה ותאמר אליו הנה נראה אלי איש אשר ננא ביום אלי: ויקם וילך מנוח אחרי אשתו ויבא אל האיש ויאמר לו האתה האיש אשר דברת אל האשה ויאמר אני: ויאמר מנוח עתה יבא דברך מה יהיה משפט הנער ו ומעשהו: ויאמר מלאך יהוה אל מנוח מכל אשר אמרתי אל האשה תשמר: מכל אשר יצא מגפן היין לא תאכל ויין ושכר אל תשת וכל טמא אל תאכל כל אשר צויתיה תשמר: ויאמר מנוח אל מלאך יהוה נעצרה נא אותך ונעשה לפניך גדי עזים: ויאמר מלאך יהוה אל מנוח אם תעצרני לא אכל בלחמך ואם תעשה עליה ליהוה תעלנה כי לא ידע מנוח כי מלאך יהוה הוא: ויאמר מנוח אל מלאך יהוה מי שמך כי יבא דבריך וכבדנך: ויאמר לו מלאך יהוה למה זה תשאל לשמי והוא פלאי: ויקח מנוח את גדי העזים ואת המנחה ועל על הצור ליהוה ומפליא לעשות ומנוח ואשתו ראים: והיה בעלורת הלהב מעל המזבח השמימה ועל מלאך יהוה בלהב המזבח ומנוח ואשתו ראים ופרו על פניהם ארצה: ולא יסף עוד מלאך יהוה להראו אל מנוח ואל אשתו אז ידע מנוח כי מלאך יהוה הוא: ויאמר מנוח אל אשתו מות נמות כי אלהים ראינו: ותאמר לו אשתו לו חפץ יהוה ל להמיתנו לא לקח מידנו עלה ומנחה ולא הראנו את כל אלה ובעת לא השמענו כזאת: ותלך האשה בן ותקרא את שמו שמשון מגדל הנער ויברכהו יהוה: ותחל רוח יהוה לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאור:

דחוי לרכיח ומה נעבד ליה: נעצרה נא כאסוף חותך אל הבני: בלחמך במחלך כי לחם כולל כל המחל: וחם תעשה עולה כלו גדי עזים שאתה חומר חם תרצה חתה לעשות ממונו עולה לה תעסק: כי יבא דברך חם יבא לנו שלימות דבר מחתך משנדע וככיר חת שיק וכבדנך ו נעשה מה שמשלח לבנות לנו: והוא פלאי מכוסה ונעלם שלא ת מוכל לדעתו: ועל על הצור מבחן הפעיל ומה שהעלה מנוח עולה על הצור ליי בסעת חיסור בנות חמר רזל הורחת סעה היתה כי הנה המלחך חמר לו וחם תעלה עולה ליי תעלה: ומפליא לעשו המלחך היה מפליא לעשות בהוצאת החם מן הצור וחכול הנדי והמנחה וכסיהאם גדל והעלה להב עלה מלחך ה כלו כסתלק מעליהם בלהב: אז ידע מנוח דבק עם ויעל מלחך בלהב ולא עם ולא יסף: וכעת לא השמיענו כזאת: לא היה משמיענו בסורה זו חם ראויס חנו למות: ותחל רוח יי לפעמו תי וסריות רוח גבורה מן קדם יי לתקומתיה כלומר הגבורה והכח שהיה לו במחנה דן החל לו בן צרעה ובן אשתאור עם החל לו הכח מוח יי ויהיה פירוש לפעמו לחוקי וכדברי רזל כי פירוש לפעמו מענין פעמון שהיתה רוח כנולת מיקסקסת לפני כוב ופי רוח יי כנולתו של יעקב חביו החלה ח אז שאמר יי דן נחם עלי דק:

חסלת הפטרת נשא: הפטרת כהעלותך:

רני

ושמחי יתכן לפרש כבואה זו עד ממעון קדשו עתידה לימות המשיח בעבור שאמר וכלו נויס רבים: הם כלבשר ולא רחינו זה בבית שני חלה שפאר כל הפרש ענינה בבית שני עדבר על יהושע ועל זרובבל: וכלו נכסחברו: ונחל יי את יהוד' לנחלתו ולחלקו וזכר

יהודה לפי שהיא ראש ממלכות ישראל: הם שתוק: כי נעור ממעון קדשי הוא השמים וחלמ נעור עד מל כלים אשר יעור מסכתו:

והפטן תי נחטאה קחי על ימיני לאסטנא ליה: ויאמר ה' הוא המלאך ונקרא בשם רבו וכן בדבר נדעון ובמקומות אחרים: ינער יי כך הפטן וחורר ונער כך הוא הנבחר בירושלם שלא תכנס לפניו לקטרב הכדיק הזה הלא רחי הוא חכה לכך שהנול מאם הפריכה: הלא זה חוד מוכל מאש מפרש באגדת חלק שהולך עם אחיב בן קנליה וחבריו לחוד: לבוש בגדי צואים כתרנומו הוו ליה בנין דנשכין להון נשין דלא כשרן לכהנתא והיה כענש הו על מלא מיהא בידם: יען המלאך חמר אל המלאכים האחרים ה' העומדים לכניו ותי לדמשמשין קדמויה: הסירו רמז שבידלו מן הכפי הנכריות: עונך פי כי הנבדים הצואים הם משל לעון: מחלבו הם חלופות בגדי קיים וזה משל על הזכות כלומר כיון שיוסר העון ירחו בך הזכות: וחלמי אזי זכריה אמרתי אל המלאך ישמנו כניף טהו על ראשו אחר שצוית להסיר הבגדים הצואי מעליו והלבש חותו מ מחלזות כזה נס כן שישימו כניף טהור על ראשו לחנכו להיותו לב שיהיה מנכפת על ראשו: וילביסוהו בגדים וכבר הלבישוהו בגדי וכן יר' תולעים ויבאש וכבר באש: ומלאך ה' עומד כן ראה במרח' הכבוד כי עד שישימו הכניף הטהור על ראשו עמד מלאך ה' שלא הלך מעיניו: ויעד' לשון התראה כמו העד העיד בנו האיש: אתה מדק את ביתי משפוט ותהי פקיד על בית מרדסי: וכתתי אתן לך מהלכי בין העומדי האלה הם המלאכים שהם עומדי וקיימי לעולם רובה לו חלק בניהם וזה רמז לנשמתו בהפרדה מהנאף: ורעיד' שאר הכהנים: כי אשפי מופת המה: ראויס הם להעשו להם מופת על ידם: ורזל דרשו מאן כינהו אשפי מופת חנסי טעשה להם מופת זה: חכניה מישראל ועמריה: הנני מביא את עבדי צמח זה זרובבל וטע' מבי' וכבר בא רובה לומר להנדיל עוד מעלתו ותצמח גדולתו כצמח האדמ שהולך ונדל וית עבדי משיח ודרשו בו כי המשיח מנחם סמו ומנח בנימט צמח: כי הנה האבן הוא חבן הבדיל סמיירי בו הבנין: חופי האבן שישימו תחלה ישימ' זרובבל יהושע כמו שאמר למטה והוי' האבן הראש: על חבן אחת טבע עיני' על כל חבן ואבן יהיו טבעה עינים רובה לו סמירות רבו מאת האל יתב מפני

הפטרת בהעלותך בתדי עשר בזכריה כסימן ב'

רני

ושמחי בת ציון בני הנני בא ושכנתי בתוכך נאם יהוה: ונלוו גוים רבים אל יהוה ביום ההוא והיו לי לעם ושכנתי בתוכך וידעת כי יהוה צבאות שלחני אליך: ונחל יהוה את יהודה חלקו על אדמת הקדש ובחר עוד בירושלם: הם כל-בשר מפני יהוה כי נעור ממעון קדשו: ויראני את יהושע הכהן הגדול עמד לפני מלאך יהוה והשטן עמד על-ימינו לשטנו: ויאמר יהוה אל-השטן ינער ירוה כל השטן וינער יהוה כך הבחר בירושלם הלא זה אוד מעל מאש: ויהושע היה לבוש בגדים צאים ועמד לפני המלאך: ויען ויאמר אל-ה' העמדים לפניו לאמר הסירו הבגדים הצאים מעליו ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אתך מחרצות: ואמר ישמו צניף טהור על-ראשו וישמו הצניף הטהור על-ראשו וילבשוהו בגדים ומלאך יהוה עמד: ויעד מלאך יהוה ביהושע לאמר: כה אמר יהוה צבאות אס-ברכני חלק ואס-את משמתי תשמר וגם-אתה תדין את-ביתי וגם תשמר את-חצרי ונתתי לה מהלכים בין העמדים האלה: שמע נא יהושע הכהן הגדול אתה ורעיד הישבים לפניך כי אנשי מופת המה כ הנני מביא את עבדי צמח: כי הנה האבן אשר נתתי לפני יהושע על-אבן אחת שבעה עינים הנני מפתח פתחה נאם יהוה צבאות ומשתי את-עין הארץ והיא כיום אחד: ביום ההוא נאם יהוה צבאות תקראו איש אל רעהו אל תחת גפן ואל-

תחת האנה: וישב המלאך הדבר בני ועירני כאיש אשר יעור משנתו:

ויאמר אלי מה אתה ראה ויאמר ראיתי והנה מנורת זהב בלה ונלה על-ראשה ושבעה נרותיה עליה שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על-ראשה: ושנים זיתים עליה אחד מימין הנלה ואחד על-שמאלה: ואען ויאמר אל-המלאך הדבר בני לאמר מה אלה אדני: ויען המלאך הדבר בני ויאמר אלי הלוך ידעת מה המה אלה ואמר לא אדני: ויען ויאמר אלי לאמר זה דבר יהוה אל-זרובבל לאמר לא בחיל ולא בכח כי אס-ברוחי אמר יהוה צבאות: מי אתה הר-הגדול לפני זרובבל למישור והוציא את-האבן הראשה תשאות חן חן לה:

הפטרת שלח לך ביהושע כסימן ב'

וישלח

יהושע בן-נון מן השטים שנים אנשים מרגלים חרש לאמר לכו ראו את הארץ וארתי יריחו וילכו ויבאו בית אשרה זונה ושמה רחב וישכבו שמה: ויאמר למלאך יריחו לאמר הנה אנשים באו הנה היללה מבני ישראל לחפר את-הארץ: וישלח מלאך יריחו אל-רחב לאמר הוציא האנשים הבאים אליך אשר-באו לביתך כי לחפר את-כל-הארץ באו: ותקח האשה את-שני האנשים ותצפנו ותאמר בן באו אלי האנשים ולא ידעתי מאין המה: והיה השער לסגור בחשך והאנשים יצאו לא ידעתי אנר הרכו האנשים ודפו מהר אחריהם כי תשיגום: והיא העלתם הגנה ותטמנם בפשתי העץ הערבות לה

וישלח

שנים חנסיס: פי חנסי טובי ולא כאותן שהלכו בשליחו משה: חרש לחמו: אמר להם יהושע עשו עמכם כחרסי ועמרו על רזיה: וכדרש חרש כמו חרם הטעני קדרו כלי סיהו נראין קדקדים ולא ירגישו בהם: הארץ בכלל ואת יריחו בפרט לפי שהיתה עיר גדולה וקשה כנג' כולם: חסה זונה: תי פונדקיתא מוכרת מיני מזונות: לחמו: כמו לתור כי התר מחפס דבר: ותקח' כבר לקחה כשהרביש' שמנע הדבר למלך: ותצפנו' כל אחד לבדו כדי שלא יכירו מקומ אס יעלו לגב' וכדרש חלו שני המרגלים היו כלב ופינחס ועמד לפניהם פינחס ולא הכירוהו ולא ראוהו לפי שהיה מלאך ואמר ותצפנו על כלב לבדו: והיה הסער לסגור עומד לסגור שחשך היום: והיא העלת הגנה ותטמונו' כבר אמר למעלה ותצפנו ועתה חמרה חך טמנה חותם: בפשתי העץ רובה לומר שהיו עדין הפשתיס כנבעוליהם והעלתם הגנה ליבסת והטמינה אותם בתוכה: והחנסיס

מפני הצרים החושבי להסבית מלאכס' ושבעה הוא כך חשבון על הרוב חיכו שבע דוקא וכן שבע כחטאתיכ' שבע יכול צדיק וקס והדומי להם: הנני מפתח פתוחה' מתיר קיסורים מפיר ענת האויבים אשר כתבו טגט' לבטל המלאכה: ומשתי' והסידומי: בוי' הוא תקראו' מרוב שלום שיהיה לכם: וישב ועירנו' בפאר המרחות חמר

ואשא עיני כי ראם מעצמו אבל זאת המרח' המלאך העירונו לרחותה: ונולה על ראשה' כמו גולל עליות לסון מעיין כמין ספל גדול ענול: ושבע כרותיה' כמין בניין סנותניס הסמן והפתילה לתוכן: שבעה ושבעה מוצקות לכל כד ונר באין שבעה כנורות קטנים שהטמן זב מן הגולה דרך חותן מוצקו לכל כד ונר: ושנים זתי עליה ועוד רחיתי חלה שני חילנות שהזמים גדלי בהם: על שמאה' כמו משינאלה: מה חלה חלוני' מה זה שהזמים כמסקי מחיליה והטמן בא אל הכרות מאליו כן כל מעשה המנור כעשה מחליו: ויען לא בחיל ולא בכח' כמו שראית שהזמים והטמן הזה כגמר מחליו לכל דבריו וכל מעשה המנור נעם מחליו בלא חר' עורך את הכרות ומביק בהם את הטמן כן יעשה בנין הכי בלא כח אדם הלא ברוח האל ית' וכרובנו: מי את הר הגדול חמר כנגד סנבלט וחבריו השוטני חס תהיה כהר הגדול תהי' לפני זרובבל למישור ולא תוכל לעמו לפניו להסבי' המלאכה: והוצי את האבן הראש' כמו שהוציא את האבן הראשה כשהחל הבנין ביום כד לחדם ההסעי' כן ישלים המלאכה: מסוחות חן חן להי' כאש סס זרובבל האבן ה' הראש בבנין סס חותמה בתשואת והמון רב וחמרו כל הע' חן חן לה לחבן הזאת מאת האל ית' והכפל לחוק הענין כמו שלום שלום לרחוק:

הפטרת שלח לך

מפני חנסיס: פי חנסי טובי ולא כאותן שהלכו בשליחו משה: חרש לחמו: אמר להם יהושע עשו עמכם כחרסי ועמרו על רזיה: וכדרש חרש כמו חרם הטעני קדרו כלי סיהו נראין קדקדים ולא ירגישו בהם: הארץ בכלל ואת יריחו בפרט לפי שהיתה עיר גדולה וקשה כנג' כולם: חסה זונה: תי פונדקיתא מוכרת מיני מזונות: לחמו: כמו לתור כי התר מחפס דבר: ותקח' כבר לקחה כשהרביש' שמנע הדבר למלך: ותצפנו' כל אחד לבדו כדי שלא יכירו מקומ אס יעלו לגב' וכדרש חלו שני המרגלים היו כלב ופינחס ועמד לפניהם פינחס ולא הכירוהו ולא ראוהו לפי שהיה מלאך ואמר ותצפנו על כלב לבדו: והיה הסער לסגור עומד לסגור שחשך היום: והיא העלת הגנה ותטמונו' כבר אמר למעלה ותצפנו ועתה חמרה חך טמנה חותם: בפשתי העץ רובה לומר שהיו עדין הפשתיס כנבעוליהם והעלתם הגנה ליבסת והטמינה אותם בתוכה: והחנסיס

רדק הפטרת שלח וקרח רדק יט

והאנשים רדפו אחריהם לפי מחשבתם: על המעברות כמו עד וכן וירכתו על בידן המעברות מקום מעבר המי: סגרו חכמי הבית: אחרי כאשר חס היה חומר אחרי אשר יכחו ידמה חמר זמן והס לא חמרו לכבוד הסער מפחדה להם: וחס היה חומר כאשר יכחו ולא חמר אחרי ידמה כי תקף אחת

מן הסער סגרו וחס היו עמי כן היו מדגשים הרודפים המרגלים כחכמים עם חלל כ כסהרתיקו האנשים מ מהסער עד שלא ידגשו בסגירת הסער סגרוהו וזה טעם אחרי כאשר:

טום יסכבון טום סיסמ: עלת עליהם כמו חליהם כמו וילך חלקי הרמת על ביתו כמו אל ביתו: ולא קמה עוד רוח כי החלם ה המפחד כחילו נפלה ר רוחו ויתולא קמה ולא חסתחלת: חות חמת האל סתתנולי סתקיימו חותו ואל תכזבו כי:

כפסמ תחתיכם למות חמו כמסור עמנו ת מתתיכם למות למי סידעה להמית חתכם: חס לא תבדו דבר ה האות שהיו להם עמה סחס תגיד ויעשו נס כן החלדים שהיה להם בית כחומה להנצל והס יטעו בכזב זה: ותוריד

בזבל כדי שלא ירגשו הסכנים חס יכחו דרך סער ביתה חס תפתח בעוד לילה אחרי אשר סגרו חותו: סלסת ימי חלול מגיד ססרתה ר רוח הקדש על רחב סיטובו לסוף סלסת ימים: ועל דרך הפסגה כי מסברה חמרה זה:

בקי חתמו: כי בתנאי זה: הנה חתמו בחיס כלום הרי חמ תילין הדבר כך לעשות האות הזה: חת תקות חוט הסני פי סזור ועמוי מחוט סני: דמו כראשו הוא נחתיב בדמו שלא סמר עמנו: ותסלחם בדבור כלומר חמרה להס לנו לפלוס:

ותקסור לא קסרה חות עתה חמר סיכחו חלל ספר הכתוב כי כן ע עשתה כמו סנו חומה סקסרה התקנה כחלון בעת כבוס העיר:

ויסובו סנו אל הדרך כי כבר היו נחכחי בהר מפני הרודפי ובסוף ימים יכחו להס מן ה המחבוה וסכו להס חל הדרך ללכת לדרכס:

ויחמרו חל יוסע כי נתן יי זהו סוף דבריה מומה סספרנו לו כי מלת כי הוא טעם חל הקידס:

על הגג: והאנשים רדפו אחריהם דרך הירדן על המעברות והשער סגרו אחרי כאשר יצאו הרודפים אחריהם: והמה טרם יסכבון והיא עלתה עליהם על הגג: ותאמר אל האנשים ידעתי כי נתן יהוה לכם את הארץ וכי נפלה אימתכם עלינו וכי נמנו כל ישיבי הארץ מ מפניכם: כי שמענו את אשר הוביש יהוה את מי יס סוף מפניכם

בצאתכם ממצרים ואשר עשיתם לשני מלכי האמרי אשר בעבר הירדן לסיחן ולעוג אשר חרמתם אתם: ונשמע וימס לבבנו ולא קמה עוד רוח באיש מפניכם כי יהוה אלהיכם הוא אלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת: ועתה השבעו נא לי ביהוה כי עשיתי עמכם חסד ועשיתם גם אתם עם בית אבי חסד ונתתם לי אות אמת: והחיתם את

אבי ואת אמי ואת אחי ואת אחות אחי ואת כל אשר להם והצלתם את נפשותינו ממות: ויאמרו לה האנשים נפשנו תחתיכם למות אם לא תגידו את דברנו זרה והיה בתת יהוה לנו את הארץ ועשיו עמך חסד ואמת: ותורדם כחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה היא יושבת:

ותאמר להם הנה לנו פן יפגעו בכם הרדפים ונחבתם שמה שלשת ימים עד שוב הרדפים ואחר תלכו לדרככם: ויאמרו אליה האנשים נקים אנחנו משבעתך הזה אשר השבעתנו: הנה אנחנו באים בארץ את תקות חוט השני הזה תקשרי בחלון אשר הורדתנו בו ואת אבך ואת אבך ואת אחיך ואת כל בית אבך תאספי אליך הביתה:

והיה כל אשר יצא מדלת ביתך החוצה דמו בראשו ואנחנו נקים וכל אשר ירעה אתך בבית דמו בראשו אסיד תהיה בו: ואס תגיד את דברנו זרה והיינו נקים משבעתך אשר השבעתנו: ותאמר כדבריכם כן הוא ותשלחם וילכו

חללת הפטרת סלח לך: הפטרת ויקח קרח:

ויאמר שמואל ונחלם סס המלוכה לפי סכרה סוכה היו עוררים על הדבר וחמרו מה ישיענו זה ועתה כתדכו כלס מפני התסועה סכחה על ידו במלחמת כחם: זקנתי וסכתי הסביה יותר מהזקנה וחמרו דבותינו זל כי קפצה עליו זקנה כי לא היה חלל כן לכ סנה כסמת ולמען לא ירגנו עליו העס

ותקשר את תקות השני בחלון: וילכו ויבאו ההרה וישבו שם שלשת ימים עד שבו הרדפים ויבקשו הרדפים בכל הדרך ולא מצאו: וישבו שני האנשים וירדו מההר ויעברו ויבאו אל יהושע בן נון ויספרו לו את לבי המצאות אותם: ויאמרו אל יהושע כי נתן יהוה בידנו את כל הארץ ונס נמנו כל ישיבי הארץ מפנינו:

הפטרת ויקח קרח כשמואל ח כסימ ח

ויאמר שמואל אל העם לכו ונלכה הגלגל ונחדש שם המלוכה: וילכו כל העם הגלגל וימלכו שם את שאול לפני יהוה בגלגל ויבחרו שם זבחים שלמים לפני יהוה וישמח שם שאול וכל אנשי ישראל עד מאד:

ויאמר שמואל אל כל ישראל הנה שמעתי בקולכם לכל אשר אמרתם לי ואמליך ע עליכם מלך: ועתה הנה המלך מתהלך לפניכם ואני זקנתי וסכתי ויבני הנס אתכם ואני התהלכתי לפניכם מנערי עד היום הזה:

הנני ענוי בן נגד יהוה ונגד משיחו את שור מי לקחתי וחמור מי לקחתי ואת מי עשקתי את מי רצתי ומי מי לקחתי כפר ואעלים עיני בו ואשיב לכם: ויאמרו לא עשקתנו ולא רצותנו ולא לקחת מיד איש מאומה: ויאמר אליהם עד יהוה בכם ועד משיחו היום הזה כי לא מצאתם בידי מאומה ויאמר עד: ויאמר שמואל אל העם יהוה אשר עשה את משה ואת אהרן ואשר העלה את אבותיכם מארץ מצרים: ועתה התיצבו ואשפטה אתכם לפני יהוה את כל צדקות יהוה אשר עשה אתכם ואת אבותיכם: כאשר בא יעקב מצרים ויזעקו אבותיכם אל יהוה וישלח יהוה את משה ואת אהרן ויציאו את אבותיכם ממצרים

כמה לזעוק חלל כאשר בא יעקב מצרים והאריכו הימים לבני ולבני בנות סס ויקס מלך חדס ונזר על ישראל בזידת וזעקו חל יי:

חללת הפטרת סלח לך: הפטרת ויקח קרח:

וישיבום במקום הזה שהוכיחו אותם ולמדום ללכת בדרכי וליפוך ככנסו לחצר והרי הם בחילו הושיבו במקום הזה ידועל הוא גדעון וזאת בן הוא פמסון סמסבט דן באהדי נ קלי עולם עב נ חמורי עולם מסה וזהרן וסמואל לומר לך הקל בדורו כחמור בדורו וזאת סמואל וזאתי היה לו לומר אלא כי

בן מכהן הלסון כמו כפי למך ואל מסה אמר עלה אל ה' וכדרס אף סמואל רבן של כנח' מתנבא ולא היה יודע מה היה מתנבא סח' רשלה יי וגו' וזאת ס' סמואל חזני לא אמר אלא וסמואל לפי שלא היה יודע מה היה מ מתנבא: והייתם נס חתם ונתקיימו לחור ימים נס חתם נס ה המלך: ובחבותיכו כמו ובמלככם כי החלו לעס כמו האב לבן וכן ו ישימי לחב לפרעה וית כמה דמות כ בחנהתכו ורבותינו אמרו בכס ובחבותיכם הטוטי סכבו והיא מכת בזין על המתיס: הדבר הגדול הזה כי בארץ ישראל לא היה יורד מטר כל ימי קציר ולפי שהיה המטר בקציר חלוס נ גדול חלס פחדו מאל נחמרו התפלל בעד ע עבדיך חל ה' אלהיך ואל נמות' ובדברי רזל יצא ביסן וירדו נשמים ס סימן קללה סחמך ה הלח קציר חטיס הייס נגומר ועסה כל זה ס סמואל להודיעס כי דע בעיני ה' היה מה שסאלו מלך: חתם עשייתם חת כל הדעה הזאת לסחול לכס מלך חבל אל תדעו חס לא תסורו מאחרי ה' ולא תסורו כי אחרי התהו פי ולא תסורו אחרי התוהו כי הם חסר לא יועילו ולא יצילו חתכם כי תוהו הימה: בעבור שם הגדול חסר יצא שמו עליכם סהוה מ פוטיעסס ולמען לא יתמעט סס גדלו: האיל יי כסבע כמו ויחל סחול חת העס:

הכלת הפטרת קרח:

הפטרת זאת הקת סתורה

ויפתח בן חסה

זונה בן פלגס גלעד היה נקרא זונה לפי סחינה עס בעלה בכתובה וקדוסיס והיא כמו ה סוונה ואף על פי סהיא

וישבום במקום הזה: וישכחו את יהודה אלהיהם ויכזר אתם ביד סיסרה שר צבא חצור וביד פלשתים וביד מלך מואב וילחמו בם: ויעקו אל יהודה ויאמר חטאנו כי עזבנו את יהודה ונעבד את הבעלים ואת השתרות ועתה הצילנו מיד איבינו ונעבדה: וישלח יהודה את ירבעל ואת ברוך ואת יפתח ואת שמואל ויצל אתכם מיד איביכם מסביב ותשבנו בטח: ויראו כי נחש מלך בני עמון בא עליכם ותאמרו לי לא כיי מלך ימך עלינו ויהוה אלהיכם מלככם: ועתה הנה המלך אשר בחרתם אשר שלחתם והנה נתן יהוה עליכם מלך: אם תיראו את יהודה ונעבדתם אתו ושמעתם בקולו ולא תמרו את פי יהודה והייתם נס אתם ונס המלך אשר מלך עליכם אחר יהוה אלהיכם ואם לא תשמעו בקול יהודה ומריתם את פי יהוה והייתה יד יהודה בכם ובאבותיכם: גם עתה התיצבו וראו את הדבר הגדול הזה אשר יהוה עשה לעיניכם: הלא קציר חטיס היום אקרא אל יהודה ויתן קלות ומטר ודעו וראו כי דעתכם רבה אשר עשיתם בעיני יהודה לשאול לכם מלך:

ויקרא שמואל אל יהודה ויתן יהודה קלת ומטר ביום ההוא ומירא כל העם מאד את יהוה ואת שמואל:

ויאמרו כל העם אל שמואל התפלל בעד עבדיך אל יהוה אלהיך ואל נמות כי יספנו על כל חטאתינו רעה לשאול לנו מלך:

ויאמר שמואל אל-

העם אל תיראו אתם עשיתם את כל הרעה הזאת אך אל תסורו מאחרי יהודה ונעבדתם את יהודה בכל לבבכם: ולא תסורו כי אחרי התוהו אשר לא יועילו ולא יצילו כי תוהו המה: כי לא יטיש יהודה את עמו בעבור שמו הגדול כי הואיל יהוה לעשות אתכם לו לעם:

הפטרת חקת בספטיס בסיון יח

ויפתח

הגלעדי הירי גבור חיל והוא בן אשר

זונה ויורד גלעד את יפתח: ותלך אשת גלעד לו בנים ויגדלו בני האשה ויגרשו את יפתח ויאמרו לו לא תנחל בבית אבינו כי בן אשר אחרת אתה:

ויברח יפתח מפני אחיו וישב בארץ טוב וירלקטו אל יפתח אנשים ריקים ויצאו עמו:

ויהי מימים וילחמו בני עמון עם ישראל: ויהי כאשר נלחמו בני עמון עם ישראל וילכו זקני גלעד לקחת את יפתח מארץ טוב:

ויאמרו ליפתח לכה והייתה לנו לקצין ונלחמה בבני עמון: ויאמר יפתח לזקני גלעד הלא אתם שנאתם ארני ותגרשוני מבית אבי ומדוע באתם אלי עתה כאשר צר לכם:

ויאמרו זקני גלעד אל יפתח לכן עתה שבנו אליך והלכת עמנו ונלחמת בבני עמון והיית לנו לראש לכל ישרי גלעד:

ויאמר יפתח אל זקני גלעד אם משיבים אתם אותי להלחם בבני עמון ונתן יהודה אותם לפני אנכי אהיה לכם לראש: ויאמרו זקני גלעד אל יפתח יהוה יהיה שמע בינותינו אם לא כדברך בן נעשה:

וילך יפתח עם זקני גלעד וישמו העם אתו עליהם לראש ולקצין וידבר יפתח את כל דבריו לפני יהוה בסצפר:

וישלח יפתח מלאכים אל מלך בני עמון לאמר מה לי ולך כי באת אלי להלחם בארצי: ויאמר מלך בני עמון אל מלאכי יפתח כי לקח ישראל את ארצי בעלותו מצרים מארנון ועד תיבק ועד הירדן ועתה השיבה אתה בשלום: ויוסף עוד יפתח וישלח מלאכים אל מלך בני עמון:

ויאמר לו כה אמר יפתח לא לקח ישראל את ארץ מואב ואת ארץ בני עמון: כי בעלותם מצרים וילך ישראל במדבר עד ים סוף ויבא קדשה: וישלח ישראל מלאכים אל מלך אדום לאמר

מיוחדת לו וית כוכדיקתא: לא תנחל בבית אחינו לבי סהיה בן פלגס והיו חומרס בן חסה חמר' סלא ינחל עמהס וסלא כדין היו מנרסין אותנו כי בן הפלגס ירס כמו סחמרו רבותינו זל מי סיס לו בן ילמ בנו הוא לכל דבר חוץ ממי סיס לו בן מן הספחה ומן הנכרית וחמרו לכל דבר למחי הלכתא לירסו וליטמח לו וכן חמר להס יפתח ו

ותגרסוני מבית לבי כלומר עשיית עמדי סלא כדין: בארץ טוב חוץ הארץ היה סמוטוב: לפני כ במצפה במקום סהיה עס ביתו כמו סחמר ויבא יפתח המצפה אל ביתו ומה סחמר לפני יי כמו סחמר יי היה סומע בינותינו חו לפי סהסכינה סורה כ ביסרלל במקום ס סיתקצנו: במדבר עד יס סוף מה סחמר עד יס סוף והס כבר עכיל היס וחמרי עכרס ה הלכו בזה המדבר דע כי יסרלל לא עברו היס לרנבו כי כפיחה סיכנסו ממנה ליס סוף בחותה הפיחה ענמה יבאו כי הנה ככנסו מ מודבר חיתס ליס סוף ומיס סוף יבאו למדבר חיתס ענמו:

הורים

הזרים ענין גרוסין כתר גומי דתריך: הדב לב ענין מריב: שלם מחות סנה
 יסכיבסו חת הארץ בימי יהושע עד יפתח ומדוע לא נלחמתם עליה עד היום ולא
 הצלתם אותה: ותהי על יפתח רוח יי' וסרת על יפתח רוח גבורתו מן קדם יי':
 עבר בני עמון פירוס אל ארץ בני עמון: והעליתיה עולה: פי' והעליתיהו הניח
 במקו' אוסי' והיה לה'.

אעברה נא בארצה ולא שמע מלך
 אדום וגם אל מלך מואב שלח ולא
 אברה ושב ישראל בקרש: וילך
 במדבר ויסב את ארץ אדום ואת
 ארץ מואב ויבא ממזרח שמש לארץ
 מואב ויחנן בעבר ארנון ולא באו
 בגבול מואב כי ארנון גבול מואב:

וישלח ישראל מלאכים אל-
 סיחון מלך האמרי מלך חשבון ו
 ויאמר לו ישראל נעברה נא בארצה
 עד מקומי: ולא האמין סיחון את-
 ישראל עבר בגבולו ויאסף סיחון
 את כל עמו ויחנן ביהצה וילחם
 עם ישראל: ותן יהוה אל ה' ישראל
 את סיחון ואת כל עמו ביד ישראל
 ויכוס וירש ישראל את כל ארץ
 האמרי וישב הארץ ההיא: וירשו
 את כל גבול האמרי מארנון ועד
 היבק ומן המדבר ועד הירדן:

ועתה יהוה אל ה' ישראל הוריש
 את האמרי מפני עמו ישראל ואתה
 הירשנו: הלא את אשר יורישך
 כמוש אלהיך אותו תירש ואת כל-
 אשר הוריש יהוה אלהינו מפנינו
 אתו תירש: ועתה הטוב טוב אתה
 מבלק בן צפור מלך מואב הרוברב
 עם ישראל אם נלחם נלחם בם:

בשבת ישראל בחשבון ובבנותיה
 ובערער ובבנותיה ובכל הערים
 אשר על ידי ארנון שלש מאות
 שנה ומדוע לא הצלתם בעת ההיא
 ואנכיל לא חטאת לך ואתה עשה
 אתי רעה להלחם בי ישפט יהוה
 השופט היום בין בני ישראל ובין
 בני עמון: ולא שמע מלך בני
 עמון אל דברי יפתח אשר שלח
 אליו: ותהי על יפתח

רוח יהוה ויעבר את הגלעד ואת-
 מנשה גלעד ועבר את מצפה גלעד ו
 וממצפה גלעד עבר בני עמון:
 וידר יפתח נדר ליהוה ויאמר אם-
 נתן תתן את בני עמון בדי: והיה
 היוצא אשר יצא מדלת ביתי
 לקראתי בשובי בשלום מבני עמון

הקדש חס חינו ראוי
 לעולה או העליתיהו ע
 עולה חס ראוי לעולה
 וכן מכה חסו וחמו או
 חמו וכן נדח' מהכסו' כי
 לא המיתה שלא חמדה
 נחבכ' על כפסי לחות
 כי לא המיתה אך לא
 ידעה חס כמו שחמר
 והיא לא ידעה חס ומה
 שחמר גם כן יעם לה
 את נדרו חסר נדר ולא
 חמר ועלה עולה לחות
 כי פרוסה היתה והו
 את נדרו חסר נדר והיה
 לוי: חבל כרמים מישר
 כרמים:
 חסלת הפטרת זאת
 חקת התורה:

הפטרת וירח בלק:

והיה

שחריית
 חותם
 שיחאלו חותם שיכרפו
 כמו שחמר ונרמתיס
 כדורף הכסף וגומר:
 בקרב עמי רבים'
 שיחספו על ירוסלם עס
 נוג ומנוג ויהיו יסחל
 בניהם: ככל מחת יי'
 שחן בא לעולם עי' חס
 ולא יכרפו פני חס ע
 עליו כד לא יקוה יסחל
 למר חס כי חס ביי:
 יקוה לחס יחל לבני
 חל' ככל העני במלו'
 סונו: כחריה בנהמות
 יערי החרי הוא הנדול
 ויס לו כח וגבור בחיות
 היעד החזקים כמו ה
 הנמר הדו והוא יטרף
 מהס כרמונו וחן מ
 מכילי והכפיר הוא ה
 הקטן במין החריה
 חבל הוא גדול מנור
 וחין לו כח בחיו היער
 לטרף חבל יס לו כח
 בעדרי חן ויטרף מהס
 וחין מכיל כן יהיו יסחל
 בקרב העמים ההס ה
 הנכבאים על ירוסלם
 שיסמיוס ויהדנוס:
 ורמוס וטרף רמוס היא
 דרים החרי כספו רבע
 נחוכלו במקומו וטרף
 הוא כסנוסח הטרף ל
 למענותיו בסכיל ג
 גורותיו ולבחותיו:
 והכרתי סוסיך כלומר
 שלא תצטרך לסוסים
 ולמרכבו' כי שלום יהיה

לך לעולם אחר מלחמת נוג ומנוג: וית ואסכי סוסות עמדי מביק ואוכיד ית
 דתיכיהון: והכרתי ערי ארצך שלא תצטרך לערי מבצר כי שלום יהיה לח ואמר
 הכרתי כלומ' בנה שחרבה אחסוזהתן לכס שלום כאלו חני חכרות חת חמות
 עריכ' עד שלא יקראו ערי אלה פרוסות' וכן חמר פרוסות תסב ירוסלם וגומר'
 וכן פירוש והרסתי כל

מבצריך: והכרתי כ
 כספים מירך' כמו
 מרסותך כמו ויקח חת
 כל ארצו מידו' רוכה
 לומר שלא יהיה בכל
 ארצך מכספי מעוננים
 כמו סהס היום' וטעם
 והכרתי סוסיר לבחפן
 מבצרכס: והסמלתי
 עריך' חויבי' כמו ויהי
 עריך וכן תי' ואסכי בעלי
 דבכך: חסר לא סמעו'
 תי' דלא קבילו חולפן
 חודיתח: סמעו' חמר
 הכביח כנגד יסר' סמעו
 מה שחמ' לי החל יתב'
 ומה שחמר קוס ריב חת
 ההרים כמו חל ההרים
 וכן והרחה חת הכהן
 כמו חל הכהן' רוכה
 לומר הדחה ריבך ח
 חליה' וכן חמר לבבעות
 סתסמענה וטעם ה
 ההרים והנבעות על
 דרך החינו הסמים ו
 ותסמע הארץ' ודאיב
 יא' עס יסחל סיתוכח
 עמהס חל יתבדך על
 הטובות סעפה להס
 והס גמלו לו רעה' וית
 ההרים חכמתח'
 והנבעות חמהח כל'
 סיסמעו החכות'
 והחמות מה סמלו
 בנייהס לחל יתבדך:
 מה עסימי לך' מה רעה
 עסימי לך: ומה ה
 הלחיתך' פירוש מה
 מצות כויתי לך סתלחה
 לנענותח: ענה ביי העד
 כי חס עסימי: כי
 העליתך' חבל עסימי
 לך טובות. סהעליסיס
 מחר מררים' חת מטה
 חהרן ומרים' מרגוס
 יוכתן מטה לחלפח מ
 מסרת דיכ וחהרן
 לכפרח על עמח ומרי'
 לחורחה לנסיח: ומה
 ענה חותנו' חחר ס
 סההרתי שלא יקלל
 חתכס: מן הסטים ו
 ועד הגלגל' חכרנס כן
 מן הסטים סחחחמס
 סס והייתס חייבים כ
 כליה וכפר לכס במק'כ'
 החוטאים סהמית ב
 במנפה: עד הגלגל'
 חכר גם כן מה עשה
 לכס חללי' סהעבירכ'
 חת הידך ביעסה:

הפטרת בלק בתרי עשר במכה בסיון ה'

והיה

שארית יעקב בקרב
 עמים רבים כטל מאת
 יהוה כרביבים עלי עשב אשר לא-
 יקוה לאיש ולא יחל לבני אדם:
 והיה שארית יעקב בגוים בקרב
 עמים רבים כארירה בבהמות יער
 ככפיר בערר צאן אשר אס עבר
 ורמס וטרף ואין מציל: תלם ידך
 על צרקה וכל איביה יכרתו:

והיה ביום ההוא נאס'

יהוה והכרתי סוסיה מקרבך ו
 והאכרתי מרכבתיה: והכרתי ערי
 ארצך והרסתי כל מבצריה:

והכרתי כשפים מיריה ומעוננים
 לא יהיו לך: והכרתי פסיליה
 ומצבותיה מקרבך ולא תשתחור
 עוד למעשה ידיה: ונתשתי

אשיריה מקרבך והשמדתי עריה:
 ועשיתי באף ובחמה נקם את הגוים
 אשר לא שמעו:

שמעו נא את אשר יהוה אמר קום
 ריב את ההרים ותשמענה הנבעות
 קולך: שמעו הרים את ריב יהוה
 והאתנים מוסרי ארץ כי ריב ליהוה
 עם עמו ועם ישראל יתובח:

עמי מה עשיתי לך ומה הלאיתך
 ענה ביי: כי העליתך מארץ מצרים
 ומבית עבדים פדיתך ואשלח
 לפניך את משה אהרן ומרים:

עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב
 ומה ענה אתו ברעם בן בעור מן-
 השטים עד הגלגל למען העת
 צדקות יהוה: במה אקדם יהוה
 אכף לאלהי מרום האקדמנו בעלות
 בעגלים בני שנה: הירצה יהוה

למונן דעת נדקת ה'
 הכל זכור למען סתדע

בדקת ה' סעסה עמך ותטיב מעסיך: במה חקדס ה'
 חס יחמר ח' מכס בחזו מנחה חקדס חת ה' סירנה בה
 ונמה חקף' פירוש חתיה כסוף: האקדמנו בעלות
 ובעגלים' פירוש ויהיו העולות עגלים בני סנה טובים
 ונכחרים: הירצה' זכר הנכחרים במן הכסר לחכול
 וחמר עוד חו' סמח ירצה ברב המנחה והוא מה
 שחמר

רדק

שמעו

מה מצאו חבתיכם הדורות הראשונים משכנכו לארץ סעברו עבדו חלילי חיה יי כלו חיה הסלכנו חותנו אחרי בנינו ולא פנינו חליו: ערבה וסוחה כתרנונו מוסר ומרוב: צייה דיסיקחלה בלעו: כלמות לסון חסך הוא: אל חרץ הכרמל: חרץ ישרא קרחה חרץ הכרמל לפי שהארץ הנעבדת

בסדות ובכרמים ו חולכות טובים נקראת כרמל: לתועבה כ כתרנונו לפלחן ט טעומת שהם תועבת יי: והכהנים שהם לפני יי כל היום ו ומקריבים קרבנות ל לפני היה להם לומר לעם חיה יי שתעבדו לזולתו: ותופשי התור' הם החכמים לומדי התורה לא ידעוני שלא למדו התורה לסמה לקיים מה סכתוב בה יית וחלפי אוריתח לא חלפנו למדע דחלת: והדועים הם המלכים שהם רועי העם: והנביאים הם נביאי הסקר: נבאו בעל' בסם העל: עוד אריב טרם חגיה עליכם רעה חתונת עמכם עוד על ידי נביאי חף על פי סרבותי ע עמכם כבר ימים רבי: שאת בני בניכם כי גם הם ידעו ככם: חיי כתיים כמו לחיי כתיים חיי חיסולם בלעו ופירשו רבותינו לא כי לפיכך זכר חלו האמות כי הקדשים עובדים להם והכתיים עובדים למים וחף על פי שידועים עובדי האש כי המים מכבים האש חף על פי כן חיסם ממרים חלהתם: וקדר סלחו נלקדו סלחו לרחות מ מנהגם: והתכוננו מארי וסימולכ להסתכל בדבר יפה: הן היתה כוחת בדק שאלה חם המיר גוי מהם חת חלהו וחף על פי שהמה

הפטרות לחסי המטות בירמיה ח' דברי ירמיהו בן חלקיהו: והיא כתובה בפרשת ואלה סמות בדף ז' בעמוד ג' כמנהג הספרדים: וכססה מחוברים ראשי המטות עם חלה מסעי חו קורין דברי ירמיהו בפרשת פנחס וקורין סמענו דבר יי במטות ומסעי:

שמעו

דבר יהוה בית יעקב וכל משפחות בית ישראל: כה אמר יהוה מרה מצאו אבותיכם בעול בירחקו מעלי וילכו אחרי ההבל וההבלו: ולא אמרו איה יהוה המעלה אתנו מארץ מצרים המוליך אתנו בסדך בארץ ערבה ושוחה בארץ צרה וצלמות בארץ לא יעבר בה איש ולא ישב אדם שם: ואביא אתכם אל ארץ הכרמל לאכל פריה וטובה ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה: הכהנים לא אמרו איה יהוה ותפשי התורה לא ידעוני והרעים פשעו בי והנביאים נבאו כפעל ואחרי לא יועילו דהלכו לכן עד אריב אתכם נאם יהוה ואת בני בניכם אריב: כי עברו אני כתיים וראו וקדר שלחו והתבוננו מאד וראו הן היתה כזאת: ההמיר גוי אלהים והמיר לא אלהים ועמי המיר בבורו בלא יועיל: שמו שמים על זאת ושערו חרבו מאד נאם יהוה: כי שתיים רעות עשה עמי אתי עובו מקור מים חיים לחצב להם

הפטרות לחסי המטות בירמיה ח' דברי ירמיהו בן חלקיהו: והיא כתובה בפרשת ואלה סמות בדף ז' בעמוד ג' כמנהג הספרדים: וכססה מחוברים ראשי המטות עם חלה מסעי חו קורין דברי ירמיהו בפרשת פנחס וקורין סמענו דבר יי במטות ומסעי: הפרת ואלה מסעי בירמיה בסופן ב' דבר יהוה בית יעקב וכל משפחות בית ישראל: כה אמר יהוה מרה מצאו אבותיכם בעול בירחקו מעלי וילכו אחרי ההבל וההבלו: ולא אמרו איה יהוה המעלה אתנו מארץ מצרים המוליך אתנו בסדך בארץ ערבה ושוחה בארץ צרה וצלמות בארץ לא יעבר בה איש ולא ישב אדם שם: ואביא אתכם אל ארץ הכרמל לאכל פריה וטובה ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה: הכהנים לא אמרו איה יהוה ותפשי התורה לא ידעוני והרעים פשעו בי והנביאים נבאו כפעל ואחרי לא יועילו דהלכו לכן עד אריב אתכם נאם יהוה ואת בני בניכם אריב: כי עברו אני כתיים וראו וקדר שלחו והתבוננו מאד וראו הן היתה כזאת: ההמיר גוי אלהים והמיר לא אלהים ועמי המיר בבורו בלא יועיל: שמו שמים על זאת ושערו חרבו מאד נאם יהוה: כי שתיים רעות עשה עמי אתי עובו מקור מים חיים לחצב להם

לא אלהים ועמי המיר חת כבודו חסר בו היה נכבד בלא יועיל בעל שאין בה תועלת: שומי כלו ראוי העולם סיהיה חרב על זאת הרעה שומו ענין שממה: סערו ענין סערה: חרבו ענין חרבן: סתים רעות חם המירו ירחתם בכיובא בה יש כאן רעה ועכסיו סחתי עזבו סחני מקור מים חיים ללכת אחרי עבודת חלילים סהיה ככרות סל מים מכונסין ונסדקין וסמיהם נבלעים בסדקיהם והמסיל טוב האל למיחלין לו למקור מים חיים סלא יבאו לו המים ממקום אחר חלה ממקומו הם כובעין ועוד סחין להם הפסק כן טוב האל למיחלין לו יבא להם מאתו והוא לא יקבלנו מאח וטובונם כן חין לו הפסק: יכילו יחזיקו כמו חלפים בת יכיל: העבד ההה פמוחה כי היא לתמיה כלו חם עבד הוא ילד בית בן האמה והלא נקדח בני בכורי בניס חת ליי חלהיכם ומדוע היה לבו ומדוע ישאגו עליו כפירו הם מלכי האמו נדמו לכפירי חריות הבגיליהו בקולם ובזוהת ביד והסחלה הזאת כאלו ישרא סוחלים מדוע היה להם זה והנביא מסיב חלה זאת תעשה לך עזבך חת יי חלהיך: כצתה כחם וית כדיון: גם כני קף חמר הנביא והסיב להם כן הוא כמו סחת חומרי ועוד כי חפילו בני קף ותחפנתם

החם סתסל הריו' הן היא מלה נכבד וחי יוכלו להסינה ולמחאה כן חת מי יוכל להסיבם מדרכיכם הרעה חך חדס אחד הוכן לכם כבר מימות המרגלי סקבעו אבותיכם בכייה חנם בו תלכו: מעני דגלך מיחף כשהנביא חומרי לך מעני דגלך מיחף סלא חלף מעני נס כן מכמחה כלו סלא מלכי בדרכי רחוקים להעור מן האמות ובדרכי יקרה לחדס כחם והלך יחף כי יכלו מעלתי וכן לא ימצא בכל מקום מים וחם מרכי לא תצטרכי ליה כי במקומך יהי לך עזר מהאל חם מלכי חרתי גחמה חמרת להם כחם כלומר כחם לני מלכת אחרי יי לא חלך עוד חרתי חלה אחרי זרים כי חתתי חותם כי ימצא בתחלה כשהוא נמצא נבד והוא היה מוחזק חלמן כן תי כי הנכב המפורסם חף לו בסת:

כא

רדק

הפטרות מסעי

הם מצרים סחתם בוטחי עליהם לעזרה ירעוך קדקי ירצו נלגלכת ירעוך לסון רביצה כדמתרנמין ורצון ורעוע: הלא זאת תעשה לך הרעה והפרועמת הזאת תגרום לך עזבך חת יי חלהיך: בעת מוליך בדך סהיה מלמד חותך דרך הטוב והישרה: ועתה מה לך למה תלכי לבקש עזר ממכרי ומחסור כאלו התאוות לסתות מי ס

בארות בארות נשברים אשר לא יכלו המים: העבר ישראל אם ילך בית הוא מדוע היה לבו: עליו ישאגו כפירים נתנו קולם וישיתו ארצו לשמה ערו נצתה מבלי ישב: גם בני נף ותחפנתם ירעוך קדקד: הלא זאת תעשה לך עזבך את יהוה אלהיך בעת מוליך בדך: ועתה מה לך לדרך מצרים לשתות מי שחור ומה לך לדרך אשור לשתות מי נהר: תיסרך רעתך ומשבותיך תוכחך ודעי וראי בירע ובר עזבך את יהוה אלהיך ולא פחדתי אליך נאם אדני יהוה צבאות: כי מעולם שברתי עלך נתקתי מוסרותי ו ותאמרי לא אעבוד כי על כל גבעה גבוהה ותחרת כל עץ רענן את צעה זנה: ואנכי נשעתיך שורק בלה זרע אמרת ואיך נהפכת לי סורי הגנן נכריה: כי אם תכבסי בנתר ותרכי לך ברית נכתם עונך לפני נאם אדני יהוה: איך תאמרי לא נטמאתי אחרי העלמים לא חלכתי ראי דרכך בניא דעי מה עשית בכרה קלה משרכת דרכיה: פרה למד מדבר באות נפשו שאפה רוח האנתה מי ישיבנה כל מבקשיה לא יעפו בחרשה ימצאוה: מנעי רגלך מחפונורך מצמאה ותאמרי נאש לוא כי אהבת זרים ואחריהם אלך:

סתשובי בתשוב חלפן חניסך על עונך כל כך הן רב ועבו נתר מן חלמי סחפין וספק בה חת הבגדי בורי ימ הן סקורי לו בלעו סכין וים סהוא עשב סמכססן בני ככת לסון כתם: חך תאמרי לל כל כך עונך מגולה סחם רבית להכניסו לאמו לא נטמאתי ואחרי העלמי לא הלכתי לא תוכלי לכחם: דחי דרכך בניא מה עמי מול בית פעור ועוד עתה חת מחזקת באותו הדך ככבר קלה המסרכת דרכי פעם תרנן הנה ופע הנה כן חת פעם חת עובדת עבודה פלוגי ופעם עבודה פלוגית ובכרה היא הנמלה הקטנה עולת ימים והיא רבה יותר מהזכר: מסרכת מענין סדך סקוסרין חותם סביב הנעל כמה פעמים פרה כהא כמו בלחף חמר והנה חת כמו הפרח הוא חמור הבר סהוא לימוד מדבר סהוא רגיל במדבר והיא חרף מיסור לרנן בה מאד: באות כפסה סחפה רוח סהיא רצה למקום סתאוה לא יוכל חדס סהסיבה ממקו תאות וענין סחפה רוח היא הדרחה ומסיב חלף וסחליפה היא במרוצ: תאנת מן חנה ליר סהוא גרס הדבר וסכובו כלומר כאשר מאנה עממה ללכת חל מקום תאותה מי יוכל להסיבה חכר הפך ככסוק זכר וכקבה כי פרה הוא לסון כלל לזכר ולנקבה: כל מבקשיה לא יעפו כי על חנם יעפו סלא יוכל להסינה: כחדסה ימצאוה חדס סתסל הריו' הן היא מלה נכבד וחי יוכלו להסינה ולמחאה כן חת מי יוכל להסיבם מדרכיכם הרעה חך חדס אחד הוכן לכם כבר מימות המרגלי סקבעו אבותיכם בכייה חנם בו תלכו: מעני דגלך מיחף כשהנביא חומרי לך מעני דגלך מיחף סלא חלף מעני נס כן מכמחה כלו סלא מלכי בדרכי רחוקים להעור מן האמות ובדרכי יקרה לחדס כחם והלך יחף כי יכלו מעלתי וכן לא ימצא בכל מקום מים וחם מרכי לא תצטרכי ליה כי במקומך יהי לך עזר מהאל חם מלכי חרתי גחמה חמרת להם כחם כלומר כחם לני מלכת אחרי יי לא חלך עוד חרתי חלה אחרי זרים כי חתתי חותם כי ימצא בתחלה כשהוא נמצא נבד והוא היה מוחזק חלמן כן תי כי הנכב המפורסם חף לו בסת:

רדק

בן הובישו / פירוש היה להם להוביש כי יצאו מחקתם שהיו מוחזקים בעם יי עושים מכותיו ודבקים בו וסכו לעבוד אלהי אחרים : וכהנייהם : כהני העל : וכהנייהם נביאיהם נביאי הסקר : ילדתנו : כמו יצרתנו : כי פנו אלי עוקף : רוצה לומר איכם פונים לעבודתי כלל אלה לעל : ובעת רעתם : כשתבא עליהם הרעה זרחים כי חזן אלהיהם מושיע אותם יאמרו אלי קומה והושיענו : מספר עריך היו אלהיך : בכל עיר ועיר יש לך אלהה אחד :

חסלת הפטרת ואלהה משה :

הפטרת אלה הדברים :

חזון

ישעיהו בן אמוץ : לא ידענו יחסו מלח' שבט היה אלה שרבותינו על קבלתו כי חזון ואמרי אהים היו : חזון : הוא קשה מעטרה לסונות שנקראה כנחיה כמו שאמר בכר ורחיה ל זכר חזון קשה הוגד לי : בימי עזיהו יתם אחז יחזקיהו מלכי יהודה : ל מלכים הללו קפח בימי : שמעו שמים : התחיל ספרו בדברי תולדה כי בני עורו היו רעי ואף על פי שכתוב בעזיהו יועם ה יסר בעיני וכן י יתם הרי כאמר בעזיהו ונחזקתו גבה לבו עד להשחית : ובימי שניהם היו העם מובחים ו מקטרים בכמות ו אחמר בפתחו דברי ת נוכחה שמעו שמים ונו בי הם עדים בן ה זכר ישראל לפי שהם ריימן לעולם והודות אולכים : או לפי שאם יעברו על הכרית ה השמים לא יתנו טלס והאחז לא תתן חת י יבגה : כי ה דברי מה שאבי אמר הם דברי ה

הפטרת דברים

רדק

כי האל הוא המ' חת' על עונותיהם' הלא כבר כל ראש לחלו ונו' ולמה לא תבינו : מקף : כמו שכתו בתוכחו יככה ה בשחי' רע ונו' מקף רגלך ועד קדקדך : לא זרו ולא חבסו ולא רככה בשמן' כי לא תועיל בה רפוח' כמו שאמר בתוכחות אשר לא תוכל להרפא' ורפוחת המ' לזר אותה ולחבסה ולרכך אותה במשיח' ופירוש מתוס רל פלימות כל'

חזי גוי חטא עם כבר עון זרע מ מרעים בנים משחיתים עזבו את י הורה נאצו את קדוש ישראל נזרו אחר : על מה תבו עוד תוסיפו סרה כל ראש לחלי וכל לבב דוי : מכף רגל ועד ראש אין בו מתם פצע וחבורה ומכה טריה לא זרו ולא חבשו ולא רככה בשמן : ארצכם שממה עריכם שרפות אש אדמתכם לגנדכם זרים אכלים אתה ושממה במהפכת זרים : ונותרה בת ציון בסרה בכרם במלונה במקשרה בעיר נצורה :

חזי גוי חטא עם כבר עון זרע מ מרעים בנים משחיתים עזבו את י הורה נאצו את קדוש ישראל נזרו אחר : על מה תבו עוד תוסיפו סרה כל ראש לחלי וכל לבב דוי : מכף רגל ועד ראש אין בו מתם פצע וחבורה ומכה טריה לא זרו ולא חבשו ולא רככה בשמן : ארצכם שממה עריכם שרפות אש אדמתכם לגנדכם זרים אכלים אתה ושממה במהפכת זרים : ונותרה בת ציון בסרה בכרם במלונה במקשרה בעיר נצורה :

לולי יהודה צבאות הותיר לנו שריר במעט בסדם היינו לעמרה דמינו :

שמעו דברי יהודה

קציני סדם האזינו תורת אלהינו עם עמורה : למה לי רב זבחיכם יאמר יהודה שבעתי עלות אילים וחלב מריאים ודם פרים וכבשים ועתודים לא תפצתי :

כי תבאו לראות פני מי בקש זאת מידכם רמס חצרי : לא תוסיפו הביא מנחת שוא קטרת תועבה היא לי חדש ושבת קרא מקרא לא אוכל און ועצרה : חדשיכם ומועריכם שנאה נפשי היו עלי לטרח נלאיתי נשא : ובפרשכם כפיכם אעלים עיני מכם גם כן תרבו תפלה איני שמע יריכם דמים מלאו : רחצו חזכו הסירו רע מעלליכם מנגד עיני חדרו הרע :

לולי יהודה צבאות הותיר לנו שריר במעט בסדם היינו לעמרה דמינו : שמעו דברי יהודה קציני סדם האזינו תורת אלהינו עם עמורה : למה לי רב זבחיכם יאמר יהודה שבעתי עלות אילים וחלב מריאים ודם פרים וכבשים ועתודים לא תפצתי : כי תבאו לראות פני מי בקש זאת מידכם רמס חצרי : לא תוסיפו הביא מנחת שוא קטרת תועבה היא לי חדש ושבת קרא מקרא לא אוכל און ועצרה : חדשיכם ומועריכם שנאה נפשי היו עלי לטרח נלאיתי נשא : ובפרשכם כפיכם אעלים עיני מכם גם כן תרבו תפלה איני שמע יריכם דמים מלאו : רחצו חזכו הסירו רע מעלליכם מנגד עיני חדרו הרע :

בבושת גנב פי ימצא בן הובישו בית ישראל הפה מלכיהם שריהם וכהנייהם ונביאיהם : אמרים לעץ אבי אתה ולאבן את ילדתי כי פנו אלי ערף ולא פנים ובעת רעתם יאמרו קומה והושיענו : ואיה אלהיה אשר עשית לך יקומו אם יושיעוך בעת רעתך בי מספר עריה היו אלהיה יהודה :

כאן מסייק הפטרה כל הקהלות : אכל האשכנזים מלגים ואומרים זה הפסוק : חלוא מעתה קראתי לי אבי אלוף גערי אתה :

והספרדים מלגים ואומרים אלו הפסוקים :

חלוא מעתה קראתי לי אבי אלוף גערי אתה :

והספרדים מלגים ואומרים אלו הפסוקים :

אם תשוב ישראל נאם יהודה אלי תשוב ואם תסיר שקוציה מפני ולא תנור : ונשבעת חיה יהוה באמת במשפט ובצדקה והתכבדו בו גוים ובו יתהללו :

הפטרת אלה הדברים בישיעה בסיון ה' :

חזון

ישעיהו בן אמוץ אשר חזרה על יהודה ו ירושלם בימי עזיהו יתם אחז יחזקיהו מלכי יהודה : שמעו שמים והאזיני ארץ כי יהוה דבר בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי : ירע שור קנהו וחמור אבוס בעליו ישראל לא ירע עמי לא התבונן :

אשר פלחני שהוא צועק על בניו : ואומ' בנים גדלתי בתורתו ורוממתי בשכינותי והם פשעו בי : מרדו בי במרד ובמעל עברו על תורתם להכעיסני : ירע שור : זכר הנהמות שהן גדלות עם האדם לעבודתו ואף על פי שאין בני דעת בכח ההכר שים בהם לרחק מן הנוק ולקרוב אל התועלת יכירו מי שייטיב להם תמיד והם הבעלים ופנים לביתם ולמק' מאכלם כשכאים ממלאכתם : ופירוש קוניהו המגדלו ועושה לו דרכיו תמיד וכן אביך קיך ופירוש חכום : מקום מאכל הנהמה : לא ירע : לא חבו לידע ועמי לא נתן לב להתבונן : היו גוי חוט' : היו לסון קריח גבעקה הן לאכל הן להשמיע השומע : וית זה לסון אבל כמו חוי שתרנס וי על עם דאתקריחו עם קדים וחטו : זרע מרעים : אינו אומר על האבות אלא עליהם אומר שהם זרע המרעים לעצמ' במעשיה' הרעי הפך זרע ברובי ה' וכן הם בניס משחיתים דרכיהם : כאצו : הכעיסו את קדוש ישראל : מרדו : מענין וימרו מקלסי בני ישראל' כלו כבדלו מהאל והלכו להם אחרוני מעבודתו : על מה תבו : לא תעלו על לבבך על מה אקם מכם : כי עוד תוסיפו סרה' ולא תחשבו

הם שבתו וכלבבך און ושוא לא אוכל אני לראו זה און ועזרה ליאסף לפני : וכפל עוד ואמר חדישים ונו' : לטורח' למשא כבד היו עלי עד סללתי לסבול אותם : וית אשנתי למסבך כלומ' הרבה נשחתי וסלחתי לכם עונותיכם ולא אוכל עוד לסלוח : ובפרישכם : פרישת כפים היא לתפלה כמאן אפרוס כפי אלה : חעלי עיני מכם : ולא אקבל תפלתכם לפי שידכם דמים מלאו : דמים : רכיחה ורזל דרשו הפסוק בנשיאות כפי אמרו כל כהן סהרב את הנפש לא ישא כפי סל' ובפרישכם כפי יריכם דמים מלאו : רחצו חזכו רחצו הלב וזכותו : חדרו הרע' חדרו לכם מלהרע איש לחציו : הרע : כמו להרע :

כל זה ת' : לולי הותיר לנו שריר : מחליו וברחמיו ולא בצדקותינו : כמעט כסדום היינו : כלנו כלים וכלל הנביא את עצמו עם הפושעים לכבוד ישראל : קציני סדם : שרים שמעשיהם כסדום ועם שמעשו כעמורה בהטותם המספטים ובעסק העניים : דבר ה' ותורת אלהינו היא זאת התוכחה שאמר להם למה לי רוב זבחיכם וכל הפרטה : למה לי רוב זבחיכם : חלפ' שהיו מובחים ומקטרות בכמות היו מביאי' גם כן קרבנו' בית המקדש בחדשי' ובמועדים והואיל והאדם עובדי' את תורתו למה לי רוב זבחיכם : שבעתי עולות : אני קן בהם ומוחסת כאל' השבע מן הדבר שהוא קן בנומוחסו : מריאים : בהמת זאן כטומות : לא חפצתי : אחר שחת עוברי' על תורתו זבח רשעים תועבה : כי תבאו' בשלם רגלי זאת הראי' מי בקש' מידך אחרי שאין לבס עמי איני חוסב לכם זה לכבוד אלא לבזיון שרמסונחרי ואמ' חזרי כי בחזרו' בית השם היו עומדי' ישראל ולא היה נכנס להיכל כי אס הכהני' : לא תוסיפו : להביא עוד לפני מנחה ואין לבבכם אלי כי היא מנחת שוא והעם העולה ממנה קיטור של תיעוב הוא לי ולא נחת רוח וכשתקראו מקרא קדש ותחשבו ואתם נעזרי' בביתי לקדם חדם או מועד שהוא חס עבתו וכלבבך און ושוא לא אוכל אני לראו זה און ועזרה ליאסף לפני : וכפל עוד ואמר חדישים ונו' : לטורח' למשא כבד היו עלי עד סללתי לסבול אותם : וית אשנתי למסבך כלומ' הרבה נשחתי וסלחתי לכם עונותיכם ולא אוכל עוד לסלוח : ובפרישכם : פרישת כפים היא לתפלה כמאן אפרוס כפי אלה : חעלי עיני מכם : ולא אקבל תפלתכם לפי שידכם דמים מלאו : דמים : רכיחה ורזל דרשו הפסוק בנשיאות כפי אמרו כל כהן סהרב את הנפש לא ישא כפי סל' ובפרישכם כפי יריכם דמים מלאו : רחצו חזכו רחצו הלב וזכותו : חדרו הרע' חדרו לכם מלהרע איש לחציו : הרע : כמו להרע :

רדק הפטרת ואתחנן רדק נב

למדו היטב תלמדו להטיב חיש לחברו: דרשו משפ' בן עוסק לעסוק: חסרו כמו ישרו: חמוץ הוא הנזול כמו מקף מעול וחומץ ספירוסו גחל ורבותיו פירשו לסוף חמוץ וחמרו חסרי הדין סמחמן את דינו: ספטו יתו ריבו חלמנה ספטו משפט יתום ריבו ריב חלמנה כי הם העשוקים ברב ואיכס מסימים חזיכס לעקתם: לכו

הרשעים: ככורי כבורית ספין בלמ' כמו שהבורית מוציא כל כחם כך מוציא חני סיגין ובדילין (ואמר בדילין לסוף רבים להביא כל המעורבות המעורבים בו: ואסיבה סופטין ככרסונה: כמו שאמר מלאתי משפטו זה יהיה בימות המסית סוכלו הרשעים כלם וסחרית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב: ציון במשפט סיעשו ישראל תפדה כלומר יפדו הם ויסובו לה ובדקה סיעשו יסובו לה הנוליס ממנה והוסיבה בדקה:

למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו יתום ריבו אלמנה: לכו נא ונוכחה יאמר יהודה אס יהיו חטאיכם בשנים כשלב ילבינו אס ייחדימו כתולע בצמר יהיו: אס תאבו ושמתם טוב הארץ תאכלו: ואס תמאנו ומריתם חרב האכלו כי פי יהודה דבר:

לב ירושלם וקראו אליה כי מלאה צבאה כי נרצה עונה כי לקחה מיד יהוה בפלים בכל חטאתיה: קול קורא במדבר פנו דרך יהוה ישרו בערבה מסלה לאלהינו: כל גיא ינשא וכל הר ונבעה ישפלו והיה העקב למישור והרכסים לבקעה: ונגרה בבור יהוה וראו כל בשר יחדו כי פי יהודה דבר: קול אומר קרא ואמר מה אקרא כל הבשר חציר וכל חסדו בציון השדה: יבש חציר נבל ציץ כי רוח יהוה נשבה בו אכן חציר העם: יבש חציר נבל ציץ ודבר אלהינו יקום לעולם:

על הר גבוה עלי לך מבשרת ציון הרמי בכח קולך מבשרת ירושלם הרמי אל תראי אמרי לעמי יהודה הנה אלהיכם: הנה אדני יהודה בחזק יבוא ורעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו: כרעה עדרו ירעה בזרעו יקבץ טלאים ובחיקו ישא עלות ינהל: מימרד בשערו מיכ ושמים בזרת תכן וכל בשלש עפר הארץ ושקל בפלים הרים ו גבעות במאוננים: מי תכן את רוח הולכי דרכי והם לא ייגעו ולא ייעמו: העקוב הוא הדרך המעו: והרכסים גבסות הדרכים כי הוא ענין גבה וכן מרוכסי חיש: ונגלה אז כשיבאו מהגלגל ביד רמה וימצאו חפילו במדבר מים וכל זכרם אז יגלה כבוד ה' לעיני כל העמי: וראו כל בשר ידעו כל בני אדם: כי פי ה' דבר כלומר ידעו אז כי הנחמו האלה סדבת הנביאים על פי ה' דברו מה שדברו כסיראו סיתקיימו הנבואות וראו ענין ידעו והבנה רוצה לומר דאית הלב כסו ולכי ראה הרב: קול אומר קרא קול נבואה קורא לנביא קרא ואמר הנביא מה אקרא ואומר לו הקול קרא ואומר כי כל הבשר חציר רוצה לומר על הנשים סיראו עם גו ומגו סיומתו רוב ומה שאמר וכל חסדו חפילו עשו חסדים הרבה לא יזכרו להם כי עומתיהם רבים והמסילם לחציר ולכף הסדה שהם יבשים במהרה: יבש עבר במקום עמיד: יבש כפל עוד לחזק הענין: ודבר אלהינו מדבר על ידי נביאים: על הר גבוה דרך משל כי מי שרצה להסמיע קולו עולה במקום גבוה ולפי סירוסולו וציון עיקר חרץ ישראל לפיכך סס אותם בדברי הנבואה כאלו הן מבשרות שאר הערים ופירוש מבשרת ציון את ציון המבשרת וכן מבשרת ירושלם: אל תיראי אל תפחדי מלכסר ולאמר לערי יהודה הנה אלהיכם ומה סוכר יהודה בעבור ירושל ועוד כי המלכו ליהודה: הנה ה' בחזק יבא ביד חזק כי לא יצטרך ליד אחרת אלא ירו החזקה: חרדו משלה לו רוצה לומר לעצמו היא תעמוד לו למסול בעמיים ומיאר היד בחזק שהוא לסוף זכר כי ימצא לסוף זכר כמו והנה בו מגלת ספר:

כח לכו חינו ענין הליכה ממש אל ענין זרת: ונוכח ענין ספור הטענות בעל דין עס בעל דינו יאמר האל היתוכח עמכם ויפטר הוא הטובות שפעה ל לכם והרעות שפעתם אתם לפניו ואתם כיון שלא תוכלו לטעון כ כנגדו דבר תתחרטו על מעשיכם הרעים ואלו הם יהיו חטאיכם כשנים כסלב ילבינו לל חס יהיו כשנים שאינו חסו מחד כסלב ילבינו חספ על עונותיכם וחס יהיו חדומים מחד כתולע חו יהיו כצמר שאינו לכן מחד כמו השלב: חס תאבו טוב חרץ מה שאוכלים זרים לעיניכם תאכלו חס: ואס תמאנו ומריתם לא תהיו חוכלים חבל חוכלים לחרב חרב כמו בחר חסר בית הסימו: כי פי ה' דבר והיכן דבר והבחי עליכם חרב וכיון מדבר הוא יקום חס דברו: לזונה הזונה חיכה כאמת ל לבעלה ומזנה תחתיו וכן ירוסלם שהיתה כאמת לאל ואחר כך שבה להיות תועה מעל אלהיה: מלאתי משפט היוד נוספת חו כי ירושלם היתה מלאה משפט בתחלה ועתה חין בה משפט כמו שאמר בסמוך כלו חשב שחדונו: דק ילן בה ילן חינו לסוף לינה ממש חלל לסוף סקידה והתמדה אומר כי ירושלם היה הכדק תמיד בה ועתה מרצחים: כספך היה לסנים שהיו עוסין מעות נחשת ומצפין אותם בכסף להונות ולהטעו בהם בני אדם: וכן סבאך הו היין הנמכר בחנו מעורב במים והקונים יחשבו שהם קוני יין חו: מהול מעורב: סריך הסרים שהיה להם לתקן המענות הם סוררים ומענותים היוסר והם חכרי גנבי כי הנגבים חולקים עמחם לפיכך לא ייסרו אות לא ימנעו מלגנוב: כלו דרך כלל על הסרים כי כלם בדרך אחד לפיכך אמר כלו בלסוף יחיד: ורוף שלמונים תסלומין תי חמרין גבר לחבריה עבד לי טוב בדיני ואסלס לך בדין: יתום לא ישפטו מן העושקים אותם: וריב חלמנה לא יבא אליהם: החלמנה באה לענוק והיתו מנח וזו פובעת בו וסוללתו מה העולת בצעקתך לפני הסופ והוא חו כל חיס הזה יעתי לו במלאכה וסופי לא העולתי חו חוזרת לחאורים ואומרת ומה זה שהוא חיש לא העיל חני לא כל סכן הוי יתום לא ישפטו וריב חלמנה לא יבא אליהם כלל: כאס חלדון סהכל סלו ובידו לעקור אתכם מארצכם ולנטוע בה אחרים: חכיר תוקפו של ישרא: הוי לסוף הזמנה והכרזה ידעו הכל כי אחס מצרי שהכעיסוני במעשיה: ואשיבה ידי עליך מכה אחר מכה עד שאברוק אותך ותסארי נקיה: הסנים והבדילים הם

חסלת הפטרת חלה הדברים: הפטרת ואתחנן:

נחמו נחמו כל חלה הנחמות עתידות לימות המשיח והכפל לחזק: זכאה זמנה: וכן הלא זכא לחנוס עלי חרץ כירוס השלימה זמן סהיה לה להיות בגלות: כי רצה ענה כפלים ענשה כמו חו ת תרצה הארץ את ס שבמותיה: וכן ענה ענשה כמו כי לא סלס עון האמרי: כפלי בכל חטאתיה רוצה לומר שמים והוא אומר על סתי גלות סגלו ישראל גלות בכל וזה הגלות ולמה היה זה בעבור כל חטאתיה: קול קורא רוח הקדש קורא במדב דרך ירושלם פנו דקה לסוב גלותיה לתוכה וטעם לאלקינו כי הוא מנהיג זה העם היוצא מהגלות: כל גיח כל זה דרך משל כי העלייה ב בהרים והירידה תיגע

איכה היתה לזונה קריה נאמנה מלאתי משפט צדק ילן בה ועתה מרצחים: כספך היה לסנים סבאך מהול במים: שריך סוררים וחכרי גנבים כלו אהב שחר ורף שלמונים יתום לא ישפטו וריב אלמנה לא יבוא אליהם: לכן נאם הארון יהודה צבאות אביר ישראל הוי אנחם מערי ואנקמה מאויבי: ואשיבה ידי עליך ואצרף כפר סיגין ואסירה כל בדילין: ואשיבה שפטין כבראשנה ועצין כבהחלה אחרי כן יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה: ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה:

הפטרת ואתחנן כי פיעה בסיון מ' **נחמו** נחמו עמי יאמר אלהיכם: דברו על ירושלם היתה מלאה משפט בתחלה ועתה חין בה משפט כמו שאמר בסמוך כלו חשב שחדונו: דק ילן בה ילן חינו לסוף לינה ממש חלל לסוף סקידה והתמדה אומר כי ירושלם היה הכדק תמיד בה ועתה מרצחים: כספך היה לסנים שהיו עוסין מעות נחשת ומצפין אותם בכסף להונות ולהטעו בהם בני אדם: וכן סבאך הו היין הנמכר בחנו מעורב במים והקונים יחשבו שהם קוני יין חו: מהול מעורב: סריך הסרים שהיה להם לתקן המענות הם סוררים ומענותים היוסר והם חכרי גנבי כי הנגבים חולקים עמחם לפיכך לא ייסרו אות לא ימנעו מלגנוב: כלו דרך כלל על הסרים כי כלם בדרך אחד לפיכך אמר כלו בלסוף יחיד: ורוף שלמונים תסלומין תי חמרין גבר לחבריה עבד לי טוב בדיני ואסלס לך בדין: יתום לא ישפטו מן העושקים אותם: וריב חלמנה לא יבא אליהם: החלמנה באה לענוק והיתו מנח וזו פובעת בו וסוללתו מה העולת בצעקתך לפני הסופ והוא חו כל חיס הזה יעתי לו במלאכה וסופי לא העולתי חו חוזרת לחאורים ואומרת ומה זה שהוא חיש לא העיל חני לא כל סכן הוי יתום לא ישפטו וריב חלמנה לא יבא אליהם כלל: כאס חלדון סהכל סלו ובידו לעקור אתכם מארצכם ולנטוע בה אחרים: חכיר תוקפו של ישרא: הוי לסוף הזמנה והכרזה ידעו הכל כי אחס מצרי שהכעיסוני במעשיה: ואשיבה ידי עליך מכה אחר מכה עד שאברוק אותך ותסארי נקיה: הסנים והבדילים הם סכרי שיתן לבוטחים בו בגלות: ופעלתו סכר פעלה לפועלי חמת והנה היא פעלתו ופעלתם וכן כסכתי מלכי מקדס בבית תפלתי סמעתי את תפלתך והדומים להם וחסרין סכר מפעלתו כמו לא תלין פעלת סכר פעלת סכרי: כרעה עדרו כמו רועה טוב סירעה עדרו סיקבץ הטלאים הקטנים סלא יוכלו עדין ללכת ויסאס בחיקו והעלות סהן חמותיהן ינהל לאטם ולא ידפקם כך הקדוש ברוך הוא ינהל את ישראל מהגלות לאטם ויקראו האמות עלות על סם בנייהם סהם קטנים כמו עול ימים: מי מדד אמר לא יתמהו העמים חס מוציא ישראל מעבדותם סעמדו ברשותם כמה סני כי מי סכרס העולם מאין יכול לעשות זה לפיכך אמר מי מדד בסעלו מים ופירוס סעלו חרדופו ופירוס מדד לפי סהמים במקום מקוה כאדם סמודד מים ומתן בתוך כלי סידע מדתן כן סס האל המים במקום וידע מדתן והסמים לפי סהם סטוחים אמר בס מדת הזרת כי דבר הסטוח ימדדו אותם בזרת ובקכה: ואמר תכן מפני הסטוח סנריך תקן כמו סכתוב וימתחם כאהל לסבת: וכל פירוס ומדד תרדוס וימדו בעמר וכלו בעומר: בסלים מדה גדולה וכן בדמעו סלים ורס' פירס וכל בסלים ומדד בסליסיות סלים מדבר סלים יסוב סלים ימי וכדורו: בפלים הוא מטה הברזל סהוא מסומן בנקודות לדעת בהם המסקל: מאוגים ידוע ואמר וכן עפר חרץ הוא כאילו הוא מדוד חלנו וכן ההרים והגבעו כאילו הן סקלין חלנו וכולם כרסם כסיעור טוב ומדה נכונה ומי סעפה כל זה בלי עוזר ויכל להוציא ישראל מיד חוקים מהם:

רדק

הפטרת ואתחנן ועקב

רדק

מי תכן את רוח ה' כעשה כל זה מי תכן את רוחו כמו נפשו אותה ויעם אף מלאך וכל סכן אל שיתקן את רוחו ושיודיעהו ענתו עשה העולם ואמר לו כן תעשה ומי שוכר עומד במקום שנים כאלו אמר ומי חיס ענתו יודיענו וכפל הענין עוד ואלו: את מי נועץ ויבינהו בארץ משכנו פירוש בדרך תכונת העולם מי למלה וכן וארמון על משפטו יסב פירוש על תכונתו וכן כמשפט הראשון והדומים להם: הן גוים כמר מדלי כולם הם לפניו כמו הטיפה מדלי שהוא דב מועט כנגד מי הדלי ונבד הדלי לפי שהטיפה כובלת מהדלי כ כטטובאבן: וכשחק מ מאזנים: שהוא דבר מועט כי כנפיה מ מועטה יבא העפר הדק ההוא חסר במאזנים: הן חיים כדק יטול ה כסידרה כל החיים יחאם ויטול ויהפכס כמו הדבר הדק: גלבנות לעמים שחושבי עלי ואומרים שאף לי יכולת להנזיח ישראל מידם לא יופר להם בטוס עולה סיקרינו לפני כל עני הגבון להדליק אש וכל חית הגלבון לסרפה לעולה לפני לא יספיקו להם ומה שאמר לגבון דבר על ההנה לפי שהוא ער בארץ ישראל: מאחס כחות מאחס על דרך המה מהבל יחד: ואל

מקום יתעלה מכל דמיון אלא כאלה היושב על מקום גבוה מאלו ומיני במקום השכל ידמה לו הדבר הגדול קטן לפיכך אמר ויוסביה כחנבים וכן היינו בעיניו ואלה השמים שהם חונן הארץ הוא נוטה אותם וכפל הענין במלות שונות כי וימתחם כמו הנוטה וכאהל כמו הדוק כי פירוש דוק ידעה טעמה חס ממנה אהל ופירוש לסבת תחתיהם כי לא יסב חס בבית אס אף עליו תקרה וענין וימתחם הנטיה הפכית וכן בדברי רבותינו זל מין סממתח עמו: הנותן רוחים שמנתחם כ בדולתם וכנחמים כ בכחם וכחילים רוחים כמו ורחים כוסדו יחד כענין סרים וגדולים: אף כל נטעו כל כך יתנס לאף עד שיאמרו עליהם לא נטעו ולא זרענו ולא נטרם בארץ גזעם על דרך שאמר ו ולא נודע מקומו חים: גזעם סורס האילן מה סנדה ממנו על הארץ יקרא גזע והטווח תחת הארץ יקרא סורס כמו שאמר רבותינו זל ה העולה מן הגזע סלו מן הסרסים על בעל הבית: וגם נטף וגם עקירתם היא במהרה כנסיבת הרוח נטף כמו נפפת ברוח: וסערה כמו ורוח סערה: ואל מי תדמיוני ואסוה אל מי תוכל לדמות אותי ס שאהיה אני כדמה ל

יהוה ואיש עצתו יודיענו: את מי נועץ ויבינהו וילמדוהו בארץ משפט וילמדוהו רעת ודרך תבונות יודיענו: הן גוים כמר מדלי וכשחק מאזנים נחשבו הן איים כדק יטול: ולבנו אין די בער וחיתו אין דיעולה: כל הגוים כאין נגדו מאפס ותהו נחשבורו: ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערבבו לו: הפסל נסך חרש וצרף בזהב עקענו ורתקורת כסף צורף: הקסכן תרומה עץ לא ירקב יבחר חרש חכם יבקש לו להכין פסל לא ימוט: הלא תדעו הלא תשמעו הלא הגד מראש לכם הלא ה הכינותם מוסדות הארץ: הישב על חוג הארץ וישביה כחנבים הנוטה כדק שמים וימתחם כאהל לשבת: הנותן רוחים לאין שפטי ארץ כתהו עשה: אף בל נטעו אף בל זרעו אף בל שרש בארץ גזעם וגם נשף בהם ויבשו וסערה כקש

השאל: ואל מי תדמיוני ואסוה יאמר קדוש: שאמר מרום עיניכם וראו מירב אלה המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא מרב אונים ואמין כח איש לא נעדר:

הפרת עקב נישפיה בסיון מט

ותאמר

ציון עזבני יהוה וארני שבתני: התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה גם אלה תשכחנה ואנכי לא אשכחה: הן על בפיס חקתיך חומתיך ננדי תמיד: מהרו בניך מהרסיך ומחריביך מטד יצאו: שאי סביב עיניך וראי כלם נקבצו באר לך חיאני נאם יהוה כי כלם בערי תלבשי וונקשרים ככלה: כי חרבתך ושמתך וארץ הרסתך כי עתה תצרי מושב ורחקו מבלעד: עוד יאמרו באוניך בני שכליך צרתי לי המקום גשה לי ואשבה: ואמרת

לאותו הדבר ואסוה לו: שאו מרום עיניכם אמר הסתכלו בככבים שהם ככרתי עבומים ורחו בדעתכם מי ברא אלה כי ברוחיים הם וחיים בוראים כי ים לאדם להבין בדרכי החכמה כי העולם מחדש וכיון שיתברר לו שהעולם מחדש ידוע לו מחדש כי אף הדבר מחדש עצמו והמחדש לא יתכן שיהיה אלא אחד כמו שיתברר במופת בדרכי החכמה אס כן הככבים שהם רבים ברוחיים הם ולא בוראים: וראוי גם כן בדעתכם המוציא במספר נחאם מה שאף כן יכולת בחד לספור אותם: ומה שאמר חכמי התכונה והסכימו כי ים מספר לככבים והם אלה ונח זהו לככבים הגדולים המחירים על הארץ אבל ים ככבים רבים אף מספר להם אבל בני אדם אבל מי סדרהם יודע מספרם ופירוש לכולם בטס יקרא רובה לומר כי לכל אחד מהם קרא סס הנאות לו לפי הדבר הנברא בעבורו כי כל כוכב וכוכב ים לו כח וממלה על נברחי מטה כל אחד על מין ידוע שנותן בו כח לעשות מלאכתו ותולדתו: וכן אמרו רבותינו זל אף כל נטע ועשב מלמטה שאף לו מול מלמעלה מכה אותם ואומר לו גדל וזהו שאמר הנה גם כן מרוב אוני הסמות שקרא להם מרוב כחות שיש לכל אחד מהם על יצורי מטה ולפי הכח שיש לכוכב נקרא שמו לפי אותו ענין וסכל אחד מהם הוא חמץ כח כי לא יפסיד כמו ולא יסתנה כמו שהוא בנברחי מטה שהם כפסדים בחייה אף על פי שעומד מיניהם אבל נברחי מעלה חים מהם לא נעדר וכמו שהיה ביום הנברא כן יהיה כל ימיו עולם: חכלת הפטרת ואתחנן:

הפטרת עקב:

ותאמר

ציון זכר ציון לפי שהיא ראש ממלכת ישראל וכאילו העיר מתאוננת על בניס סגלו ממנה: עזבני שכתני אמרה זה לארץ הגלות שירמה עזבה האל ושכחה: התשכח אשה עולה בנה הקטן כי היא מרחמת עלי יתר בעבור שאף לו כח לבקם פרנסתו כמו הגדול וכפל הענין ואמר מרחם בן בטנה אמר התשכח אשה עולה זה לא יהיה: גם אלה תשכחה פעמים שנס אלה הנשים תשכחני בנין כשים בהן מדת אכזריות כי ימנח בהן אבל הן מעטות אבל חכי רחום ולא אשכח לעולם: הן על כפיס כאילו את חקוקה על כפיל ראותך ולווכךך תמיד: חומותיך ההרוסות: מהרה עבר בזוקם עתיד כמו ימהרו: מהרסיך ומחריביך והם הפושעים יבאו מיד שיכלו סלא יהיה כן עוד רטע ופוסע כי הם היו סבת ההריסה והחרבן: שאי סביב עיניך כי מכל פאה יבאו כל בניך: כעדי תלכסי בהקבץ כל ישראל אליך יהיו לך כמו העדי והקסורים לכלה: כי חרבתך וסממותיך שאת דואגת עליהם לא תדאני עוד: כי עתה תצרי מושב כל החרבות והסממות יהיו מיושבות עד שפכרי מרוב יפכים תצרי: ורחקו מבלעד: משחיתך ירחקו סלא יבא עוד בגבולך מסחית: עוד פסלך שאת שגולה מהם יהיו רבים בתוך עד שיאמר כל אחד לחברו כר לי המקו גשה לי ואסב כלומר גם הלאה בעבורי שאוכל לסבת כל כך יהיו רבי היסובי: גלמדה

מי אהם חושבים כי כמו שהאלוהות סלכס אף בהם כח להניל כך הוא האל חלילה שתדמו או תערכו אותם לו כי הפסל סחתם עמים אלה מועפה ידי אדם הוא: הפסל נסך ענין כסוי כלומר טעמה הפסל מאבן או מעץ ואחר כך מכהמו בזהב או כסף או פירוש נסך ענין התכה וענינו על הכסף ועל הזהב: ירקענו כמו וירקעו את פחי הזהב: ורתוקות כסף שלסלחות כסף כמו עשה הדמוק: בורף המרף ניתן בו שלסלחות של כסף: המסכן תרומה מסכן כמו ילד מסכן כי זכר למעלה זהב וכסף והם העשירים שמוסם הפסילים בזהב וכסף אבל העני סלא יוכל לעשות בזהב וכסף יבחר לו עץ טוב סלא ירקב וממנו יעשה פסלו: הלא תדעו אמר כנגד עובדי הפסל אף מוכלו לטעות בזה ולעבוד הפסל וכי הוא חנון העולם הלא תדעו מדעתכם מי הוא חנון העולם והאם לא תדעו זה מדעתכם הלא תשמעו ממה שקרא חים בספרים ואס לא זה הלא הנד מרחם לכם והיא הקבלה לא שמעתם דרך קבלה שהיא מראם מימים קדמונים כי בחלה שלם ידע האדם או יבן מעצמו או ילמד ממי סילמדה או ישמע מן המגידים דרך קבלה: הלא הבינותם מוסדות הארץ כלומר אס ים ככס דעת להבין תוכלו להבין ממוסדי הארץ כי בורח ים לעולם סמנהיגו וברחו בסדר יבירה לא נפל כך במקרה ומוסדות הארץ הם חרבע יסודות האס והרוח והמים והעפר וכל הנבראים כמו בארץ הם מחרבע יסודות אלה מונים וכן היסודות האלה מחלוקת וטבעם מסונה זה מזה והנה האס חס ויבם והמים כהפך קרים ולחים ושיניהם כדורים זה על זה והאוויר שביניהם לא ימנע האס ולא המים מלעבור בתוכו אס כן פס גבול לאס סלא ירד ממקומו גלמים סלא יעלו ממקומם עד שיפגשו זה בזה ומכא מחלוקת ביניהם ויכח הגובר ומי יאמר שהיה כל זה אלא במסדר חכם סס כל אחד מהם בסדר סוכל לעמוד וכל אחד יעמוד בסדרו ולא יסתנה לעולם ודבר שהוא במקרה לא יהיה על סדר אחד קיים אלא פעם יהיה כך ופעם יהיה כך: היושב כאלו אמר על השמים כי הם חונן הארץ כמו טעמה חס במחונה העולה כי למחונה ים סתי אכבעות האחת יעמיד ובסניה יקוף העולה והנה הנקודה בתוך העולה והארץ כמו הנקודה כי היא התחזק סבעולה והשמים סביב הארץ כמו העולה ואמר היושב דרך מסל כי אף לו

בזוקם עתיד כמו ימהרו: מהרסיך ומחריביך והם הפושעים יבאו מיד שיכלו סלא יהיה כן עוד רטע ופוסע כי הם היו סבת ההריסה והחרבן: שאי סביב עיניך כי מכל פאה יבאו כל בניך: כעדי תלכסי בהקבץ כל ישראל אליך יהיו לך כמו העדי והקסורים לכלה: כי חרבתך וסממותיך שאת דואגת עליהם לא תדאני עוד: כי עתה תצרי מושב כל החרבות והסממות יהיו מיושבות עד שפכרי מרוב יפכים תצרי: ורחקו מבלעד: משחיתך ירחקו סלא יבא עוד בגבולך מסחית: עוד פסלך שאת שגולה מהם יהיו רבים בתוך עד שיאמר כל אחד לחברו כר לי המקו גשה לי ואסב כלומר גם הלאה בעבורי שאוכל לסבת כל כך יהיו רבי היסובי: גלמדה

רדק

הפטרת עקב

רדק

י

ונלמורה יחידה: גולה וסורה מנד בניה שגלו וסרו מוננה וכן כאלה
בובלת עליה: חיפה הם מאיפה כלומר מאיפה מקום בלו או פירוש חיפה
היו: ידי נסי סימן להביא גלות: גם פירוש טקף בלעז והוא סימן קיבוץ
ונתכן בראשה בנד: בחנן זרוע חוכף הבנד וכן חכני נערת: חמניך
מנדליך כמו כאשר ישא

בלבבך מי ילד לי אתי אלה ואני
שכולה ונרמודה גלה וסורה ואלה
מי גדל הן אני נשארתי לבדי אלה
איפה הם:

כה אמר אדני יהוה הנה אשאל אל
גוים ירי ואר עמים ארים נכי והביאו
בניך בחצן ובנתך על כתף הנשאנה
והיו מלכים אמניך ושרותיהם
מינקותך אפים ארץ שתחור
לך ועפר רגליך ילחכו וידעת כי אני
יהוה אשר לא יבשו קני:

היקח מנבור מלקוח ואם שבי צדיק
יפרט: כי כה אמר יהוה גם שבי
גבור יקח ומלקוח עריץ ימלט ואת
יריבך אנכי ארבי ואת בניך אנכי
אושיע: והאכלתי את מוניך את
בשרם וכעסים דמם ישברו וידעו
כל בשר כי אני יהוה מושיעך ונאלך
אביר יעקב:

כה אמר יהוה אי זה ספר כריתות
אמכם אשר שלחתיה או מי מנושי
אשר מכרתי אתכם לו הן בעונותיכם
נכרתם ובפשעיכם שלחה אמכם:
מדוע באתי ואין איש קראתי ואין
עונה הקצור קצרה ידי מפרות
ואם אין בי כח להציל הן בערתי
אחרים אשים נהרות מדבר

הנה חמרת חת ספר כריתותיה חליה פירשו המפרשים כי ידמיה דבר כנגד
עשרת השבטים שנתן להם ספר כריתות שלא יהיה מהם עוד מלך כי בקרבן
בליות נחמר ועבדי דוד נסיה להם אבל ליהודה לא נתן ספר כריתות אלא כעל
סמויח אשתו מביטו שקבץ עליה אבל לא נתן לה ספר כריתות לפי שעתיד
להחזירה אליו כן יהודה עתיד להחזיר המלכות לו ונוכל לפרש גם כן לפי
שעשרת השבטים לא סבו בסוב הגלות מבבל ואך להם הגלות מאד הרי הם
כאלו נתן להם ספר כריתות וכני יהודה סבו לחרס אחר שבטים סבה ויסבו
בחרס ארבע מאות ועשרים שנה וחמרת כנגד יהודה אי זה ספר כריתות כלומר
כי קרובים חתם לסוב אלי כאשר שבתם פעם אחרת כי אין בני בניכם ספר
כריתות ונשוכס יסבו גם כן ספר השבטים והאם היא הכנסה
והנה לא נמכרתם וחיכס כריכס לכסף בכמותכם אל עונותיכם היו דמי
המכירה והתשובה תהיה כסף הפדות: מדוע חתם מעבדים הגולה כי
אני מוזמן לקבל אתכם בתשובה אס תשובו ולמה היה זה כי באתי ואין
איש ענה אלי: קראתי עובד אלי וחטובה אליכם: ואין עונה מכס: הקצור
קצרה ידי מפרות וכי חשבתם לאורך גלותכם כי לקוצר ידי הוא זה שלא
פדיתי אתכם עד עתה אין זה אלא בשבילכם שלא שבתם אלי: הן בערתי
אך תחשבו כי מקוצר ידי הוא זה שלא נבאלתם עד עתה והנה אחרים בערתי
כמו שעשיתי בים סוף בערתי לבד וכן כתוב ובעד בים סוף ויחרב: אשים
נהרות מדבר: כשחרבה אובים הנהרות כמו שעשיתי בירדן שהובסתי אותו

החומן: וידעת: או
מדעי כי חני ה' ובתי
הכל להספיל ולהרים:
היקח חלה הם דברי
החומות אך יוקח מ
מנבור מלקוח שלקח
ועוד כי הוא סבי צדיק
כי כצדק ובמספט לקחו
אך ימלט מידו משני
כניס האחד שהוא גבור
והאחד שהוא צדיק כ
בסבי כן ישראל אך
יבחו מתחת רשותנו:
כי כה ענה הקב"ה גם
סבי גבור יוקח כי חני
גבור מכס שהקחנו מ
מידכם ומה שתלמנו
צדיק חינו כי חס עריץ
כי כח ובעריכות ל
לקחתם חומנו לא כצדק
ובמספט: ואת יריבך
ועם מריבך חני ארבי:
והאכלתי את מוניך
אונסך כמו גלה ינו עוד
כשיחי עמי ורטי פירש
מויך לסוף חל תונו ח
אונחת דברי המקנתרי
אותך בנימכיהם: חת
בשרם על דרך חס
בשר זרועו יחלו:
וכעסים יין עכבים או
דמוניס כקרא כן לבי
סיוח על ידי סחיטה
וכתישה מן ועסותם
רשעים וכן מעסים
דמוניס יטפו ההרים
עסים: דום: מדום:
כה חמרת חני זה
ספר כריתות אמכם
הנה חמרת ידמיהו

והנה ממה הדנה שהיתה בנהר כקצמו המים ובחמה / ומה שאמר על הירדן
כהרות והוא אחד מפני נהרות אחרים הנספכים לתוכו: אלביש וכן עשיתי
במנרים בהפסד האויר להם שהלכתי להם השמים קדרות שהיה להם
השמים קדרות שהיה להם חסך שלשת ימים: וטק חפים כסותם כאילו טק
היה כסותם שלא ראו

תבאש דנתם מאין מים ותמת בצמא:
אלביש שמים קדרות ושק אשים
כסותם: אדני יהוה

נתן לי לשון למודיים לדעת לעות
את יעף דבר יעיר בפקר בפקר
יעיר לי און לשמע כלמודיים:

אדני יהוה פתח לי און ואנכי לא
מרתי אחר לא נסוגותי: גוי נתתי
למכים ולחיי למרטים פני לא
הסתרתי מכלמות ורק: ואדני

יהוה יעור לי על כן לא נבלמתי על
כן שמתי פני כחלמיש ואדע כי לא
אבוש: קרוב מצדיקי מיריב אתי

נעמדה יחד מי בעל משפטי יגש אלי:
הן אדני יהוה יעור לי מי הוא ירשעני
הן כלם כבנדר יבלו עש יאכלם:

מי בכס ירא יהוה שמע
בקול עבדו אשר הלך חשכים ואין
גוה לו יבטח בשם יהוה וישען
באלהיו: הן כלכם קדחי אש

מאורי זיקות לנו באור אשכם
ובזיקות בערתם מירי התה נאת
לכם למעצבה תשכבון:

שמעו אלי רדפי צדק
מבקשי יהוה הביטו אל צור חצבתם
ואל מקבת בור נקרתם: הביטו אל
אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם

אור והסק הוא סחור /
וחס כל זה עשיתי כן
אוכל לעשות להוציאכם
מהגלות: ה' אלהים /
חלה דברי הכביח חמר /
על עמנו חמר נתן לי
לסוף למודיס לסוף ח /
חכמים מורגלים בלסוף
כמו למוד מדבר שתקן /
לסונו לדבר כמות מ /
מהרה כחדס הרגיל /
בדבר לדעת דברי ה' /
ולעת בו חת מי שהוא /
עיק רובה למר כמח /
לשמע חת דבר ה' כמו /
לסתות היעף במדבר /
רובה לומר הצמח ו /
ופירוש לעות לאמר ד /
דבר בעתו יעיר בבקר /
בבקר חולי ה' כ /
כבולותי במרחות ה' /
הלילה והיה כאלו החל /
מעירו בבקר או פירוש /
בבקר יוס חמר יוס: /
יעיר לי חון הנה תקן /
כי לדבר וחוני לסמוע /
בלמודיס כמו שאמר ה' /
אלהים נתן לי לסוף /
למודיס: ה' אלהים /
חמר סני פעמים ה' /
אלהים לפי שהיה מדבר /
על הנבואה הנביחה ת /
תבא לנביח בהמצעות /
המלאכים הנקראים ח /
אלהים: לא מריתי /
ללכת בשליחותו ולא /
כסוגותי חמר שלא /
אך חלה חמרתי הנני /
סלחתי גוי וחף על /
פי שחמבזה בעבור
הסליחות לא נמנעתי בעבור זה חלה ברצון הלכתי ומה שאמר גוי נתתי למכים
אכסר שהיה זה חבל לא מנחנו זה בכתוב: ואכסר שהיה פירוש הפסוק כן
אכילו היו מכיס ומורטיס חותי חני חקבל ברצון לאהבת האל: למורטיס
מורטיס שער לחיו וזקנו: וה' אלהים יעור לי חס הכו חותי וחמר יעור לי
שלא ימכני בידם להמיתני: ואם לא חטוהו פירוש יעור לי בהקים דברי כבולותי
על כן לא נבלמתי בחמרי בפדהסיה דברי כבולותי כי ידעתי כי לא חבוש כי
יתקיימו דברי: כחלמיש פירוש האכן החומן: קרוב מצדיקי בקרוב לדבק
דברי וישים חותם חמת: מי יריב אתי שלא יהיה כמו שנבאחתי: מי הוא
ירשעני בדברי: ופירוש ירשעני כמו והרשעו חת הרשע חמר ירשעני
אלהים: כלם כל העומדים כנגדי לסתור חת דברי: עס תולעת הבגדים:
מי בכס מי שהוא בכס ירא חת ה' ישמע חלי ונס מאשר הלכו בחסך עד עתה
יסוב מדרכו הרעה ויבטח בסס ה' וטוב לו: כן כלכם קדחי אש בחף האל כמו
כי חס קדחה בחפי: מאורי זיקות: ככל הענין במלת שומת ומוציחי חס מן
העצים ומן האכנים יקראו מאורי זיקות חס ניבוצי האס לסוף זיקוקין דמר:
לכו באור אשכם חמר בערתם וחמות האס האכלכם כי העץ יכלה חתכם:
מידי היתה זאת הרעה לכם שתשכבון למעצבה והסכיכה הזאת שאמר כמו
סכיכת החולי חו המות כלומר שלא יהיה בכס כח לקים לפני ארביכם: הביטו
אל כור חצבתם פירוש חצבתם ממנו זה חברהס: וחל מקבת בור נקרתם נקרתם
בו זהו סרה דמה רחס האטה לבור ופירוש מקבת נקיבת הבור כאילו חמר
אל בור נקיבה שנקרתם בה ממנה: והחכס רחבע פירוש מר זו סרה כי היא
הנפעלה והמקבת חברהס כי הוא הכלי הפועל כבור נקרתם מן העיני האנשים ההם תנקר: הביטו עתה פירוש המפל: תחוללכם תחולל חתכם עתיד במקום עבר
כאילו חמר חוללה חתכם ועינו מן חיל ביולדה חמר הביטו אליהם ולכו בדרכיהם ודאו מה עשיתי להם:

כי אחד קראתיו ואמרתי לו לך לך מארצך וממולדתך אחת היה ולא כן ברכתיו והרביתי ומה סמך זה לענין נחמת ציון בעבור כי בזמן שנחשטו סנייה מהיו להם בן לעת זקנתם אז פקדתי וכתתי להם בן כן ישראל אחד שיאריך גלותם מאד עד שיהיו נחשטים מן הגולה אז יפקדם האל וינחילם מן הגלות וערכתה

כי אחד קראתיו ואברכהו ואברכהו: כי נחם יהוה ציון נחם כל חרבותיה משם מברכה בערן וערבתיה בנך יהוה ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה:

הפטרת ראה עניה סערה והיא בהפטרת נח:

הפטרת שופטים בישיעה בסימן נא

אנכי

אנכי הוא מנחמכם

מי את ותראי מאנוש ימות ומבן אדם חציר ינתן: ותשכח יהוה עשה נוטרה שמים ויסר ארץ ותפחד תמיד כל היום מפני חמת המציק אשר כונן להשחית ואיה חמת המציק: מהר צעה להפתח ולא ימות לשחת ולא יחסר לחמו: ואנכי יהוה אלהי רגע הים ויהמו גליו יהוה צבאות שמו: ואשם דברי בפיך ובצל ידי כסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה: התעוררי התעוררי קומי ירושלים אשר שתית מיד יהוה את פוס חמתו את קבעת כוס התרעה שתית מצירת: אין מנהל לה מכל בנים ילדה ואין מחזיק בידה מכל בנים גדלה: שתים הנה קראתיה מי יגוד לך השיר

כמו מדברה וכן כ במדבר בערב ואמר נחם ויטע עבר במקום עתיד כמנהג בכבודות רוב:

אנכי

אנכי הוא מנחמכם חמר מנחמכם לסוף רביש ואמר מי את ותרואי לטון נקבה ולא כן חמר ותשכח ונתחולד לסוף זכר כי כן מנהג המקרא כשמדבר כנגד כנסת ישראל כשמדבר בלשון רבים מדבר כנגד הפרטים וכשמדבר בלשון יחיד מדבר כנגד הכללי ו כשמדבר בלשון נקבה מדבר כנגד הכנסה מי אתי בת דקיים כ כמותך ומלאה זכות למה תירחי מאנוש אשר סופו למות חציר פירוש בחציר וכן גור חציה יהודה ותשכח אתה עוטיך ולא כסעני עליו: המציק מוסלי חומות העולם ה המסעבדים כנס: אשר כוכן מודמן: ואיה חמת המציק מחר בא וחיינו: מהר צעה לא תזיקך חמת המציק כי עתה ימהר הגולה להפתח מבית גלות והו ישראל שהוא גולה בין העמי ולסוף צעה הוא ענין טלטול וזעזוע ממקום למקום: ולא ימות למה לא ימות בגלות שהוא לו כמו קבר ועל הכלל מדבר כי חס ימותו

בגלות יחידים יעלו בתחיית המתים: ולא יחסר לחמו בעודו בגלות האל מומין להם בין הגוים טרפס וכרכס: או פירוש ולא יחסר לחמו בזמנן מהגלות בדרך כמו שאמר לא ירעבו ולא יצמאו: ובדרש מפרש הפסוק כן חיד תפחד מן חרס סימות והנה בעודו בחיים הוא דבר חלם מאד אפילו נקביו קסין עליו צריך למהר הוא ולהפתח בהלך המעים כדי שלא ימות לשחת וכיון שמהר להפתח צריך למונות שאם חסר לחמו ימות: צעה לסוף דבר העומד להיות נידון כמו וסלחתי לו צועים וצעהו וכליו יריקו: ואנכי ה' שים בידי כח להוציחך מהגלות: רועע כמו בוקע וכן עורי רגע ויחמם: ויהמו גליו במקום הבקיע: ואשם הנה סמתי דברי בפיך להיות לי לעם וכן דברי אשר סמתי בפך: ובצל ידי כסיתיה שלא יוכלו העמים ללכותך: לנטוע שמים וכל זה חכמה עליך בגלות עד שיבא עת לנטוע שמים וליסוד חרץ וזה קבוצ גלויות שיהיו ישראל בעולם חדש וכן אמר הנבי בורח השמים החדש והארץ החדש: קבעת סמתי הכנס: התרעה הרעה או פירושם הם המות אמר די לך בגלות כבר סתית כוס התרעה עם השמרים גם מבית אותה עד שלא יסאך בכוס אפילו טפה כלומר כל הרעות הכתובות הגיעו עליך ודי לך מהגלות ורפי פירש התרעה הוא מטקה המטמטס ומתים כח האדם כאסור וקסוד ומעטף כמו הכרוסים הרעלו והערות והרעלות שהוא לסוף עיטוף ובמסכת סבת אודות רעולות מן סרבול נאה להתעטף בו: חץ מהל לא בעודה בגלות לא היה כח בידם לנהל האחד חברו ולהחזיק בידו ולסמכו מהרעה כי כולם היו שוים גם שמים הנה הרעות הקרוואות אותך שמים רעות היו הסוד

והסבר והם הרעב והחרב כי הסוד הוא החרב והסבר הוא הרעב: מי אהמך לחמו עם סליקה כמותך שאוכל לנחמך בו: בניך עלפיו מענין על ראש יונה ויתעלף ענין עיפות ורסוק האברים עד שלא יוכל לעמוד על עממו: פתוח מכמר פתוח שהוא סוכב במכמר שלכדו חוטו בו ותוח הוא החיה המכרת בתורה ותחו

חמר בהפוך האותיות כמו כנס וכנס והוא שור הכר ומכמר הוא רשת: ועכרת ולא מיין פירוש וסכרות הצרות ולא מיין: כה אמר חזניך הוא יהיה חזניך ולא מלכי ה חמות והוא אלהיך וסיקח מספטך מן העמים: יריב עמו יקח ריב עמו ומספטס מן הגוים: וסמתי ביד מונך מן כיה הונה: לנפסך אמר כנפסך וחמר נוך כי הנפס מעונה בעוני הנפך:

והשבר והרעב והחרב מי אנהמך: בניך עלפיו שכבו בראש כל חוצות בתוא מכמר המלאים חמת יהוה גערת אלהיך: לכן שמעני נא זאת עניה ושכרת ולא מיין: כה אמר אדניך יהוה ואלהיך יריב עמו הגר לקחתי מיד את כוס התרעה את קבעת כוס חמתי לא תוסיפי לשותתה עוד: ושמתיה ביד מנך אשר אמרו לנפסך שחי ונעבדה ותשימי בארץ גור וכחוץ לעברים:

עורי עורי לבשי עוז ציון לבשי בגדי תפארתך ירושלים עיר הקדש כי לא יוסוף יבא בך עוד ערל וטמא: התנערי מעפר קומי שבי ירושלים התפתחו מוסרי צואריך שבירה בת ציון: כי כה אמר יהוה חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו: כי כה אמר אדני יהוה מצרים ירד עמי בראשנה לגור שם ואשור באפס עשקו: ועתה מה לי פה נאם יהוה בילקח עמי חנם בשליו יהלילו נאם יהוה ותמיד כל היום שמי מנאץ: לכן ידע עמי שמי לכן ביום ההוא בי אני יהוה המדבר הנני: מה נאוו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה אמר

וכחק פירוש כמו ה הסוק שהכל עובדים עליו וכל זה סבלת לאהבתי לפיכך חמר ותשימי: לבשי ערך שהיית מופסדת ממנו עד עתה לבשי אותנו התנערי מעפר דמה יסבת בגלות כמי שהתפלס בעבר וחומר התנער מעפר וקום: שבי ת קומי יחיבי על כורכי יקרך התפתחו מוסרי צואריך חסר מם השמוס מוסרי צ צואריך שהרי הוא בגלות כאלו עול מוסרים בצואר:

כמו סבויה חנם בלא כסף חלא בעונות: ולא בכסף חלא בתשובה: מכרים ירד עמך בראשנה זכר סתי גלויות בגלות מלך חסור הוא מלך

בבל ואמר מכרים סירד עם בראשונה לגור עם ואסור כמו כן באפס עסקו כל אחד מהם כי מכרים לא היה לו דין להעבדו בפקד כילגור בא עם תחילה וכן חסור לא היה לו דין בהם ולא היו בני מלחמתו והוא באפס עסקו בלא מספט: ואף על פי שהיתה גזרה מהאל הם המצריים העבדים וענן אותם יותר מדאי וכן חסור כמו שאמר חני קצפתי מעט והם עזרו לירעה: ועתה בזה הגלות שהוא גלות סלימי: מה לי פה מה לי כל כך בזה הגלות שהארכתי אותם זמן רב בגלות כן יאמר האל בהגיע זמן הגולה: כי לקח עמי חנם איכס מתעכבים בגלו כספיל כסף שהם חייבים לסוביהם חלא בעונותם גלו וכבר לקחו עונסם: משליו יהלילו הסובים המוסלים בהם יהלילו אותם בעבודתם הקסה ובהם צעקתם חלי: ועוד כי כל היום שמי מנוחץ בגלות שהסובי ינאכדו שהם הורגים וסוללים אותם על יחוד שמי: יהלילו מענין יללה: מנוחץ מתחזק דוגמת ויסמע את הקול מדבר חלי: לכן ידע עמי שמי שאינו נודע בגלו חבל הוא מנוחץ בעת הגולה ידעו עמי שמי וידעו כי הנבואה לא דברה לטוב וההבטחה שהבטחתם עי הנביאים אז ידעו שהי חמת וידעו כי חני הוא המדבר לא סדברו הנביאים מעצמם אל הם ככחו בסמי: וכרחוקם סתקיימו ההבטחות ידעו כי חני הוא סדברתי והנני כמו שהייתי לא שנית ולא חשנה אל שהם לא ידעו כמו שידעני אז בעת הגולה: מה כאונו עכץ יופיו כן כאונו לחיך כלומר מה יהיו כאים ויפיו רגלי המבשר סיעלה על ההרים להשמיע לבשר שלום ויטע ולאמר לכוין מלך אלהיך כי עד הזמן שהוא לא יראה מלך חבל אז יאמר הכל שהוא מלך כמו שאמר וסיתת לה המליכה:

צופך צופים שמעמדין על החומות והמגדלים לבשר ולרחות מי בא לעיר: כסאו קול כלום סיביו קול בשמחה וירכנו יחדו כי ירחו עין בעין בסוב ה' ציון כלומר ירחו במראה הכבואה כי שם הכבוד לציין והוא רוח הכבואה שפסקה משמנתו חגי זכריה ומלאכי ובעת הישועה תשוב רוח הכבואה לקדמותה: פסחו

לציון מלך אלהיך: קול צפיד נשאו קול יחדו ירננו כי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון: פצחו רננו יחדו חרבות ירושלים כי נתם יהוה עמו גאל ירושלים: חשף יהוה את זרוע קדשו לעיני כל הגוים וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו: סורו סורו צאו משם טמא אל תגעו צאו מתוכה הברו נשאי בלי יהוה: כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו בירידת לפניכם יהוה ומאספכם אלהי ישראל:

הפטרת כי תבא ביסעיה דני עקרה והיא כתובה בפדסת אלה תולדות נח בדף ח' בעמוד ג' עד חמך מרחמך יהוה'

הפטרת כי תבא ביסעי בסיון ס'

קומי אורי בייבא אורך וכבוד יהוה עליך זרח: כי דנה החשך וכסה ארץ וערפל לאמים ועליך יזרח יהוה וכבודו עליך יראה: והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרח: שאי סביב עיניך וראי כלם נקבצו באור לך בניך מרחוק יבאו ובנתך על צד תאמנה: אז תראי ונהרת ופחד ורחב לבבך כיהיפה עליך המון ים חיל גוים יבאו לך: שפעת גמלים תכסך בכרי מדין ועיפה בלם משבא יבאו זהב ולבונה ישאו ותהלת יהוה יבשרו: כל צאן קדר יקבצו לך אילי נביות

ענין הרמת קול: חסף גלה וכן חושך חסופה גלויה: משם ממקום הגלות: מתוכה מתוך כל עיר ועיר שחתם בה: הכרו הטירו מכל טומאה ומכל עון: כ כסאי כליה' כלי זין שלם יהיו כלי ה' ולא חרב ולא חנית חלל חסדי האל ורחמינו הם יהיו בליכס כגחמכס מהגלות: כי לא ב בחפזון כלומר ביד רמה תבאו לא תפחדו מאדם: כי הולך ל לפניכם לפיכך תבאו בנחת כי לא תיראו מ מאדם אבל ממכרים יבאו בחפזון לפי ש שהמכרים היו ממנהרי אותם לבחל אבל מ מטיחו מן העיר הלכו בנחת ביד רמה: ו ומאסיפכם ההולך ח אחרי המחנה קדני מחסף לפי שהוא ממתן חת הנחשלים וחת ה הכסלים כמו מחסף לכל המחנות:

חסלת הפטרת סופטים:

הפטרת תבוא:

קומי חוכי חמר כנגד ירושלים ואורי צווי והאורה משל על הסמחה ועל הטובה:

כי בא אורך הניע זמן ישועתך: כי הנה החשך חשך וערפל משל על הצרות: והלכו גוים כמו שאמר והלכו עמים רבים ואמרנו לנו ונעלה אל הר ה' נאל בית אלהי יעקב וירמו מדרכי ונלכה באורחותיה והו סילכו הגוים לאור יסר' הם ומלכיהם וסריהם: כולם פירוש בניך ובנותיך ובאה הידיעה אחר הכנוי כמו וישנו את טעמו: תאמנה מענין כאשר יסא האומן וקף על פי שאמר ובנותיך ללכל אחת נוחת ופירוש על צד תאמנה על צד המלכות והסמחה כמו שכתוב וסרותיהם מניקמת: אז תראי פירוש תראי בניך סיבאו מכל צד ועיבהו פניך והו ונהרת שהוא ענין אורה: ופחד ורחב לבבך ופחד כאלדס הגבהל בבא אילי טובה רבה פתאום ורחב לרוב הטובה ולרוב העס סיבאו כך כי כמו סיבר הלכ בעבוד הדעה והצרה והאכל כן ירחב לטובה ולשמחה: כי יהפך עליך המון ים כי היית חרבה ושממה ועתה תהי בהפך כי יבאו עליך עמים רבים כהמון ים: שפעת גמלים ענין רבוי וכן וספעת מים תכסך כי שפע מים ינק: בכרי הם גמלים הקטנים עולי ימים וכן בכרה קלה: ועיפה גס הם מכני מדין עיפה ועפר: כל צאן קדר קדר וקדר וכביות מגדלי צאן לרוב כי הם יסבי אהלים ונושעים ממקום למקום ומבקשים מקום המרעה: אילי כביות יסרתונך חסר ב'ת הסמוס ופירוש בחילי כביות

יסרתונך הגוים סיביו לך מנחה מהם: יעלו על רצון מזבחי כמו הפוך יעלו על מזבחי לרצון וכן מקל' סס קבר ופירושו יבאו מנחה מהם וכן יעלו מהם על מזבחי סיקריבו מהם קרבן לה: חפאר' סיביו סס הגוים וקרבנות: מי חלה' חמר מעפכה לסון נקבות על קהלות ישראל העולות מהגולה מזה ומזה ותבאנה קל מהרה כמו העב' והמסיל מרובת הקלות לעפפות כי היא התנועה הקלה ס סבתנועות: וכיוצא אל חרבותיה' כי יותר יעופו מהרה בטובס אל קניהס ממה שיפכו ב כזחלת מהס מפני שממהרות לסוב אל גזוליהס שהניחו ל להאכילס מאסר ב כפיהס' חרבותיהס הם חלונות הסוכך: כי לי חיים יקו' פירוש טוכני חיים יקו לי כי ידעו כי אני המטיב ו ומריע לפיכך יבאו בניך במקומס: וחכמת תרשים בראשונה בחסרון כף הדמיון בכראשונה בימי שלמה כענין שנאמר כי אני תרשים למלך בים ו נומר: כספס והבס חתס' חפסר כספס והבס סל ישראל כ כלומר עס כל ממונס י יבואו לא יבאו מממונס דבר בארצות הגולה' או חפסר כספס ו והבס סל האומות כמו סנאמר בעולי בכל כ כסאווה חכסי מקומו ב בכסף ובהב ונמר: כי פארך נתן לך פאר: וכוני בני נכר' מלכדי' שיעבדוך ב במנחות סיביו לך יעבדוך בארצך סיכנו מומותי ויעשו מלאכתך: כי בקצפי' אז תכירי כי כל ענייך בן הטוב בן הדע הוא מאתי ואינו מקרה כלל: ופתחו' יהו כפתחי' תמיד תמס

ישרתונך יעלו על רצון מזבחי ובית הפארתי אפאר: מי אלה בעב העופינה וכיונים אל ארבתיהם: כילי' חיים יקו ואניות תרשיש בראשנה להביא בניך מרחוק כספס וזהבס אתם לשים יהוה אלהיך ולקדוש ישראל כי פארך: ובנו בני נכר חמתך ומלכיהם ישרתונך כי בקצפי הכרתך וברצוני רחמתך: ופתחו שעריך תמיד יומס ולילה לא יסגרו להביא אליך חיל גוים ומלכיהם נהגים: כי הגוי והממלכה אשר לא יעבדוך יאברו והגוים חרב יחרבו: כבוד הלכנון אליך יבא ברוש תהדר ותאשור יחדו לפאר מקום מקדשי ומקום רגלי אכבד: והלכו אליך שחות בני מעניך והשתחוו עליך בפות רגליך כל מנאצך וקראו לך עיר יהוה ציון קדוש ישראל: תחת היותך עוזבה ושנואה ואין עובר ושמתך לנאון עולם משוש דור ודור: וינקת חלב גוים ושד מלכים תינקי וידעת כי אני יהוה מושיעך ונאריך אביר יעקב: תחת הנחשת אביא זהב ותחת הברזל אביא כסף ותחת העצים נחשת ותחת האבנים ברזל ושמתי פקדתך שלום ונגשיך צדקה: לא ישמע עוד חמס בארצך שד ושבר בגבולך וקראת ישועה חומתך ושעריך תהלה:

ולילה להביא חליך חיל גוים: ומלכיהם נהגים' יהו נהגים חליך סיבאו לפני מלך המסח כעבדים לפני אדוניהס ומה שאמר נהגים כי מנבס המלכים כסילכו בדך ילכו רוכבים או רגלים ינהגו אותם פדים דרך כבוד: חרוב יחרבו' ענין חרבן: כבוד הלכנון' הענים הטובים פבו כמו שהיה משלח מלך צור למלך שלמה: ברוס תהדר ותאשור' מיני עזי יעד לבנין: לפאר מקום מקדסי' סיכנו בהס בית המקדס: ומקום רגלי אכבד' כי בית המקדס מכון כנגד כסא הכבוד ואס כסא הכבוד מוסכו בית המקדס חמס רגלי: סחוח' מן תחתיו סחחו: בני מעניך' אות שהיו מעניך בגלות ומתו כבר בזמן הישועה בניהס ילכו חליך סוחחים ומתנכלים לפניך: על כפות רגליך' רובה לומר על מדרך הכפות כי הכף מתחת: ציון קדוש ישראל' סמוך ציון סל קדוש ישראל: ואיך עובר' בחרבנה: מסוס דור ודור' לכל דורות העולס תהיה מסוס כמו סנקראת יפה נוף מסוס כל הארץ: וינקת חלב גוים' דרך משל כלום סתאכלי טוב ארץ הגוים: וסוד מלכים בחולס כמו בפתח חלבו סד רובה לומר טובס: תחת הנחשת' סלקחו הגוים ממך אביא זהב: ושמתי פקדתך' שלום' תחת פקדתך שהיו הטובים נותנים פקידים על ישראל לגבות מהס מם חשים לך שלום וכדקה ולא יהו עוד עליך פקידים ומגשים: לא ישמע עוד חמס' סיעסו לך הטובים לא ישמע עוד: וקראת' אז תקראי ישועה חומתך כי לא להס יסועת הפך המלחמה שהיתה מקדס בסערים' וכן בסערים לא יספרת לא

תבסרבי עוד לעלות על החומות ולסגור הסערים מפני החוב לפיכך תקראי בהס אלה תהלות ה'

רדק

הפטרת נצבים

רדק

לא יהיה לך עוד כבוד פירשני כי ימסיל הישועה והטובה לאורה אמר כל כך יהיה חורך גדול סהו חור ה' והוא הטובה הגדולה עד שלא יהיה נחשב חור השמש ואור הירח לכלים: לתפארתך שתתפאר בכבודו וטובו סגדיל עמך: לא יבא גם זה משל כתרנו לא תבטל עוד מלכותך ויקרך לא יעדי: ועמך

כולם צדיקים שיכרף חור' האל והנשאים יהיו כולם צדיקי: ל לעולם ירשו חרן' שלא יבאו עוד ממנה לעולם כיהיו נכר מטעי ש פירשו במעשיהם כי חני רעיהם לא כ כרחשונה שנאמר ע עליהם מדוע קיני לענות עכבים ועם באישים ולא היה כרה שהיה מטע ה' חלל זמורת זר: ל להתפאר שמתפאר בהם בקדוה להם עם ה': הקטן דוכה לומ' הטבת והעשפת הקטן: וכי היה לחלף פעמים ממה שהיה עתה: חני' בעתה וחמישה' ואת הטובה שאני מבטיחם אני ה' העשנה שהיכולת בידי וחמר בעתה וחמ' חמישה חמרו רבתינו על זכו חמישה לא זכו בעת' יש לרמס כשיגיע עתה חמישה לגמרה מהרה כי לא יחך זמן מעת החל הישועה עד כלותה:

חסלת הפטרת והיה כי תבא:

הפטרת חתם נצבים

שוש חמישי חלה הם דברי ירושלים' או הם דברי ישראל בסוב' מ יגלות: בני יסע מצל בדקה דרך משל:

לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם ולגנה הירח לא יאיר לך והיה לך יהוה לאור עלים ואלהיך לתפארתך: לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף כי יהוה יהיה לך לאור עולם ושלמו ימי אבדך: ועמד כלם צדיקים לעולם ירשו חרן נצר מטעו מעשה ידי להתפאר: הקטן יהיה לארץ והצער לנוי עצום אני יהוה בעתה אחישנה:

הפטרת נצבים בישיבה בסיון ט"ז

שוש

אשיש ביהוה תגל נפשי ב באלהי כי רחמי שני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני כחתן יכהן פאר וככלה תעדה בליה: כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיח בן אדני יהוה יצמיח צדקה ותהלה נגד כל הגוים: למען ציון לא אחשה ולמען ירושלים לא אשקוט עד יצא כננה צדקה וישועתה כל פיד יבער: וראונו צדקה וכל מלכים כבודך וקרא לך שם חדש אשר פי יהוה יקבנו: והיית עטרת תפארת ביד יהוה וצנוף מלוכה בכף אלהיך: לא יאמר לך עוד עזובה ולא ארצך לא יאמר עוד שממה כי לך יקרא חפצי ביה ולא ארצך בעוליה כי תפן יהוה כך וארצך תבער: כי יבעל בחור

יכהן כהן יגדל בארובלכוסים נאים כי הכהן הוא ראש העם ונדולס לפיכך כהמרה הגדולה בלפון כהונה' וכן ובי דוד כהנים היו: כליה' כלי תכטיין וקסוריה: כי כהרן' ועוד המסיל ישועת ישראל לחרן שתנחיל צמחה כי והיה הנדביר בחרן נכסד וכשחת ואחר כך יצמח ויתחדש כן ישראל היו ימי רבים בגלות וכמעט חבדה תקות ויצמחו בהגיע עת הגאולה: למען ציון חל הם דברי ה' בהיות ישראל בגלות: כלפיד יבער' כלפיד הבער שיראו אותם מרחוק כן צדקך וישועתך יראו אותה הגוי' הרחוקים: וראונו צדקה' הצדק שיפעה האל עמך: שם חדש' כמו שאמר חפצי בה: יקבנו' יכרסנו כמו אשר נקבנו בשמות: והיית הענין כפול במלות שונות' וטעם ביד ה' לומר כי הוא יחזקם שלא יפלו לעולם כי תמיד יהיה ידו עמם לכמס: בעולה' על דרך משל כי הארץ המיושבת דומ' לחמה שים לה בעל וכשהיא שוממה היא כאלמנה וכן חמר העיר רבתי עם היתה כאלמנה: כי יבעל' כי כמו שיבעל בחור בתולה שהוא דבר נאה ומתקבל יותר משיבעל זקן בתולה או בחור בעולה כן חרן ישראל כל זמן שלא היו בניה בתוכה חף על פי שהיו משב' בה אומות לעולם לא היתה נקראת בעולה כי לא היו מתקבלי בה: על חיותיך' דרך הדמם בזה ידוע שהסומרי' הם מלאכי' והם מתפללים לחל על ירושלים שישיבה לישיבה' ויש לפרס הכסוקן חמר האל לירושלים אחר שבינו חומותיך חל תפחדי שיפלו עוד לעולם כי אני הפקדתי עליהם סומרי': לא יחשני כי שאר סומרי חומי' חם הם ערי' בלילה ביום הם יסני' אבל סומרי חומות ירושלים יהיו ערים ביום ובלילה תמים' והסומרים

הם דמ כלול השגחת ה' המזכירים את ה' חמ' כנגד בני הגלות חתם פעליך להזכיר ה': אל דמי לכם' לא יהיה לכם דמי ושתיקה והתפללו לכינו תמיד עד יבונן ירושלים בחומותיה ובכניניה וישימה תהלה בחרן הפך ממה שהיא עתה כל ימי הגלות חרפה לסכנים ודברים חלה הם דברי

האל מרחם הפסוק על דרך טוב בני טוב בני פמרו חות' על התשוב' ולם תחלה הפקדתי וחמ' כך חמ' המזכירים את ה' וחמר חל תתנו דמי לו כן דרך ה' הכתו' כמו ואל משה חמ' עלה אל ה': ואל תתנו דמי לו' ככל ענין לחוק וחמר דמי לו כי כמו שהמדב' לחברו מ מתעסק בדבריו מ התמד' דבריו מוקיק את חכרוליהו' מחזין לו ש סימן את לבולכל דבריו בלא דמי ובלא הפסק והנה כשיפסק מלדבר תהי' השתיקה וההפסק לפומע כמו למדב':

בתולה יבעלך בניך ומשוש חרתן על בלה ישיש עליך אלהיך: על חובותיך ירושלים הפקדתי שמרים כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו המזכירים את יהוה אל דמי לכם: ואל תתנו דמי לו עד יבונן ועד ישיש את ירושלים תהלה בארץ: נשבע יהוה בימינו ובזרוע עזו אם אתן ארץ דגנך עוד מאכל לא יבדך ואם ישתו בני נכר תירושך אשר ינעת בו: כי מאספיו יאכלהו והללו את יהוה ומקבציו ישתהו בחצרות קדשי:

עברו עברו בשערים פנו דרך העם סלו סלו המסלה סקלו מאבן הרימו גם על העמים: הנה יהוה השמיע אל קצה הארץ אמרו לברת ציון הנה ישעך בא הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו: וקראו להם עם הקדוש גאולי יהוה ולך יקרא דרושה עיר לא נעזבה: מיוזי במארום חמוץ בגדים מכצרה זה הדור בלבשו צעה ברוב כחו אני מדבר בצדקה רב להושיע: מדוע אדם ללבושה ובגדיה בדרך בנת: פורה דרכתי לבדי ומעמים אין איש אתי ואדרכם באפי וארמסם בחמתי ויני נצחם על בגדי וכל מלבושי אנאלתי: כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה:

כשבע ה' חמר בימינו ובורוע עזו' לל כי הכח והיכולת בידו לקיי' ה' השלו' ולא יסלטו עוד בהם חויבי' וכימינו ובורוע עזו' ככל ענין במל' שונות כי הימין הוא הזרוע העז באדם וכן מדבר האל על דמ: והללו את ה' רמו ל למעסר שכי ונטע רבעי' והו כי מחספיו יאכלהו שהיו נאכלי' לבעלי ונטע רבעי הוא הלולי' להם וכן במעשר שכי היה מתוד' ומהלל לחל והו שאח' בחצרות קדשי כי מעשר שכי ונטע רבעי לא היו נאכלין חלה ב בירושלים לפני מן ה החומה: עברו עברו ב בטערים' על דרך עברו מפער לשער במחכה:

כנסו הדרך בטין לוקימן בלעז: סקלו מאבן סקלו המסלה והסליכו אבני מכסול לכדקין' מאבן' מהיית עם חרן: הרימו נס על העמים' שיבסרו חומתם בכל מקום שהם בגלות: הנה שכרו חמו' שכר טוב שיפלט לישראל על הגלות שסבלו בעבור שמו הגדול: ופעלתו לפניו' ושכר כעלתו' ושכר שוכר עומד במקום שנים' ופירוש ופעלתו הפעלה הטובה שעשו הם לחל בהחזיקם בגלות בתורתו ובמנות עס הצרות הגדולות: לפני רוצה לומר עמו כי מה שעמו הוא לפניו ומה שלפניו הוא עמו: מי זה בא מאדום' המסיל האל יתברך המחריבה לגבור עופה נקמה באויבי ובעדי חומים מדם ההרג וכאלו חרם שואל מי הוא זה והוא עונה אני מדבר בצדקה' כלומר מה שדברתי אני בצדקתי לישראל עשיתי כי אני רב להושיע כלומר רב כח להושיע ישראל: חמוץ' חמוץ' לפני ענין הפסוק: מכצר' בצרה היתה עיר גדולה להם לפיכך כנה אותם בשם בצרה: הדור בלבשו' שלבש בגדי נקם: צעה ברב כחו' נאזר ברוב כחו: מדוע חמוץ' הלאה כלמד הרגולאכנר: פורה' והנ' האל כעונה לשואלין חמר בורה דרכתי לבדי הנת נקראת פורה לפי שמכררין ומרצין בתוכה העמים' והמסיל הגוים כאלו הם עניבים בנת והאל דורכס' ומה שאמר לבדי לל שאין זכות לישראל והוא היה כעוזר לחל חם היה להם זכות: ומעמים חף איש אחי' מתעב לפני להלחם: נצחם' דמס ית על בגדי ונקרא הדם נצח לפי שהוא חיי האדם וחוקו: אנאלתי' כמו הגאלתי ענין טקוף ולכלוך וכן לחם מגוחל: ואביט ואין עוזר' לישראל:

רדק

הפטרת וילך

רדק כה

וחמתי היא חמתי פיס ליעל האומות היא סמכתי חזקה ידי ועוררה את לבי
 ליכרע מהם: וחבום רמיסה ודריכה כמו בטיט חנות: ואשכרם בחמתי:
 חזקם כוס חמתי עד שיסכרו: נכחם חזקם ותקפם: חסדי ה' אזכיר הנביא
 חמר אזכיר את ישראל את חסדי ה': ורב טוב, אזכיר אשר נמללתי ישראל
 ברחמי: ויחמי' כאשר

**ואביט ואין עור ואשתומם ואין סומך
 והושע לי זרועי וחמתי היא סמכתי:
 ואבוס עמים באפי ואשכרם בחמתי
 ואוריד לארץ נצחם:**

חסדי יהוה אזכיר
 תהלות יהוה בעל כל אשר נמלנו
 יהוה ורכי טוב לבית ישראל אשר-
 גמלם ברחמי ורכב חסדיו: ויאמר
 אך עמי המה בנים לא ישקרו והי
 להם למושיע: בכל צרתם לא
 צר ומלאך פניו הושיעם באהבתו
 ובחמלתו הוא גאלם וינטלם וינשאם
 כל ימי עולם:

הפטרת וילך בישיעה בסימן כה כמנהג האשכנזי

דרשו
 יהוה בהמצאו קראהו
 בהיותו קרוב:

יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבתיו
 וישב אל יהוה וירחמהו ואל אלהינו
 כירבה לסלוח: כי לא מחשבותי
 מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי
 נאם יהוה: כי גבהו שמים
 מארץ בן גבהו דרכי מדרכיכם
 ומחשבותי ממחשבותיכם:

כי כאשר ירד
 הנשם והשלג מן השמים ושמה לא
 ישוב כי אם הרוח את הארץ
 והולידה והצמיחה ונתן זרע לזרע
 ולחם לאכל: כן יהיה דברי אשר
 יצא מפי לא ישוב אלי ריקם כי אם
 עשה את אשר חפצתי והצלית אשר
 שלחתי: כי בשמחה תצאו
 ובשלום תובלון ההרים והגבעות
 יפצחו לפניכם רנה וכל עצי השדה
 ימחאו כף: תחת הנענץ יעלה
 ברוש תחת הסרפד יעלה הדם והיה
 ליהוה רישם לאות עולם לא יכרת:

כה אמר יהוה שמרו משפט ועשו
 צדקה כי קרובה ישועתי לבוא
 וצדקתי להגלות: אשרי אנוש יעשה
 זאת ובן אדם יחזיק בה שמר שבת
 מחללו ושמר ידו מעשות כל רע:
 ואל יאמר בן הנכר הגלות אל-
 יהוה לאמר הבדל יבדילני יהוה

הכל יעשה כמו שאמרתי: כי בשעה תבאו מהגלות: וכפלוס תובלון לארצכם:
 ההרים והגבעות: דרך משל לל סימח כל העולם: וימחאו כף יכו כף לשמחה
 כמו ויכו כף אל כף ויאמרו יחי המלך תרגום ויד ומחא: תחת הנענץ מין ממיני
 הקיצי וכן סרפד: אשרי אנוש יעשה זאת: שמירת שבת: מחללו שלא יעשה בו

לקחם לולעם כשהוכיח
 ממצרים אמר אך עמי
 המה ולא ישקרובי ל
 לעולם: ויהי להם
 למושיע: כיון שהיה
 להם למושיע שהושיעם
 ממצרים אמר שלא
 ישקרובי לעולם ומלת
 אך היא לאמת הדבר
 כמו אך עמי וכשרי
 חתה: בכל צרתם לו
 צר כתוב בחלקי קרי
 בוי ופירוש הכתוב לא
 הדבה להם הצרה כי
 הושיעם מיתה ופירו
 הקרילו לא צר בחרתם
 על דרך ותקצר נפשו
 בעמל ישראל והכל דרך
 משל: וינטלם וינשאם
 ככל ענין במלות פסוק:

חסלת הפטרת חתם
 נצבים:

הפטרת וילך כמנהג
 האשכנזים

דרשו

ה' דרשוהו בענין
 סימחא לכס: בהיותו
 קרוב: בענין שהיה
 קרוב: חו היה דריסה
 בכל לב כמו סכתו קרוב
 ה' לכל קוראיו וכו'
 ורבותינו ז"ל פירשו
 בהמצאו קוד גמר דין:
 כילא כי אם חטא
 חסד לחברו ינקם ממנו
 ולא יתחול לו והנה חבי
 מרבה לסלוח לא ככס:
 כי גבהו שמים כלומר
 כיים הכלול חילוק מ
 מעלו נשכח בדרכי ית'
 מדרכיהם ובמחשבותי
 יותר ממחשבותיכם
 ככונה שמי על הארץ:
 כי כאשר ירד הנשם
 והשלג ולא ישוב ריקם
 אך יטיב לעולם כן ד'
 דברי אשר יצא מפי
 להודיעם על הנביאים
 לא ישוב ריק אך יטיב
 לכס אם תשמעו להם
 ומררם אנדה כי לא
 מחשבותי וכו' חן דיני
 כדתי בשר ודם חתם מי
 סיודה בדין מתחייב
 חבל אני מודה ועוזב
 ירוחם: והגלית הענין
 שלא ימכרוהו פגע ס'
 שיתבטל קצת ממנו לא
 הכל יעשה כמו שאמרתי:
 ההרים והגבעות: דרך משל לל סימח כל העולם: וימחאו כף יכו כף לשמחה
 כמו ויכו כף אל כף ויאמרו יחי המלך תרגום ויד ומחא: תחת הנענץ מין ממיני
 הקיצי וכן סרפד: אשרי אנוש יעשה זאת: שמירת שבת: מחללו שלא יעשה בו

בעל עמו ואל יאמר הסרס הן אני
 עין יבש: כי כה אמר יהוה לקרסים
 אשר ישמרו את שבתותי ובחרו
 באשר חפצתי ומחזיקים בבריתי:

ונתתי להם בנתי ובחומתי יד
 ושם טוב מבנים ומבנות שם עולם
 אתן לו אשר לא יכרת: ובני
 הנכר הגלויים על יהוה לשרתו
 ולא הבה את שם יהוה להיות לו
 לעבדים כל שמר שבת מחללו
 ומחזיקים בבריתי: והביאותים
 אל הר קדשי ושמחתים בבית
 תפילתי עולתיהם וזבחייהם לרצון
 על מזבחי בני ביתי בית תפלה יקרא
 לכל העמים: נאם אדני יהוה
 מקבץ נדתי ישראל עוד יקבץ עליו
 לקבציו:

הפטרת וילך כמנהג הספרדים בהושע סימן יד

שובה

ישראל עוד יהוה אלהיך
 כי כשלת בעוניך: קחו
 עמכם דברים ושובו אל יהוה ואמרו
 אליו כל תשא עון וקח טוב ונשלמה
 פרים שפתינו: אשר לא יושיענו על-
 סוס לא נרכב ולא נאמר עוד אלהינו
 למעשה ידינו אשר כף ירחם יתום:
 ארפא משובתם אהבם נדבה כי שב
 אפי ממנו: אהיה כטל לישראל
 יפרח בשושנה ויד שרשיו בלבנון:
 ילכו יונקתיו והי כנית הודו וריח לו
 בלבנון: ישבו יושבי בצל יחיו דגן
 ויפרחו כגפן זכרו כיון לבנון:

אפרים מה לי עוד לעצבים אני
 עניתי ואשורנו אני בברוש רענן ממני
 פריך נמצא: מי חכם ויבן אלה נבון
 וידעם כי ישרים דרכי יהוה וצדיקים
 ילכו בם ופושעים יכשלו בם: מר
 אל כמות נשא עון ועבר על פשע
 לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו
 כי חפץ חסד הוא: ישוב ירחמנו
 יכבש עונותינו ותשליך במצלות ים
 כל חטאתם: תתן אבת לעקב חסד
 לאברהם אשר נשבעת לאבתיו
 מימי קדם:

שום מלאכה וזכר ענין השבת בפרט לפי שהוא מדבר לכני הגלות שטיבנו
 דרכיה ויבאו מהגלות והטוב שבהם היא שמיר' השבת ובעון שבת בלו מארצם
 ואמרו רזל לא חרבה ירושלים לא כשכיל שחללו בה את השב ואמרו אם משמרים
 ישראל שתי שבתות מיר נגאלים ואמר מחללו לפון זכר חף על פי ששבת
 לשון נקבה דונה לומר
 יום השבת: וחל יאמר
 מה שזכר בן הנכר
 והסרים מישראל בן
 הנכר שאין לו ירושה
 בארץ והסרים שאין לו
 בן שיירשנו חל יאמר
 בעבור זה שהם מובדלי
 מארץ ישראל חכימכטיח
 אותם טובות אחרות:
 כען יבש' שלא יביא
 פרי וענף: בביתי
 ובחומותי: כתרגומו
 בב' מקדשי ובארעבית
 שכינתי: יד' מקום במו
 ויד תהיה לך: ושם
 שאמסך שמי לדורות
 הבאים ואמר לו רובה
 לומר לכל אחד מן ה'
 הסרסים: עליה' כמו
 חלה: לכל העמים
 ולא לישראל לבדם כי חף
 לנכרים: עוד חקבץ עליו
 מן האומות שימנינו
 ונלו עליהם: לנקביו
 גוספי' על קבוצי ישראל:

חסלת הפטרת וילך
 כמנהג האשכנזים:

הפטרת וילך כמנהג
 הספרדים

שובה

ישראל וכו' עד ופושעים
 יכשלוכם (פירושה
 תמנח לעיל בהפטרת
 וישלח דף ז') מי חל
 כמון' דברי הנביא כנגד
 הא' ית: לשארית נחלתו
 לאותם שיאחרו בבוא
 הגולה: לא החזיק לעד
 חפזי חפזי שהי חייבי
 שלא יבאו מהגלות לרוע
 מעשה שעשו לא יכנה
 לעד א מעשה: כי חפץ
 חסד הוא: כמו שכתוב
 בתורה ורב חסד וחסדו
 יגביר על חטאיהם כ'
 כשיגיע זמן הגולה:
 ישוב חמ' ישוב ירחמנו
 ואמר ומשליך כן דרך
 המקרא במקומו דבס'
 לכנה וסלא לכנה ככס'
 אחד וכן אמר עונותינו
 נחמ' חטאתם: יכבוס'
 כאל סכינס דבר תחת
 דגליו שלא יראה נוס'
 ומשליך במגלות ים:
 נושא' כאלס שמסלק
 דבר ממקומו: תתן
 חמת לעקב' החסד

הוא לאברהם שנתן לו בחסדו הארץ ולכניו אחריו בניו בני יעקב' והאמת
 הוא ליעקב כי אחר שנתנה לאברהם ולכניו האמת הוא לקיים המתנה לכניו כי
 הוא אהי האמת ולא ישוב דברו הטוב אחר: אשר נשבעת לאבותינו כלל שלטת
 האבות אברהם יצחק ויעקב כי לשלמם נשבע:

רדק

תקעו

שופר חטפו עוללים ויונקי פדים... פיתענו גם הקטנים וכן יונקי פדים יתענו שלא ינקו...

הצטרף האזינו סוכה ישראל בהושע עד וכושעים יכסלו כס והיא כמנהג האשכנזי...

תקעו

שופר בציון קדשו צום קראו עזרה:

אספו עם קדשו קהל קבצו זקנים אספו עוללים ויונקי פדים יצאו חתן מחררו וכלה מחפתה: בין האולם ולמזבח יבבו הכהנים משרתי יהוה...

ויקרא יהוה לארצו ויחמול על עמו: ויען יהוה ויאמר לעמו הנני שלח לכם את הדגן והתירוש והיצהר נשבעתם אתו ולא אתן אתכם עוד חרפה בגוים: ואת העפוני ארחיק מעליכם והדחתיו אל ארץ ציה ושממה את פניו אל הים הקדמני וסופו אל הים האחרון ועלה באשו ותעל צחנתו כי הגדיל לעשות:

אל תירא אדמה גילי ושמחי כי הגדיל יהוה לעשות: אל תירא בהמות שרי כי רשאו נאות מדבר כי עץ נשא פרוי תאנה ונפן נרנו חילם: ובני ציון גילו ושמחו ביהוה אלהיכם כי נתן לכם את המורה לצדקה ויורד לכם נשם מורה ומלקוש פראשון: ומלאו הגרנות בר והשיבו היקבים תירוש ויצהר: ושלמתי לכם את השנים אשר אבל הארבה הילק והחטיל והגום חילי אשר שלחתי בכם:

ואכלתם אכול ושבעו והללתם את שם יהוה אלהיכם אשר עשה עמכם להפליא ולא יבשו עמי לעולם:

הפטלת האזינו בשמואל כ' ס' כ' כמנהג הספרדי:

נהרגתם שני והחריבו ונהרגתם שני ועלה באסו ותעל כחנתו: סמניח אה ומתגרה בסוכתי ישראל: כי הגדיל לעשות: חמר אבי ותלמודי חכמים יותר מכולם: אל תחלי אדמה חרץ ישראל אל ייראו ויפסו: כי הגדיל לעשות: כירוש לעשו טובות כנגד הארבה שהגדיל לעשות רעות: בהמות שלי כמו עדה: חילם כחם והוא הפרי: כי נתן לכם את המורה לצדקה: כמו יורה: ואמר כי נתן לכם לצדקה טעמה עמכם בעברת על פשעכם ופקד אתכם במטר: וזכר המור תחלה שהוא במרחשון אהב פי עוד ואמר ויורד לכם נשם מורה ומלקוש ברחשון: או פירושו הנשם הנקרא מורה הורידו לכם בעתו שהוא במרחשון והוריד לכם גם כן מלקוש בעתו בחלם ברחשון שהוא בסוף: והסיקו: כמו והצילו כלומר שהיו היקבי מלאי עד שיבשו היין או השמן על פניהם: חמר עשה עמכם להפליא כלא היה כי בשר אמת שלם להם תבואת חרבע שנים: ולא יבשו לפי שהיה להם באה הפנים חרפת רעב בגוים: חטלת הצטרף האזינו:

הפטרת האזינו

וידבר

רדק

דודי שירה זאת חברה דוד בסוף ימיו כשהיה לו מכל אויביו וחמר ומקף שאלו כי הנה היה שקול כנגד כל אויביו: סלעי ומצודתי: שהייתי כסבב בו מאויביו: ומפלטו לי: מה שחמר לי אחר יוד הכנוי הוא תוספת ביאור כי די באחד מהם אז היה יוד של ומפלטו מוספת ואיננה לכינוי כיוד המגביהי לשבת היוסבי בשמים: צורי: לסוף סלע שהסלע מחסם לעוברי דרך מן המטר והרחות: וקדן יפעי: דרך המקרא לכנות החזק בקדן כמו וקדני ראש קרני: ומנוסי: שהייתי כסלע לעזרה: מחסם: מחסמי חמם: מהלל חקר ה' כשחמי מתפלל וחקר המהלל שההללנו בתלותי אז מן אויבי חושע: חפפוני: הקיפוני: משברי מות: הם הכרות החזקו שהי בהם קרוב למות ופירש משברי כי הכרו סוכרו לכ האדם באכזותיו ודלגותיו: או פירוש משברי עולם כאו חמלי מות כי הנלם החוקים נקראו משברי כלם כל משבריך ונלך עלי עברו ונקד סגל כן לפי שהוא כסבר בתנועתו החזק: וינתן פי' שהיה בצרה כאשה יוסבת על מסבל והיא מוסכת למות: נחלי בליעל יבעתוני: על דרך מסל כמו הנחל השוטף כן הכר הגדול ובליעל חמר על כל רשע ורש מאויביו: וית כיעת חייבן: הבלי שאלו: ענין כאב מן הבלי יולד: וית מסריית רשעי כמו חבל כביאים: מהיכלו: מן השמים: וסועתי באזוני: באה באזוני: ומנעם ומרעם: לא על ניסים שאירעוהו כאמר חלא על ניסים שנעשו לישראל וראש המקרא מוחב על סוכו: כי הרה לו: כי משמם כאן לסוף כאשר וכן פתחנו ו נפשמה לו מפני מנעיו נתנעם הארץ ומוסדות השמים רבנו ונרעם: על עשן באבני כן דרך הכינוי יוד עשן נוכחיו: ואם יפיו תאכלי: מנורת דבר פיו תאכל חם ברשעי: ויש שמים: להנקים מאויביו ממבר' ומכרעה: וירא: ובתהלי נידח בללת מן כאשר ידאה הנשר והענין קרו: וישת חשך: כענין של ויהי הענין והחשך נגו: חסרת מים עבי שחקי: מחא היה החשך עבי שחקי היו שהן חוסרן מים על הארץ: חסרת לסוף ככר הוא שהוא נובל על הארץ דק דק: ויש לפתור חסרת לסוף קטר שמתקשרין השמים בעבים עי המים כמו וחסרדיהם האמור באופני המכוני: מכוני נגדו: מכוני שהוא נגדו אלוהביו בערו נחלי חם לאויביו כלו חסון מאיר לאוהביו ובער כסוכאיו: חפיקי ים: המים הנגרי: בכה נקראי חפיקי: יגלו מוסדות תבל: סכבקה התהום כשנבקע ים סוף נבקעו כל מימות טבעולם: מנשם: מכח נשיבת רוח חפו: ימנני: למ שהגילו מנרות רבות והוא מנורת כי מן המי' מסייתהו ענין המסכה והובאה: כי חמבו: כאשר חמבו: יקדמוני ביום חדי: תרנס יונתן יקדמוני ביום טלטולי כלום ביום סהייתי נע ונד היו אויבי מקדמיים אותי ברעותיהם כמו פעשו הזיפים: ולא

וידבר

השירה הזאת אתו מקף כל-שאל:

סלעי ומצודתי אלהי צורי וקרן ישעי משיעי מחמם מהלל אקרא חושע:

משברי מות יבערני: סבני קדמני בצר לי אקרא אקרא וישמע:

וישועתי באזוני: הארץ מוסדות ניתנעשו כיר עלי עשן באפו תאכל נחלים ויש שמים וידר רגליו:

ועף ורא על-וישת חשך חשרת מים כננה נגדו ירעם מן השמים ירתן קולו:

ויפיצם ברק ויראו אפיקי ים תבל בנערות רוח אפוי:

יקחני ימשני יצילני מאיבי עז ממני: יקדמני יהוה משען לי: יחלצני כי חפץ יחלצני:

דוד ליהוה

את דברי

ביום הציל יהוה

איביו ומקף

ויאמר יהוה

ומפלטו לי:

אחסרבו מניני

משגביו ומנוסי

הושיעני:

יהוה ומאיבי

כי חפפני

נחלי בליעל

חבלי שאול

מקשי מות:

יהוה ואל אלהי

מהיכלו קולי

ותנעש ותרעש

השמים ירגזו

חרה לו:

ואש מפיו

בערו ממנו:

וערפל תחת

וירכב על כרוב

כנפי רוח:

סביבתיו סבות

עבי שחקים:

בערו נחלי אש:

יהוה ועליון

וישלח חצים

ויהמם:

יגלו מוסדות

יהוה מנשמת

ישלח מברום

ממים רפים:

משנאי כי אמצו

ביום אירי ויהי

ויצאל מרחב אותי

בי: יגמלני יהוה

תאכלי: מנורת דבר פיו תאכל חם ברשעי: ויש שמים: להנקים מאויביו ממבר' ומכרעה: וירא: ובתהלי נידח בללת מן כאשר ידאה הנשר והענין קרו: וישת חשך: כענין של ויהי הענין והחשך נגו: חסרת מים עבי שחקי: מחא היה החשך עבי שחקי היו שהן חוסרן מים על הארץ: חסרת לסוף ככר הוא שהוא נובל על הארץ דק דק: ויש לפתור חסרת לסוף קטר שמתקשרין השמים בעבים עי המים כמו וחסרדיהם האמור באופני המכוני: מכוני נגדו: מכוני שהוא נגדו אלוהביו בערו נחלי חם לאויביו כלו חסון מאיר לאוהביו ובער כסוכאיו: חפיקי ים: המים הנגרי: בכה נקראי חפיקי: יגלו מוסדות תבל: סכבקה התהום כשנבקע ים סוף נבקעו כל מימות טבעולם: מנשם: מכח נשיבת רוח חפו: ימנני: למ שהגילו מנרות רבות והוא מנורת כי מן המי' מסייתהו ענין המסכה והובאה: כי חמבו: כאשר חמבו: יקדמוני ביום חדי: תרנס יונתן יקדמוני ביום טלטולי כלום ביום סהייתי נע ונד היו אויבי מקדמיים אותי ברעותיהם כמו פעשו הזיפים: ולא

רדק

הפטרת האינו ושבת ורח

רדק בו

ולא רשעתי מחלתי... סלא יבאתי מורכי לוי ודרכי סוכר עומד במקום פנים: לא חסור ממנה: מכל מבוה וחוקה: עם חסיד: בדרכיו אתה מראה לוגם כן שאתה חסיד בהטיבך עמו: עם גבור: כמו חים סתרומו גבר וכן הוא בתהלים גבר: תתפלי: לסון כפתל ועקם: ועיניך על רמים תסביל: עיניך תתן על רמים עד שתספילם: כי חת' כרי

והענין אחד: מלכו ומשיחו: על עבמו הוא חומר כמו שהגדיל יסועתי ועשה לי חסדים כן יעשה לי ולזרעי עד עולם:

ויאמר

מחר חדש: ודך כל חוכלי סולתן המלך לבח ביום מועד חל הסולתן: ונפקדת: וזכרת כי יזכרך חבי כסיוסר ממוסבך יוסב: יפקד:

ענין סרוך כמו ולא נפקד ממנו חים: ושלטת' שלם ימים וחז' תרד מחד כלומר ל לכסתניע ביום הסלמי תרד במקום סתר ו ותתחבא הרבה כי יחשוב חבי סכרחת חס לא תהיה בשלחמו שלם ימים סמוכים: ובחלתא המקום: הסתר הזה חסר אתה נסתר בו היום שהוא יום מעשה מלאכה וכן תרד' ונתן בימח לחולא סחוטו היום נסתר כמה סחלמ ויסתר דוד בסדה מד ויהי החדס מחד:

וכראה שהיה מכהנס סלא לעשות מלאכה ברחש חדס כמו שהיא מנהג הנסים היום:

האכן האול: חכן שהיא חות להלכי ד דרכים: גדה חורה: שהח רפה ומסכטה בפסיק הח ופירוסו לכד האכן חורה החיכס להיות לי האכן למטרה לסלוח סס לי הנער ל ללקט החיכיס והדבר שחומר לכער יהיה לך סימן חס הכה חס ה הלחה: קחנני קח זה הסימן ובוהה: ורפי פירס בח אתה בעצמך ממקום מחבוהך וקחמ קח חת החן וכוח חלי: וחף דבר חיה: וחף דבר רעי: וכסבע לו חיי להבטיחו סלה: יבוא לו לבח חס לא ידע בחמת כי חף בדעת חביו לעשות עמו רעה: כי שלחך יי: הקדום בדוך הוא חומר לך ל לבנות ולהמלט: והדבר חסר דברני ברית סכרתמו יחד הכה יי ביני ובינך עד על ח חונת דבר: עד עלס: לקיים חרית עד עלס: על הלחם: כתב על וקדיא וסניה ככוכיס בענין: א מוסב הקי' ברחס המט' חכל הקי' סדרנו היא לחכל מסוכן על המטות:

ויקם יחונתן: פירוש אחר סיסב מנד חביו קס וסטיב חכנר מנד חביו כי לא רצה להיות סמך לחביו פלס יקדף עליו על דבר דוד לא יהיה סמך לו להכותו: והנה כפקד מקום דוד: סלא היה בויסב: מקרה הוא: קרי רחס בלתי טהור הוא ועדיין לא טבל לקרני: כי לא טהור: זו היא כתיבת טעם לדבר ולפי סח'נו טהור לפיכך לא בא כי חף מדרך מוסר לבח טחא לסולתן העלך: עמחרת החדס הפני: רוכה לומר ממחרת רחש חדס שהוא פני לחדס:

אחר סיסב מנד חביו קס וסטיב חכנר מנד חביו כי לא רצה להיות סמך לחביו פלס יקדף עליו על דבר דוד לא יהיה סמך לו להכותו: והנה כפקד מקום דוד: סלא היה בויסב: מקרה הוא: קרי רחס בלתי טהור הוא ועדיין לא טבל לקרני: כי לא טהור: זו היא כתיבת טעם לדבר ולפי סח'נו טהור לפיכך לא בא כי חף מדרך מוסר לבח טחא לסולתן העלך: עמחרת החדס הפני: רוכה לומר ממחרת רחש חדס שהוא פני לחדס:

לשמע און בני נכר ממסגרותם: צורי וירם האל הנתן ומוריד עמים ומוציאי מאיבי מאיש חמסים: על כן אודה ולשמך אומר: מלכו ועשרה לרוד ולזרע ער-עולם:

ויס מסבירי כח חמר' ולקחתי חבי ממחרת האדו והיא כמבכה חמר המועדים והיא ביחוקל בסמי י:

כשחל ראש חרש באחד בשבת אומר זה

ויאמר

לו יהונתן מחר חרש ונפקדת בני יפקד מושבך: ושלשת תרד מאד ובאת אל המקום אשר נסתרת שם ביום המעשה וישבת אצל האבן האול: ואני שלשת החצים צדה אורה לשלח לי למטרה: והנה אשלח את הנער לך מצא את החצים אס- אמר אמר לנער הנרה החצים מסב והנה קחננו ובאה פי שלום לך ואין דבר חיי יהיה: ואס-כה אמר לעלם הנרה החצים מסב ויהל אר לך פי שלחך יהיה: והדבר אשר דברנו אני ואתה הנה יהיה ביני ובינך עד עולם: ויסתר דוד בשרה ויהי החדש וישב המלך על הלחם לאכל: וישב המלך על מושבו כפעם בפעם אל- מושב הקיר וקם יהונתן וישב אבנר מצד שאול ופקד מקום דוד: ולא דבר שאול מאומה ביום ההוא כי אמר מקרה הוא בלתי טהור הוא כילא טהור:

ויהי ממחרת החדש השני ופקד מקום דוד ויאמר שאול אל יהונתן בנו מדוע לא בא בן ישי גם תמול

אחר סיסב מנד חביו קס וסטיב חכנר מנד חביו כי לא רצה להיות סמך לחביו פלס יקדף עליו על דבר דוד לא יהיה סמך לו להכותו: והנה כפקד מקום דוד: סלא היה בויסב: מקרה הוא: קרי רחס בלתי טהור הוא ועדיין לא טבל לקרני: כי לא טהור: זו היא כתיבת טעם לדבר ולפי סח'נו טהור לפיכך לא בא כי חף מדרך מוסר לבח טחא לסולתן העלך: עמחרת החדס הפני: רוכה לומר ממחרת רחש חדס שהוא פני לחדס:

ידי ישיב לי: דרכי יהוה מאלהי: לנגדי וחקתיו ממנה: ואשתמרה יהוה לי לנגד עיניו: עם עם גבור תמים נכר תתבר תתפל: תושע ועיניך תשפיל: יהוה יהוה בי בכה ארון אדלג שור: אמרת יהוה לכל החסים בו: מבל עדי יהוה אלהינו: ויתר תמים משורה רגליו במתי עמידני: למלחמה ונתת זרעתי: ישעך וענתך תרחיב צערי מעדו קרסלי: ואשמידם ולא כלותם: ולא יקומון רגלי: למלחמה תחתני: ערף ששנאי ישעו ואין ולא ענם: ארץ בטיט- ארקעם: עמי תשמרגני עם לא- בני נכר בצדקתי כבור בי שמרתי ולא רשעתי כי כל משפטו לא אסור תמים לו מעוני: וישב בצדקתי כברי חסיד תתחסר תתמם: עם ועם עקש ואת עם עני על רמים כראתה נירי יגידה חשבני: גדוד באלהי האל תמים דרכו צרופה סגן הוא כי מילאל ומי צור מבל עדי האל מעוזי חיל דרכו: כאילות ועל- מלמד ירי קשת נחושה ותתן לי מנן תרבני: תחתני ולא ארדפה איבי אשוב עד- ואכלם ואמחצם ויפלו תחת ותורני חיל תכרע קמי ואיבי תתה לי ואצמיתם: מושיע אל יהוה ואשחקם בעפר- חצות אדיקם ותפלטי מריבי לראש גוים ידעתי ועברני:

עמי מרחב וסחול והויפס: תסמרגני לרחס גוי: סמרתני ונתת עיניך בי לטובה עד שהיית לרחס גוים: יתכחסו לי: מירחת חותי יכובולי יחמרתי לא חטאני לך: לממה חזן יסמענו לי: חפי סלא בפני יגורו מפני למסמע חזניה לסוד א משמעתי: בני ככר יבולו: לסון עלה נבל: ויחגרו: לסון כסחים: ממסגרותם: מקישי יסורי מסנר סחני מיסרן בהס: חיה הפסוק הזה דרך הודאה ותהלה הוא כלל' בורי וסעי הוא חי וברוך ורס: מגדול מגדל כתי כיד נקדי בוי

ולא רשעתי מחלתי... סלא יבאתי מורכי לוי ודרכי סוכר עומד במקום פנים: לא חסור ממנה: מכל מבוה וחוקה: עם חסיד: בדרכיו אתה מראה לוגם כן שאתה חסיד בהטיבך עמו: עם גבור: כמו חים סתרומו גבר וכן הוא בתהלים גבר: תתפלי: לסון כפתל ועקם: ועיניך על רמים תסביל: עיניך תתן על רמים עד שתספילם: כי חת' כרי ויהוה יהוה ממה היה האורה והגונה מהו סחמר יניה חסכי: כי בכה בעזרתך חסכר גדוד חובי וחלק מסר רבן: או פירוס חרונ לקרחת גדוד חובי ולא חירח מהס: וכן חלג סורי: חלג חונת ערי חובי לכבסם: האל תמים דרכו: סמסלס לכל חים כמעשהו ו והסיב לי כצדקתי ולחובי כרעעתס: וחמרתי כרופה: סחך בכל מספטו סגן חלא הכל ברוד ונקי: חלל מעוזי חיל: בחיל כלומר ככה או פירוסו כ כסהיית בחיל וכבכח היה הוא מעוזי: ופי ויתר סהמיר ופמח ד דרכו כמלחמה וסמהו תמים וסלס: מפנה רגלי: מסיס כמו שיתי ה לנגדי ממי חמר חס הברכתי לבדו להמלט סס רגלי כחילות ולא הסינוני חובי: ועל במותי יעמודני: וחלכ במקו סהיית מלט סס והס במותי יעמודני סס בטוח: ונחת קשת כחוס זרועותי: וכדרכה קשת כחוסה על זרועותי סיפס כי כח לדרכה: וענתך תרבני: הגללת לי מדת ענותנותך: תרחיב צערי: כסחלס מדכך רגליו לו הוא כוח ליפול וכן הוא חומר בלכתך לא יכר בעדך: קרסולי: כרעי ותרגו חסר לו כרעים דליה קרסולין: ורפי פירס קרסולי: עקבי: ותורני מספטו ותחזרני: ופי חיל כח סתרגומו חילא: תתה: כמו כנת חסר פח הפעל: יסעו: רוכה לומ יבטו כמו ולא יסעו חל קדוש יסר חל ופירוס יבטו א' ולא יסעס: חריקים: כמו ויידק לעפר: חריקס: מענין וירקעו חת פחי הזהב: ורפי פיר' חרמסס כמו ורקע כנגלך: מריבי עמי מרחב וסחול והויפס: תסמרגני לרחס גוי: סמרתני ונתת עיניך בי לטובה עד שהיית לרחס גוים: יתכחסו לי: מירחת חותי יכובולי יחמרתי לא חטאני לך: לממה חזן יסמענו לי: חפי סלא בפני יגורו מפני למסמע חזניה לסוד א משמעתי: בני ככר יבולו: לסון עלה נבל: ויחגרו: לסון כסחים: ממסגרותם: מקישי יסורי מסנר סחני מיסרן בהס: חיה הפסוק הזה דרך הודאה ותהלה הוא כלל' בורי וסעי הוא חי וברוך ורס: מגדול מגדל כתי כיד נקדי בוי

כשחיל כסף לך דוד מעמדי כלומר ממני לקח רשות בלכתו לבית לחם ולא הלך בלא רשות זבח משפחה בני המשפחה היה מנהגם לעשות זבחי שלמים וס בנסכה והיה זהו לי אחי גדול הבית בזה לי שאלהיה עם והוא אחי חליחב: אמלטה נא חילטה מעבודת המלך מיטא ואלך לרחות את אחי: בן כעזת המדנות בן סמוך לכעזת וכעזת חמר על

אמו שרשונה כלומר מחמך היה לך זה שהיה מורדת ברצוני וכמו בן אחת מורד כמה שאני רוצה וזהו מה שאני שוכח וינתן תרנס בר סרבנותה דמדותה: לבשתך ולבשת ערות חמך עתה יחמרו הם מעים שחתה חושב חרם שליכי סיכ כי חייך בני ויהיה זה בשתך ונסות ערות חמך ס שיחמרו וסוכתה: כי כלה כלל נגמר הדבר בלב אחי להמית את דוד: אל דוד בשביל דוד: כי נעז כי הכלימו כלומר על שני דברים לא חכל לחם כי נעזב בעבור דוד וכי הכלימו אביו בדבור ובעשה: למועד דוד למוע אשר קבע עם דוד והוא יום נ להסתרו בשדה: להעבירו ידה החני בכח להעבירו המטרה והיא האבן האילועסה זה כדי שיוכל לומר החני מחד והלחה כי שחא יבא חרם בן כך ולא יוכל להתחבר עם דוד וישמע דוד הסי וכאשר ראה כי לא בא אל סס חמר לכר סימהר ויבא העיר כדי שיוכל להתחבר עם דוד ולדבר עמו פני בפני: את כליו קסמו וחביו: מאכל הנגב מסטר חבן אחת דלקביל דרומה: עד דור הנדילי הרבה לככות יתד מיהיכין: לב לסלום והסבועה אשר נשבענו יי יהיה עד עליה עד עולם נכפל נשבענו סנינו אכחנו לחוק הענין:

הכלת הפטרות מחר חרם:

הפטרות לפרשת שקלים:

ויכרות כח

ובין המלך מתחלה כרת ברית בין יי והמלך והעם סיהת כלס לעבודת יי ולהסיר הבעלי וחתכ כרת ברי בין המלך והעם: ואת מתן כהן הבעל היה סמומת: פיקדות ממונים לסמוך במקום משפחתם כהלכתו כי עתליה

גם היום אל הלחם: וען יהונתן את שאול נשאל נשאל דוד מעמדי ער בית לחם: ויאמר שלחני נא כי זבח משפחה לנו בעיר והוא צוה לי אחי ועתה אם מצאתי חן בעיניך אמלטה נא ואראה את אחי על פני לא בא אל שלחן המלך:

ויתר אף שאול ביהונתן ויאמר לו בן נעות המרדות הלוא ידעתי כי בחר אתה לבן ישי לבשתך ולבשת ערות אמך:

כי כל הימים אשר בן ישי חי על האדמה לא רבון אתה ומלכותך ועתה שלח וקח אתו אלי כי בןמות הוא: וען יהונתן

את שאול אביו ויאמר אליו למה יומת מה עשה: וישל שאול את החנית עליו להכתו וידע יהונתן כי כלה היא מעם אביו להמית את דוד: וקם יהונתן

מעם השלחן בחר אף ולא אכל ביום החדש השני לחם כי נעצב אל דוד כי הכלימו אביו:

ויהי בבקר ויצא יהונתן השרה למועד דוד ונער קטן עמו:

ויאמר לנער רץ מצא נא את החצים אשר אנכי סורה הנער רץ והוא ירה החצי להעברו:

ויבא הנער עד מקום החצי אשר ירה יהונתן ויקרא יהונתן אחרי הנער ויאמר הלא החצי ממך והלאה:

ויקרא יהונתן אחרי הנער מהרה חושש אל תעמר וילקט נער יהונתן את החצי ויבא אל אדניו:

והנער לא ידע מאומה אך יהונתן ודוד ידעו את הדבר: ויתן יהונתן את כליו אל הנער אשר לו ויאמר לו לך הביא העיר: הנער בא ודוד קם מאצל הנגב ופל לאפיו ארצה וישתחו שלש פעמים וישקו איש את רעהו ויבכו איש את רעהו עד דוד הנדיל:

ויאמר יהונתן לדוד ל שלום אשר נשבענו שנינו אנהנו בשם יהוה לאמר יהוה יהיה ביני וביניך ובין זרעי ובין זרעך

עד עולם:

למדת שקלים במלכי ב סי יא כמנהג הספרדי:

ויכרות

בין יהוה ובין המלך ובין העם להיות לעם ליהוה ובין המלך ובין העם: ויבאו כל

עם הארץ בית הבעל ויתצו את מזבחתו ואת צלמו שכרו היטב ואת מתן כהן הבעל הרגו לפני המזבחות וישם הכהן פקדת על בית יהוה:

ויקח את שרי המאור ואת הכרי ואת הרצים ואת כל עם הארץ וירידו את המלך מבית יהוה ויבאו דרך שער הרצים בית המלך וישב על כסא המלכים: וישכח כל

עם הארץ והעיר שקטה ואת עתליהו המיתו בחרב בית מלך:

בן שבע שנים יהואש במלכו: בשנת שבע ליהוא

מלך יהואש וארבעים שנה מלך בירושלם ושם אמו צבירה מבאר שבע: ויעש יהואש הישר בעיני יהוה כל ימיו אשר הורחו יהוידע הכהן: רק הכמות לא יסרו עוד העם מזבחים ומקטרים בכמות:

ויאמר יהואש אל הכהנים כל כסף הקדשים אשר יובא בית יהוה כסף עובר איש כסף נפשות ערכו כל כסף אשר יעלה על לב איש להביא בית יהוה: יקחו להם הכהנים איש מאת מברו והם יחזקו את ברק הבית לכל אשר ימצא שם ברק:

ויהי בשנת עשרים ושלש שנה למלך יהואש לא חזקו את ברק הבית:

ויקרא המלך יהואש ליהוידע הכהן ולכהנים ויאמר אליהם מדוע אינכם מחזקים את ברק הבית ועתה אל תקחו כסף מאת מבריכם כי לברק הבית התנהו: ויאתו הכהנים לבלתי קחת כסף מאת העם ולבלתי חזק את ברק הבית:

ויקח יהוידע הכהן ארון אחד ויקב חור בדלתו ויתן אתו אצל המזבח בימין בבוא איש בית יהוה ונתנו שמה הכהנים שמרי הסף את כל הכסף המובא בית יהוה:

ויהי כראותם כי רב הכסף בארון יעל ספר המלך ויהכרו הגדול

עתליה בטלה את סדר משמרות הבית: הכרי כמו הכריס וכלוהו הרודד עמי תחתי עמים ותי ואת הכרי וית נבריא: בית המלך כמו אל בית המלך: כל ימיו אשר הורחו יהוידע הכהן כלומר כל זמן שהיודע היה חיל כל ימיו כי אחרי מות יהוידע עשה הרע בעיני יי שכתוב בזה: כסף עובר איש כסף נכסו ערכו סני כספים יש כאן כסף עובר הוא כסף הסקלי שכל סנה הכחמ בו כל העובר על הפקודים: איש כסף נכסות ערכו הוא החומר ערכו עלי: כל כסף אשר יעלה וכו' הוא המתנדב לכדק הבית: יקחו להם הכהני מעט מעט כמו שבה לידם ויהיה עליהם לחזק את ברק הבית: מאת מברו מיכר הדגל חללו יחזקו את ברק הבית עתליהו המרסעת וכניה פלנו את בית האלים לפיכך היה ברך חזק ופירש ברק הבית מקיס הסבר וההדיסה ונקרא ברק לפי שצריך לכדקו ולעמוד עליו מה יבטרך מדוע אינכם כראה שהיו הכהנים סומרים עד סיהיה הכסף רב בידם ואחר יחזקו את ברק הבית והמלך חסד חותם שהיו לוקחים הכסף לעצמם לפיכך חמר להם שלא יקחו הכסף לעצמם אלא מיד שיבא לידם יתנוהו ל ברק הבית: ויאתו הכהנים בזה וישר בעיניהם שלא יקמוהו כלל כדי שלא יהיו נ נחסדים וכיון שלא יקחו הם לא יהיה מוטל ע עליהם לחזק את הבית וזהו שאמר לבלתי חזק את ברק הבית לפיכך לקח יהוידע החרון ונתנו במבוא הבית סיימו חותם הכהנים שם תקף שיבא לידם: חרון אחד חרון איש אחד: בימין כת כי עימן קרי והוא אחד בעיני: מימן בבוא איש מימן בילת האנשים: סומרי הסף סומרי כלי הבית וסף הוא סס כלל לכלי ה השרת: ויהי כראותם מיום אל יום כראותם כי רב הכסף:

עיתליה בטלה את סדר משמרות הבית: הכרי כמו הכריס וכלוהו הרודד עמי תחתי עמים ותי ואת הכרי וית נבריא: בית המלך כמו אל בית המלך: כל ימיו אשר הורחו יהוידע הכהן כלומר כל זמן שהיודע היה חיל כל ימיו כי אחרי מות יהוידע עשה הרע בעיני יי שכתוב בזה: כסף עובר איש כסף נכסו ערכו סני כספים יש כאן כסף עובר הוא כסף הסקלי שכל סנה הכחמ בו כל העובר על הפקודים: איש כסף נכסות ערכו הוא החומר ערכו עלי: כל כסף אשר יעלה וכו' הוא המתנדב לכדק הבית: יקחו להם הכהני מעט מעט כמו שבה לידם ויהיה עליהם לחזק את ברק הבית: מאת מברו מיכר הדגל חללו יחזקו את ברק הבית עתליהו המרסעת וכניה פלנו את בית האלים לפיכך היה ברך חזק ופירש ברק הבית מקיס הסבר וההדיסה ונקרא ברק לפי שצריך לכדקו ולעמוד עליו מה יבטרך מדוע אינכם כראה שהיו הכהנים סומרים עד סיהיה הכסף רב בידם ואחר יחזקו את ברק הבית והמלך חסד חותם שהיו לוקחים הכסף לעצמם לפיכך חמר להם שלא יקחו הכסף לעצמם אלא מיד שיבא לידם יתנוהו ל ברק הבית: ויאתו הכהנים בזה וישר בעיניהם שלא יקמוהו כלל כדי שלא יהיו נ נחסדים וכיון שלא יקחו הם לא יהיה מוטל ע עליהם לחזק את הבית וזהו שאמר לבלתי חזק את ברק הבית לפיכך לקח יהוידע החרון ונתנו במבוא הבית סיימו חותם הכהנים שם תקף שיבא לידם: חרון אחד חרון איש אחד: בימין כת כי עימן קרי והוא אחד בעיני: מימן בבוא איש מימן בילת האנשים: סומרי הסף סומרי כלי הבית וסף הוא סס כלל לכלי ה השרת: ויהי כראותם מיום אל יום כראותם כי רב הכסף:

ויכר

ויצרו וימנו והלכ הואכ היו משימין אותו בצדונו הכסף שהיה מטבע צדור לבדו והסדר לא היה מטבע צדור לבדו והיו נותני הכסף המתוכן והוא שהיה עשוי מטבע היו נותנים אותו על עושי המלאכה והיו מוכיחין אותו לחרסים ואסר לא היה מטבע היו עושיין אותו מטבע ופי' המתוכן מתוקן בכורה שהיה נסלם

למנות חת ישראל שנחמד בס אשר לא ימוד ולא יספר: וירב בנחל וילחם בנחל ורבותינו חמרו על עסקי נחל רב ודן חת עבדו ומה בצביל כפס חת חמרה תור ערוף עגלה בנחל בצביל כל הנפשות האלו לא כל סכן יבאת בת קול וחמרה לו שאלו חל תהי צדיק הרבה יותר מבורחך: [כן חוסיכך עניינו לסון כליון: ואתה עשית חסד

בצורתו ותבניתו ויס' לפרס ויצרו מענין צור כי הכסף שלא היה מטבע עשו אותו מטב: הפקדי' כן כתיב וקדי המופקדי' פי' הממוני: לחרשי העץ: הם כורתו עניס בלכנון: ולכונים שבונים העניס בבית: ולגודרי' הבוני קירות האבני: ולחוצבי האבן מן ההר: ולקנות עני וחבני מחבב: היו להם פוסלים בלכנון ובהר והיו קניין בכ מאחרים שהיו להם עניס כדומי וחבני מחבב כלומר חבניס חצובות: סמות כסף: מוזמרות והם כלי סיר: ולא יחבבו חת האבניס: מכאן חמרו דול סחין מחשבין עם בבחי דקה כי כסממוי חכמים על הדקה ח חכמים כחותן ממוין וחין מחשבין עמהם סחין חוסדין בכסרים: כי באינונה הם עושים ידועים היו כי חכמים כחמני' היו: כסף חסם פירסו דול המפריס מעות לחטאתו חו ל לחסמו ולקח הבהמה לחטאת חו לחס' והותי מן המעות המותר ל לא יובא בית יי לכדק הבית ללא לכהני' היה והם לוקחין מהם עולת קן לזבח הבשר ל לעולה והעורות שלהם:

ויצרו וימנו את הכסף הנמצא בית יהודה: ונתנו את הכסף המרתפן על יד עשי המלאכה הפקדים בית יהודה ויצאיהו לחרשי העץ ולבנים העשים בית יהודה: ולגדרים ולחצבי האבן ולקנות עצים ואבני מחצב לחזק את בדרק בית יהודה ולכל אשר יצא על הבית לחזקה: אך לא יעשה בית יהודה ספות כסף מוזמרות מוזקות חצצרות כל כלי זרב וכלי כסף מן הכסף המובא בית יהודה: כי לעשי המלאכה יתנהו וחזקו בו את בית יהודה: ולא יחשבו את האנשים אשר יתנו את הכסף על ידים לתת לעשי המלאכה כי באמנה הם עשים: כסף אשם וכסף חטאות לא יובא בית יהודה לכהנים יהוה:

הפטרה פרשת זכור בסמואל ח' בסיון טו'

ויאמר שמואל אל שאול אתי שלח יהודה למשחך למלך על עמו על ישראל ועתה שמע לקול דברי יהודה: בכחן מתחילים האסכמוס:

כה אמר יהודה צבאורת פקדתי את אשר עשה עמלק לישראל אשר שם לו בדרך בעלתו מצרים: עתה לך והביתה את עמלק והחרמתם את כל אשר לו ולא תחמול עליו והמתה מאיש ועד אשה מעולל ועד יונק משור ועד שיה מגמל ועד חמור:

וישמע שאול את העם ויפקדם בטלאים מאתים אלף רגלי ועשרת אלפים את איש יהודה: ויבא שאול ער עיר עמלק וירב בנחל: ויאמר שאול אל הקניני לכו סרו רדו מתוך עמלקי פן אסיפה עמו ואתה עשיתה חסד עם כל בני ישראל בעלותם מצרים ויסר קניני מתוך עמלק: ויך שאול את עמלק מחוילה בואך שור אשר על פני מצרים: ויתפש את

ועתה שמע כלומר כיון סממחת למלך על ישראל צדיק שתעשה מה שמונה ענין לעשו והוא מלחמת עמלק: פקדתי עתה חני רובה לפקוד עלנמול על עמלק חת אשר עשה ישראל סס לו מחבדים וחילולת בדרך וית דכחן ליה באורחא: ועד חמור: כי חסימוי מהס שור חו חמור יחמרו זה היה מפלל עמלק וקדי לא נחמה זכר עמלק: ויא שהיו שהיו בעלי כשפים ומשכין ענמם ודומין לכהני: וישמע' חספס על ידי כדו: ויפקדם בטלאים: חמר לכל אחד טיקח טלה מבחמו של מלך וחמר כך מנה חת הטלאים לפי שחמור

אנג מלך עמלק חי ואת כל העם החרים לפי חרב: ויחמור שאול והעם על אנג ועל מיטב הצאן והבקר והמשנים ועל הכרים ועל כל הטוב ולא אבו החרים וכל המלאכה נמבזה ונמס אתה החרמו: ויהי דבר יהודה אל שמואל לאמר: נחמתי כי המלכתי את שאול למלך כי שב מאחרי ואת דברי לא הקים וחר לשמואל ויעק אל יהודה כל הלילה: וישבם שמואל לקראת שאול בבקר ויגר לשמואל לאמר בא שאול הכרמלה והנה מצויב לויך ויסב ועבר וירד הנגל: ויבא שמואל אל שאול ויאמר לו שאול ברוך אתה ליהוה הקימתי את דבר יהודה: ויאמר שמואל ומה קול הצאן הורה באוני וקול הבקר אשר אנכי שמע: ויאמר שאול מעמלקי הביאום אשר חמל העם על מיטב הצאן והבקר למען זבח ליהוה אלהיך ואת היותר החרמנו:

ויאמר שמואל אל שאול הרף ואגידה לך את אשר דבר יהודה אלי הלילה ויאמרו לו דבר:

ויאמר שמואל הלא אס קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה וימשחך יהיה למלך על ישראל:

וישלחך יהודה בדרך ויאמר לך והחרמתה את החטאים את עמלק ונלחמת בו עד בלותם אתם: ולמרה לא שמעת בקול יהודה והעט אל השלל ותעש הרע בעיני יהודה:

ויאמר שאול אל שמואל אשר שמעתי בקול יהודה ואלך בדרך אשר שלחני יהודה ואביא את אנג מלך עמלק ואת עמלק החרמתי:

ויקח העם מהשלל צאן ובקר ראשית החרם לזבח ליהוה אלהיך בנגל: ויאמר שמואל החפץ ליהוה בעלות חבחים כשמע בקול יהודה הנה שמע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים:

כי חטאת קסם מרי ואון ותרפים הפצר יען מאסרת את דבר יהודה

בעצה סנתן יתרו למס' וכחשב לודעו אחריו כאו הם עשו החסד: והמסכי' תרגום יונתן כמו הפוך והשמיס סתרגס סמיניח ותרב הכרים פטימיה ורובה לומר השמיס מחליסם על ידי מצריתס ו והמוטומיס על ידי חרס: וכל המלאכה פירס המקח וכן ל לדגל המלאכה אשר לפני: נובזה ונמס' כמו נבזה: מציב לויך יוכין לו סס מיקס לחמו החיל ולחלוק הבנה וכן תרגס יונתן מתקן ליה תמן חתר לכלגח ביה בזחא: למקן זבוח' לא חמל עליהס להנחתס ח' למקן זבוח ליי וחמר אהיך לכבוד סמחל: הרף' כתרדמו חורך המתן: הלא קטן חת' לפי סחמו לו שאלו חסר חמל ולא הוא ולא רכס למנעס חמר לו סמוחל חף על פי שחתה קטן בעיניך ולא רצית ל להתגדל על העם ולמנעס הלא רחם ס שבני ישראל חתה ולפיכך משחך יי למלך עליהס להטניס בדרך היסרה וחין הנחת חותס לעבור על דברי יי לא עשוה ס חלא ח חתה שהיה בידך למחות ולא מחית כדחא כי רדונך וחפכך היה בדבר וחמדת ס הסלל ותעט חליו: עד כלותס חותס' עד כלות ישראל חותס: ותעט' כמו ותקף לסון עיט: וחביח חת חגני' כלומר חס לא המיתו עם האחרים לא סלחתו לכפסו ו יומת: ראשית החרס' פירס ממיטב החרס' כמו ראשית שמיס ימסחו: הנה שמועי' בקילו מוזב טוב: כי חטאת קסם מרי חסר כף הדמיון ופירסו כמו שחטא קסם הוא חטא גדולה כן הוא חטאת מרי והוא מי שמורה פי חלל ועובר על מצותו והדי הוא כעובד עבודת חלילים וכתפריס נס כן שהוא חטאה גדולה כן הוא חטאה גדולה הפכר והוא מי שעובר על דכזן המצוה חותו:

וימאסך ממלך... מהיות מלך: זאת דברך... שחמרת לי במצותי: ויחוק בכנף מעילו... שחול החזיק בכנף מעילו... שחול נרמז לו בזה כי מי שיכרות כנף מעילו הוא ימלוך תחתיו... ויא כי שמואל קרע מעילו של עמינו סכן דרכן של דיקי להיות קורעין במעט שחץ

אזינו מן השלשון והירקון ושאר הכנעים: תקחו עוד חלפת רעב בניו... כסאדם יוכח מארצו לחץ חמרת בעבור הרעב הוא חרפה... וכקטתם בפניכם... תהיו ככרתים בעיני עמכם כשתזכרו עונותיכם תאמרו בדין הכריתנו הא ית והגלנו מארצנו: והארץ הכשמה תעבד... הארץ אשר היתה שוממה עד הנה תהיה

כעבדת ופזרעת: היתה כנן ערן... עכשיו כהפכ להיות כנן ערן: והערי החרבות זה ימים רבי עכשיו בצורות ישבו: אשר יאחרו כבינותיך ורחוה בחורבנה ויראוה ביסובה במעט זמן יעשו כי לא היה יכול להיות דבר זה אלא מהא ית: חכי יי דברתי ועשיתי דברתי זה עז הכיח וכן עשיתי כמו שדברתי: עוד זאת חדר: עוד היה נדרם להם כזאת הכרחה שחרכה חותם: כחץ חרם: חרם הם ישראל הם קדושים חרם יהיו רבים כחץ: כחץ קדשים וכירם חרן כן כחץ ירוסלם במועדיה חזו הקדשים שהיו מביחן ישראל לירוסלם שלם פעמי כסגה שהיו רבי: חסלת הפטרת פרשת פרה:

וימאסך ממלך: ויאמר שמואל אל-שמואל חטאתי כי עברתי את-פי יהוה ואת-דבריה כי ראתי את-העם ואשמע בקולם: ועתה שא נא את-חטאתי ושוב עמי ואשתחוה ליהוה: ויאמר שמואל אל-שמואל לא אשוב עמך כי מאסתי את-דבר יהוה: ויאמר שמואל אל-יהוה יהוה מהיות מלך על-ישראל: ויסב שמואל ללכת ויחזק בכנף מעילו ויקרע: ויאמר אליו שמואל קרע יהוה את-ממלכות ישראל מעליה היום ונתנה לרעה הטוב ממך: וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם: ויאמר חטאתי עתה ככרני נא נגד זקני עמי ונגד ישראל ושוב עמי והשתחויתי ליהוה אלהי: וישב שמואל אחרי שמואל ושתחו שמואל ליהוה: ויאמר שמואל הגישו אלי את-אנג מלך עמלק וילך אליו אנג מערנת ויאמר אנג אכן סר מר-הטות: ויאמר שמואל כאשר שבלה נשים חרבה בן-תשבל מנשים אמך וישסף שמואל את-אנג לפני יהוה בגלגל: וילך שמואל הרמתי ושאוול עלה אל-ביתו ובעת שאוול:

כעבדת ופזרעת: ונס בנח ישראל לא ישקר... חלפי שמואל לך לא תקום נח ישראל לא יסור ממקומו ולא ישקר אותו הקבה חבל יעמידנו: ולא יחם על הטוב שבך עליה: חנב מעדנות: כתרנומו מפקח כלומר הלך את כמהלך המלכי שתענו כלום חלפי שהיה קרוב למיתה הלך את כנחוה אז פירושו הלך חלו בתענו ובסמח כי בחר מותו מחיי יום מעדנות קסורים מן התקפר מועדנות כימה כלומר בקסורים ובסלמאות של כרול שהי בהן הלך איו: חכן סר מר המות בחמת ידעתי כי סר וקרע עלי מרית המות: כאשר סכלה נסי חרנך להוסיב חלמות מבעליהם שהייתם מוכנות בחורי ישראל: ויסף: כמו ויבקע פתרנומו פשה ויכחני וכן בדברי רול הוה מפסח ויהיב לן חלומת כלומר בוקע:

חסלת הפטרת פרשת פרה: חכור: הפטרת שבת פרשת פרה:

הפטרת פרשת פרה ביחוקאל בסימן לז

ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם בית ישראל ישבים על-אדמתם ויטמאו אתה בדרבכם ובעלילותם בטמאת הנדה היתה דרבכם לפני: ואשפך חמתי עליהם על-הדם אשר שפכו על-הארץ ובגלוליהם טמאוה: ואפיץ אתם בגוים וזרו בארצות פדרבם ובעלילותם שפשתים: ויבא אל-הגוים אשר באו שם ויחללו את-שם קדשי באמר להם עם יהוה אלה ומארצו יצאו: ואחמול על-שם קדשי אשר חללו בית ישראל בגוים אשר באו שמה: לכן אמר לבית ישראל כה אמר אדני יהוה לא למענכם אני עשה בית ישראל כי אם לשם קדשי אשר חללתם בגוים אשר באתם שם: וקדשתי את שמי הגדול המחלל בגוים אשר חללתם בתוכם וידעו הגוים כי אני יהוה נאם אדני יהוה בקדשי בכם לעיניכם: ולקחתי

ויהי כטמאת הכלה המסילה הכתוב לכלה שבעלה מוכה מתי מטהר והוא לשוב אליה: ויבא לשון יחיד לרץ כלל על בית ישראל: וכדעם עד בכל כרתם לו צר: ויחללו את סם קדשי מהו החילול האומר אויביהם עליה עסי אה ומארכו יבאו ולא היה יכולת כיוו להצל חת עמו ואת חרנו: וזקתי לרץ מסל כח שהטמ נטהר במים טובל בהם ובהזאת מי חטאת כן הטמח מועות נטהר בכפרה: לב חלש ורוח חדשה: החלום הוא שהיה להם לב שומע ורח נכונה לקבל דברי האלהית בטהרה: לב בשר: לב דך וכך לקץ הטוב: ואת רוחי וית רוחי קדשי: וקדשתי כא חכי קורח את סירכו בהמטרי עליו ושמרי

אתכם מן-הגוים וקבצתי אתכם מכל-הארצות והבאתי אתכם אל-אדמתכם: וזקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליהם אשר אתכם: ונתתי לכם לב חדש ורוח חדש והתן בקרבכם והסרתי את-לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר: ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקיתלכו ומשפטית שמרו ועשיתם וישבתם בארץ אשר נתתי לאבותיכם והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים: והושעת אתכם מכל טמאותיכם וקראתי אל-הרדף והרבתי אתו ולא אתן עליכם רעב: והרבתי את פרי העץ ותנובת השדה למען אשר לא יתקחו עוד חרפת רעב בגוים: וזכרתם את-דרכיכם הרעים ומעלליכם אשר לא טובים ונקטתם בפניכם על-עונתיכם ועל תועבותיכם: לא למענכם אני עשה נאם אדני יהוה עדע לכם בושו והכלמו כדרכיכם בית ישראל: כה אמר אדני יהוה ביום טהרי אתכם מכל עונתיכם והושבתי את הערים ונגבו החרבות: והארץ הנשמה תעבד תחת אשר היתה שוממה לעיני כל-עובר: ואמרו הארץ הלזו הנשמה היתה כנן ערן והערים החרבות והנשמות והנהרסות בצורות ישבו: וידעו הגוים אשר ישארו סביבותיכם כי אני יהוה בנית הנהרסות נטעתי הנשמה אני יהוה דברתי ועשיתי: כה אמר אדני יהוה עוד זאת אדרש לבית ישראל לעשות להם ארכה אתם כצאן אדם כצאן קדשים כצאן ירושלם כמועדיה כן תהינה הערים החרבות מלאות צאן אדם וידעו כי אני יהוה: הפטרת פרשת החלם ביחוקאל בסימן מה: כל העם הארץ יהיו אל-התרומה הזאת לנשיא בישראל: ועל הנשיא יהיה העולות והמנחה והנסך בחגים ובחדשים ובשבתות בכל-מועדי בית ישראל הוא יעשה את-החטאת ואת-המנחה ואת העולה ואת השלמים לכפר בעד בית ישראל:

הפטרת שבת פרשת החלם: כל העם הארץ בחסרון הסמיכות כמו הארון הכרית האל בית אל והדומים להם: יהיו אל התרומה הזאת לנשיא בישראל בעבור הנשיא שניסרל יעשו כל ישראל זאת הרומה והנשיא לא יבטק לעשו בעד עמנו כל ישראל יעשו בעד עמנו ובעבורו נוס הנשיא יעשה בעבור ישראל בחגים וכוונתם כמו שאמר:

הפטרת פרשת החדש ושבת ורח דק כה

תקח פל בן בקר תמים הוא פד המלואי האמו' בראש הענין ולימד כאן סיהיו המנוחים בלח בביסן : וחטאת וטהרת : וכן תעשה בשבעה בחדש ממים שונה ומפתי וכפרתם את הבית : זה יהיה חלוף לעתיד לחטא על המזבח ועל הבית גם בשבעה לחדש זה סמרוך שמחה על חטא המזבח שמה נכנס חלם בשונג במקו' שאין לו רשו להכנס או חלם שהיה פתי ולא ידע שאסו להכנס וכעבו זה יעשו כפל נכ בז לחלם : והיה לכם הפסח :

ואינו מכוון לעשו' העזרה קפנדריא חבל במועדי' סכ' בהם יראה כל זפורך זקוק הוא לעשות קפנדריא כשאר העם : כי נכחו יבאו' מונה עליהם סיתרלו בתוך העזרה יפה יפה : והנסיא בתוכם' לפי שכל ישראל סס שעלו לרגל וכבודו והדרו הוא לכה עמם ממים סכ' ברב עס הדרת מלך : וכחאס יבאו' לסון רבי יבאו' יחד הוא והעם : ויבא וסגר' ויבא הנסיא וסג' הסוגר את הסער אחר זאת הנסיא : וכנס בן סכמו ממי' ונו' : וקרב הערב לא זכר נראה סלא יעשה לעתיד חלא עולת הבקר : לרום את הסלת' לכלול את הסל' כסמן ולסון לרום ענין זלף כמור דסיס לילה :

כה אמר אדני יהוה בראשון בחדש החדש תקח פר בן בקר תמים וחטאת את המקדש :

ולקח הכהן מדם החטאת ונתן אל-מוזות הבית ואל-ארבע פנות העזרה למזבח ועל-מוזות שער החצר הפנימית : וכן תעשה בשבעה בחדש מאיש שגרה ומפתי וכפרתם את-הבית : בראשון בארבעה עשר יום לחדש יהיה לכם הפסח חג שבעות ימים מצות יאכל : ועשה הנשיאביום ההוא בערו ובער כל-עם הארץ פר חטאת : ושבעת ימי החג יעשה עולה ליהוה שבעת פרים ושבעת אילים תמימים ליום שבעת הימים וחטאת שער עזים ליום : ומנחה איפה לפר ואיפה לאיל יעשה ושמן הזין לאיפה : בשביעי בחמשה עשר יום לחדש כחג יעשה כאלה שבעת הימים כחטאת בעלה וכסנחה וכשמן : כה אמר אדני יהוה שער החצר הפנימית הפנה קדים יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח :

יצא דרך שער צפונה לא ישוב דרך השער אשר-בא בו כי נכחו יצאו : והנשיאבתוכם בבואם יבוא ובצאתם יצאו : ובחגים ובמועדים תהיה המנחה איפה לפר ואיפה לאיל ולכבשים מתת ידו ושמן הזין לאיפה : וכי יעשה הנשיא נדבה עולה או-שלמים נדבה ליהוה ופתח לו את-השער הפנה קדים ועשה את-עולתו ואת-שלמיו כאשר יעשה ביום השבת ויצא וסגר את השער אחרי צאתו : וכבש בן שנתו תמים תעשה עולה ליום ליהוה בבקר בבקר תעשה אתו : ומנחה תעשה עליו בבקר בבקר ששית האיפה ושמן שלישית הזין לרם את הסלת מנחה ליהוה חקות עולם תמיד : ועשו את-הכבש ואת-המנחה ואת-השמן בבקר בבקר עולת תמיד : ויש מוספין

כה אמר אדני יהוה כי יתן הנשיא מתנה לאיש מבניו נחלתו היא לבניו תהיה אחוזתם היא בנחלה : וכי יתן מתנה מנחלתו לאחד מעבדיו והיתה לו עד-שנת הדרור ושבת לנשיא אך נחלתו בניו להם תהיה : ולא יקח הנשיא מנחלת העם להונתם מאחוזתם מאחוזתו ינחיל את-בניו למען אשר לא יפצו עמי איש מאחוזתו :

הפטרת סבת ורחס חדס בישיבה בס' סו' אמר יהוה השמים כסאי והארץ הדם רגלי איזה בית אשר תבנרלי ואי זה מקום מנוחתי : ואת כל-אלה ידי עשתה והיו כל-אלה נאפ-יהוה : ואל-זה אביט אל-עני ונכה רוח וחרד על-דברי : שוחט השור מפרה איש זוכח השרה ערף כלב מעלה מנחה דם הזור מזכיר לבונה מברך און נס-הסטה פחרו בדרכיהם ובשקוציהם נפשם חפצה : גם אני אבחר בתעלוריהם ומגורתם אביא

המקריבין קרבן ומעשיהם רעים אין קרבנם לרצן חבל הם לעון ועל זה אומר : סוחט הסורי אמר מי שיסחוט הסוד להקריבו לפני והוא ברשעו הרי אני חוסב אותו בשחטו הסוד כאלו מכה אים ומת' וכן זוכה ססה להקריבו כאו ערף כלב להקריבו לפני' וכן מעלה מנחה לפני כאלו מעלה דם חזיר' וכן מזכיר לבונה כאו מברך חן נדבר שוח לפני כלו גזל שהיה חן וסוח' מזכיר' מקטיר כמו חזכמתה לוי' מברך' מביא מנחה כמו קח נח את ברכתי' חכר כלב וחזי' לפי שהכלב מפרים מרסה חלפי סחינו סוסע ססע והחזיר מפרים פרס' וסוסע ססע' והנה סביהס יס בהס כד סימני טהרה והס טוחלי' כן הס מרחי' בעצמס כד מעס טוב בהקריב הקרבן והס טוחלי' במעשיה' הרעי' וסמר גם הסה' פי הס ססוחטי' הסוד חובחי' הסה גם הסה הס כמו עורף כלב ומעלה דס חזיר למה לפי שבחרו בדרכיה' הרעים' ורס' פי' גם הסה' הס חפצים בדרכיהם הללו הרעים גם חזי' חכר וחלפן בתעלוליהם וכן דרך לסון עברית לומר כ' נמך זה חבל זה כמו גם בחור גם בתולה גם לי גם לך : בתעלוליהם' בהסתמת מעשיהם וכן ובעלוליהם הנסתחות והלויים להם עינים מעסה הדס והסתחת : ומגורתם' מה סהס ירחיט ממנו והוא החרב :

המקריבין קרבן ומעשיהם רעים אין קרבנם לרצן חבל הם לעון ועל זה אומר : סוחט הסורי אמר מי שיסחוט הסוד להקריבו לפני והוא ברשעו הרי אני חוסב אותו בשחטו הסוד כאלו מכה אים ומת' וכן זוכה ססה להקריבו כאו ערף כלב להקריבו לפני' וכן מעלה מנחה לפני כאלו מעלה דם חזיר' וכן מזכיר לבונה כאו מברך חן נדבר שוח לפני כלו גזל שהיה חן וסוח' מזכיר' מקטיר כמו חזכמתה לוי' מברך' מביא מנחה כמו קח נח את ברכתי' חכר כלב וחזי' לפי שהכלב מפרים מרסה חלפי סחינו סוסע ססע והחזיר מפרים פרס' וסוסע ססע' והנה סביהס יס בהס כד סימני טהרה והס טוחלי' כן הס מרחי' בעצמס כד מעס טוב בהקריב הקרבן והס טוחלי' במעשיה' הרעי' וסמר גם הסה' פי הס ססוחטי' הסוד חובחי' הסה גם הסה הס כמו עורף כלב ומעלה דס חזיר למה לפי שבחרו בדרכיה' הרעים' ורס' פי' גם הסה' הס חפצים בדרכיהם הללו הרעים גם חזי' חכר וחלפן בתעלוליהם וכן דרך לסון עברית לומר כ' נמך זה חבל זה כמו גם בחור גם בתולה גם לי גם לך : בתעלוליהם' בהסתמת מעשיהם וכן ובעלוליהם הנסתחות והלויים להם עינים מעסה הדס והסתחת : ומגורתם' מה סהס ירחיט ממנו והוא החרב :

המקריבין קרבן ומעשיהם רעים אין קרבנם לרצן חבל הם לעון ועל זה אומר : סוחט הסורי אמר מי שיסחוט הסוד להקריבו לפני והוא ברשעו הרי אני חוסב אותו בשחטו הסוד כאלו מכה אים ומת' וכן זוכה ססה להקריבו כאו ערף כלב להקריבו לפני' וכן מעלה מנחה לפני כאלו מעלה דם חזיר' וכן מזכיר לבונה כאו מברך חן נדבר שוח לפני כלו גזל שהיה חן וסוח' מזכיר' מקטיר כמו חזכמתה לוי' מברך' מביא מנחה כמו קח נח את ברכתי' חכר כלב וחזי' לפי שהכלב מפרים מרסה חלפי סחינו סוסע ססע והחזיר מפרים פרס' וסוסע ססע' והנה סביהס יס בהס כד סימני טהרה והס טוחלי' כן הס מרחי' בעצמס כד מעס טוב בהקריב הקרבן והס טוחלי' במעשיה' הרעי' וסמר גם הסה' פי הס ססוחטי' הסוד חובחי' הסה גם הסה הס כמו עורף כלב ומעלה דס חזיר למה לפי שבחרו בדרכיה' הרעים' ורס' פי' גם הסה' הס חפצים בדרכיהם הללו הרעים גם חזי' חכר וחלפן בתעלוליהם וכן דרך לסון עברית לומר כ' נמך זה חבל זה כמו גם בחור גם בתולה גם לי גם לך : בתעלוליהם' בהסתמת מעשיהם וכן ובעלוליהם הנסתחות והלויים להם עינים מעסה הדס והסתחת : ומגורתם' מה סהס ירחיט ממנו והוא החרב :

כה אמר יהוה השמים כסאי והארץ הדם רגלי איזה בית אשר תבנרלי ואי זה מקום מנוחתי : ואת כל-אלה ידי עשתה והיו כל-אלה נאפ-יהוה : ואל-זה אביט אל-עני ונכה רוח וחרד על-דברי : שוחט השור מפרה איש זוכח השרה ערף כלב מעלה מנחה דם הזור מזכיר לבונה מברך און נס-הסטה פחרו בדרכיהם ובשקוציהם נפשם חפצה : גם אני אבחר בתעלוריהם ומגורתם אביא

יען קראתי שמעו וסובו אלי: החדלים לדברו חמרו חמכם: פועלי ישראל הזכרים למעלה: מנדיכם: מרחיקי התכם בעבור שהתחמרו ללכת ה' והם חומרי למען שמי יכבד ה' כלום ככל הוא עלינו במצותיו אשר זכנו כמו ולא ככד עליך: הם חמרו זה בעבור ה' אבל הוא האל יהיה כרחא ונגלה בשמחתכם

שתשמחו ביטועתו והם יבשו: ומתי יהיה זה כאשר יהיה: קול שאון מעיר: או לימו המשיח יבא קול שאון מעיר: ירושלים על גב ומנוב: בטרם: לל כי פתאום תבוא הישועה לישראל: והמסיל ירושלים לאס וישראל לבנים כלומר יתקבצו בניה לתוכה אשר הייתה שוממ' מהם והרי הוא כאלו ילדת עכשיו' וה' זכר כי הוא טוב וחזק מן הנקב' ונו ישמחו ילדיו יותר מן הנקבה: והנה אמר בטרם תחיל ללדה' נחל' אחר כן היוחל' וה' כי חלה' הטעם כי הישוע' תבא להם פתאום כמו אם תלך הנקבה בטרם יבא חבל לה' אבל קודם שתסלם הישועה תהיה להם מעט זמן כמו חבלי יולדה כלם חבי כמעט רבע עד יעבור זעם: והמליטה' הילדה כחמרה בזה הלשון וכן שמה קבנה קפו וחגמן ותמלט: האני חסדיר' אחר שהמסיל ציון לאס' יולדת אמר האני חסדי' ולא חולד' כלו אם חבי' האשה על המשבר ולא חולד' אותה זה לא יתכן: כן אם חביא ציון על המשבר במלחמת ג'וב' נמנוב באמת חולד' אותה והלד' הוא הישוע': אם חבי המוליד' ועצרתיו' חבי הוא המוליד' הרבות הגויע' הזמן ההוא והו' העבור אותם מולת כי הגדולה והכבוד יהיו לישראל לכדס: שמחו' כל אלהיביה' בגלות על דרך כי רבו עבדיך את אבניה' ואז בקבון גליות תשמחו בה ותשישו בתוכה: למען' התחבלתם עליה למען שתראו בשמחתה ותינקו וסבעתם משוד תנחמו' כי ידעתם כי זה יהיה ג'מולכם: משוד' כמו נסוד מלכים תינקו והוא כמו שד בפתח והוא על דרך משל רובה לומר תענוב: תמנו' ענין מ'צ'ה: מות' ענינו לפי מקומו כמו זיו וונתן' תרנם מחמד יקריה: כנהר פלום' סלום הגו' שיבאו מכל כחה לשאול שלום ומביאים להם מ'חה' ומה שאמר כחל פוטף לא שזיק כמו החל פוטף' חלל כמו שהחל הפוטף יבא במרובה' כן יבא להם כבודם במרתבה: וינקתם' על דרך משל כמו שונק התינוק החלב מאין עמל כן תחבלו כבוד הכות' שלא יבעתם בו' ואחר שהמסיל אותם לתינוק ביניקה המסיל אותם בכ לתינק כמו שנושאת אותה החומכת על זרועיה' והיא מפעפעת אותה על ברכיה' כן תהיה חתם מכוסחים בגוים ומכובדים בכל מיני כבוד וגדולה: תפעעעו' תהיו מפועפעים כדרך שפעפעין את התינוק: כאיש אשר חמו תנחמו' מה שזכר האם ולא האב לפי שהאשה מסתדלת בדברים יותר מן האיש: כדפ' תפ'רחה' הפך ורוח נכחה תיבס גרס כי כמו שהדלגה וה'גון' יבשו עצמותיכם בגלות כן השמחה והשפון יפריחו עצמותיכם: ונדעה יד ה' בעשותו נקמותו נוראות ידעו עבדיו את כח גבורת ידו: את עבדיו' עם עבדיו: מרכבותיו' גזרותיו היו רדות מן השמים: להסיב בחאה אפני' שלא היה עדין גדול על כל גוים עתה ישיבו בחימה' וחיתה גדולה מאף כי חימה לשון חמום כי כשיתחמם בעל הכעס יהיה כעסו גדול' וים מפרסים להסיב' להבעיר מן

סביב חם: כי באם ה' נשפט' לשון ויכוח הוא: המתקדשים' מרחים עצמם כקדושים: וכן המתקדשים והם הישמעאלים שהם מ'הרדים גופותם ונחמיהם עצמם תמיד והם טמאים במעשיהם הרעים: אל הגנות' בכרכות המים אשר בגנות: אחר אחד בתוך' אחד אחת האחרות בתוך הנן: ואנכי מעשיהם'

כל-בשר ורבו חללי יהודה: המתקדשים והמטהרים אל-הגנות אחר אחד בתוך אכלי בשר החזיר והשקץ והעקב' יחדו יספו נאם יהודה: ואנכי מעשיהם ומחשבתיהם באה לקבץ את כל הגוים והלשונות ובאו וראו את כבודי: ושמתו בהם אות ושלחתי מהם פלטים אל-הגוים תרשיש פול ולוד משכי קשת תובל ויון האיים הרחקים אשר לא שמעו את שמעי ולא ראו את כבודי והגידו את כבודי בגוים: והביאו את כל-אחיכם מכל-הגוים מנחה ליהוה בסוסים וברכב ובעבים ובפרדים ובכרכרות על-הר קדשי ירושלים אמר יהודה כאשר יביאו בני ישראל את המנחה בכלי טהור בית יהודה: ונס' מהם אקח לכהנים ללוים אמר יהודה: כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאם יהודה כן יעמד זרעכם ושמכם: והיה מדי-חודש בחודשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל-בשר להשתחוות לפני אמר יהודה: ויצאו וראו בפני האנשים הפשעים כי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל-בשר:

כמו אל: עם מהם' אפילו מאותם שהיו משוקעים בגוים באיים הרחוקים ולא עלו עם אחיהם מן הגולה' ואפשר שסנו קצת מן הדת אף על פי כן מהם חקק לכהנים ללוים אותם שהיו כבר ממשפחות כהונה ולויה: כי כאשר השמים החדשים' קראם חדשים כי הם עומדים בחדושם ולא יבלו וכן הארץ עומדת בחדושה לא תבלה' ופירוש לפני כי חבי סבת קיומם ועמידתם' ופירוש אשר חבי עשה שאני מעמידם בחדושם: והיה מדי חדש בחדשו' כמו מחדש לחדש' ומלת די מורה על התמדת הדבר בלא הפסק' וזכר שני זמנים הקרובים לקרובים והרחוקים לרחוקים לפי רחוק הארצות וקרבתם לירושלים: כל בשר' רובה לומר כל בני אדם ואפילו אחר העמים: ויבאו וראו' אותם הגוים שיבאו להשתחוות מחדש לחדש או חו משנה לסנה יבאו חק מירושלים לעמק יושיפט לראות בפני מ'חה ג'וב ומנוב: והיו דראון לכל בשר' לאותם שבאים להשתחוות לה' כמו שאמר יבא כל בשר להשתחוות לפני' וכשיבאו וראו בהם משפט הנגזר להם ויראו פניהם מלאים תולעים אוכלים אותם והאם הנוער בהם יעלה באשם באשם ויהיה מאים להם' ומלת דראון ענין מאוס וכן לדראון עולם והרי הוא כמו די ראו שכל הרוא' דבר במאס קץ לראותו וחומר די' ועיקר מלת דראון היא תולעת מלשון רבותיני' אל הדרא והכנה שבתנוחה כדרך מפני שאין להם לחה:

הפטרות ליום ראשון של פסח' ויאמר

הפטרות שבת וראש חודש: חסלת הפטרות שבת וראש חודש:

רדק הפטרה ליום ראשון ושני של פסח רדק בט

ויאמר

יהושע התקלסו תהיו מומנים לעבור: מחר בערכם חת הירדן: כי כאשר הייתי עם משה: כי כמו שבקעתה היס לפני משה כן אבקע הירדן לפניך ובוה ידעו כי כאשר הייתי עם משה חתה עמך:

בעת

היה צעור פהיה בגלגל: הרבות צורתי כתרנום חומלן חרובין חומלים חדים: טיית חזר פעם אחר פעם במקנה למול ו נלכותם למול: וכחמרו וסוב מול אינו חות פעם וסתיס לבד חלה כמה פעמי עד שיגמר הדבר וכן כסיל שונה בחילתו אינו פעם וסתי לבד לא כמה פעמים: ויש מרבתינו זל שחמרו כי חמר סתי על הפריעה כי לא נתנה פריעת מ מילה לחברהם חביו ונדחה דברים לו וחמרו כי סתי רובה לומר על צינן המעכבין את המילה שיחזור עליהם סתי: אבנעת הערלות כמו בנבעת ונקדחת בנבעת הערלות על ס המאורע שבעשן כמין גבעה: וזה הדבר אשר מל יהושע: וזה הדבר שבעבורו יול יהושע כי כל העם היולדי במדבר לא מלו אותם לפיכך נכטווה יהושע למולם: ורסי פי וזה הדבר: על ידי ליבו מל אותם חמר להם סבורי חתם לירש את הארץ ערלי לא כך נחמר לחברהם ואתה חת בריתי תשמר וגומ ונתתי לך ולורעי אחרך את ארץ מנורך: כל אנשי המלחמ' לל מבן עשרים שנה וימלה וחותם שחתו היו מולים וזה שחמל כי מולים היו והעם להודיע כי זה שלא מלו לא בעבור שנסתכחה מהם מצות מילה במדבר או ה התרשלו עליה כי מולים היו כל העם היוצאים: והנה חותם שהיו מבן עשרי שנה ומעלה מתו במדבר ומבן עשרים שנה ומעלה כשחלו מולי ולא הוצרך יהושע למול חלה היולדים במדבר שלא היו יכולין למול בדרך: ופי לא מלו: לא מלו אותם כי הוא פעל יונח: הקים חמר הקים וכן לעם עליה:

והיה מדי חדש בחדשי ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יהוה:

הפטרה ליום ראשון של פסח ביהושע בסי' ג' נה:

ויאמר

יהושע אל העם התקדשו בי מחר יעשה יהוה בקרבכם נפלאות: ויאמר יהושע אל הכהנים לאמר שאו את ארון הברית ועברו לפני העם וישאו את ארון הברית ולכו לפני העם: ויאמר יהוה אל יהושע היום הזה אחר גדלך בעיני כל ישראל אשר ידעו כי באשר הייתי עם ישראל אהיה עמך:

בעת

היה אמר יהוה אל יהושע עשה לך חרבות צרים ושוב מל את בני ישראל שנית: ויעשלו יהושע חרבות צרים ומל את בני ישראל גבעת הערלות:

וזה הדבר אשר מל יהושע כל העם היצא ממצרים הזכרים כל אנשי המלחמה מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים: כי מלים היו כל העם היצאים וכל העם הילדים במדבר בדרך בצאתם ממצרים לא מלו:

כי ארבעים שנה הלכו בני ישראל במדבר עד תם כל הגוי הנשיח המלחמה היצא ממצרים אשר לא שמעו בקול יהוה אשר נשבע יהוה להם לבלתי תראותם את הארץ אשר נשבע יהוה לאבותם לתת לנו ארץ זבת חלב ודבש:

וא ז בנייהם הקים תחתם אתם מל יהושע כי ערלים היו כי לא מלו אותם בדרך: ויהי כאשר תמו כל הגוי להמול וישבו תחתם במחנה עד היותם:

ויאמר יהוה אל יהושע היום גלותי את חרפת מצרים מעליכם ויקרא שם המקום ההוא במחנה עד היותם:

בצדה ומלת מעבור מוכיח שהוא מן היסין כי נקרא מעבור הדגן שהוא מסנה שעברה וסנה הבאה נקרא תבואה: ממחרת הפסח הוא ליל טו בסיס ויזמו כי הפסח קרב בל ומחרתו הוא יס טו: ויסבת המן ממחרת: מחותו מחרת סוכר מחותו היום פסק המן כי לא היו צריכים שהרי חכלו מעבור הארץ בלו בסיס ולמחרת שהוא לו בסיס אחר שהקריבונו ה העומר והיתרו נחלס מנח: הדבה מן החמס לחכלו זהו שחמר ויחכלו מתבואת ונו: ולא היה עוד לכני יסרחל מן:

לפיכך ויחכלו מעבור הארץ חס היה להם מן לא היו חכלין מן ה התבואה שהמן היה כוח להם: משל חומר למיניק מפני מה חתה אוכל פת שעורין לפי שחין לי פת חטין לכך נחמר לא היה עוד ונו:

בזהו יתוסע ביריחו: בנבול יריחו ומחלן סמכו רבותינו זל ס עבדורה של עיר דינו כעיר שהרי יתוסע לא היה בתוך העיר וחמר בזהו יתוסע ביריחו: ומרכו סלופה בירו:

כדמו נבור מנח והוא שחמר ליהושע רחם נתתי בידך את יריחו ונו: ויחמר לא: כומר חייני כמו שחתה סבור חיס בח להלחם חכל חתי מלחך ה: עתה בחתי בעת שראיתיני מה שחין כן בכס ודס וזה להחזיק בלכו כי מלחך הוא: ויס בירש פי בה להפחיד על בטול מורה ועל סכטלו היס שעבר תמיד סל בין ה הערבים חמר לו יהושע על חתה מהס בחת חמ' לו עתה בחתי כלומ על בטול תורה שחתם בטלס עתה מיד וילן יהושע בתוך העמק סלן בעומקה של הלכה: חל פכיו: כמו על וכן חל ההדי לא חכל: סוגרת ומסוגרת: סוגרת חנטיה בתוכה שלא יח חדס מן העי: ומסוגרת שלא יכנס חדס בתוכה ופירושו בסופו חין יוכח וחין בח או ככל סוגרת ומסוגרת לרב הסגרים וכן תרגו יונתן חדיח בדסין דכחלא ומתקפ' בעכרין נחמס:

בזהו יתוסע ביריחו: ומרכו סלופה בירו: כדמו נבור מנח והוא שחמר ליהושע רחם נתתי בידך את יריחו ונו: ויחמר לא: כומר חייני כמו שחתה סבור חיס בח להלחם חכל חתי מלחך ה: עתה בחתי בעת שראיתיני מה שחין כן בכס ודס וזה להחזיק בלכו כי מלחך הוא: ויס בירש פי בה להפחיד על בטול מורה ועל סכטלו היס שעבר תמיד סל בין ה הערבים חמר לו יהושע על חתה מהס בחת חמ' לו עתה בחתי כלומ על בטול תורה שחתם בטלס עתה מיד וילן יהושע בתוך העמק סלן בעומקה של הלכה: חל פכיו: כמו על וכן חל ההדי לא חכל: סוגרת ומסוגרת: סוגרת חנטיה בתוכה שלא יח חדס מן העי: ומסוגרת שלא יכנס חדס בתוכה ופירושו בסופו חין יוכח וחין בח או ככל סוגרת ומסוגרת לרב הסגרים וכן תרגו יונתן חדיח בדסין דכחלא ומתקפ' בעכרין נחמס:

ויאמר לא כי אני שר צבא יהוה עתה באתי ויפול יהושע אל פניו ארצה וישתחו ויאמר לו מה אדני מדבר אל עבדו: ויאמר שר צבא יהוה אל יהושע של נעלה מעל רגלך כי המקום אשר אתה עמד עליו קדש הוא ועש יהושע בן:

וירחו סגרת ומסגרת מפני בני ישראל אין יוצא ואין בא: ויהי יהוה את יהושע ויהי שמעו בכל הארץ:

הפטרה ליום שני של פסח במלכים ב' בסימן כג:

וישלח

המלך ויאספו אליו כל זקני יהודה וירושלם: ועל המלך בית יהודה וכל איש יהודה וכל ישיבי ירושלים אתו והכזנים והנביאים וכל העם למקטן ועד גדול ויקרא באזניהם את כל דברי ספר הברית הנמצא בבית יהוה: ויעמד המלך על העמוד ויכרת את הברית לפני יהוה ללכת אחר יהוה ולשמר מצותיו ואת ערותיו ואת חקתיו בכל לב ובכל נפש להקים את דברי הברית הזאת הכתבים על הספר הזה ויעמד כל העם בברית:

ויצו המלך את חלקיהו הכהן הגדול ואת כהני המשנה ואת שמרי הסף להוציא מהיכל

וישלח

המלך ויעמד המלך על העמוד וילמה שבנו שס עמוד והיה בו המלך בעת קראו את התור כמו סוכ' בפרס' הקהל: עזתני: בהכעת היינו: ויעמד כל העם בבליית עמוד והתחזקו בפייהם וכלכס בבירית וכן היעמוד לכך חס תחזקה ידך: ותי וקבילו כל עמח עליהן קיימח: ואת כהני המשנה: שהיו סכיים לכהן גדול וכתו וית סגן כהניא: סומרי הסף: חמלכסלס הממונים על כל צרכי הבית ומפתחות העזרה בידם: בשדמות

הפטרה ליום שני של פסח

בשדמת קדרון / במישר קדרון / ונפח את עפרם בית ל / כי פס היה עיקר העל / סהיה פס העגל וטמא חותמו המקום ונפח עפר סריפת העגל והאפירה פס / הכמרים / האנשים העוברים לפני העגל והם היו לובסים שחורים לפיכך נקראו / כמרים מענין עורכו כתנור ככמרו וחומי / כי הכמרי האה נתנו אותם מלכי יהודה / לזו העבודה ויחסינו

יהוה את כל הכלים העשויים לבעל / ולאשרה ולכל צבא השמים וישרפם / מחוץ לירושלם בשדמות קדרון / ונשא את עפרם בית אל :

והשבית את הכמרים אשר נתנו / מלכי יהודה ויקטר בבמות בערי / יהודה ומסבי ירושלם ואת / המקטרים לבעל לשמש ולירח / ולמזלות ולכל צבא השמים : ויצא / את האשרה מבית יהוה מחוץ / לירושלם אל נחל קדרון וישרף אתה / בנחל קדרון וידק לעפר וישלך את / עפרה על קבר בני העם : ויתן את / בתי הקרשים אשר בבית יהוה אשר / הנשים ארנות שם בתים לאשרה :

ויבא את כל הכהנים מערי יהודה / ויטפא את הבמות אשר קטרן שפה / הכהנים מגבע עד באר שבע ונתן / את במות השערים אשר פתח / שער ירושע שררה עיר אשר על / שמאול איש בשער העיר : אך לא / יעלו טהני הבמות אל מזבח יהוה / בירושלם כי אם אכלו מצות בתוך / אחיהם : ויצו הסלך את כל העם / לאמר עשו פסח ליהוה אליהם / בכתוב על ספר הברית הזה : כי לא / נעשה בפסח הזה מימי השפטים / אשר שפטו את ישראל וכל מי מלכי / ישראל ומלכי יהודה : כי אם / בשמנה עשרה שנה למלך יאשיהו / נעשה הפסח הזה ליהוה בירושלם :

וגם את האבות ואת הידועים / ואת התרפים ואת הנללים ואת כל / השקצים אשר נראו בארץ יהודה / ובירושלם בער יאשיהו למען הקים / את דברי התורה הכתבים על / הספר אשר מצא חלקיהו הכהן / בית יהוה : וכמהו לא היה לפניו / מלך אשר שב אל יהוה בכל לבו / ובכל נפשו ובכל מאדו בכל תורת / משה ואחריו לא קם כמותו :

לשבת בחול המועד של פסח ביוחאל בסימן לו :

בטל העל : ויקט בכמו / וחונן סקטרו בבמות / בערי יהודה / ויקטר כל / ח' וח' מהם : ומסבי / כמו ומסבי : על קבר / בני העם / העם פתח / עובדים להם במייהם / הסלך עפר הסריף על / קבריהם לבזזנם כלומ' / ראו מה שהייתם עובדי / בחיכם כדי שיוסרו / החי' : את בתי הקדשי' / ת' ית בתי הקדשים / טענות : בתי' לאשרה / ירעות היו חורבו' פס / והיריעות היו בתים ל / לאשרה כמו בתי' לבדי' : / ויבא את כל הכהנים / אלה הכהנים היו מורע / אהרן והביא אותם / לירושלם והחזירם ב / בתשובה : וטמא' פס / אותם מקום טומאה / להסלך פס נבלות וכל / טומאה להרחיק העל / מלב העם : חס' על שם / איש בסער העיר / כלומ' / איש הבא בסער העיר / הייתה זאת הנהמה / לסמא' : לא יעלו הכהני' / הכהני' סקטרו בכמו' / לעל לא יעלו עוד לסרת / א מזבח : כי חס אכלו / מצות / כלומר כי חס / בדבר זה לא יבאו מ / מזהבם המותר / לאכול בקדשי' הר' הם / כבעלי מומין חולקין / ואוכלי' אכל לא מקדשי' / חסלו מצות / מכחות / שהיו כאפות מצות והוא / הדין לכל הקדשים :

תרפי' נלמים סמכרי' / ע' כספים : חסר סב אל / ה' סחרד לדברי תורה / נעשה ככל הכתוב בה / ויש מחלוקת בדברי ר' / מהם אמרו כי יאשיהו / חטא חלל שפעה תשוב' / ומהם אמרו שלא חטא / אה מה חזי מקיים חסר / סב חלה' סכל דין סדן / מנן שמכה ועל יח' ה / החזירו להם שמה תחל / כטל מזה ונתן לזה חל' / ובכל מחוזו שהחזיר / להם מסל' :

חסלת הפטרת יום פני / של פסח :

הפטרה לשבת וחול המועד של פסח :

כה

אמר אדני יהוה / עוד זאת אדרש / לבית ישראל לעשות להם ארבה / אתם כצאן אדם : כצאן קרשים / כצאן ירושלם במועדיה בן תהינה / הערים החרבות מלאות צאן אדם / וידעו כי אני יהוה :

היתה

עלי יד יהוה / ויציאני ברוח

יהוה וניחני בתוך הבקעה והיא / מלאה עצמות : והעבירני עליהם / סביב סביב והנה רבות מאד על / פני הבקעה והנה יבשות מאד :

ואמר אלי בן אדם הרחמינה / העצמות האלה ואמר אדני יהוה / אתה ידעת : ואמר אלי הנבא על / העצמות האלה ואמרת אליהם / העצמות היבשות שמעו דבר יהוה :

כה אמר אדני יהוה / לעצמות האלה הנה אני מביא בכם / רוח וחיות : ונתתי עליכם גידים / והעליתי עליכם בשר וקרמתי / עליכם עוד ונתתי בכם רוח וחיותם / וידעתם כי אני יהוה : ונבאתי / כאשר צויתי ויהי קול כהנבא והנה / דעש ותקרבו עצמות עצם אל / עצמו : וראיתי והנה עליהם / גידים ובשר עליה וקרם עליהם עוד / מלמעלה ורוח אין בהם :

ואמר אלי הנבא אר' הרוח הנבא בן / אדם ואמרת אל הרוח כה אמר / אדני יהוה מארבע רוחות באי הרוח / ופחי בהרוגים האלה ויחיו :

והנבאתי כאשר צוני ותבוא / בהם הרוח ויחיו ויעמדו על רגליהם / חיל גדול מאד מאד :

ואמר אלי בן אדם העצמות האלה / כל בית ישראל המה הנה אמרים / יבשו עצמותינו ואבדה תקורתנו / נגזרנו לנו : לכן הנבא ואמרת / אליהם כה אמר אדני יהוה הנה אני

פנכוח' לסון כפיה הוא שהיתה הרוח כופה אותו לילך כיופעתב א מקו' שהרוח / חפץ : ויחמי' כתרנומו ואשריני ענין מנוחה : והיא מלאה עצמות' תי' גרמי / חסא והנין הזה הרח' לו הקכה למפל כי בני ישראל יחזו מהנלות שהם בנוהם / בו בעצמות היבשות על דרך מפל חו' הרחה לו זה להרחות לו שעתיד להחיות מתי / ישראל בעת יפועה כדי / שיראונם הם ביסוע' : / והעבירני' כל זה / במראה הנבואה : / עליהם סביב סביב' / כדי שאלהה אותם כלם / ורפי' פי' כי לא הכנימו / לתוך הבקע' לפי שהיה / כהן : התחיינה' / הנראה בעיניך שוכלו / להחיות : מביא בכס / רוח' אחר הבשר והעו' / והגידים כמו שחמר / חפסו האחר על הסדר / ונתתי עליכם גידים' / ובספר חזק' הוא חומר / עוד ובספר תלביש' / תחלה וח' כך ובעצמו' / ויגידים מסובבני חלל / למה היו חלודומים ל / לחדם סטטט וחזר / ולובס שמה סטטט ח / אחרון לובס ראסו' אכל / בתחלת בריית' הוולד / עוד ובספר תחלה ואחר / כך עצמות ויגידים : / וקדמתי' לסון קדום : / ויהי קול' והנה רעש / העצמות שהיו טופחין / זה לזה : ותקרבו' / העצמות סבכר נפרדו / חים מעל אחיו לחורך / הזמן היו קובצין / ונתקרבו כל אחד ואחד / למקום חבורו ואמר / ותקרבו לסון נקבה / בסיון אחד לכד כי על / הרוב יחל בסני סימנין / ותקרבה וכמהו' / וחלמנותך עלי תבטחי : / עש חל עצמו' רוצה / לומר עש חל עצם ה / הראוי להדבק בו כפי / היצירה : ובספר עלה' / פירוש עלה על הגידים / כי הגידים הם בתוך / הבשר : מארבע / רוחות' כל מקו' שהלכו / כסמותיהם לסוט' ל / לארבע רוחות העולם / מעש יתקבצו ויבאו : / וכחי' סרטו נפח מענין / ויפח באכיו נסמת חי' : / בהרונים האלה' חיו / חומר הרוני הרב חלל / רוצה לומר במתים : / העצמות האלה בני / ישראל המה' חמר / זה שהרחתי בעצמות / האלה קן יחיו כל בית / ישראל שמתו בזמן הגלו' / שחך זה כמה והרי הם כאו הם חומרים יבשו עצמותינו ואבדה תקורתנו נגזרמ / לנו ולא נראה בישראל חסר תהיה בזמן היפועה ויך כחיה חלק סניס חו' / יתר נגזרנו למ לעצמינו : לכן הנבא' מחלוקת יש בדברי ר' מהם אמרו כי בהל' / יעלו המתים מקברותיהם ומהם אמרו מקברותיהם יעלו לחי' בלבול ודרך מחיל' / והסוק הזה מוכיח כי בהל' יחיו כמו מתי' ח' סהדי חמר פותח את קברותיכם / והעליתי אתכם מקברותיכם ואחר כך והבאתי אתכם אל ארמת ישראל :

ונתתי

עוד זאת אדרש / אותם : כחן אדם' חלם הם ישראל שהם נקראו' חלם יהוה רבי' / כחן' כחן קדשים' וכי' אחר כן כחן' ירושלים במועדי' וזה הם הקדשים שהיו / מביאים ישראל לירושלם שלם פעמים בשה' שהיו רבי' : היתה עלי יד' פל יד' /

כה

עוד זאת אדרש / אותם : כחן אדם' חלם הם ישראל שהם נקראו' חלם יהוה רבי' / כחן' כחן קדשים' וכי' אחר כן כחן' ירושלים במועדי' וזה הם הקדשים שהיו / מביאים ישראל לירושלם שלם פעמים בשה' שהיו רבי' : היתה עלי יד' פל יד' /

ונתתי רוחי בכס וזהו רוח השכל כי כיון שאמר ובהעלותי אתכם...

פתח את קברותיכם והעלית אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל ארמת ישראל...

ויש מוסיפין

ויהי דברי יהוה אלי לאמר ואתה בן אדם קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה ולבני ישראל חבירו ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף עץ אפרים...

הפטרת יום של פסח וידבר דוד לוי בשמואל ב' בסוף כב' ותמצאנה בהפטרת האזינו בקף כה

ליום שמעני של פסח בישעיה י'

עוד היום בנב לעמר ינפף ידו הר בירת ציון גבעת ירושלים הנה הארון יהיה צבאות מסעף פארה במערצה ורמי הקומה גרעים והגבהים ישפלו ונקף סככי הער בברזל והלבנון באדיר יפול ויצא חטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה ונתה עליו רוח יהוה רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח עת ויראת יהוה והריחו ביראת יהוה ולא למראיה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח והוכיח במישור לענוי ארץ והברך ארץ בשבת פיו וברוח שפתיו ימית רשע והיה צדק אזור מתנע והאמונה אזור חלציו וגר זאב עם

אמר לתתמהו על פלא גדול כזה שיעשה בימי חזקיהו במבולת מחסר חסור ברנע אחד כי עוד יעשה לישראל פלא גדול מזה בימות המשיח חסור סבט מלכה וכד' לסוף יונק חילין מגזע חמר הנבי כי משרשי ישי ומגזעו יצא עוד חטר נכד ויהיה עוד מלך על ישראל ככתחילה ויתר ממה שהיה ונחה עליו רוח ה' כימה יהי כל זה חל בתחלה

כבש ונמר עסגרי ירבץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג בם ופרה ודב תרענה יחדו ירבצו ילדיהו ואריה כפקר יאבל תבן ושעשע יונק על חר פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הרה לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את יהוה במים לים מבסים והיה ביום ההוא שרש ישי אשר עמד לנס עמים אליו גוים ידרשו והיתה מנחתו כבוד והיה ביום ההוא יוסף אדני שניר ידו לקנות את שאר עמו אשר ישאר מאשור וממצרים ומפטרס ומכוש ומעילם ומשנער ומחמת ומאי הים ונשא נס לגוים ואסף נדתי ישראל ונפצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ וסרה קנאת אפרים וצרי יהודה יכרתו אפרים לא יקנא את יהודה ויהודה לא יצר את אפרים ועפו בכתף פלשתים ימה יחדו יבזו את בני קדם אדום ומואב משלוח ידם ובני עמון משמעתם והחרים יהוה את לשון ים מצרים והניף ידו על הנהר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים והדריך בנעלים והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים ואמרת ביום ההוא אודך יהוה כי אנת בי ישב אפק ותנחמני הנה אל ישועתי אנטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יהוה יהוה ויהי לי לישועה ושאתם מים בששון ממעני הישועה ואמרתם ביום ההוא הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו הזכירו כי נשגב שמו זמרו יהוה כי נאות עשרה מידעת זאת בכל

רוח ואחר כך פיר רוח חכמ' וגו' והריחו בירח' לפי שהריח היה הנס קלה חמ' והריחו וגו' כלומר במעט הכנה ירנש בני חלם הטובים והרעו לא למרח עיניו יפנו כי בחכמת הכה בקרבנו ידעו יבין מי זכאי ומי חייב וספט בדק דלים חמר דלי וענו חרן חלמי שהו יפוט כל חלם בדק דלים ועשירי לפי סדק העול להדר פני הגדולי והעשירים חומר כי הוה לא יעסה כן חלם בדק יקח מספט הדלים מן העשירי ויכחי החזקים במישור בעבו ענוי חרן שלא יזולס ולא יעסקו בעבור שהם רפים וחלסים והכה חרן בשפט פיו לל רעמי חרן ופירו בשפט פיו וברוח שפתיו כי יקלס וימותו כמו שכתו ב בדקיקס ותגזר חומר ויקס לך והיה דק הדק והחמוכה שיחזיק בהם יהיו חזק שלא ימעזו מתכו והפסקו כפול במלות סוגו וגר זאב הכטיח את ישראל כי החיות הדעו לא חיקו בכל ח' זהו שאמר לא ידעו ולא יפחיתו בכל הר קדשי והטעם כי מלא הארץ דעה את ה' וכיון שהם טובי וסמרו דרך ה' לא תפלוט בהם חיה דעה ולא בבהשתם כמו שהבטיח על ידי מרעה והשכתי חיה דעה מן הארץ ואפי' אם יעברו באר לא חיקו ומריח' סוד פטס וחל' כבקר יאכל תבן כאניאכל תבן כמו הבקר שלא יטרף בסר הבהט באי חס לא ימאנה נבלה ופעסע וסיחיק על חר פתן על חור עפר שהנחם מקן בתוכו פתן נחש' מחור' כמו

בנימין שהיה עם סבט יהודה לעולם גם לאחר שנחלקה המלכות ליוסף עץ אפרים לפי שבעת שנחלקה המלכות היה מלך ירבעם שהיה מסבט אפרים נקראו עשרת הספטים על סם אפרים והיו לחלדים חמי חכברס לסני העני שהיה עץ אחד בידך סימן למלכות ישראל שנחלק שיהיה אחת

הפטרת יום שמיני של פסח

עוד

היום בנב לעמוד דרך הדסם כי ביו אחד הלך כל המסעות הנוכדים והק עמא שהי' בלותו היום בנב כי מסס יראה ירוסלס וכיון שרא' חותה מסס יוסף יד על ירוסלס כחלם המבזה הדבר חמר חן זו נחשבת בעיני כי כמה עירות בצורות ממנה כבשתיו הר בת ציון להר בת ציון מסקף פי כורת חת הפחרות במערב פירו' ביד חזקה יערכס ויסברס ורמי הקומה כלו העצים רמי הקומה יהיו גדועים והוא מסל על הסרים הגדולי שהיו עמו ונקף הוא ענין כריתה סככי משל על הסרים הגדולים שחאו בענה אחת עם סכחרי והסתכזזה עם זה בענה אחת כמו ענפי העצים המסתככים זה עם זה והלבנון עוכי יערו הן מרבית חילותיו בחליר יפול על ידי מלאך יפלו ויצא חטר סמך פרסה זו שהיא עתידה לימות המשיח להכטיחה שיהיה בימי חזקיהו

חור ונקר כן לפי שממנו כנס האורה למקן שהנחם בו והפסו כפול במלות סוגו גמול תינוק הנמול מסדי חמו הד' כמו ידה לל שלח ידו וזכר פתן וכפעונו לפי שהם הרעו סבמיני נחם וחלפכלא וייקו כם סאר הנחשים דעה חת י' לדעת חת י' כמים לים מכסים מקום המים נקרא ים המים ממלח' חותו המקום עד סמכס' חותו שלא יראה קרקע הים והיה שרם ישי פי היוצא משרשי ישי וכן תי בר בריה דיש' אשר עומד כי אשר יהיה עומד ביום ההוא שהוא יום קבוץ גלויות ויהיה הוא לכל העמים כמו הנס בחל סילכו אחד נושא הנס כל החיל כן ירפסו כל הגו' א המשיח וילכו אחריו לעשות מה סיבזה לפי יהיה במנוח וכבוד כי כל הגו' יכבדוהו ויעבדוהו: סנית' כמו סקנחם ממכרי שהיה גאלולתס ברוד' מאן סעבוד חבל גאלולת בית שני חינה מן המנך שהרי מוסעבדי היו לכורס: סאר עמו אשר ישח' לפי סרבי' מהם כלו בגלו' לפי חמר סאר עמו וגו' ונסח' כס לגו' בא הנה ידים כס לגו' סיחדו לבוא א מקום הנס כן יפלו בים ההו' כל הגוים את ישראל אשר בארצ' סילכו להם ככבו: וסרה' כסיקבכו בני ישראל בארצס תסור הקנחה שהיתה ביניהם בגלות' מארצס שהיתה בהם חלוק מלכו' מקנחתס במלכות בית דוד: וזכרי יהודה יכרתו כי מקדס היו ביהוד' כורכיס לחככיס ומס יכרתו לל סלא יהיו: ואפרים' לל כל ישראל לכד מיהוד' והפסקו כפול במלות שונות: ועמו' ענין עופפות' וחמר בלסין עופפו למיירות תנועתם א מקום פלסטיס להכותם ולכזוז חותם: משלוח ידם' ספלוח בהם ישראל ידיהם לכל אשר ירבו: משמעתם' שהיו כשמעים לכל אשר יצו חותם: והחרים' ענין כריתה וגורה: חת לסין ים מכרי' הוא נהר מצרים הנקרא שיחור' יניח ברצון הא סעור דרך שיעברו בוגולו': על הנהר' הוא נהר פרת וכן תי: בעים רוחו' בחזוק גוחו סילוך על הנהר ויבסחו: ומלת עים תתפרס לפי הענין וחל לה חדר במקר: והכהו' ברומ ענה לשבעה נחלי ויהיה דרך בן נחל לנחל לעבור בו שבע גליו האמורו למעלה מאשור וממצרים וגו' ומחיי הים' חינו מחותנו: והדרך' הא ידרך העובכיס בחותם הלרכיס כנעלס סתהיה הדרך חרבה כאן לא היה סם מים ויעברו בהם כנעליהם כרגליהם: והיתה מסילה' בתך המיס לשאר עמו ומס לשאר פירסוניה' ולס מאשור לפי שהיא דרך יסרה לעבור בנהר פרת חל ח': כי חלפת ביי פי

כי לבי שחכת ביה והגליתני ועתה שב אפך ונחמתני לפיכך צדיק חזני להזות לך
 סבב אפך ממני ולא הנחתני בגלות כמו שהייתי חייב לפי עונותי: ושחכתם מים
 בססון דרך משל כמו שהחב מים מן המעיין שלא יבסקו מימיו כי הוא מקור
 תמיד כן לא תפסוק מהם הברכה והיסוע ויהי בססון כל ימיהם: וחמתם זה
 חלזה דרך זרות: קראו
 בסמוך כסתכלו לנו
 וכן ואני חקר בסס אהי
 וכתו כלו בסמיה:
 עלילותי מעלתי: גאון
 עשה כמס עלים סוף
 כי גאה גאה וזאת
 הנחות תהיה מודעת
 בכל הארץ סיכיא עס
 דל מבין עמים הרבים
 והעומים ומנסת נוב
 ומנוג נכ תהיה מודעת
 בכל הארץ: צהלי
 הרימי קולך בסירה
 ובסבמ הא כי קול ישר
 גדול בקרבך כלום גדול
 שמו בקרבך בגללות
 עשה:

הפטרה ליום ראשון של שבועות

ויהי

ברביעי הוא חלש תמוז:
 ואזי בתוך הגולה: בא
 הכני טרס הידיעה כי
 חלש חמר אל יחזקאל בן
 בוני וכן ותרחה את
 הילד כחלו בו במראה
 הכנולה שהיה עס בני
 הגול על כהד ככר הוא
 עס הנהר כלומר שהיו
 עומדים על שפת הנהר
 והוא בתוכה ובאר לו
 הכנולה וראה אלה
 המרחו שמספר והולך:
 מרחו אהי: כל מרחו
 גדולת ונפלאו: כי דרך
 הכתוב כסרונה להגדיל
 הדבר סויל אותנו לא כמו
 כהרבי אל אחיו אל: א
 יחזקאל בן בוני היה לו
 לומר חלי וכן ותהי עליו
 עליו לא סכן דרך המקל
 לבעמי כמו כסילמך וא
 מסה חמר עלה אל יי
 ובתרגו ירושלמי יחזקאל
 כניח בר ירמיה ונקרא
 ירמיהו בוני על שהיו
 מבזק אותנו: ואם
 מתלקחת: כי מתלקח
 בתוך הענן: כעין
 החשמל מלאך שסמו
 כך רחיתי מתוך אותה
 האם: דמו חרס להנה
 אף דמות סור ורחיה
 וכסר להנה וכראה לפי
 סוה חכ כללם קלם ה
 הנביא את המרכבה בו
 והוא דמות פרזופו של
 יעקב חבינו: רגלי יסל
 רגלך כיון זה כנגד
 זה: וכוכבים מעבך
 כיון מתוך זהוריתם
 דומות כאו יוצאות מהם
 כצננות: קללי עומרת

הארץ: צהלי ורגי ישבת ציון פי גדול בקרבך קדוש ישראל:
 הפטרה ליום ראשון של שבועות ביחזקאל כסי ח':

ויהי

בשלושים שנה ברביעי בחמשה לחדש ואני ברתוך הגולה על נהר כבר נפתחו השמים ואראה מראות אלהים:
 בחמשה לחדש היא השנה החמשית לגלות המלך יויכין: היה היה דבר יהוה אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים על נהר כבר ותהי עליו שם יד יהוה: וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב ומתוכה בעין החשמל מתוך האש: ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראהן דמות אדם להנה: וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם:
 ורגליהם רגל ישרה וכף רגליהם ככף רגל עגל ונצצים בעין נחשת קרל: וידו אדם מתחת כנפיהם על ארבעת רבעיהם ופניהם וכנפיהם לארבעתם: חברות אשה אל אחותיה כנפיהם לא יסבו בלכתן איש אל עבר פניו ילכו: ודמות פניהם פני אדם ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן ופני נשר לארבעתן: ופניהם וכנפיהם פרוות מלמעלה לאיש שתיים חוברות איש ושתיים מככות את גויתיהנה:
 ואיש אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן: ודמות החיות מראהם כנחלי אש בערות כמראה הלפידים היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן האש יוצא ברק: והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק: וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות לארבעת פניו: מראה האופנים וכעשה הם בעין תרשיש ודמות אחד לארבעתן ומראהם וכעשה הם כאשר יהיה האופן בתוך האופן: על ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו לא יסבו בלכתן: ונביהן

ויהוה

ברביעי קדשו הם כפניו כל הארץ:
 (האשכנזים מתחילין כאן)
תפלה לחבקוק הנביא על שנינות: יהוה שמעתי שמעתי יראתי יהוה פעלה בקרב שנים חידרו בקרב שנים תודיע ברנו רחם

חך: על ארבע רבעיהם: לארבעה רוחות העולם שהריים להם כנים וכנפים לכל רוח: חוברות חס' א' חמותה כנפיה' כנפה של זו כרום' לזד כנפה של זו: לא יסבו בלכתן: חס רוחות ללכת לחיה רוח סירצו חין צריכו להסב כניה' שהריים להם פנים לכל דל לפיכך חיס אל עבר פניו ילכו' לזד פניו של אותה הרוח שהם רוחים ללכ ילכו: היא מתהלכ' בין החיות המרח' הוא' מתהלכת בכל החיות: ונונה לחס' יותר מאס סלכו: רזוח וסב' ענין מרובה וזקן כמו כרק וכתו בריקח: אופן אחד בחרך' ברצפת הרקיק': לארבעת פניו: סל כל חיה או האופן יס לו ארבעה פנים: כעין תרסי' כגון חנן טובה שמה תרסיס: כאשר יהיה אופן קבוע בתוך האופן שתי וערב לפי שהן הולכות לכל עבר פניהם לארבע רוחות צריך סיהא האופן מ' מנגלג לארבע רוחותיו: ונביהן' ונכ יס להם: ונונה להם ויראה להם מאוימים הם לרוחה אותם ויס פוקרין ירח' להם במור עמודי: מעל הארץ מעל רצפת הרקיע: שמה הרוח ללכת' רוחו של הקבא בחיו רוחו החי באופניו: בלכתם החיות: ילכו' האופנים: הנורח' פי נורח בלכנותו ובזהרנו: לכל אחד ואחד: כקול סדי חוק ותקוף: קול המולה פי כמו מלה חלח סוה מורה על מלה חזקה נשמעת המדברי רבים כקול מחנה: ותסחי רוח נראה לי במראה הכנולה שנסחתי רוח ושמעתי קול אחרי שהי' חומר בדרך כבוד יי ממקומו:

ונבה להם ויראה להם ונבתם מלאות עינים סביב לארבעתן: ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים:
 על אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו שמה הרוח ללכת והאופנים ינשאו לעמתם כי רוח החיה באופנים: בלכתם ילכו ובעמדם יעמרו ובהנשא מעל הארץ ינשאו האופנים לעמתם כי רוח החיה באופנים: ודמות על-ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה:

ויהוה

ותחת הרקיע כנפיהם ישרות אשר אל אחותיה לאיש שתיים מככות להנה ולאיש שתיים מככות להנה את גויתיהם: ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כקול שדי בלכתם קול המלה בקול מחנה בעמדם תרפינה כנפיהן:
 והיה קול מעל לרקיע אשר על ראשם בעמדם תרפינה כנפיהן:
 ומפעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה: וארא כעין חשמל כמראה אש בית לדה סביב כמראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו ולמטה ראיתי כמראה אש ונגה לו סביב: כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד יהוה ואראה ונפל על פני ואשמע קול מדבר: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד יהוה ממקומו:
 הפטרה ליום שני של שבועות כחבקוק כסימנ'

ויהוה

ברביעי קדשו הם כפניו כל הארץ:
 (האשכנזים מתחילין כאן)
תפלה לחבקוק הנביא על שנינות: יהוה שמעתי שמעתי יראתי יהוה פעלה בקרב שנים חידרו בקרב שנים תודיע ברנו רחם

חומר אי הגלות הדרך סיהיה לישראל לעתיד ויראתי חין יוכל לעמוד כמה שני' בקרב חובינו לפניך ואו' בערך בקרב סבי' חיינו: ישראל סהם כנגד' כמו שאמר על בני ועל כיעל ידית בניי חיינו: חיה חיות בתוך השבים החרכים האלה סיהיה בגלות שלא יכלה בקרב חובינו: בקרב סבי' תולעי' בקרב אה הסבי' תודיע דברך סיעדת להם וליך בס זאת בהיותם ונו: כרינו רחם תזכור: בזמן הרוב זכור להם רחמך: וכדרם רחם בנימין חכמהם כלומר זכור להם ברית אברהם: חלוא

רדק הפטרה יום שני של שבועות רדק לא

יתברך ומתנו, והאויבים נכנסו בהם וישראל הלכו לאורם: בזעם תצעד ארץ, צעדת בזעמך על ז' חומות לנרם אותם: באף תדוש גוים, ככל הענין במלות שונות: יצאת ליסע עמך, כמו שיצאת ליסע עמך בהכנס לארץ ז' חומות כן תצא לעתיד ליסע עמך על ידי משיח, הוא משיח בן דוד להזיחם מהגלות ושוכס לארצם: מוצאת

רחם, חן ומחן רחם מחיל הרשע גונ: ערות יסוד, כלומר ת ממחן רחמם והוא מלך מנוג, וכן תגלה יסודם עד צוארם והם שרי החיל והמלכים אשר חמו, ערות ענין גלוי, וכן ערו ערו עד היסוד בה, והצואר הוא קרוב לראש ויסוד הוא עיקר הבנין וקיומו לפיכך הוא משל על גדולת הממכה, ומה שאמר מוצאת נקבת עבר ב במקום עתיד, בדברי הנבואה יבא זה ברוב בי הנבואה אף על פי שהיא עתידה הכי היא כאלו נתקיימה לפיכך יזכרו בה בלשון עבר: נקבת במטוי רחם, פ כרזיו, כלומר במטות גונ, עזת מניק רחם פרות כלומר חיילות וקרא' פרוי לפי שיבא לרב והם יושבים ס שבבות ירושלים בפרתי שהקבה ישלח מהומה בהם שינקנו ויחמנו איש במטה שבית את רחם רעה: יסערו ל להפיכנו, כלומר חות שיבאו ברוח סערה עלי להפיק אותי בגוים: עליבות כמו לחכול עני במסתר, עליבות ושמת' מהיה להפיכנו כמו שהיתה בים שחטבו לחכול עני והוא ישראל כשיבאו מוצרים ורדף אחריו כרעה וחילו וחטבו לחכול במסתר, כלומר כי חטב כי חין רחלה וחין כמו בים וחטבו לחכול בשמחה כמו שאמר חמר אויב ארדוף חסינו וגו' עד סדרת חתה בים סוסין והעברת את ישראל בנהטלת את מצרים בתהומות וטבעת): חומר מים רבים, כמו שאמר נבבו כמו נד נוזלים, חומר נד ונבדו מן חמרים חמרים: שמעתי, חמר הנביא שמעתי בכבואה הכרה שהיה בה ישראל בעת ההיא ביום בא גונ: ומרגו בטני לאותה שמועה וטבטי רמו ללב כמו המו מעילו כי ללב יכון לסוף הרגו וההמיה והשמחה וההשקט לא לבטן ולמעשים חלה לפי שהלב בכלל יפילו לסוף חלב עליהם: לקול בללו שפתי לקול השמועה בללו שפתי ונלילת השפתיים היא השקת השפתיים זו בזו מרב כחד ורעה: יבא רבך בעצמי, חפילו עצמו שהם הדבר הקסה שבנו ירקבו לחת השמועה: ותחתי ארגו, במקומי ארגו: חמר חנוח לים ברה, חמר הייתי חושב שאנוח בארצי אחר שטבתי מהגלות לארצי והנה נהפכה מנוחתי לים ברה לעלות לעם יגדלו, ויום ברה הוא היס שחטב גונ לעלות לעם ירושלים וישראל ויגדלו כלומר שיבא עלי גדולי העמים: כי תחנה לא תפחה, הפסוק הזה כאמר רדף משל על העמים הנאספים על ירושלים עם גונ ומנוג חמר כי לא יצליחו חלה יכלו עם: יבול, כמו פרי: וסדמות, סדה זרע: מכלה, דיר הבאן: ברפתיים, כמו רפת בקר בדברי רבותימי זל והוא בית הבקר: וחלבי חלונותי חמר הנביא בלשון ישראל כשיכלה מחנה גונ חלבי חלונות ביסוע ישראל וככל הענין במה שכתב חנניה בחלמי ישעי וכת' על ניסח ומורקחא דמעביד למשיח וגומר: ויסם רגלי כאילות, קלות כאילות לרדוף אויבי: ועל במותי ידריכני, עזרי שארדוף על גבם וארמכס בארצו והונו במותי לפי שירושלים גבוהה מכל הארצות ואסודר על הכס שיעשה לי וחמר למנצח בגנינותי, הוא לסוף נעימות קול להדים ולהשפיל אורגניזם בלעז:

נקבת במטוי ראש פרוו יסערו ל להפיצני עליצתם במור רחל עני במסתר: דרכת בים סוסיה חמר מים רבים: שמעתי, והרגו בטני לקול צללו שפתי, יבא רבך ב בעצמי ותחתי ארגו אשר אנוח ליום צרה לעלות לעם יגדלו: כי תאנה לא תפחה ואין יבול בגפתיים כחש מעשה זית ושדמות לא עשדה אכל גור ממכלה צאן ואין בקר ברפתיים: ואני ביהוה אעלוה אנילה באלהי ישעי: יהוה אדני חילי וישם רגלי כאילות ועל במותי ידריכני למנצח בגנינותי:

הפטרה למסעה באב בירמיה בסיון ח

אסוף
אסיפם נאם ירוה אין ענבים בגפן ואין תאנים בתאנה והעלה נבל ואתן להם יעברום: על-מה אנהנו יושבים האספו ונבוא אל-ערי המבצר ונרמרה:

הפטרה למסעה באב בירמיה בסיון ח

הפטרה למסעה באב:

אסיפם, לסוף כלייה כמו אסוף אסף כל מעל פני האדמה: אף ענבים בגפן, ולא תאנים בתאנה מוכר חלה שני המינים כי הם עקר הפירות כמו שאמר בכרעה חיש תחת גפנו ותחת תאנתו וחמר בקללה יחכל נפכך ותאכתך: והעלה נבל, חפילו העלה יבול: וחמן להם יעברום, כל זאת תהיה להם על כי נתתי להם חוקי ועברו עליהם: על מה אנהנו יושבים, בכפרים ובערי המיסור כבטומי: ונדמה, ענין שתיקה: הדימוי f i h

חלנה מתמין יבא, עתה ספר הנדולות והמורחות סהרה האל לישראל במדבר תחלה כפנתן להם התורה, וזה חלנה מתמין יבא, כמו שאמר בתורה צרח מפעיר למו כי תמין הוא שער, וכן יהר פאך כמו סנאמר הופיע מהר פאך: כסה שמים הודו, זהו הלפידים פרחו ביום מתן תורה שהיו מזהידים השמים והארץ והודו:

תזכור: אלוה מתמין יבוא וקרוש מרה פאך סלה בסרה שמים הודו ותהלתו מלאה הארץ: ונגה כאור תהיה קרנים מירו לו וישם חביון עזה: לפניו ילך דבר ויצא רשף לרגליו: עמר וימרד ארץ ראה ויתר גוים ותפצצו הררי ער שחו גבעות עולם הליכות עולם לו: תחת און ראיתי אהלי כושן ירגזון יריעות ארץ מדין: הבנהרים חרה יהוה אם בנהרים אפה אס-בים עברתה כי תרכב על-סוסיה מרכבתיה ישועה: עריה תעור קשתה שבעות מטות אמר סלה נהרות תבקע ארץ: ראיה יחילו הרים זרם מים עבר נתן תהום קולו רום ידיו נשאו: שמש ירח עמר זבלה לאור חציף יהלכו לנגה ברק חניתה: בזעם תצעד ארץ באף תרוש גוים: יצאת ליסע עמך ליסע ארתי משיחך מחצת ראש מבית רשע ערות יסוד ער צואר סלה:

פירוס הודו והדרו: ותהלתו, זהו ימין ב בהלכו עלי ראשי: ונגה כאור תהיה, זהו מה שאמר בתורה ו נמראה כבוד ה' כאש חוכלת ברחם ההר: קרנים מירו לו, זהו כי קרן עור פני משה כלומר הזיו ההוא היה מיר האל לו למטה: וסם חביון עזו, כתרנומו טס נגלה עזו שהיה חבוי למכרע בסתר ע עליון: לפניו ילך דבר, במדרש חגדה בשעה שנתן הקדוש ברוך הוא תורה לישראל טורדו למלאך המות להפליגו לדרכים אחרים שלא יעמוד לקנטר ולומר חומה שעמידה לכפור כך לסוף מ' יום וחתה כותן להם את התורה: ויבא רשף לרגליו, מ מלאכי רשף באו עמו לסיני: עמר וימרד ח ארץ, עמר הארון בגלגל יד סנה ער ס סכבסו הארץ וחלקיה במדה וחבל: רחא ויתר גוים, משס רחא והביטלכתר הגוים מן הארץ, ויתר, פירס ויקפץ, כמו לכתר בהם על הארץ: ויתפוצצו, ענין שבידה עם הפיזור כמו וכפטיס יפוכן סלע: הררי ער שרי החומות וכן גבעות עולם: שחו, מפעלי הככל והוא חסר הכפל מן תחתיו שחמו: הליכות עולם לו, מהלכי עולם כלם לאל יתברך, לפיכך יעשה בהם כרצונו להנביא זה ולהשפיל זה לנרם זה ולהחיל זה: תחת און, הזכיר עתה גבורות שיעשה לנו במלחמת כושן רשעתיים על ידי עתניאל בן קנז ובמלחמת גדעון עם מדין, וחמר במקום אף ראיתי אותם אהלים תקועים כלומר במקום שלא היה להם העמדה וקיום: ירגזון יריעות, רובה למור אהלי יריעות מדין כי אהלה היא פריס' היריעות, ויום מפרסם תחת און ששעיתי ראיתי אהלי כושן רשעתיים עלו בארצי וכאשר עשיתי תשובה רחם האל יתברך עלי ורגזו יריעות ארץ מדין מפני עלי ידו בדעון: הבנהרים חרה יי, זכר בקיעת הירדן ויס סוף, חמר נראה שחרה אף יי בנהרים סהרי נבקע הירדן, וזהו דרך משל ומליצה להזכיר נכסם שיעשה הקדוש ברוך הוא, וכן חס בים עברתך על קריעת ים סוף: כי תרכב על סוסך, כנגד כושן פרעה וזכבו רמה בים: מרכבותיך ישועה, מרכבותיך היו לנו ישועה: עריה תעור קשתך, כמו שדמה אותה לרובב הסוס ביו נתסועתו לישראל כן דמה אותה לתופס קשת, חמר נגלה נגלות בגבורתך וקשתך עליהם, ופירוש עריה ענין גלוי: שבעות מטות, שבעות שסכבעת למטות ישראל: חומר סלה, מחמר המקיים לעולם: נהרות תבקע ארץ, בקעת להם הארץ היבשה לתת להם מים רבים כמו הנהרות כמו שכתב וזבא מזלים מסלע וימרד כנהרות מים ועל הדרך הזה תי: רחוק יחילו הדים, הרי חלמי ארגזן סנדבכו זה עם זה: זרם מים עבר, זרם מים העוברים בירדן תמו ככרתו ועבר קילוח סטף המים לספולו טל נהר והבאים מלמעלה קמו ועמדו: נתן תהום קילו, שבתוהו ויפבי הארץ: לוס ידיו נשאו, באה הסמים הודו לו: שמש ירח, במלחמת יהושע עם המלכים שעמד להם השמש וכן הירח עד יקום בני אויביו: זבלה, בשמים שהם זבול ומעון להם, זבלה האף מוספת כהא לילה כי המלה מלעיל: לאור חביון, הבקרים הם חזי הסם

הפטרה למסעה באב בירמיה בסיון ח

אסוף
אסיפם נאם ירוה אין ענבים בגפן ואין תאנים בתאנה והעלה נבל ואתן להם יעברום: על-מה אנהנו יושבים האספו ונבוא אל-ערי המבצר ונרמרה:

הדימוי כולו הסתמך על חן לני רעות להתלכך כי הטחמ לו וחיך כעז פניו
לכבדו חויה ענין ברית כמו ידמו לשחול: מי ראשי כס דלונ בים כדשי חיון ראש
פתני הוא חרם שבטינו: קיה לשלל מקור פלומ ואס נקיה לפלום מהחויב וחיך
טוב וחיכנו השלום שהיה טוב: מדן כסמע לפי שהיה קנה חרץ ישראל זכרו
ויכתן תרנס על דפלוח

שם כל יהודה אלהינו הרפנו וישקנו
מי ראש כי חטאנו ליהודה: קנה
לשלום ואין טוב לעת מרפה והנה
בעתה: מדן נשמע נחרת סוסיו
מקור מצהלות אביריו רעשה כל
הארץ ובאו ויאכלו ארץ ומלאה
עיר וישבי בה: כל הנני משלח
בכם נחשים צפענים אשר אין להם
לחש ונשכו אתכם נאם יהודה:

מבליגתי עלי יגון עלי לבי דוי:
הנה קול שועת בתי עמי מארץ
מרחקים היהיה אין בציון אס מלכה
אין בה מדוע הכעיסוני בפסיליהם
בהבלי נכר: עבר קציר בלהקין
ואנהנו לא נושענו: על שבר
בתי עמי השברתי קרתי שמה
החזיקתני: הצריאין בלעד אס
רפא אין שם כי מדוע לא עלתה
ארוכת בתי עמי: מי יתן ראשי

מים ועיני מקור דמעה ואבכה ימים
ולילה את חללי בתי עמי: מי
יתנני במדבר מלון ארמים ואעזבה
את עמי ואלכה מאתם כי כלם
מנאפים עצרת בגדים: וירכו
את לשונם קשתם שקר ולא
לאמונה גברו בארץ כי מרעה אל
רעה יצאו ואתי לא ידעו נאם
יהודה: ואיש מרעהו השמרו ועל

כל אח אל תבטחו כי כל אח עקוב
יעקב וכל רע רביל יהלך: ואיש
ברעהו יהתלו ואמת לא ידברו למדו
לשונם דבר שקר הענה נלאו:
שבתך בתוך מרמה במרמה מאנו
דעה אותי נאם יהודה:
לכן בה אמר

לעגלה די בדין: נחרת
סוסיו עטופת סוסיו
ונקראת העטופה כן על
שם החירוי שהם נקבי
החף: מנהלות חבירי
זהלת משחק סוסיו
ומניו סוסים נקראים
חבירי מזהרות דהרות
חבירים לסוסים דוהרי:
נחשים צפענים לסוף
שבעים סנה כעסה צפע
ואוטם אזנו שלא ישמע
לקול חב המלחום סנחל
כמו פתן חרם יאטם
אזנו: מבליגתי ענין
התחזקות כמו וחבלינה
מעט כלום אס אמרתי
חבלינה וחחחקה וחרצ
להתחזק על יבוי לא ח
אוכל כי עלי לבי דוי:

הנה קול שועת בתי עמי
מחרק מרחקים: דועק
מבחד החויב הבח מחר
מרחקים ואומרים ה
חן בציון אס מלכה חן
בה חס כן חן יח ע
עלינו הלא ה שכינתו
בציון וחיך ישלום בה
החויב והאל מסיבם:

מדוע הכעיסוני חן
יחשבו להנצל בהיותי
בציון והס הכעיסוני ב
כפסיליה: יבהלי כר
רועה לומר בהבלי אל
נכר: עבר קציר קציר
הוא זמן שיושע חרם בו
מפני הנבזרת ואלס
שמה בבח הקציר כע
שכתוב כשמהו בקציר
וכן זמן הקצ חרם שמה
בפירות הקצ וחומר זה
דרך מסל פלומר עברו
הזמנים שחשכו להושע
בהס ולא נושענו: על
שבר הוא מחמר ה
הנביא: קדרתי לסון
שחרות ואופל: שמה

תמהון: החזיקתני
חזותי: הצרי חן ב
בגלעל: חמר דרך משל
חס חן צרי בגלעד חס רופח חן
הצרי פמו שאמר עלי גלעד וקחי צרי והיא רפואה לחלחיס הקים כמו נסיכת
הנחם וזולתו כלומר וכי חן חסיד ביניהם סיכפר האל בעדו: ארוכת רפואת:
מי יתן ראשי מים: מי יתן סיהיה ראשי כל מים וחוב דרך עיני בבכי וכן תהיה
עיני מקור דמעה שלא יפסק: חת חללי בתי עמי: מי שבוכים עליו כעסה כפעול
לבפי ואס לא ישיבנו כן דרך לסון העברי וכן ויבך אותו חביו: וכן ולבכות
לפי שבבזרו כעסה הפכי הרי הוא כאילו מקבל הפעולה: מלון אורחים: מלון
לעובדי אודה שלימו סם בליה וחמר הנביא סיתאיה להיות סוכן בחותו המלון
שלא יראה עוד חת ישראל כי לא יוכל לראות רעות: עזרת בונדים: שהס
נעצרים יחד לזכר בנד וסקר וכן תרנס יונתן סיעת סקרין: וירכו: לסון זה
נעצל בהזמנת הקפת לירות חן ובכנלים דורכין אותה לכך קודח אותה דריכה:

והנביא חמסיל לשונם לקפת וחזיהם דבר שקר ולבר מר: ולא לאמונה צבד
בחרץ: מה שהס מתגברים ומתחזקים על החלסים לא לאמונה שיפלטו משפט
חמת ושיזנעו העושקים: מרעה אל רעה: מעבירה אל עבירה ויס לפרסו על
העונם מרעת חויב זה ינחיס לרעת חויב אחר ועס כל זה לא נתנו לבס לשונ
ממעשיהם הרעי ולדעת

יהוה צבאות הנני צורפם ובחנתים
כי אין אעשה מפני בתי עמי:
חן שוחט לשונם מרמה דבר בפיו
שלום את רעהו ידבר ובקרבו ישם
ארבו: העל אלה לא אפקד בם
נאם יהודה אס בגוי אשר כזה לא
תתנקם נפשי:

על ההרים אשא בכי ונהי ועל נאות
מדבר קינה כי נצתו מבלי איש עבר
ולא שמעו קול מקנה כעוף השמים
ועד בהמה נדרו הלכו: ונתתי
את ירושלם לגלים מעון הנים ואת
ערי יהודה אתן שממה מבלי יושב:
מיהאיש החכם ויבן את זאת
ואשר דבר פי יהוה אליו ויגדה על

מה אבדה הארץ נצתה כמדבר מבלי
עבר: ויאמר יהודה
על עונכם את תורת אשר נתתי
לפניהם ולא שמעו בקולי ולא
הלכו בה: וילכו אחרי שרירות
לבם ואחרי הבעלים אשר למרוס
אבותם: לכן בה אמר יהוה
צבאות אלהי ישראל הנני מאכילם
את העם הזה לענה והשקיתים מי
ראש: והפצותים בגוים אשר לא
ידעו המה ואבותם ושלחתי אחריהם
את החרב עד בלותי אותם:

כה אמר יהוה צבאות התבוננו
וקראו למקוננות ותבואינה ואל
החכמות שלחו ותבואנה:
ותמהרנה ותשנה עלינו נהי ותרדנה
עינינו דמעה ועפעפינו יזלר מים:
כי קול נהי נשמע מציון איד שדרנו
בשנו מאד כי עזבנו ארץ כי ה
השליכו משכנותינו:

שכמדברות נאות: לסון נה וכן לביחך נאות קדם וחמר הנביא ברחותו חרבן
הארץ שישא בכי ונהי לקינה על מקומות המרעה כי נחרבו מבלי חיס עובר חן
דרך לומר שאין חללים תקועים לרועים חלל חפילו חיס חן עובר שם לרעות
מקנה: ובחמרו מעוף השמי הוא דרך גזמ להפליג הדבר אז נחמר זה כמסמנו
כי רוב העופות לא יסכנו במדבר כי חס במקומות שיזבחו זרע ופירות ופרכי
החילנות: נצתו ענין חרבן וכן נצתו כמדבר: ובדברי רבותינו זל רבי יהודה
אומר חמשים ושמשים סנה לא עבר חיס ביהודה שנחמר מעוף השמים ועד בהמה
נדדו הלכו בהמה בנימטריח ככ הוו: לגלים: גלי חכנים מהבמים והחומות
סנהרבו: מעון תנים: מסכן התנים ועצוס: מי האים החכם ויבן חת זאת
יבן מדעתו והנביא יגיד התשובה והסאלה כמו שנחמרה לו מבי ה: הנני
מאכילם: בא הכני קודם הידיעה שהוה חת העס הזה כמו ותרחהו חת הילר
והמסיל הכרות ללענה ורוס והס סמי המות ובחמרו מי רוס לבי שהוה מי בחיטת
כי ברוב עושין אותו מראש הפתן: עד כלותי אותם: רובם: התבוננו: בפועלות הקרוב
לכא ומעתה קדחו למקוננות: בפתח הלמד לל המקוננות הידועות: ואל החכמות: שהן חכמות בדברי הספד וקינה: עלינו: מאמ הנביא בכללי ישראל: ועכפינו: הס
חיוני העינים: כי השליכו משכנותינו: כאילו משכנותינו השליכו אותנו חוצה: ויס עוד לומר כי השליכו החויבים חת משכנותינו לארץ:

הפטרה יום ראשון של ראש השנה רדק לב

כי שמעניו נשים כי המספר והנהי' בנשא' ברוב כי הם רכות הלב יות' מן האכס' : עולל מחנן כי דרך העוללים לשחוק בסוק והבחורים ברחובות : דבר כה נחש' חמר' ה' לכביח דבר וחומר כה נחש' ה' כמו כה חמר' ה' : וכעמיר מואחרי הקוצר' : טפסחתו הקוצר' ונשאר מאחוריו ואין מאסף חותנו כן יהיו

כנגד הקרבנות שנים להסתחנות ולזכות ורובן חמרי חביבה תפילה יותר מכל הקרבנות דכתיב להסתחנות ואחר כך לזכות : ונתן לפניו מן השלמים שהיה זוכה : ולחנה יתן' כמו נתן כמו אזי יבנה יהושע : מנה אחת חפסי' מנה אחת נכבדת להפסי' חפה וכעסה וכן חרף חפסי' ויונתן תרגם חולק חד בחיר רוכה לומר מנה הראויה ל

בני שמענה נשים דבר יהוה ותקח אונכם דבר פיו ולמרנה בנתיכם נהי ואשה רעותה קיננה : כי עלה מות בחלונינו בא ב בארמנותינו להכרית עולל מחנן בחורים מרחבות : דבר כה נאם יהוה ונפלה נבלת האדם בדמן על פני השדרה וכעמיר מאחרי הקוצר ואין מאסף : כה אמר יהוה אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו ואל יתהלל עשיר בעשרו : כי אם בזאת יתהלל הסתהלל השכל וידע אותי כי אני יהוה עשה חסד משפט וצדקה בארץ כי באלה חפצתי נאם יהוה :

הרעמה כי סגר יהוה בעד רחמיה : וכן יעשה שנה בשנה מדי עלתה בבית יהוה תכעסנה ותבכה ולא תאכל : ויאמר לה אל קנה אישה חנה למר' תבכי ולמר' לא תאכלי ולמר' ירע לבבך הלא אנכי טוב לך מעשרה בניס : ותקם חנה אחרי אכלה בשלה ואחרי שרתה ועלי הכהן ישב על הכסא על מזוזת היכל יהוה : והיא מרת נפש ותתפלל על יהוה ובכה תבכה :

הפטרה ליום ראשון של ראש השנה כסימן ח'

והדר נדר ותאמר יהוה צבאות אם ראה תראה בעני אמתה וזכרתה ולא תשכח את אמתה ונתתה לאמתך זרע אנשים ונתתו ליהוה כל ימי חייו וזכרתה לא יעלה על ראשו : והיה כי הרבתה להתפלל לפני יהוה ועלי שמר את פיה :

ויהי איש אחד מן הרמתיים צופים מרד א אפרים ושמו אלקנה בן ירחם בן אליהוא בן תחו בן צוף אפרתי : ולו שתי נשים שם אחת חנה ושם השנית פננה ויהי לפננה ילדים ולחנה אין ילדים : ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה להשתחות ולזבח ליהוה צבאות בשלה ושם שני בני עלי חפני ופנחס כהנים ליהוה : והיו היום וזבח אלקנה ונתן לפננה אשתו ולכל בניה ובנותיה מנות : ולחנה יתן מנה אחת אפים כי את חנה אהב יהוה סגר רחמיה : וכעסתר צרתה גם כעס בעבור

וחנה היא מדברת על לבר רדק שפתייה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי לשכרה : ויאמר אליה עלי עד מתי תשתברין הסירי את יינד מעליך : ותען חנה ותאמר לא אדני אשר קשר רוח אנכי ויין ושכר לא שתיתי ואשפך את נפשי לפני יהוה : אל תתן את אמתך לפני בת בליעל כי מרב שחי וכעס דברתי עד הנה : ויען עלי ויאמר לבי לשלום ואלהי ישראל יתן את שלתך אשר שאלת מעמו : ותאמר תמצא שפחתך חן בעיניך ותלך האשה לררבה ותאכל ופניה לא יהיו לה עוד : וישבימו

בגדיהם כנשכים על בני הסדה ואין קיבד חותם : כה חמר' ה' אל יתהלל זכר אלו ה התכונות השלם כי ה החכם ינצל פעמים רבות בתחבולותיו ו נכעדותיו וכן הנבון ינצל בגבורתו ונכחתי וכן העשיר יפדה כפשו מיד החוב בעשרו כן מנהג העולם ברוב וחמר להם הכביח כי לא ינצלו באלה השלם אלא במה ינצלו בהטל ידוע חותי והטל האל והוא שיטכיל כי הוא אחד קדמון ואינו נוף והוא בורח הכל ו ומסניח על הכל ומנהיג כל העולם בחכמתו ע עליונים ותחתונים ו וידעת ה' היא ללכת בדרכיו לעשות חסד משפט וצדקה כי כן עושה חותם הוא : בארץ כלומר עם בני העולם חסלת ה הפטרת תעשה באב :

הפטרה ליום ראשון של ראש השנה :

ויהי מן הרמתיים כתבו רבותינו זל שתי רמות הם שצופות זו את זו ואם כן יהיה פירוש מן הרמתיים מחמת מ מסתי רמות כמו ויקבר בערי גלעד : בשתיים תחתן כי והדומים להם : וטעם צופים על הרמתיים כמו שפירסמו יוס ל לפרס צופים כביחם

שאלו ונסתו : על מזוזת' סמוך למזוזת : ותתפלל על ה' כמו חל' ה' : כבאות' למה נתיחד עם זה כאן חמרה לפניו רבנו של עולם שני כבאות בראת בעולמך העליונים לא פרים ולא רבים ולא מתים והמתחננים פרים ורבים ומתים חם חמי מן המתחננים חיה פרה ורבה ומתה ואם חמי מן העליונים חמי לא חמות ורבותימו דרוס חמרה לפניו רבנו של עולם מכל כבאות שבראת בעולמך קשה בעיניך ליתן לי בן אחד : חם ראה תגדלה רבותינו זל דרשו חם ראה מוטב וחם לאו תראה חמי מקנאת לחלקה בעלי וחמי יולדת דכתיב וחם לא בטמאה וטהורה היא ונומר : זרע חסדים' זכרים ונדרס זרע חסדים שלא יהו פניהם דומים לא לקוף ולא לסרים : ונתתיו לה' שיהיה נזיר קדש לה' : ומורה תעזר : שומר את פיה : מנפה שתפסוק' שומר לשון המתנה כמו שמר את הדבר : מדברת על לכה כלומר שהיתה מכוננת את לכה בתפלתה : ויחשבה עלי לסכורה' שלא היו רגילים להתפלל בלחם : לא חרבי' חייבי סכורה כמו שתחשוב אלא חשה קסת רוח חכמי רוחי קשה עלי מרוב כרתי : לפני בת בליעל' לפני כבת בליעל כלומר מרוב שים לי לשוח לפני ה' על הקנאות שמקנאה חותי כרתי ומכעיסה חותי דברתי לפני ה' עד הנה : את שלתך חסר חלף חמר לה הבן הזה שאת עתידה להעמיד' הרבה שלל עתיד הוא לשלול מן התורה : לדרכה' בדרס מהו לדרכה ויבאל חל ביתס' וידע חלקיה' מכאן לאכסנאי שאסור בתשמים המטה : וישבימו

ומן סוכר עומד במקום שנים כאילו חמר מן צופים כלומר ממספחת צופים וכן תרגם יונתן מתלמידי כביחיה כי הכביח יקרא צופה כמו צופה נתתך חתו פירושו הנכון : מהר חפרים' לוי היה והיה נר בארץ חפרים : חמרתי' חמר על שני פנים האחד מיוחס על השבט על מי שהוא משבט חפרים או על מי שהוא נר בארץ חפרים וזה הוא מיוחס אל הר חפרים כמו חמר מהר חפרים ולכן קראו חפרתי כילא נוכל לפרס שהיה משבט חפרים כי לוי היה' ויש לתמוה אחר שאמר מהר חפרים למה חמר חפרתי אחרי כן ואפשר שאמר כן לפי שהוא נחבתינו היו נרים עם ועל צוף חמר חפרתי לא על חלקיה כי על חלקיה כבר פירס מהר חפרים' ומרס חגדה חפרתי' בן פלטין חבנינוס חרס חסוב כמו חפרתי כמטייה לרבי שמעון לטון חן : ועלה לטון הוה כן היה עושה בכל סנה וסנה שהיה עולה : מימים ימימה' משנה לסנה : להסתחות ולזכות : להתפלל לפני ה' ולזכות עם זכה המועד ונדרס רבי אלעזר בשם ר' יצחק שקולה תפילה כלומר אל תחשוב שאעמוד סכורה לפני השם יתברך כבת רשע : כי מרוב שיחי וכעסי' חותי דברתי לפני ה' עד הנה : את שלתך חסר חלף חמר לה הבן הזה שאת עתידה להעמיד' הרבה שלל עתיד הוא לשלול מן התורה : לדרכה' בדרס מהו לדרכה ויבאל חל ביתס' וידע חלקיה' מכאן לאכסנאי שאסור בתשמים המטה : וישבימו

רדק הפטרת ליום שני של ראש השנה רדק

לתקופות הימים ימי העבור כתרנומו לזמן מפלס יומיא וחמרו רבותינו זכרונו לברכה לתקופות הימים מיעוט תקופות שנים מיעוט ימים שנים לספס חדשים ושני ימים מכאן הולך לשבעה יולדת למקוטעים ופירוש ומהר חנה שהרעה כבר כמו הן חמה קצפת ונחטא: כי מה שאלתיו חסד מלת חמרה כי חמרה מה שאלתיו: חת זבח הימים כתרנומו ית דבא מועדיא: ואת גדלו כי נדר קרבן לה על בנו: וישב סס על עולם כל ימי חיי: ורבותינו זל דרשו על עולם הלויס שהיו מ משרתים עד חמסי סנה כמו שכתו ומבן חמסיס סנה ישוב מבגא העבד וחמרו כל סנותיו סל סמואל לא היו חלל כנ סנה כי כבר חמרה חנה ונתתיו לה כל ימי חיי חמרה וישב סס על עול והוא עולם סל לויי שהס חמסיס סנה ומסבא לכית ה' עד יום מותו חמסיס סנה וסתי סניס שינק כמו שאמרה על יגמל הנער ודרך הנער לנקב כל חדשים הכרי לב סנה: אך יקס ה' את דברו את שאלת ממנו זרע חנסיס ועלי ביסרה ברוח הקדס וחלתי ישראל ית את שאלתך יקס ה' את דברו זהו לבי פסונו וברס אך יקס ה' את דברו בכל יום ויום היתה בת קול יוצאת ומסוצצת בעולם וחומר עתיד דדיק אחד לעמוד וסמו סמואל וכל אשה שהיתה יולדת בן היתה מוציא סמו סמוא כיון שהיו רוחץ את מ מעשיו היו חומרים אך זה סמואל כיון סמואל זה וראו מעשיו חמרו דומה סזה הוא זהו שחמר יקס ה' את דברו: כפרים נ' מהס לאכול ומהס לזבוח לה לפיכך חמר וסחטו את הפר ולא חמר הפרים לל הפר שהקריבולה: והנער נער כלום עורנו נער קרן ורדק: ויביאו חל עלי להית ימשב ולומד לפניו ורזו דרשו שהורה הלכה סחינו בריך כהן לסחיט כדאיתא בברכות: בי אדני ענין תחנה ובקשה: מי

כפסך: סתתן עינדך חל הנער הזה ותלמדו כי חני האשה שהתפללתי חל ה' עמכה כלומר לכיך וכמעמדך והא עמכה כהא והיו לחות על ידכה והדומים להס: חל הנער בעבור הנער: השאלתיו החזרתי לו השאלה סנתן לי: חסר היה כמו חסר יהיה: הוא שאלו כמו נתן כלומר הוא שהיה שאלו חנה הוא נתן לה ויש בו דרס נכונה בה רוח ה הקדס וחמרה כל זמן שסמואל קיים שאלו קיים זהו שחמר שאלו לה: וישתחו סס סמוא ויס חומרים חלקנה: עלן לבי בה לבי שהיה עבד עתה עלן וסמח וקרני שהיתה ספלה ס סלח היה לי להריס ר ראס לכני צרתי עתה רמה: רמה קרני המוקף יקרא קרן לפי שהוא המקום הצבוע סבנהמה נס הקדסיס חוקף החיה כמו שחמר בהס עמיס יננח והוא בחדס דרך מסל וכחילו חמד דס ראסי כמו ס שחמו ועתה ירוס ראסי על חויבי: על חויבי על כנייה: ביסועתך שהוסעת לי מצרתי ונתת לי כן: כי חין ב בלתיך ידעתי כי חין בלתיך סדחיו להתפלל לו ועל כן עלי לומר כי חין קדוס כה: וחין צור כחלמינו חין חוק כחלמינו שהוכך ה הטבעיס ברכנו כי ה הייתי עקרה ולא היה בטבעי ללדת ורבותינו זכרונו לברכה דרשו חין צייר כחלמינו הכר צורה בתוך צורה: חל תרבו חל תרבו ס שמתדברו גבוהות חמרה כנגד כנייה וכנגד ה המכעיס חותה: יכא חל יכא וחל סזכר עומד במקום שנים: עתק דבר חוק דבר אחר עתק לסון כרה כמו ועתק מסס ההרה יכא דב סרה מביכס: כי חל דעות ה' יודע מה בלבכס: ולא נתכנו עלילות כתוב ג' וקרי בניו ופירוש הכתוב כי לא נתכנו עלילות בני חדס חס לא ימפנן ה ופירוש הקרי כי לו לבדו נתכנו העלילות לא לבן חדס כי הוא עושה כאשר ירצה ובן חדס חומר ולא יעשה ודבר ולא יקימנה ופיר עלילות מעשיס ורש' כי כתכנו לסון מניין כמו נתוכן לבניס התנו: ולו נתכנו עלילות כל מעשה האדס מניין לכניו: קסת גבורים חתים טעס חתים על גבורים לא על קסת כי היה לו לומר חתה ופירוש חתים הם וקסתס כמו קיל כנידים כחכאו: חזרו חיל החיל והכח הוא חזורים: טבעיס בלחס נסכרו חותס שהיו שבעי מתחילה סבולה וית נסכריס בבת לחס וחיתס שהיו רעביס מתחלה ונסכרו חדלו מלהסתכר ומלטרוח על טרפס כי היו טבעיס ברצון הבורא יתברך ובכן נמסכה החזרה חלילה כל כך בהדומה לוח עד כי מי שהיתה עקרה כמניי ילדה טבעה ומי שהיתה רבת בניס כצדתי פנינה עתה חומללה נכרתה כלומר סמתו בנייה ומה שחמר טבעה חינו דוקא חבל הוא סך חסבון כמו טבע יכיל דדיק וקס ובררס עד עקרה ילדה טבעה סמואל בנימטריח במספר טבעה: חף מרומס הרבני לבי שהעלייה יותר כח ונבורה מהירידיה: לוצקי חרן עמודי חרן וכן ויכיקס לפני ה' ויעמידס ומצוקי חרן הס הנדיקיס כי בזכותס מתקייס התבל וכן חומר וכדיק יסוד עולם: יסמור סלח ינבנו: ידמו יכרתו וכירוס כהפך כחלס סהולך כחטך סיפול: כי לא בכח חלח ברצון ה' ה יחתו מריביו מריבי הנדיקיס הס מריביו: עליו בטמיס ירעס עליו על כל אחד מארבינו ונת בטמיס במקום מן כמו שחמר ירעס מן שמיס ה' והרעס הוא מסל על הנזירות היורדות מן הסמיס כמו שחמר וסלח חמיס ופיכס ברק ויהס: ידן אפסי חרן על דרך כי הוא לקצת חרן יביט חס יסתר חיס במסכרתי: ויתן על למלכו וירס קרן משיחו: ככל דב כי המלך הוא המשיח ואמרה חנה זה על דרך נבואה:

אויבי כי שמחתי בישועתך:
אין קדוש ביהוה כי אין בלתיך ואין צור כאלהינו: אל תרבו תדברו גבהה גבהה יצא עתק מפכס כי אל דעות יהוה ולא נתכנו עלילות:
קשת גברים חתים ונבשלים אזרו חיל: שבעים בלחם נשכרו ורעבים חרלו עד עקרה ילדה שבעה ורבת בניס אמללה: יהוה ממית ומחיה מוריד שאלו ועל:
יהוה מוריש ומעשיר משפיל אף מרומס: מקום מעפר דל מאשבת ידים אביון לרושיב עם נדיבים וכסא כבוד ינחילם בליהוה מצקי ארץ וישת עליהם תבל: רגלי חסידו ישמר ורשעים בחשך ידמו כי לא בכח ונבראיש: יהוה יחתו מריבו עלו בשמים ירעס יהוה ידן אפסי ארץ ויתן עז למלכו וירס קרן משיחו:

הפטרה ליום שני של ראש השנה בירמי בסיומן לא
כה אמר יהוה מצא חן במדבר עם שרירי חרב הלוח להרגיעו ישראל: מרחוק יהוה נראה לי ואהבת עולם אהבתך על לבן משכתיך חסד: עוד אבנה ונבנית בתולת ישראל עוד תעדי תפוד ויצאת במחול

הפטרה ליום שני של ראש השנה בירמי בסיומן לא
כה אמר יהוה מצא חן במדבר עם שרירי חרב הלוח להרגיעו ישראל: מרחוק יהוה נראה לי ואהבת עולם אהבתך על לבן משכתיך חסד: עוד אבנה ונבנית בתולת ישראל עוד תעדי תפוד ויצאת במחול

במקום שנים: עתק דבר חוק דבר אחר עתק לסון כרה כמו ועתק מסס ההרה יכא דב סרה מביכס: כי חל דעות ה' יודע מה בלבכס: ולא נתכנו עלילות כתוב ג' וקרי בניו ופירוש הכתוב כי לא נתכנו עלילות בני חדס חס לא ימפנן ה ופירוש הקרי כי לו לבדו נתכנו העלילות לא לבן חדס כי הוא עושה כאשר ירצה ובן חדס חומר ולא יעשה ודבר ולא יקימנה ופיר עלילות מעשיס ורש' כי כתכנו לסון מניין כמו נתוכן לבניס התנו: ולו נתכנו עלילות כל מעשה האדס מניין לכניו: קסת גבורים חתים טעס חתים על גבורים לא על קסת כי היה לו לומר חתה ופירוש חתים הם וקסתס כמו קיל כנידים כחכאו: חזרו חיל החיל והכח הוא חזורים: טבעיס בלחס נסכרו חותס שהיו שבעי מתחילה סבולה וית נסכריס בבת לחס וחיתס שהיו רעביס מתחלה ונסכרו חדלו מלהסתכר ומלטרוח על טרפס כי היו טבעיס ברצון הבורא יתברך ובכן נמסכה החזרה חלילה כל כך בהדומה לוח עד כי מי שהיתה עקרה כמניי ילדה טבעה ומי שהיתה רבת בניס כצדתי פנינה עתה חומללה נכרתה כלומר סמתו בנייה ומה שחמר טבעה חינו דוקא חבל הוא סך חסבון כמו טבע יכיל דדיק וקס ובררס עד עקרה ילדה טבעה סמואל בנימטריח במספר טבעה: חף מרומס הרבני לבי שהעלייה יותר כח ונבורה מהירידיה: לוצקי חרן עמודי חרן וכן ויכיקס לפני ה' ויעמידס ומצוקי חרן הס הנדיקיס כי בזכותס מתקייס התבל וכן חומר וכדיק יסוד עולם: יסמור סלח ינבנו: ידמו יכרתו וכירוס כהפך כחלס סהולך כחטך סיפול: כי לא בכח חלח ברצון ה' ה יחתו מריביו מריבי הנדיקיס הס מריביו: עליו בטמיס ירעס עליו על כל אחד מארבינו ונת בטמיס במקום מן כמו שחמר ירעס מן שמיס ה' והרעס הוא מסל על הנזירות היורדות מן הסמיס כמו שחמר וסלח חמיס ופיכס ברק ויהס: ידן אפסי חרן על דרך כי הוא לקצת חרן יביט חס יסתר חיס במסכרתי: ויתן על למלכו וירס קרן משיחו: ככל דב כי המלך הוא המשיח ואמרה חנה זה על דרך נבואה:

הפטרה ליום שני של ראש השנה:

חמרה מציא חן במדבר להמציא לו מרבוט כמו שחמר לתור להס מנוחה: וחמר ישראל אחר להרגיעו לתוספת ביחוד כי כבר זכר עס וידוע הוא כי חותו עס סמבא ממנן רחוק ה' כדחה לי חך עתה הסתיר פניו ממני בגלות ענה חותה ה' וההבת עולם אהבתך: על כן מסכתך חסד רוצה למות על כן מסכתי לך חסדי ונכחתו לך ככדודי על הר סיני להיית אהבתי לך לעולם לא חמך ואף על פי שצויתך בגלות זה שנים עוד חבך ונבנית ונומר: עוד חבך כי העדה הפזורה כמו הבנן ההדוס: בתולת ישראל כי עוד תהיי כבתולה סלח כבעלה ולא יבעולך חדוניס וולתי: עוד תעדי תכין כלומר מריב חויב תבחי והשמיח בתפי ובמחולות והתפי יהיו כעדי לך: עוד

כה

חמרה מציא חן במדבר להמציא לו מרבוט כמו שחמר לתור להס מנוחה: וחמר ישראל אחר להרגיעו לתוספת ביחוד כי כבר זכר עס וידוע הוא כי חותו עס סמבא ממנן רחוק ה' כדחה לי חך עתה הסתיר פניו ממני בגלות ענה חותה ה' וההבת עולם אהבתך: על כן מסכתך חסד רוצה למות על כן מסכתי לך חסדי ונכחתו לך ככדודי על הר סיני להיית אהבתי לך לעולם לא חמך ואף על פי שצויתך בגלות זה שנים עוד חבך ונבנית ונומר: עוד חבך כי העדה הפזורה כמו הבנן ההדוס: בתולת ישראל כי עוד תהיי כבתולה סלח כבעלה ולא יבעולך חדוניס וולתי: עוד תעדי תכין כלומר מריב חויב תבחי והשמיח בתפי ובמחולות והתפי יהיו כעדי לך: עוד

רוק הפטרת ליום ב של רהויכ בשחרית רדק לז

עוד תטעי כרמים, נטעו נטעים וחללו, נטעו עבר במקום עתיד דרך העולם לכטוע הכרמים בהרים כי יהיה מהם היין מסובח ובהיותם פומדים בהרצם מאויביהם היו ירחים לזאת לכרמים כל סכן לטעת ועתה הבטיחם סיהיה להם פלוה גדולה ויטעו כרמים ויחללו בסנה הרביעית כמטפט פדיון פירות הכרמים וזכר החילול לפי שהיה

משחקים: עוד תטעי כרמים בהרי שמרון נטעו נטעים וחללו: כי יש יום קראו נצרים בהר אפרים קומו ונעלה ציון אל יהוה אלהינו:

ביתכה: אמר יהוה רנו ליעקב שמחה וצדקו בראש הגוים השמיעו הללו ואמרו הושע יהוה את עמך את שארית ישראל:

הנני מביא אתם מארץ צפון וקבצתים מירבתי ארץ במ עור ופסח הרה וילדת יחדו קהל גדול ישבו הנה: בבכי יבאו ובתחנונים אובלים אוליכם אל נחלי מים בדרך ישר לא יבשלו ברה ביהייתי לישראל לאב ואפרים בכרי הוא:

שמעו דברי יהוה גוים והגידו באימם מרחק ואמרו מורה ישראל קבצנו ושמרו ברעה עדרו: כי פדה יהוה את יעקב ונאלו מיד חזק ממנו: ובאו ורננו במרום ציון ונהרו אל טוב יהוה על דגן ועל תירש ועל יצהר ועל בני צאן ובקר והיה תה נפשם כגן רזה ולא יוסיפו לראבה עוד:

אז תשמח בתולה במחול ובחרים וזקנים יחדו והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמחתים מינונם: וריתי נפש הכהנים דשן ועמי את טובי ישבעו נאם יהוה:

ענין חמלה ורחמים: אל נחלי מים, כמו על נחלי מים: ואפרים בכרי הוא זכר אפרים כי רוב ישראל והם עשרת השבטים היו במלכות אפרים תחלה כשחלקה המלכות ואחר כך נקראו בשם אפרים ואמר בכמה מקומות יהודה ואפרים ומה שאמר בכרי הוא לפי שנתנה הבכורה ליוסף או פירושו חביב הוא עלי כבן הבכור לאביו וכן אמר בני בכרי ישראל לענין חבה ואהבה: מורה ישראל יקבצנו, מי שזרה חותנו והנהלנו בן האומות הוא יקבצנו: ונהרו, ענין מרובה וכן ונהרו אליו כל הגוים: לדאבה, להעצב ולדאג: וריתי, זכר הכהנים לומר שתסוב עבודת בית המקדש במקומה ויטבעו דשן הקרבנות: כה אמר ה' קול ברמה כשמע, אמר על דרך משל על עשרת השבטים שראשם אפרים וזכר האם לכלם והיא רחל כאילו בוכה על בכיה: כי איננו, פירושו העם זכר אלו ואמר עליהם איננו לפי שלא שבו עוד מסגולתו כמו שבנו יהודה ובנימין מנלות ראשון מבבל ועשרת השבטים לא שבו עוד ולא מרע מקומם חס לפיכך אמר כי איננו ופירושו ברמה בנבעה רמה להשמיע הקול למרחוק, ויש דרש למה רחל לפי שהלכו אבות ואמהות לפי שאת הקדוש ברוך הוא על שהעמיד מנשה אלם בהיכל ולא נתפיים נכנסה רחל אמרה לפניו רבנו של עולם רחמי מי מרובין רחמיך אורחמי בשך ודם הוי אומר רחמיך מרובין והלא חני הכנסתי ברתי לביתי סכל העבודה שעבד יעקב את אבי לא עבד אלא בשבילי וכשבתי ליכנס

קוצק עליהם ולא תהיה זאת המדינה והקצף לעולם כי חסיר לב האבן מהם: כי רוח מלפני יעטוף, הרוח מלפני הוא והוא יעטוף וילבש הנוף ויכבוש אותו וללכת בדרך טובה וככל הענין ואמר, ונשמות חני עשיתי כמו שאמר מלפני כי חן בנשמה מטבע הארץ לפיכך הוא חוטא והולך אחר תאות הבחנות וימסוך הרוח אחריו ולא תהיה כן לעולם ומלאו דעה את ה':

לחופה הכניסו חמותי ולא די שסתקתי אלא שסתקתי לה סימני חף חמה חס הכניסו בני דמתך לביתך שתוק להם אמר לה יפה למדת סניבוריך על בני יש שכר לפעלתך לדקתך שסתרת סימניך לחמותך: בני תמרורים, שבוכה במרירות לב: רחל מבכה, יבא הפעל מפעל הדגוש לרוב הבכי: לפעלתך, בניך מסכלו הגלות כמה שנים ולא

כה אמר יהוה קול ברמה נשמענהי בני תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנתם על בניה כי איננו:

כה אמר יהוה מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעלתך נאם יהוה ושבנו מארץ אויב: ויש תקוה לאחריהך נאם יהוה ושבנו בנים לגבולם:

שמוע שמעתי אפרים מתנודד יסרתני ואוסר בעגל לא למד ה השיבני ואשובה כי אתה יהוה אלהי: כי אחרי שובי נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על ירך בשתי וגם נכלמתי כי נשאתי חרפת נעורי: הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים כיה מדי דברי בו זכר ואזכרנו עוד על--

כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאם יהוה:

הפטרת ליום הכפורים בשחרית בישיבה בסיון כה סלו סלו פגני--

ואמר מכשול מדרך עמי: כי כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשבון ואת דבא ושפלה רוח להחיות רוח שפלים ולתחיות לב נדבאים: בילא לעולם אריב ולא לנצח אקצוף כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי:

ענין חמלה ורחמים: אל נחלי מים, כמו על נחלי מים: ואפרים בכרי הוא זכר אפרים כי רוב ישראל והם עשרת השבטים היו במלכות אפרים תחלה כשחלקה המלכות ואחר כך נקראו בשם אפרים ואמר בכמה מקומות יהודה ואפרים ומה שאמר בכרי הוא לפי שנתנה הבכורה ליוסף או פירושו חביב הוא עלי כבן הבכור לאביו וכן אמר בני בכרי ישראל לענין חבה ואהבה: מורה ישראל יקבצנו, מי שזרה חותנו והנהלנו בן האומות הוא יקבצנו: ונהרו, ענין מרובה וכן ונהרו אליו כל הגוים: לדאבה, להעצב ולדאג: וריתי, זכר הכהנים לומר שתסוב עבודת בית המקדש במקומה ויטבעו דשן הקרבנות: כה אמר ה' קול ברמה כשמע, אמר על דרך משל על עשרת השבטים שראשם אפרים וזכר האם לכלם והיא רחל כאילו בוכה על בכיה: כי איננו, פירושו העם זכר אלו ואמר עליהם איננו לפי שלא שבו עוד מסגולתו כמו שבנו יהודה ובנימין מנלות ראשון מבבל ועשרת השבטים לא שבו עוד ולא מרע מקומם חס לפיכך אמר כי איננו ופירושו ברמה בנבעה רמה להשמיע הקול למרחוק, ויש דרש למה רחל לפי שהלכו אבות ואמהות לפי שאת הקדוש ברוך הוא על שהעמיד מנשה אלם בהיכל ולא נתפיים נכנסה רחל אמרה לפניו רבנו של עולם רחמי מי מרובין רחמיך אורחמי בשך ודם הוי אומר רחמיך מרובין והלא חני הכנסתי ברתי לביתי סכל העבודה שעבד יעקב את אבי לא עבד אלא בשבילי וכשבתי ליכנס

קוצק עליהם ולא תהיה זאת המדינה והקצף לעולם כי חסיר לב האבן מהם: כי רוח מלפני יעטוף, הרוח מלפני הוא והוא יעטוף וילבש הנוף ויכבוש אותו וללכת בדרך טובה וככל הענין ואמר, ונשמות חני עשיתי כמו שאמר מלפני כי חן בנשמה מטבע הארץ לפיכך הוא חוטא והולך אחר תאות הבחנות וימסוך הרוח אחריו ולא תהיה כן לעולם ומלאו דעה את ה':

ואמר סולו סולו כה יאמר הנביא בשמי לעמי כבשו כבשו מסייה סלולה פנו יצר הרע מדרכים: הרימו מכשול, סקלו האבנים שאתם נכשלים בהם הם הרהורי רע: סוכן עד, סוכן לעולם: מרום וקדוש אשבון, ואת דבא ושפלה רוח, ואלף על פי שאתם עם מרמים וקדושים והם הנבלים והמלאכים כן אשבון עם התחתונים עם מי שהוא בהם דבא ושפלה רוח להחיות רוחם ולבסוף חף על פי שהם בצרה פעמים לא תחשבו שאיני משגיח עליהם וכן ישראל שעתידין להיות זמן ארוך בגלות והם שפלים ונדבאים חני עתיד להיות: כי לא לעולם אריב, מיום היותם לי לעם הייתי במריבה עמהם הם חוטאים ואני

כי רוח מלפני יעטוף, הרוח מלפני הוא והוא יעטוף וילבש הנוף ויכבוש אותו וללכת בדרך טובה וככל הענין ואמר, ונשמות חני עשיתי כמו שאמר מלפני כי חן בנשמה מטבע הארץ לפיכך הוא חוטא והולך אחר תאות הבחנות וימסוך הרוח אחריו ולא תהיה כן לעולם ומלאו דעה את ה':

ענין חמלה ורחמים: אל נחלי מים, כמו על נחלי מים: ואפרים בכרי הוא זכר אפרים כי רוב ישראל והם עשרת השבטים היו במלכות אפרים תחלה כשחלקה המלכות ואחר כך נקראו בשם אפרים ואמר בכמה מקומות יהודה ואפרים ומה שאמר בכרי הוא לפי שנתנה הבכורה ליוסף או פירושו חביב הוא עלי כבן הבכור לאביו וכן אמר בני בכרי ישראל לענין חבה ואהבה: מורה ישראל יקבצנו, מי שזרה חותנו והנהלנו בן האומות הוא יקבצנו: ונהרו, ענין מרובה וכן ונהרו אליו כל הגוים: לדאבה, להעצב ולדאג: וריתי, זכר הכהנים לומר שתסוב עבודת בית המקדש במקומה ויטבעו דשן הקרבנות: כה אמר ה' קול ברמה כשמע, אמר על דרך משל על עשרת השבטים שראשם אפרים וזכר האם לכלם והיא רחל כאילו בוכה על בכיה: כי איננו, פירושו העם זכר אלו ואמר עליהם איננו לפי שלא שבו עוד מסגולתו כמו שבנו יהודה ובנימין מנלות ראשון מבבל ועשרת השבטים לא שבו עוד ולא מרע מקומם חס לפיכך אמר כי איננו ופירושו ברמה בנבעה רמה להשמיע הקול למרחוק, ויש דרש למה רחל לפי שהלכו אבות ואמהות לפי שאת הקדוש ברוך הוא על שהעמיד מנשה אלם בהיכל ולא נתפיים נכנסה רחל אמרה לפניו רבנו של עולם רחמי מי מרובין רחמיך אורחמי בשך ודם הוי אומר רחמיך מרובין והלא חני הכנסתי ברתי לביתי סכל העבודה שעבד יעקב את אבי לא עבד אלא בשבילי וכשבתי ליכנס

קוצק עליהם ולא תהיה זאת המדינה והקצף לעולם כי חסיר לב האבן מהם: כי רוח מלפני יעטוף, הרוח מלפני הוא והוא יעטוף וילבש הנוף ויכבוש אותו וללכת בדרך טובה וככל הענין ואמר, ונשמות חני עשיתי כמו שאמר מלפני כי חן בנשמה מטבע הארץ לפיכך הוא חוטא והולך אחר תאות הבחנות וימסוך הרוח אחריו ולא תהיה כן לעולם ומלאו דעה את ה':

ענין חמלה ורחמים: אל נחלי מים, כמו על נחלי מים: ואפרים בכרי הוא זכר אפרים כי רוב ישראל והם עשרת השבטים היו במלכות אפרים תחלה כשחלקה המלכות ואחר כך נקראו בשם אפרים ואמר בכמה מקומות יהודה ואפרים ומה שאמר בכרי הוא לפי שנתנה הבכורה ליוסף או פירושו חביב הוא עלי כבן הבכור לאביו וכן אמר בני בכרי ישראל לענין חבה ואהבה: מורה ישראל יקבצנו, מי שזרה חותנו והנהלנו בן האומות הוא יקבצנו: ונהרו, ענין מרובה וכן ונהרו אליו כל הגוים: לדאבה, להעצב ולדאג: וריתי, זכר הכהנים לומר שתסוב עבודת בית המקדש במקומה ויטבעו דשן הקרבנות: כה אמר ה' קול ברמה כשמע, אמר על דרך משל על עשרת השבטים שראשם אפרים וזכר האם לכלם והיא רחל כאילו בוכה על בכיה: כי איננו, פירושו העם זכר אלו ואמר עליהם איננו לפי שלא שבו עוד מסגולתו כמו שבנו יהודה ובנימין מנלות ראשון מבבל ועשרת השבטים לא שבו עוד ולא מרע מקומם חס לפיכך אמר כי איננו ופירושו ברמה בנבעה רמה להשמיע הקול למרחוק, ויש דרש למה רחל לפי שהלכו אבות ואמהות לפי שאת הקדוש ברוך הוא על שהעמיד מנשה אלם בהיכל ולא נתפיים נכנסה רחל אמרה לפניו רבנו של עולם רחמי מי מרובין רחמיך אורחמי בשך ודם הוי אומר רחמיך מרובין והלא חני הכנסתי ברתי לביתי סכל העבודה שעבד יעקב את אבי לא עבד אלא בשבילי וכשבתי ליכנס

הפטרה ליום הנפורים בשחרית רדק

בעון בצעו בזלמנו: הסתר כי הסתר פנים כמו שאמר ואנכי הסתר אסתיר פני מהם: וילך שובב מרד שמרד כי נפנה אחרי אלהי אחרים כמו שהתענו לבו: דרכיו רחיתי: כשהוא נכנע מלפני שבתהו צרה: וארפאהו ואחמהו: חוליכהו בדרכי מרפא חן ואחמהו לשון הנחה ומרנוע ואשלים נחומים לו ולאכליו: על הצרות ועל הרעה

בעון בצעו קצפתי ואכרוו הסתר ואקצף וילך שובב בדרכי לבו: דרכיו רחיתי וארפאהו ואחמהו ואשלים נחמים לו ולאכליו:

בורא נוב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יהוה ורפאתיו: וררשעים בים נגרש כי רשקט לא יוכל ויגרשו מימיו רפש וטיט: אין שלום אמר אלהי לרשעים:

קרא בגרון אל תחשך בשופר הרם קולך והגד לעמי פשעים ולבית יעקב חטאתם: ואזיתי יום יום ידרשו ודעת דרכי יחפצון כגוי אשר צדקה עשה ומשפט אלהיו לא עזב ישאלוני משפט צדק קרבת אלהים יחפצון: למה צננו ולא ראית ענינו נפשנו ולא תדע הן ביום צמכם תמצאו חפץ וכל עציבכם הננשו: הן לריב ומצרה תצמו ולהכות באגרף רשע לא תצמו ביום להשמיע במרום קולכם: הכזה יהיה צום אבחרהו יום ענות אדם נפשו הלכה כאגמן ראשו ושק ואפר יעש הלזה תקרא צום ויום רצון ליחיה: הלוא זה צום אבחרהו פתח חרצבות רשע התר אגדות

שסבל בגלות אשלים כ נחומים כלומר טובות שיכנס בהם ויתר ל לאכליהו ואלוהו שהתחילו בגלות על חרבן ירושלים כמו שאמר שינו אתה מוסר כל המתחבלים עליה ולסי פירוש לו ולאכליו למצטערים ע עליו: בורא ואלהי מ מחרש דבר ספתי שיחמר בפי הכל שלום שלום ולא יזכר עם מ מלחמה בעולם ויה יהיה אחר מלחמת נוב ומנו: ופירוש לרחוק פירושם ולקרוב לה: והפאתיו שב לישראל כמו שפירשנו וארפאהו ורבותינו ז"ל למדו מזה לאמר גדולים בעלי ת תשובה מדקיקים נ גמורים סחאמר לרחוק ולקרוב ברישא רחוקי שהיה רחוק ונתקרב ו והדר קרוב מי שהיה קרוב כבר: והרשעים יחל הרשעים שהם בים נגרש חן שלום להם אלא יסופו כולם ופירוש כים נגרש כמו הים שהוא נגרש אל השפה כל רגע ורגע כי השקט לא יוכל אלא יבא גל אחר גל לעולם לא ינוח ונבאו אלהי השפה יגרשו מימיו ר לפש וטיט אל היבשה

ודמה מעשי הרשעים לרפש וטיט כן לעולם לא ינוחו הרשעים מהרגם העולם עד שימחו כמו שאמר עם רשעים חללו רבו: קרא בגרון אמר ה' לכביא שיק' בקול לכבי דרו ויכיהם על מעשיהם וירים קולו אליה' כמו השופר שיסמע קולו למרחוק: אל תחשך אלא תמיד קרא להם: והגד לעמי פשעם חלו תלמודי חכמים שכל שגבתם פשע שגבת תלמוד עולה זדון: ולבית יעקב חטאתם חילו עמי הארץ שאף זדון שגנה: ודעת דרכי יחפצון חכמים לשאלו הורחו לחכמים כאילו רובים לקיימם: כגוי אשר דקה עשה' כך שאלים אותי תמיד משפט צדק ואין דעתם לקיים וכספה צמים ואין בעין אמרי למה צננו ולא רחית תעניתנו ולא קבלת תפלותינו: ולא תדע' כאלו לא תדע כלומר חן אתה משגיח בנו והתשובה הן ביום צמכם ואך חרה צמכם ואינו כי אם למריבה' כי ביום התענית יאספו העם ויראה אדם בעל חובו ויסאל ממנו הפכו כלומר חובו ואם לא יתן יבנום אותו וידחקו עד סתן וגם יבנו באגרף רשע חן יענה לו שלא כרצונו: עציבכם ממוכ' כמו ועצבך בבית נכרי כי הממון יגיע האדם ועצבונו תנגסו' מן לא יבוס את רעהו: לא תצמו ביום' כמשפט היום לסבור לבבכם כדי שיפמע במחם קולכם: הכזה' חן הצום הנרצה התענית מלאכל ומלשת' ונפיפת הרשע כמו האגמון והוא הנומח סוכף ראשו ולא הצעת הסק והאפר כי חן המעשים האלה נכחרים' ולסי פירש כאגמון' הוא כמין מחט כסוף ונדף בודגים: חרצבות רשע' קסורי רשע וכן כי חן חרצבות למותם כי מעש הרשע כשיחחק ודמה לקטר חמץ שלא יוכל אדם לפתחו ולהתירו כי אם בטורח גדול' וככל הענין במלות סונות ואמר: התר אגדות מוטה' כי מוטה כמו רשע

שממטים העניים מן ימוטו עלי חן' חן יאיה המוטה עם העול כמו ויקח חגייה חת המוטה' דמה דחקם העניים ונכנסם אותם כאלו ישימו עול ומוטה על בוארם' צרם' פירש מוטה' הטיות מספט: וסלח רצוצים חפסים' הם העבדים שהם רצוצים וסבורים כיד אלוניהם עובדים על לא תרדה בן כפרך ולא ישלחם מיקן סבע סנים: מוטה'

מוטה ושלח רצוצים חפשים וכל מוטה תנתקו: הלוא פרס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית בית ראה עדם ונסירתו ומכשרך לא תתעלם: אז יבקע כשחר אורך וארכתה מהרה תצמח והלך לפניך צדקה כבוד יהוה יאספה: אז תקרא ויהוה יענה תשוע ויאמר הנני אסרתסיר מהוכה מוטה שלח אצבע ודבר און: והתק לרעב נפשך ונפש נענה תשבע וזרח בחשך אורך ואפלתך בצהרים: ונחה יהוה תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמתך יחליץ והיית כגן רוה וכמוצא מים אשר לא יבזבו מימיו: ובנו ממך חרבות עולם מוסדי דור דור תקומם וקרא לה גר פרץ משובב נתיבות לשבת: אסיתשיב משבת רגלך עשות חפצה ביום קרשי וקראת לשבת ענג לקדוש יהוה מכבר וכבדתו מעשות דרכי מ מציא חפצה ודבר דבר: אז התענג על יהוה והרכבתך על בבותי ארץ והאכלתך נחלת יעקב אביה כי פי יהוה דבר:

שהוא חזק חור היום: ונחך ה' כדרך ה' חני בצדקתך כלומר תמיד יבניח עליך: בצחצחות' ענין יבוס כמו כחא כחא בעת שהיה כחא וחסרון טוב בעולם הוא יסביע כפסך: ועצמותך יחליץ ידש על דרך וסמועה טובה מדשן עצם: כגן רוה' שיטבו מעינות יסקוהו והוא רוה וסבע תמיד: וכמוצא מים' הוא המקור' אשר לא יבזבו מימיו' כי אפילו בעת היבוס הוא יביע' וכלות הדב' הוא כוב כאלו מוכזבו שלא היה עם מעולם על דרך כחם מעשה זית' ותירוש יכחם בה: ובנו ממך' כי כמו שהמעשים הרעים מחריבים הארץ כן המעשים הטובים מיטבים אותה' ופירוש ממך המעשים הטובים יוצאים ממך יבנו חרבות העולם החרבות שהיו זמן רב: מוסדי דור ודור' המוסדות שכללו זה דור ודור' חתה במעשי הטובים תקומם אותם: וקרא לה גר פרץ בני העולם יקראו לה כי בזכותך ובמעשי הטובים יגדלו הפרצות: משובב נתיבות לשבת' כי בחרבן הארץ הנתיבות שוממות חן עובד בהם ויאמרו עליך כי אתה המשובב הנתיבות לעבור בהם לשבת כי מפני ישיבת הערים יסובו גם כן הדרכים: חן תשיב משבת' מלכת בשבת חן לתחוס ואמר חן תשיב כלומר חן היית הולך בדרכך ונזכרה שהיא שבת והשיבוס רגלך אחר מלכת עוד לכבוד שבת כל סכן עשות חפצך שהוא כולל המלאכות שחיבת עליהם מיתה' וכיר' עשות חפצך מעשות ומס משבת עמדת במקום סנים: ורגלך' וחפצך' חכמים יוד הרבים' ורבותינו ז"ל פירשו רגלך דרך המקרא לשון רבים שאמרו רגלו אחת בתוך התחום ורגלו אחת חוץ לתחום יכנס סחאמר חן תשיב משבת רגלך' רגלך קרינן: וקראת לשבת עונג' לענג הנגף במאכלים ערבים וטובים' ופירוש קראת כמו מקרא קדם: לקדוש ה' מוכר' ככל ענין במלות סונות' ורבותינו ז"ל פירשו מאי דכתיב וכבדתו מעשות דרכיך' זהו הכבוד שתמנע מעשות כל מלאכה' כי פירוש דרכיך חפצך ומעשיך כמו דרכי ספרתי: ממוכ' חפצך' ככל ענין במלות סונות כי הוא כמו מעשות דרכיך: ודבר דבר' שלא יהיה דבורך של שבת כדבורך של חל כלומר שידבר בשבת בנחת וימעט בדברים: חן תתענג עלה' כלומר ישיפע לך טובות עד שתתענג עליו ותודה בו וטובי כי מאתו הכל ובידו' והתענג על ה' הוא תענג חפס: והרכבתך על במותי ארץ' היא ארץ ישראל' שהיא גבוה מכל הארצות: נחלת יעקב' כחלה בלא מצרים כמו סחאמר ופרצת ימה וקדמה וגומר: כי פי ה' דבר' יבין שהוא דבר יקיים דברו: יצחק' ורבותינו ז"ל דרשו נחלת יעקב' כחלה בלא מצרים כמו סחאמר ופרצת ימה וקדמה וגומר: כי פי ה' דבר' יבין שהוא דבר יקיים דברו:

הפטרת צום כפור למנחה: כנחת יונה

ויהי דבר ה' אל יונה בן חמתי: נביא זה היה מסבט זבולון מן הכרתי כי נת החפר היה פס עירו ונחלק זבולון היה יוש לשחול למה

ככתב כנחיה זו בכתבי הקדם וכולה על כינה שהיתה מחומות העולם וחין בו זכר לישראל וחין בכל נביאיו וזלטה כמיה וכולל לפדס כי ככתבה להיות מוסר לישראל שהרי עם נכרי שחיס מישלאל היה קרוב לתסונה ופעם הרחשונה שהוכיסה ה הכיח שבו בתסונה שלמה וישראל מכיחיס אותם הכיחיס הסכס והערב וחינס סכיס מ מרשעס ועוד להודיע הפלא הגדול שעשה ה השס יתברך עם הנביא שהיה במעי הדג בימים ונ לילות נחיי ועוד ש הקיחו הדג ועוד ללמד שהסס יתברך חומל על בעלי תסונה מחייה עם שהיו ומחל להם: וקרח עליה לא כתב מה יקרח עליה חלח ממה סקר עליה בסוף ונימה כהפכת ל למדנו כי זלח הקריחה חמר לו שיקרח עליה: לברוח תרסיסה מלפני ה' ואיך היה יכול לברוח נדוד חמר חנה מפני חכרה חלח חין מלפני כמו מפני כי הנביא היה מלא חכמה ודעת ואיך היה חוסס לברוח מפני ה חלח פירוס מלפני מוכר שהוא לפני ה והוא רוח הכנחיה כי חסכ שחס יחא מחרץ ישראל לחונה לחרץ לא תסרה עליו רוח כנחיה והיה ממחן ללכת בזה השליחות כי חמר יונה הנניס קרוביס לתסונה הס וחס חלך יסובו מדרכיהם הרעים ו יחייבו ישראל בזה שאני והנביאים אחרים הולכי אליהם תמיד בשליחות הסס יתברך וחינס ש סכיס מוכרס הרעה: וירד יפוי שהי על ספת היס והוא חוף חניות ו הנכנס בים יקרח יורד כמו שנחמר ירדי היס באניות כי ספת היס הוא מקום נמוך כנגד שחר היבשה: בזה תרסיס' בזה טעמו מלרע רובה לומר שהיית מוכנת ללכת ולכח תרסיסה: ויתן סכרה סכר הכחוי לו לית לה ובררס נתן סכר כל הספינה בעבור שתמה ללכת ולא תמתין לסוחרים ולסחורות וסמכו מזה שאין הכנחיה שורה חלח על חרס עסיר: והאניה חשבה להסכר רובה לומר חכסי האניה חסבונ שתסכר האניה ורסי פירס חשבה להסכר נדמית כאילו היא כסברת: המלחיס הס

הפטרת צום כפור למנחה בתרי עשר ביונה סימן ח'

ויהי

דבר יהוה אל יונה בן חמתי לאמר: קום לך אל נינוה העיר הגדולה וקרא עליה כי עלתה רעתם לפני: וקם יונה לברח תרשישה מלפני יהוה וירד יפו ומצא אניה באר תרשיש ונתן שכרה וירד בה לבוא עמהם תרשישה מלפני יהוה: והיה הטיל רוח גדולה אל הים ויהי סער גדול בים והאניה חשבה להשבר: ויראו המלחים ויעקו איש אל ארצו וישלחו את הכלים אשר באניה אל הים להקל מעליהם ויונה ירד אל ירכתי הספינה ושכב וירדם: ויקרב אליו רב החבל ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל ה' והיה אולי יתעשר האלהים לנו ולא נאבד: ויאמרו איש אל רעהו לכו ונפילה גורלות ונדעה בשלמי הרעה הזאת לנו ופרו גורלות ופל הגורל על יונה: ויאמרו אליו הגידה נא לנו באשר למי הרעה הזאת לנו מה פל אכתה ומאין תבוא מה ארצה ואי מזה עם אתה: ויאמר אליהם עברי אנכי ואת יהוה אלהי השמים אני ירא אשר עשה את הים ואת היבשה: ויראו האנשים יראה גדולה ויאמרו אליו מה זאת עשית בי ירעו האנשים כי מלפני יהוה הוא ברת כי הגיד להם: ויאמרו אליו מה נעשה לך וישתק הים מעלינו כי הים הולך וסער: ויאמר אליהם שאוני והטילני אל הים וישתק הים מעליכם כי ידע אני כי בשלי הסער הגדול הזה עליכם: ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו כי הים הולך וסער ע

עליהם: ויקראו אל יהוה ויאמרו אנה יהוה אל נא נאבדה בנפש האיש הזה ואל תתן עלינו דם נקיא כי אתה יהוה כאשר חפצת עשית: וישאו את יונה ויטלוהו אל הים ויעמד הים מזעפו: ויראו האנשים יראה גדולה את יהוה ויבחרו זבח ליהוה וידרו נדרים: וימן יהוה דג גדול לבלע את יונה ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים ושלשה לילות: ויתפלל יונה אל יהוה ארצו במעי הדג: ויאמר קראתי מצרה לי אל יהוה ויענני מבטן שאול שועתי שמעת קולי: ותשליכני מצולה בלבב ימים ונהר יסכבני כל משברך וגליה עלי עברו: ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך אך אוסיף להביט אל היכל קדשך: אפפוני מים עד נפש תהום יסכבני סוף תבוש לראשי: לקצבי הרים ירדתי הארץ ברחייה בערי לעולם ותעל משחת חיי יהוה אלהי: בהתעטף עלי נפשי את יהוה זכרתי ותבוא אליה תפלת אל היכל קדשך: משמרים הכלי שווא חסדם יעזבו: ואני בקול תודה אזכחה לך אשר נדרתי אשלמה ישועתה ליהוה: ויאמר יהוה לדג ויקא את יונה אל היבשה: ויהי דבר יהוה אל יונה שנית לאמר: קום לך אל נינוה העיר הגדולה וקרא אליה את הקריאה אשר אנכי דבר אליה: וקם יונה וילך אל נינוה בדבר יהוה ונינוה היתה עיר גדולה לאלהים מהלך שלשת ימים: ויחל יונה לבוא בעיר מהלך יום אחד ויקרא ויאמר עוד ארבעים יום ונינוה נהפכת: ויאמרו אנשי

תופסי המפוסים: חיס חל חליו מן שבעים חומות היו פס: חל ירכתי הספינה חל חמת מן הירכתיס וכן ויקבר בערי גלעד: רב החובל הגדול שבספינים כי הספינים נקראים חובלים לפי שמוסכין ומתירין חבלי התורן: יתעסתי יתדעה וכן חכנו עשמתיו מחסנו רכנונו וכן בארמית ומלכח עשית לל מחסב: לנו וכפילה גורלות רחיס היו שחר ספינו הולכות בים בשלום ושלום מ משתברת חמרו בסביל אחד ממנו הוא: בשלמי במעסו של מי ממנו: באשר למי למי חטא אשר בסביל כן הרעה הזאת לנו: ויחתרו החזיקו במפוסות ל להזיח הספינה אל היבשה כי תופס המסו ומוליכו בים הוא כחומר בים: וימן ה' ענין זמון כמו אשר מנה מ מחלכס: דג גדול זכר היה והיה עומד בריוח ולא נתן לכ להתפלל רמו הקבה לדג והקיחו לתוך פיה של קבה שהיית מלאה עוברי והיה סס בדוחק והתפלל סס סכא ממעי הדג: ויענני כיון פעמד בחיותו ידע סיכא ממעי הדג בשלום: מבטן סחולי מבטן הדג סחו כשחול לי: כל מסברך ונלך בהסכר גלי הים בעת הזקף יקראו מ מסכרים: ואני חמרתי כשהסליכוני אל הים הכני מת ונכרשתי מנב עיניך: אך רחיתי סקיימתני כל חלו הימים ידעתי כי אוסיף להביט אל היכל קדשך אפפוני מים עד כפס: סכבני מים עד סכמעט יחאס ממני כפסי: סוף חבוס לראשי הסוף הוא ה הנומח ויס ממנו גדל על ספת היחור חו היס לפיכך נקרא יס סוף ויס ממנו סנדל בקרקע היס והוא ככרך בראשי הדגים וחו סחמר סוף חבוס לראשי ופי לראשי לראס הדג סבלעני כי הוא היה כמו ראסו כל זמן שהיה במעי הדג: לקצבי הרים ירדתי לסוף ההרים ירדתי לסוף ההרים אשר בים כלומר לעיקריה שהוא קרקע היס וקצב וקץ חלח הוא: הארץ ברחייה בעדי לעולם מתחילה חסבתי שהיא היבשה היו ברחייה בעדי כלומר שהייתה בורחת בעדי שלא חבא חליה לעולם שהייה היס קברי ואחרי שאני חיי במעי הדג ידעתי שהעלית משחת חיי והסחת הוא הקבר: בהתעטף עלי כפסי זה הלסו כלומר על רוב הצרה שתקצר כפס האדם בו חמר כשהיית בצרה כפסי סבלעני הדג חת ה זכרתי והתפללתי חלתי: משמרים הכלי שווא חסי הספינה שהיו עובדים חלילים ידעתי שחמר סגמלכו מן הצרה יעזבו חסדם סיירחו חת ה זועקו חליו ונדרו נדרים לא יקיימו מה סכדרו ויסובו לעבודת

אלהיהם: חבל חני לא כן כי בקול תודה אזכחה לך וימ חסדם יעזבו מן חסד הוא כלו יעזבו חלליהם סהס חסד וככלה וכן הוא כפרקי רבי אליעזר כיון סראו המלחיס כשהניעו חל כינוה חת כל הניסס שעשה הקבה עם יונה עמדו והסליכו חיס חליו בים סכחמר מסמרים הכלי שווא ונומר: ישועתה לה פירוש ואומר כי היסועה לה לכדו שהסועני כפלא גדול שעשה לי: ויחמר ה לדג העיר חת רכנונו סיקיאנו: עיר גדולה לחלחיס: כל דבר סרוב להגדילו סומך חומל לחל דרך הגדלה כמו כהררי חל חרני חלי סלהבת יה מחל יה:

רדק הפטרת ליכ במנחה ויום א של סוכות רדק

דברה מור' כלסון בני אל להבין הסומעים: סבין לילה היה ובין לילה חבד' בן כמו בן' וכן בן כון ובין לילה כמו בן לילה' כמו בן חדש בן עשרים' ופיר בן לילה כי בלילה אחת כמה ובלילה האחרת חבד בסו' הלילה כי בעל' הסח הוכה ויבס: הרבה מיכ רבוא' רבוא הוא עשרת חלפים' אשר לא ידע שהם קטנים ולא ידעו בן ימינם לסמאלס ואין בהם חטא ואין להם עונס אלא בעבור החבו' וכיון שהחבות סבנו הנה הם בלא עונס' וכן בהמה רבה' פיס בעיר והבהמה חץ לה עונס וכות ועל כל אלה ראוי לחוס ולחמול: חסלת הפטרת צום כפוד במנחה:

הפטרה ליום ראשון של סוכות:

הנה

יהיה חותנו היום סכבדו ונבוכמו באותו הזמן יראה והוא זמן סיבא גוב ומנוב על אדמת ישראל: וחלק סלך בקרבך' סלל סתסללי מחויבים יחלקו יוסבך בקרבך: ונלכדה העיר' זאת הצדה תהיה לכרף הסלסית שיתר בה ועליה כאמר חבי כמעט רגע: ונססו הבתים' כמו מי נתן למססה יעקב' ענין בזה וסלל: ויבא חבי העיר בגולה' רוצה לומר סגולס מן העיר כסבוים אל ח האליהם שהם חן לעיר' עד כאן ייחס ה' יתברך ביד אויביהם לכרף חות: ויתר העם לא יכרת מן העיר' כי לא יתנס הסס יתברך עוד ביד אויביהם ויתברכו ישראל על האויבים זהו שאמר ויבא ה': ביום קרב' ביום מלחמת ופירושו כתרנומו כיום אבמות' קרב על ימח דסוף: ועמדו רגלי' על דרך

משל סירחה חות ומופת בהר הזתים סיבקע: מחציו מזרחה וימה' ממזרח למערב יבקע ההר כולו חציו לכסון וחציו לדרום ויהיה ביניהם גיא גדול מאד: ומס' יסוד' כלומר סיסור ויעתק חבי ההר ממקומו לכד כסון וחציו לכד דרום והגיא ביניהם' ומשל האות הנה סיבקעו הגוים הבאים על ירוסלם ויכלו הנה והנה: ונסתם גיא הרי' כסיבקע בהר יוסו מפני קע הרעס וימסו אל גיא הרי: כי יגיע גיא הרים אל חלל' כי הגיא סיעסה בבקעה ההיא יחרך ויגיע אל חלל והוא סס מקום כלומר חן להרים תהיה הבקעה ההיא עד חלל וינועו סס שימסו להנצל חן להרים וימכחו סס גיא כמו כן: הרי' כמו הרים וכן חילי ידי כמו ידים' וקרע לו חלוני כמו חלונים: מפני הרעס' אמרו כי מה שאמר ביסעיה וינועו אמות הססים אז היה הרעס: ובה ה' אליה' אז יבא ה' כמו שאמר ויבא ה': כל קדושים עמך' כמו וכל קדושים וכן סמס ירח' רחוב סמעון' ורוצה לומר קדושים מלאכים: והיה ביום ההוא' ביום סוכר סיהיה בן האות יהיה זה הענין שלא יהיה חור יקרות וקפאון' ופירושו על דרך משל סלח יהיה חור היום ההוא כהיר והוא חור יקרות כמו וייר' יקר הולך ולא חור קפאון' והוא קפוא ועבה שהוא כמו חסך' ופירושו סלח יהיה היום ההוא כלולא כאור ולא כחסך כלומר לא ברומה ולא בכדה כי סת הס תהייה בני' וכן אמר אחריו לא יום ולא לילה:

הקיקון ויבש: והיה כולח השמש וימן אלהים רוח קדים חרישית ותך השמש על-ראש יונה ויתעלף וישאל את-נפשו למות ואמר טוב מותי מחיי: ואמר אלהים אל-יונה הטיב חרה-לה על הקיקון ואמר הטיב חרה-לי עד-מות: ואמר יהוה אתה חסת על-הקיקון אשר לא-עמלת בו ולא גדלתו שכן לילה היה ובין לילה אבד: ואני לא אחוס על-נינוה העיר הגדולה אשר ישבה הרבה משתים עשרה רבו אדם אשר לא-ידע בין ימינו לשמאלו ובהמה רבה:

הפטרה ליום ראשון של סוכות בזכריה בסיון יד

הנה

יוסבא ליהוה וחלק שלחך בקרבך: ואספתי את-כל-הגוים אל-ירושלם למלחמה ונלכדה העיר ונשסו הבתים והגושים תשגלנה ויצא חציו העיר בגולה ויתר העם לא יכרת מן-העיר: ויצא יהוה ונלחם בגוים והם ביום הלחמו ביום קרב: ועמדו רגלי ביום-ההוא על-הר הזתים אשר על-פני ירושלם מקדם ונבקע הר הזיתים מחציו מזרחה ויבא גיא גדולה מאד ומש חציו ההר צפונה וחציו נגבה: ונסתם גיא הרי ביגיע גיא-הרים אל-אצל ונסתם כאשר נסתם מפני הרעס בימי עזריה מלך-יהודה ובא יהוה אלהי כל-קדושים עמך: והיה ביום ההוא לא-

יהיה אור יקרות וקפאון:

ויקראו צום' קודם חזרת המלך עשו תשוב מעצמם: חזרתו לבוש יקריה: ויזעק' העביר כרוז בעיר על התשובה ואף על פי שהעם היו מהרים מאלהים הוסף עוד עניי הבהמ' והסבת הגול: מטע המלך' לל מעצתו וסכלו הוא וגדלויו כלם הסכימו בזה וכן וטעם וקיים יקח' בסנותו את טעמו: בחזקה' בכל לב:

וימן החמם' הוא כנגד כלס: מי יודע' חולי יסוב ונחם האלהים בסובו ממעשינו ה' הרעים' או פירושו מי סודע לרכי התשובה יסוב והסס יתברך י נחם' ורס' פירס' מי יודע' עבירות סביו יסוב: ויחר לו' כמו ספירטנו בעבור ישראל סלח סבנו מדרכ הרעה: ויתפלל יונה' התפלל קח כח את נפסי ואמר בתחלת תפלתו אלה ה': הלא זה דברי' מה ס שהייתי חוסב ומדבר עם לבי כי הייתי מפתל סיסובות יהיה תשובתם גורמת רעה לישראל: עד הייתי בעוד הייתי: קח כח את נפסי' סלח חרחה ברעת ישראל: הטיב חרה לך' חס חרה לך מאל ולא חמר לו עוד' אלא רוצה ל לומר עוד ארחך חות סחינו מן הדין סחרה לך על סליחתי לסבים' והיטב ענינו חזק ה' הענין' וכן נאכות אמותו טחון היטב' סברו היטב' וימ חס הטוב שאמי עוסה להס חרה לך' וינתן תרגס כמו מאל' הלחח: וימן' לסון הזמנה' הצמיחו לפי סעה' ואף על פי סעסה לו סוכה לכל ח חולי יבסו עני הסוכה כי יסב סמה עד מלחת לו חרבעים יוס: קיקין הוא עשב סתארכנה פארותיו ונתבהנה ו עוסה כל וכמסנה ולא בסמן קיק' ואמרו כ בגמרא מלי קיק קיקין דיונה' אמר רבה בר בר חנה לרדי חזי לי קיקין דיונה וללובח דמי וחבי פסקי רבי פירוש בין בצעי המיס הוא גדל' ועל פון הנמן מולך יתיה' פירוש על פתחי החניות מולין אותו לכל ומפרצתיה עבדין מסחח' פירס מערעיו עוסי סמן: מרעתו' מחוס הסמס סהכה: וך' לל סחתכו למטה ואחר סכפסק ממכו לחו' אחרן' ונמתך יבסו עלי סהיו לו לכל: חריסית' חזקה סנעסו בני חלס כחרסים כנסיתת' רוח קדים היא חמה: וך' הסמס' הרוח והסמס' ויתעלף' ינעה כפסו ונכהלה מאל עד סלח יכול לעמוד על עמנו מרוב החוס' וכן בדברי רזל סמח יתעלפה: אשר לא עמלת בני' הדבר סיעמול בו האל' הוא עבד ית' באברו ואעפ סה' ית' לא עמל ביצרת הנבראים

ויננה באלהים ויקראו צום וילבשו שקים מגדולם ועד קטנם: וינע הדבר אל-מלך נינוה ויקם מכסאו ועבר אדרתו מעליו ויבס שק וישב על-האפר: ויזעק ואמר בנינוה מטעם המלך וגדלויו לאמר הארס והכהמה רבקר והצאן אל-יטעמו מאומה אל-ירעו ומיס אל-ישתו: ויתבסו שקים הארס והכהמה ויקראו אל-אלהים בחזקה וישבו איש מדרכו הרעה ומן-החמס אשר בכפיהם: מי יודע ישוב ונחם האלהים ושב מחרון אפו ולא נאבד: וירא אלהים את-מעשיהם כי-שבו מדרכם הרעה ונחם האלהים על-הרעה אשר-דבר לעשות-להם ולא עשה: וירע אל-יונה רעה גדולה ויחר לו: ויתפלל אל-יהוה ואמר אנה יהוה הלוא-זה דברי ער-חיותי על-אדמתי על-כן קדמתי לברח חנון ורחום אךך אפים ורבי-חסד ונחם על-הרעה:

ועתה יהוה קח' נא את-נפשי ממני כי טוב מותי מחיי: ואמר יהוה הטיב חרה לך: ויצא יונה מן-העיר וישב מקדם לעיר ועשלו שם סבה וישב תחתיה בצל ער אשר יראה-מה-יהיה בעיר: וימן יהוה-אלהים קיקין ועל מעל ליונה להיות צל על-ראשו להציל לו מרעתו וישמח יונה על-הקיקון שמחה גדולה: וימן האלהים תולעת בעלורת השחר למחרת ותך ארתי-

ידי כמו ידים' וקרע לו חלוני כמו חלונים: מפני הרעס' אמרו כי מה שאמר ביסעיה וינועו אמות הססים אז היה הרעס: ובה ה' אליה' אז יבא ה' כמו שאמר ויבא ה': כל קדושים עמך' כמו וכל קדושים וכן סמס ירח' רחוב סמעון' ורוצה לומר קדושים מלאכים: והיה ביום ההוא' ביום סוכר סיהיה בן האות יהיה זה הענין שלא יהיה חור יקרות וקפאון' ופירושו על דרך משל סלח יהיה חור היום ההוא כהיר והוא חור יקרות כמו וייר' יקר הולך ולא חור קפאון' והוא קפוא ועבה שהוא כמו חסך' ופירושו סלח יהיה היום ההוא כלולא כאור ולא כחסך כלומר לא ברומה ולא בכדה כי סת הס תהייה בני' וכן אמר אחריו לא יום ולא לילה:

רדק הפטרת ליום א של סוכות וזחה רדק לה

והיה יום אחד חותמו היו יהיה יום מיוחד לה' בידוע בו בנבדלותו ובנבדלותו שיעשה בחותמו היום: לא יום ולא לילה: לא יהיה כל יום ולא כל לילה כלומר לא יהיה כלו כזה ולא כלו רוחה: והיה לעת ערב יהיה חור: לעת הכרה הגדולה שיצא העיר בגולה אז יצא ה' ונלחם בגוים ההם: מים חיים הוא שנחמר בכוחות יוחל ומעין מ

מבית ה' יבא ונומר: הקדמוני המזרחי האחרון המערבי: בקץ ובחורף יהיה שלא ייסבנו חלה הנחלים ולא יכזבו מימיהם: ביום ההוא יהיה ה' אחד: שיכירו כי ה' אחד ואין חלוא מבלעדו: וכן שמו יהיה אחד שלא יזכרו בשם חלוא אחר בעולם חלוא שמו לבדו יזכרו: יסוד כל הארץ בערכה: כל הארץ סביב ירושלים שהיא עתה הרים כמו שאמר ירושלים הרים סביב לה תהיה אז מ' מיסוד כערכה והיא תרום ותגביה על כל הארץ: חף על פי שעתה גם כן היא גבוהה מכל ארץ ישראל מפני ההרי' שהם סביב לה היום לא תראה גבוהה כל כך אבל בחותמו הזמן שתהיה כל הארץ ס' ככיבוהיה ארץ מיסוד תראה גבוהה: מונבע לרמון: מסס יחל המיסוד: נגב ירושלים לדרו ירושלים: ורחמה בתנועת האלף והוא במקום ויו עין הפעל: ופירושו ורחמה כמו שכתבנו שתהיה רמה וגבוהה על כל הארץ: ויסבה תחתיה במקומה תהיה חלוא שתאריך ותרחב: יקבי המלך: מן גורן ויקב וידועים היו חלוא סהיו חוף לעיר: ויסבו בה' פירוש ויסבנו בה לעולם: וחכם לא יהיה עוד: שלא תהיה לחם ו ולחרכן לעולם: המק בסרו: זה כפול ה האכרים: והוא עומד על דגליו בעוד שהוא עומד על דגל ימסוד

הסוכות יהיה להם זה העונש: זאת תהיה חטאת מצרים כל הגוים חטאת מצרים המנפה וחטאת כל הגוים המטר שלא ירד עליהם חטאת פירוש עונש כלומר עונש החטאת כמו כי לא שלם עון האמרי רוצה לומר עונש העון: יהיה על מצילות הסוס קדש לה' מצילות הס סתולים בזאתי הסוסים והם מקדשים

הגשם: ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המנפה אשר יגף יהוה את הגוים אשר לא יעלו לחג את חג הסוכות: זאת תהיה חטאת מצרים וחטאת כל הגוים אשר לא יעלו לחג את חג הסוכות: ביום ההוא יהיה על מצילות הסוס קדש ליהוה והיה הסירות בבית יהוה כמזרקם לפני המזבח: והיה כל סיר בירושלים וביהודה קדש ליהוה צבאות ובאו כל הזבחים ולקחו מהם ובשלו בהם ולא יהיה כנעני עוד בבית יהוה צבאות ביום ההוא:

הפטרת ליום שני של סוכות ותשלם כל מלאכה והיא הפטרת פקודי בקד' ז'

לשבת בחול המועד של סוכות ביחזקאל סי' לה'

והיה

ביום ההוא ביום בוא נוג על אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי באפי: ובקנאתי באש עברתי דברתי אס' לא ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל: ורעשו מפני דגושים ועוף השמים וחירת השדה וכל הרמש הרמש על האדמה וכל האדם אשר על פני האדמה ונהרסו ההרים ונפרו המדרגות וכל חומה לארץ תפול: וקראתי עליו לכל הרי חרב נאם אדני יהוה חרב איש באחיו תהיה: ונשפטתי אתו בדבר ונדם ונשם שוטף ואבני אלגביש אש ונפרית

שהיו חוטבי עצים וסוחבי מים בבית המקדש לא יהיו עם עוד כי נבדלו הגוים יהיו עובדי הכהנים: חסלת הפטרת יום ראשון של סוכות:

הפטרת חולו של מועד של סוכות:

והיה

מבואר הוא: רעש גדול כממעט שתרעש ארץ ישראל וכן נאמר ונבקע הר הזתים: וכפלו המדרגות תרנס וינתן וישתלסלון מגדליה: ורס' זל כתב שמעתי שהם סלעים זקופים תלולים ונראים כנופלים: קראתי עליה: על גוב: לכל הרי' כמו בכל הרי' אז כמו על כל הרי' כמו שאמר על הרי ישראל תפול: ותרנס וינתן ואזמינייה למיפל כחרבא על טורי עמי: חרב איש באחיו תהיה: כי הם יהדנו איש את אחיו במהומתה שתהיה בהם: וחבני אלגביש: הוא מין ממיני הברד: ויש מפרשים שהם סתי מלות רוצה לומר חבני ברד דומות אל גבישם שהיא חבן לכנה מהחבנים היקדות: ורבותיהם אמרו אל גב איש חבני ברד שהתחילו לירד על מצרים ועמד באויר על גב האיש משה שהתלכלל שלא ירדו כענין שנאמר לא נתך חרבה לא הגיע לארץ: וסוכבתק'

רדק לשבת חה של סוכות ושמיני עצרת רדק

ואמרנו לעובדים בדרך עליהם שיעזרו אותם לקבוע הנותרים בארץ שלא יהרגו בניו כי פס נהרגו רובם: יחקרו יסלימו החקיר: ועברו העובדי בארץ הולכי דרכים שיראו עבס חרס ובנו חללו בין סימן סים כאן עבס של מת כדי שיפרשו ממנו הולכי דרכים ועוטי טהרות: חלביה כמו בניא: וגם פס עיר המונה

כמו שהניח יקרח המון נוב כן העיר הסמוכה לניח או עיר ירושלם תקרא המונה על פס המון נוב הנהרגים סמוך לה:

חסלת הפטרת סבת של חולו של מעד של סכות:

הפטרת ליום שמיני עצרת:

ויהי ככלות סלמה להתפלל אל יי למדנו מה שהמלך כרע על ברכיו מהתחלת תפלתו עד כאתנו אותה ומכאן אמרו רבותינו זל שהמלך כיון שכוונו שוב אינו זוקף עד כלותו תפלתו: ככל אשר דבר: והיכן דבר והניח לכס מכל אויביכם:

להטות לבבנו חלמי טעמו דבק עם יהי יי חלהינו עמו: משפט עבדו ומשפט עמו:

משפט במקום הזה כמו כמשפט הכנות יעסה לה כלום לתת לנו דבר יס ביומו מה שאנו צריכים להטביע לנו הטובה ולסמרכו מרעה

ובזה ידעו כל עמי הארץ כי הוא האלהים כי הדברים בו שבני טובה ונשמרים מרעה: קדם המלך חת תוך החברי רובה לומר כי מרות הקרבנות שהקריבו ביום ההוא הונדך פ

שלמה לקדם החבר ר רובה לומר חדר הכהני באופן שיקריבו פס הקרבנות על הרצפה כי מנח הכחשת פ

פעם שלמה היה קטן מהכיל רב העולה ו והשלמים: חת החני חנוכת המקדש קרא גם כן חנ: שכעת ימים של חינוך: ושבעת ימים חנ הסוכות נמשח פ

שאכלו וסתו ביום הכיפורים יח כי ה הקריבו השלמים ביום הכיפורים אבל לא ח

אכלום באותו היום עד הלילה ומחרתו: חרבעה עשר יום:

לחם חודו ונאלו רשות ממנו והלכו לאהליהם וכן הוא אומר בדברי הימים וביום עשרים ושלסה לחם הפסיעי שלח את העם:

לחם

וגם שם עיר המונה וטהרו הארץ:

הפטרה ליום שמיני עצרת במלכים ח בסיון ט'

ויהי בכלות שלמה להתפלל אל-

יהוה את כל התפלה והתחנה הזאת קם לפני מזבח יהוה מברע על ברפיו וכפיו פרשות השמים:

ועמד וברך את כל קהל ישראל קול גדול לאמר:

ברוך יהוה אשר נתן מנוחה לעמו ישראל ככל אשר דבר לא נפל דבר אחד מכל דבר הטוב אשר דבר ביד משה עבדו: יהי יהוה אלהינו עמו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו:

להטות לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו ויהיו דברי אלה אשר התחננת לפני יהוה קרבים אל יהוה אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו:

למען דעת כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד: והיה לבבכם שלם עם יהוה אלהינו ללכת בחקיו ולשמר מצותיו ביום הזה: והמלך וכל ישראל עמו זבחים זבח ליהוה: ויזבח שלמה את זבח השלמים אשר זבח ליהוה בקר עשרים ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכו את בית יהוה המלך וכל בני ישראל: ביום ההוא קדש המלך את תוך החצר אשר לפני בית יהוה כי עשה שם את העלה ואת המנחה ואת חלבי השלמים כי מנח הנחשת אשר לפני יהוה קטן מהכיל את העולה ואת המנחה ואת חלבי השלמים: ויעש שלמה בעת ההוא את החג וכל ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת עדי נחל מצרים לפני יהוה אלהינו שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום: ביום השמיני

וסוכתך: חסברך מן כי סוכנים יהיה עגל סומרון וכן בדברי רבותינו זל דברים שמשכבים לבו של חרס: וספחתך פירשנו בו שהוא מלשון ססה כלומר שלא ישאר בהם כי חס ספית המחנה ויש מפרשים חותנו לפי ענינו חכריתך או חריתך: ויש מפרשים חספוך בססה ספטים כמו שאמר בדבר נבדס

וגם סוטה וחבני חלבים חס ונכרית והס ססה: והכיתי קטתך חכה בו עד שאספילנו מיד סמאלך כי הקפת יחמונו חרס ביד סמאלו ומתן עלת החבים בל ימנו:

כל כקף פירוש כל ב בעלי כקף: ולא חל חת סס קדשי סכלותם של ישראל חלול סמו הוא באומר להס עס ה חלה ולא יכול להנילס: הנה ב בחה ונהייתה בחה עת היסועה: וסיקוי כמו תנור שהסיקוה בלסון מסנה: ולא יסאוי לא ינטרכו כי יסיקו בכלי הזיין:

מקום סס קבר כמו הפוך מקום קבר סס ונדדס לפי סכסו סס ויפת ערות חביהס זכה סס לכיזית בטלית חכה יכת לקבועה בארץ ישראל: ני העובדים באותו הני טעבדים דרך עליו: קדמת הים במורח יס בניסר:

וחסמת היא חת האכרים חסמת פועל יוצא לסליסי רובה לומר כי באסת ההרגים ת תעסה לעובדים דרך סס סיחסמו ויסנרו ח חפיהס מרית הרע ולסי פירס וחוסמת היא חת העובדים:

וסוגרת היא חת העובדים כמו לא תחסו סרוב פברים סיחלו סס יתגלו חת העובדים מ עבדו לפיכך יעברו עליהס ויקברו אותס: טכעה חלסיס: טכעה חלסיס יתעסקו עם הארץ בקבועתס:

והיה להס לסס כל החומות יספרו חת סמס ולסבח ולחסד חן לך כחומה זו רחמיס יס לך חרס סקובר חת חויכו טעמד עליו ל להרגו: וחנסי תמיד יבדלו ישראל יבדלו חנסיס טיעברו תמיד בארץ לחקר על החללי כדי לקברס: חת העובדים חמר כי ה האנסיס המותמדיס

לחודיע כי סמכיס חת לא היה הפרס כימה: ביום השמיני הוא סמיני עצרת ואמר רבותינו זל ביום השמיני נטלו רשות ממנו ולא כסעו אותנו היום לפי סהיה חג וביום כב לחם חודו ונאלו רשות ממנו והלכו לאהליהם וכן הוא אומר בדברי הימים וביום עשרים ושלסה לחם הפסיעי שלח את העם:

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

רדק הפטרת שמחת תורה ושבת הגדול רדק לו

לדוד עברו ולישראל עמי פירוש לדוד עברו שקיי לו מה שהבטיחו כי היוצא מתלכו ונכנה הבית ויהיה שלום ופקטו בימינו לישראל:

הפטרת שמחת תורה

שלח את העם ויברכו את המלך וילכו לאהליהם שמחים וטובי לב על כל הטובה אשר עשה יהוה לדוד עבדו ולישראל עמו: ויהי ככלות שלמה לבנות את בית יהוה ואת בית המלך ואת כל חשק שלמה אשר חפץ לעשות:

הפטרת שמחת תורה ביהושע בסיומן ח

ויהי

ואמר יהוה אל יהושע בן נון משרת משה לאמר: משה עבד יהוה ואתה וכל העם הזה אל הארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל: כל מקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם נתתי כאשר דברתי אל משה מהמדרבך והלבנון הזה ועד הנהרי הגדול נהר הפרת כל ארץ החתים ועד הים הגדול מבוא השמש יהיה גבולכם: לא יתיצב איש לפניך כל ימי חיך כאשר הייתי עם משה אהיה עםך לא ארפך ולא אעזבך: חזק ואמץ כי אתה תנחיל את העם הזה את הארץ אשר נשבעתי לאבותם לתת להם: רק חזק ואמץ מאד לשמר לעשות בכל התורה אשר צוה משה עבדי אל תסור ממנו ימין ושמאל למען תשביל בכל אשר תלך: לא ימוש ספר התורה הזה מפיה והגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות בכל הכתוב בו כי אז תצליח את דרכך ואז תשביל: הלוי צויתך חזק ואמץ אל תערץ ואל תחרת כי עמך יהוה אלהיך בכל אשר תלך: ויצו יהושע את שטרי העם לאמר: עברו בקרב המחנה ויצו את העם לאמר הרינו לכם צידה כי בעוד שלשת ימים אתם עברים את הירדן הזה לבא לרשת את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם לרשתה: ולראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה אמר יהושע

ויהי

אחרי מות משה עבד יהוה ויהושע בן נון משרת משה לאמר: משה עבד יהוה ואתה וכל העם הזה אל הארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל: כל מקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם נתתי כאשר דברתי אל משה מהמדרבך והלבנון הזה ועד הנהרי הגדול נהר הפרת כל ארץ החתים ועד הים הגדול מבוא השמש יהיה גבולכם: לא יתיצב איש לפניך כל ימי חיך כאשר הייתי עם משה אהיה עםך לא ארפך ולא אעזבך: חזק ואמץ כי אתה תנחיל את העם הזה את הארץ אשר נשבעתי לאבותם לתת להם: רק חזק ואמץ מאד לשמר לעשות בכל התורה אשר צוה משה עבדי אל תסור ממנו ימין ושמאל למען תשביל בכל אשר תלך: לא ימוש ספר התורה הזה מפיה והגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות בכל הכתוב בו כי אז תצליח את דרכך ואז תשביל: הלוי צויתך חזק ואמץ אל תערץ ואל תחרת כי עמך יהוה אלהיך בכל אשר תלך: ויצו יהושע את שטרי העם לאמר: עברו בקרב המחנה ויצו את העם לאמר הרינו לכם צידה כי בעוד שלשת ימים אתם עברים את הירדן הזה לבא לרשת את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם לרשתה: ולראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה אמר יהושע

הפלת הפטרת שמחת תורה:

הפטרת שבת הגדול:

וערבה

זכר יהודה וירושלם כי סס בית המקדש:

וקרבתי בחותו ה' סוכר: אליכם הדור ס'יהיה ביום ההוא והדורות שעברו חס לא יקבלו דינם בעולם הזה יקבלו בעולם הבא: עד כי אחי יודע הכסדרות ואלו כהם כמה פעמים: ממהר לטלם גמולם ומטי גר' משפט הנל: כי אחיה לא סכתי מה שאמרתי אפילו לזמן ארוך כן יהיה כי אחי לא סכתי ודברי לא יסג

לאמר: זכור את הדבר אשר צוה אתכם משה עבד יהוה לאמר יהוה אלהיכם מניח לכם ונתן לכם את הארץ הזאת: נשיכם טפכם ומקניכם ישבו בארץ אשר נתן לכם משה עבד יהוה ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם כל גברי החיל ועזרתם אותם: עד אשר יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם הטה את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם ושבתם לארץ ירשתכם וירשתם אותה אשר נתן לכם משה עבד יהוה בעבר הירדן מזרח השמש: ויענו את יהושע לאמר כל אשר צויתנו נעשה ואל כל אשר תשלחנו נלך: ככל אשר שמענו אל משה בן נשמע אליך רק יהוה יהוה אלהיך עמך כאשר היה עם משה: כל איש אשר ימרה את פיך ולא ישמע את דבריך לכל אשר תצוו ימת רק חזק ואמץ:

הפטרת שבת הגדול כתוב במלואי בסיומן ג

וערבה

ליהוה מנחת יהודה וירושלם

כימי עולם וכשנים קדמוניות: וקרבתי אליכם למשפט ודמיתני עד ממחר במכשפים ובמנאפים ובנשבעים לשקר ובעושי שקי שכר שכיר אלמנה ויתום ומטי גר ולא יראוני אמר יהוה צבאות: כי אני יהוה לא שנית ואתם בני יעקב לא כליתם: למימי אבותיכם סרתם מחקי ולא שמרתם שובו אלי ו ואשובה אליכם אמר יהוה צבאות ואמרתם במה נשוב: היקבע אדם אלהים כי אתם קבעים אותי ואמרתם במה קבענוה המעשר והתרומה: במארה אתם נארים ואתי אתם קבעים הגוי כלו:

הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחונני נא כזאת אמר יהוה צבאות אס לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די:

ובל העמידות לכם על ידי כחיו כן יהיו: ואתם בני יעקב לא כליתם כמו סכלו ס שאר האומם שלא נשאר להם זכר בשמש וכלו מהיות בני חבל אחסלא כליתם ולא תכלו כי לעולם תהיו מיוחדים בין הגוים להיות גוי אחד בארץ: למימי אבותיכם אמר זמן רב עבר שלא סמרתם חקי אתם וחבותיכם לספיך הרעותי להם ולכם אבל מעתה ס שובו אלי ואשובה אליכם: ואמרתם במה נשוב: נחם תאמרו במה נשוב: התשובה היקבע חזק היקבע חזק חלשים כי חזק קבעי חזק: ואמרתם וחס תאמרו במה קבענו: התשובה המעשר והתרומה היקבע ק קבעים קבענו ענין גולה ולקחת הדבר בהכרח וכן קבע את קבעיהם נכס: במארה אתם נארים מפני שאר העבירות סוכר למעלה ועוד חזק מוספים עון על עון ואתם קבעים חזקו שלא תתנו תרומות ו מעשרות ממה ס סתאסנו: הגוי כלו יראה כי שאר העבירות הנכרות לא היו סוים בהם כלם חבל בדבר המעשר והתרומה היו סוים כלם לפיך אמר הגוי כלו: ויהי טרף בביתי יהי חזק מבני ללוים ולכהנים העובדי לפני: והריקתי א חמטור עליכם וחזק לכם ברכה: עד בלי די סלא יספיקו לכם כלים ואוצרות וינתן תדנם עד בלי די עד דתמרקן מסת:

באחולי

החובל בחרבה שאוכל לכה את התבואה: ולא תסכל לכה הנפץ הנפץ לא
הסכל פריה: ואשרי יאמרו אשריכם תמורה שאתם חרפה בנוים מפני הרעב:
הרץ חפץ הרץ מחבבי בה: חוקי סב להוכיחם על מה שהיו אומרים כי לית
הן ילית דין: קדונית בפל רוח: ועתה הנחנו מאשרים זדים: שאנו רואים

ונערתי לכם באכל ולא ישתית לכם
את פרי האדמה ולא תשבל לכם
הנפץ בשרה אמר יהוה צבאות:
ואשרו אתכם כל הגוים כי תהיו
אתם ארץ חפץ אמר יהוה צבאות:
חוקי עלי דבריכם
אמר יהוה ואמרתם מה נדברנו
עליה: אמרתם שוא עבד אלהים
ומה בצע כי שמרנו משמרתו וכי
הלכנו קדרנית מפני יהוה צבאות:
ועתה אנתנו מאשרים זדים גם נבנו
עשה רשעה גם בחנו אלהים וימלטו:
אז נדברו יראי יהוה איש אל רעהו
ויקשב יהוה וישמע ויבתב ספר
זכרון לפניו ליראי יהוה ולהשבי
שמו: והיו לי אמר יהוה צבאות
ליום אשר אני עשה סגלה וחמלתי
עליהם באשר יחמול איש על בנו
העבד אתו: ושבתם וראיתם בין
צדיק לרשע בין עבד אלהים לאשר

הרשעים מנליחם על
כי יתנו מאשרים חות
כל מעשה רעם: גם
בהו אלהים לומר כ
כרחה מה יוכל לעשות
לבו וימלטו מן הרעה ו
ולא נכסלו: אז נדברו
יראי ה' כי המאל ההוא
הוא מאמר חכמים
שלא יבנו דרכי ה'
ומטבין וכסימניו י
יראי ה' הדברים
מהאנשים האלה ה'
הכיפרי בהשגחת האל
בתחתונים נדברו הם
איש אל רעהו ומרבים
בדברים האלה ונוסאים
ונתנו בהם עד שימאנו
בשכלם כי כל דרכי
משפט אל חמונה ואין
עול: ויקשב ה' האל
יתבדק הקשבים בדבריהם
ותן להם סכרם בנה:
ויכתב ספר זכרון ל
לפניו דרך משל כלסון
בני אדם שמתמים ה'
המלכים ספר הזכרונ'
כי אין סכחה לפני
יתבדק' ופירש חושבי

שמו שחושבים תמיד בדרכי ה' ובדיעת אלהתנו: ליום אשר אני עושה ליום
המשפט שאני עושה דן ברשעים הם יהיו לי סגלה וחמלתי עליהם שלא תשיגם
הרעה המכלה הרשעים: העובד חותנו האב חומל על כל בניו כמו שאמר
ברחם אב על בניו אבל יתגר חומל על העובד חותנו: וצבתם' אז יבחן בין צדיק

לרשע ולא יאמרו עוד סוף עבוד אלהים: כי הנה יום המשפט המשיל חותנו לאם
בוערת ולטי פירש יום זה לטו שמש הוא סכך אמרו חכמים אין ניהנס לעתיד
לכא חלה הקדוש ברוך הוא מוכיח חמה מנרתיקה ורשעים נדונים בה ונדויקיס
מתרפחין בה ונהו שכחמר וזרחה לכה ידאיונומר: קם כמו קם יבש יהיו סיכלו
מהרה: ולהט' כמו
ותלהט מוכדי הדים:

לא עבדו:
כי הנה היום בא בער כתנור והיו
כל זרים וכל עשה רשעה קשול הט
אתם היום הבא אמר יהוה צבאות
אשר לא יעזב להם שרש וענף:
וזרחו לכם יראי שמי שמש צרקה
ומרפא בכנפיה ויצאתם ופשתם
בעגלי מרבק: ועסותם רשעים כי
יהיו אפר תחת כפות רגליכם ביום
אשר אני עשה אמר יהוה צבאות:
זכרותורת משה עבדי
אשר צויתי אתו בחרב על כל
ישראל חקים ומשפטים: הנה
אנכי שלח לכם את אליה הנביא
לפני בוא יום יהוה הגדול והגורא:
והשיב לב אבות על בנים ולב בנים
על אבותם פן אבוא והכיתי את
הארץ חרם:

הנה חכמי סולח לכה את אליה הנביא לפני בוא
יום יהוה הגדול והנורא:

שהיום הבא יסרוף חותם: זכרו תורת משה עבדי אמר עד שלא יבא יום
המשפט זכרו בכל דור ודור תורת משה עבדי לעשות ככל הכתוב בה: לפני בוא
יום יי לפני יום המשפט והוא יחיר האבות והבני יחדיו לשוב בכל לב אל הים
והשבי יכלל מיום המשפט והוא שאמר והשיב לב אבות על בנים כמו עס בניי
וכן לב בנים על אבותם כמו עס אבותם כלומר האבות והבנים יחדיו כן אבא

והכתי' לפיכך יחידים הוא כדי שיהיו בעלי תשובה ליום הבא כדי שלא יכה הארץ כלה ותהיה חרם אשר לא יתהו בההרתו יכלו ויסופו'
והמהרים יתירו כוונת הרקיע ומצדיקים הרבי' ככוכבים לעולם ועד:
חסלת הפטרת שבת הגדול:

תם ונשלם: תהלה לאל בורא עולם.